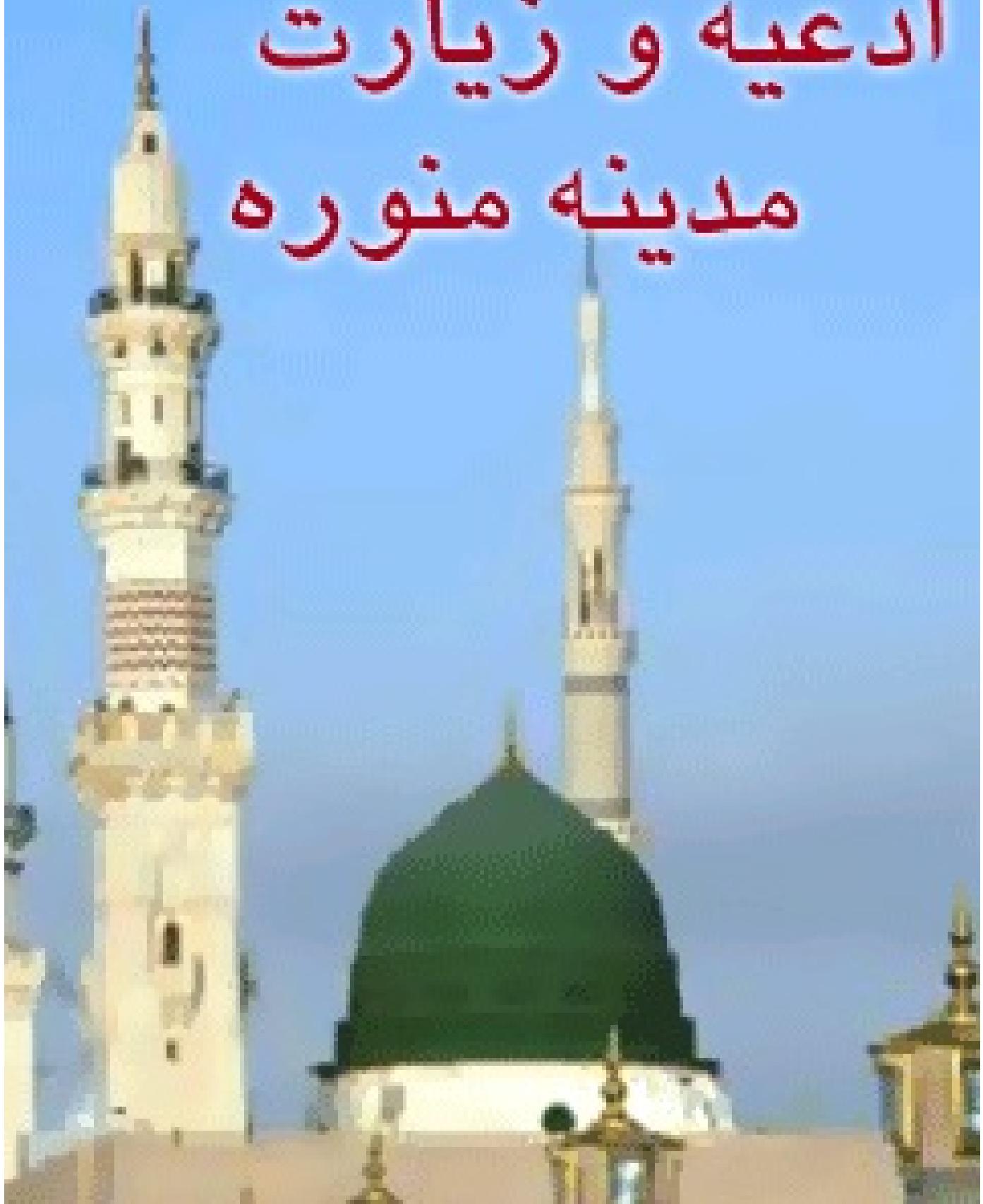

www.
www.
www.
www. **Ghaemiyeh** .com
.org
.net
.ir

العیہ و زیارت مدنیتہ منورہ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ادعیه و زیارات مدینه منوره با ترجمه فارسی

نویسنده:

مرکز تحقیقات حج

ناشر چاپی:

مشعر

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۹	ادعیه و زیارات مدینه منوره با ترجمه فارسی
۹	مشخصات کتاب
۹	پیشگفتار
۹	دعا چیست و چند قسم دعا داریم؟
۹	رجاء مطلوبیت:
۱۰	شرایط استجابت و قبولی دعا:
۱۰	آثار پذیرفته شدن دعا و زیارت در زندگی انسان:
۱۱	چند توصیه در زمینه وحدت امت اسلامی:
۱۲	آداب سفر
۱۶	فصل اول: ادعیه و زیارات
۱۶	ادعیه و زیارات مشترکه
۱۶	تعقیبات مشترکه نمازهای روزانه:
۲۰	دعای کمیل
۲۵	دعای ندیه
۳۱	دعای سمات
۳۴	دعای توسل
۳۷	دعای رفع گرفتاری
۳۷	دعای فرج
۳۸	دعای سریع الإجابة
۳۹	دعای حضرت مهدی صلوات الله عليه
۴۹	مناجات شعبانیه
۴۲	مناجات امیر مؤمنان عليه السلام

۴۴	چند مناجات از مناجات خمسه عشر
۴۴	مناجات تائبین
۴۵	مناجات شاکین
۴۵	مناجات خائفین
۴۶	زيارت اوّل جامعه
۴۷	زيارت جامعه کبیره
۵۳	زيارت امین الله
۵۴	زيارت وارث
۵۶	زيارة آل یس
۵۸	دعای بعد از زيارت ائمه علیهم السلام
۶۱	دعا برای حضرت حجۃ بن الحسن
۶۲	دعای عهد
۶۳	نماز شب
۶۳	كيفیت نماز شب
۶۴	نماز حضرت فاطمه علیها السلام
۶۴	نماز دیگر از حضرت فاطمه علیها السلام:
۶۵	نماز حضرت صاحب الزمان علیه السلام
۶۵	نماز حاجت
۶۶	نماز جعفر طیار
۶۷	اعمال دهه اوّل ذی حجه
۶۹	اعمال عید غدیر
۷۳	اعمال روز مبارله
۷۶	فصل دوم: اعمال مدینه منوره
۷۶	فضیلت زيارت پیامبر، فاطمه زهرا و ائمه بقیع علیهم السلام

۷۶	و فاطمه زهرا و ائمّه بقیع علیهم السلام
۷۷	آداب زیارت
۷۸	زیارت اول حضرت رسول صلی الله علیه و آله
۸۰	زیارت دوم حضرت رسول صلی الله علیه و آله
۸۱	نماز زیارت و دعای بعد از آن
۸۲	بخشی از مستحبات مسجدالتبی صلی الله علیه و آله
۸۳	دعا و نماز نزد ستون توبه
۸۴	استحباب روزه و دعا در مدینه متوره و مسجدالتبی صلی الله علیه و آله
۸۴	نماز و دعا نزد مقام جبرئیل
۸۵	زیارت وداع رسول اکرم صلی الله علیه و آله
۸۶	زیارت حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
۸۷	زیارت اول حضرت فاطمه علیها السلام
۸۹	زیارت دوم حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
۹۰	زیارت ائمّه بقیع علیهم السلام
۹۱	زیارت دیگر ائمّه بقیع علیهم السلام
۹۴	زیارت امام حسن مجتبی علیه السلام
۹۵	زیارت امام زین العابدین علیه السلام
۹۵	زیارت امام محمد باقر علیه السلام
۹۶	زیارت امام صادق علیه السلام
۹۷	زیارت وداع ائمّه بقیع علیهم السلام
۹۷	زیارت عباس بن عبدالملک علیهم السلام
۹۷	زیارت مادر گرامی امیرالمؤمنین علیهم السلام
۹۸	زیارت دختران حضرت رسول صلی الله علیه و آله
۹۹	زیارت عقیل و عبد‌الله فرزند جعفر طیار علیهم السلام

۹۹	زیارت ابراهیم، فرزند رسول اکرم صلی الله علیه و آله
۱۰۰	زیارت اسماعیل فرزند امام صادق علیهمما السلام
۱۰۱	زیارت حلیمه سعدیه علیها السلام
۱۰۱	زیارت عمه‌های رسول اکرم صلی الله علیه و آله
۱۰۱	زیارت ام البنین مادر حضرت ابوالفضل علیه السلام
۱۰۲	زیارت اهل قبور
۱۰۲	زیارت حضرت عبد الله بن عبدالمطلب علیهمما السلام
۱۰۳	زیارت دوم حضرت عبدالله بن عبدالمطلب علیهمما السلام
۱۰۳	فضیلت زیارت حمزه و سایر شهدای احمد
۱۰۳	زیارت حضرت حمزه عموی پیامبر صلی الله علیه و آله
۱۰۵	زیارت دیگر شهدای احمد
۱۰۵	اشاره
۱۰۶	بخش دوم از فصل دوم
۱۰۶	مسجد و اماكن متبرّكه در مدینه منوره
۱۰۷	مستحبات مدینه منوره و مسجدالتبی صلی الله علیه و آله
۱۰۸	مسجد قبا
۱۰۸	اعمال مسجد قبا
۱۰۹	مسجد ذو قبلتين
۱۱۰	مسجد فتح (مسجد احزاب)
۱۱۰	دعا در مسجد الاجابه
۱۱۰	درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

ادعیه و زیارات مدینه منوره با ترجمه فارسی

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور: ادعیه و زیارات مدینه منوره با ترجمه فارسی / تالیف مرکز تحقیقات حج مشخصات نشر: تهران مشعر ۱۳۸۶.

مشخصات ظاهری: ۳۵۲ ص ۱۶×۱۶ س.م. شابک: ۰۰۰۸۰۰۷۶۳۵-۹۶۴-۱-۶۲: وضعیت فهرست نویسی: فاپا یادداشت: چاپ چهارم. یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس. موضوع: دعاها موضوع Prayers: زیارت‌نامه‌ها موضوع: حج — کتاب‌های دعا موضوع: زیارتگاه‌های اسلامی — عربستان سعودی — مدینه شناسه افروده: حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت. مرکز تحقیقات حج رده بندی کنگره: BP۲۶۷/۸ الف ۳۷۲ ۱۳۸۶ رده بندی دیوی: ۷۷۲/۲۹۷ شماره کتابشناسی ملی:

۱۳۳۲۲۸۱

پیشگفتار

دعای چیست و چند قسم دعا داریم؟

دعا در لغت به معنای خواندن و در اصطلاح، درخواست حاجت از خداوند می‌باشد. دعا بر دو قسم است: ۱- گاه دعا کننده مطالب و نیازهای خود را به زبان خود و به هر بیانی که قدرت بر آن دارد در پیشگاه خداوند اظهار می‌کند، این قسم را «دعاهای غیر وارد» می‌نامند. ۲- قسم دوم آنکه دعا کننده مطالب و خواسته‌های خود را با الفاظ مخصوصی که از معصومین علیهم السلام رسیده است اظهار می‌نماید، این قسم ادعیه را «دعاهای وارد» یا «ادعیه مؤثره» می‌نامند. ادعیه مؤثره نیز بر دو قسم است: ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۰ الف- ادعیه‌ای که باید در شرایط خاصی خوانده شود، مثلًا در وقت مخصوص یا محل معلوم، و بالاخره آداب و شرایط ویژه‌ای از زبان معصوم علیه السلام برای آن ذکر شده باشد. ب- دعاهایی که از معصوم رسیده ولی برای آنها هیچ گونه شرطی ذکر نشده است. البته هر نوع دعا و درخواست از پروردگار یکتا، مطلوب شارع است، و در روایت وارد شده: «الدُّعاءُ مُنْعَنِ العِبَادَةِ»^{۱)} مغز و روح عبادت همان دعا است. همچنین در قرآن کریم در مناسبت‌های مختلف از زبان پیامبران و اولیای الهی دعاهایی نقل شده است، لکن ثواب و فضیلت دعاهای مؤثره- وارد از معصوم علیه السلام- برای کسی که آشنا به معانی آنها باشد، به مراتب بیش از دعاهای معمولی است، زیرا معصومین علیهم السلام به امراض روحی فرد و جامعه آشناز و به کیفیت راز و نیاز با حق تعالی آگاهتر هستند، و سایر انسان‌ها گاهی به جای خیر خویش شر، و گاهی به جای سود و سعادت، زیان و شقاوت می‌طلبند: وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۱ دُعَاءُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا.^{۱)} بنابر این سزاوار است دعا کننده چگونگی درخواست مطالب و حاجات خود را از معصوم فرا گیرد. البته تشخیص دادن دعاهای وارد و آگاهی از سخن معصوم کار آسانی نیست. اگر کسی بتواند از مدارک موجود، و با موازین علمی صحّت صدور دعا از معصوم را به دست آورد، می‌تواند آن را به قصد ورود بخواند، ولی اگر دلیل معتبر و مدرک قابل اعتمادی پیدا نکند و در پژوهش‌ها و بررسی‌های خود به این نتیجه برسد که سند فلان دعا ضعیف و غیر قابل اعتماد است، نباید آن را به طور جزم به معصوم نسبت دهد، بلکه به امید درک ثواب و رسیدن به پاداش آن را بخواند، در این صورت حتی اگر در تشخیص خود به خطأ رفته باشد، به ثواب آن خواهد رسید.

رجاء مطلوبیت:

گاهی دعا یا عملی که سند معتبر هم دارد مربوط به زمان یا ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۲ مکان خاصی است، مانند دعاهای

ماه رمضان یا مناجات مسجد کوفه، در چنین مواردی اگر کسی بخواهد آنها را در غیر آن زمان یا آن مکان انجام دهد باید آنها را فقط به عنوان رجاء و احتمال مطلوبیت بجا آورد، نه به قصد استحباب یا ثواب ثابت، یعنی چنین نیت کند: «این دعا را میخوانم و این عمل را انجام می دهم به امید آنکه مطلوب باشد و مأجور باشم».

شرایط استحباب و قبولی دعا:

در احادیث و روایات ما برای اجابت دعا شرایط متعددی بیان شده که برای آگاهی از آنها می توان به کتابهای مفصل روایی مراجعه کرد که ما در اینجا به برخی از آنها اشاره می کنیم: «۱» امام صادق علیه السلام در جواب قومی که عرض کردند: ما دعا می کنیم ولی مستجاب نمی شود، فرمودند: چون کسی را می خوانید که نمی شناسید: «لَئِنْكُمْ تَدْعُونَ مَنْ أَدْعِيَهُ وَ زِيَاراتِ مَدْنِيَّهُ مُنَورَهُ، ص: ۱۳ لـ تَغْرِفُونَهُ». «۲» شرط اول استحباب دعا معرفت پروردگار است، زیرا هر کس را به قدر معرفتش مزد می دهنند. از حضرت علی علیه السلام سؤال شد: «فَمَا بِالنَا نَدْعُوا فَلَا نُجَابُ؟» چرا دعای ما مستجاب نمی شود؟ حضرت فرمود: «إِنَّ قُلُوبَكُمْ خَانَتْ بِشَمَانِ خِصَالٍ: أَوَّلُهَا أَنَّكُمْ عَرَفْتُمُ اللَّهَ فَلَمْ تُؤْدُوا حَقَّهُ كَمَا أَوْجَبَ عَلَيْكُمْ...». «۳» اولين علّت آن است که نسبت به خداوند معرفت و شناخت پیدا کردید، ولی حق معرفت را عملیاً پیاده نکردید. رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: هر کس می خواهد دعايش مستحباب شود باید لقمه و کارش حلال باشد. «۴» امام صادق علیه السلام فرمود: خداوند دعای بنده ای را که بر عهده اش، مظالم و حقوق مردم باشد یا غذای حرام بخورد، قبول نمی کند. «۵» ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۴ رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: خداوند دعای کسی را که حضور قلب ندارد، قبول نمی کند. «۶» امام صادق علیه السلام فرمود: خداوند به عزّت و جلال خود قسم یاد کرده که من دعای مظلومی را که خود در حق دیگری چنین ظلمی نموده است، مستجاب نمی کنم. «۷» رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: دعایی که اولش «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» باشد، رد نمی شود. «۸» رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: صلوات شما بر من مایه اجابت دعای شما خواهد بود. «۹» امام صادق علیه السلام فرمود: هر کس پیش از خود به چهل مؤمن دعا کند، دعايش مستحباب می شود. «۱۰» در حدیث قدسی وارد شده است: خداوند به حضرت عیسی علیه السلام فرمود: ای عیسی مرا بخوان همانند خواندن شخص ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۵ اندوهناک و غرق شده ای که هیچ فریادرسی ندارد «۱۱». ملاحظه می کنید که برای اجابت دعا شرایطی بیان شده است، و از همه بیشتر بر روی خود سازی و آمادگی برای ضیافت پروردگار و شناخت میزبان حقیقی تکیه شده است.

آثار پذیرفته شدن دعا و زیارت در زندگی انسان:

قبولی دعا و زیارت از دو جهت قابل بررسی است: الف: صحیح خواندن و قصد قربت داشتن ادعیه و زیارات و اگر غلط خوانده شود معنای آن به کلی تغییر یافته و انسان را از رسیدن به اهداف آن دور می کند. ب: قبولی دعا و زیارت و پذیرفته شدن عند الله. یعنی علاوه بر اینکه قربة إِلَى الله انجام داده است، حضور قلب و معرفت الهی هم داشته و توانسته از تمایلات نفسانی رهایی پیدا کند، و با خضوع و خشوع دعا و خشوع زیارت را انجام دهد، و در طول سفر خصلت های زشت درونی را یکی پس از دیگری ترک کرده و از سفره گسترده حق تعالی بهره مند شود، یعنی در مهمانی رسول خدا صلی الله علیه و آله و زهرای مرضیه علیها السلام و ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۶ ائمه بقیع علیهم السلام شرکت نماید و به قدر توان از غذاهای معنوی تناول کند. چنین فردی توانسته است درجاتی از تقوی را به دست آورد. قرآن کریم می فرماید: گوشت و خون قربانی به خدا نمی رسد، ولیکن يَنَالُهُ التَّقْویٌ مِنْكُمْ «۱۲» ، بلکه تقوی حاصل از قربانی است که انسان را بالا می برد و به خدا نزدیک می کند. در آیه دیگر می فرماید: در روزهای مشخص به یاد خدا باشید (اشاره به مَنَاسِك منی). آنگاه می فرماید: وَاتَّقُوا اللَّهَ «۱۳» ، از خدا پروا کنید. اگر زائر حرمین شریفین به یاد خدا

باشد، خود را از گناه حفظ نماید، تمرین ترک معاصی داشته باشد، و حالت تقوا و پرهیز کاری پیدا کند، پس از حج مرتكب گناه نمی شود، و خصلت‌های خدایی در درونش جوانه می‌زند، رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله می‌فرماید: «آئیه قبول الحجّ تزکی ما کانَ عَلَیْهِ الْعَبْدُ مُقِيمًا مِنَ الدُّنْوِبِ»، «۳» نشانه قبولی حج، ترک گناهان ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۷ گذشته است. بنابراین نشانه قبولی اعمال، دستیابی به تقوا و مراعات حدود الهی، پرهیز از گناه، و دوری از خصلت‌های زشت است، و این معنا امکان ندارد مگر اینکه انسان همیشه خود را در محضر حق سبحانه و تعالیٰ بیند، و مرائب اعمال و رفتار خود باشد، هر کاری را جهت رضای پروردگار انجام دهد، با مردم آن‌گونه رفتار نماید که دوست دارد مردم با او رفتار کنند، بندگان خدا از دست و زبانش در امان باشند، در سختی‌ها و گرفتاری‌ها تکیه گاه محکمی برای نزدیکان به حساب آید، به اعمال عبادی بویژه نماز اهمیت دهد، و سعی کند نمازهای واجب را اول وقت و به «جماعت» برگزار نماید.

چند توصیه در زمینه وحدت امت اسلامی:

اگرچه درباره توصیه‌های لازم به حجّاج محترم کتاب‌های جداگانه‌ای نوشته شده و به طور مفصل نکاتی را تذکر داده‌اند، و ما هم در همین کتاب به مناسبت‌های مختلف به بعضی از آنها اشاره کرده‌ایم، لکن به خاطر اهمیت موضوع ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۸ سزاوار است برخی از نکات یادآوری شود: الف- اهمیت وحدت امت اسلامی یکی از اسرار اعمال و مناسک حج و زیارت مشاهد مشرفه، تمرین تواضع و اخلاص، متخلّق شدن به اخلاق الهی، نمایش وحدت و عزّت امت اسلامی و ارتباط نزدیک با برادران دینی، و همدلی و تبادل نظر با آنها است. از این رو زائر بیت الله الحرام و حرم نبوی صلی الله علیه و آله باید به همه میهمانان خانه خدا با هر ملتی و مذهب و از هر سرزمینی که باشند، با چشم عزّت و برادری بنگرد، و با برخورد موبدت آمیز، آن‌گونه که مایل است بندگان خدا با او رفتار نمایند، با دیگران رفتار کند، و با اقتدا به پیشوایان دینی خود مایه عزّت و زینت اسلام و رسول الله صلی الله علیه و آله و ائمه اطهار علیهم السلام باشد، و در یک سخن اختلاف در مذهب نباید موجب بدینی و تشتن گردد؛ زیرا مشترکات موجود میان ما و مسلمانان فراوان است، و باید تمام مسلمین در برابر دشمنان قرآن و انسانیت یاد واحده باشند، و از عظمت و عزّت قرآن و اسلام دفاع کنند، و شاید به همین دلیل است که در روایات ما توصیه‌های مؤکدی درباره ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۹ شرکت در جماعات برادران دینی اهل سنت شده است. پس زائران محترم از انجام کارهایی که موجب بدینی و تفرقه و جدایی امت بزرگ اسلامی می‌شود باید پرهیز نمایند. ب- میهمانان خدا در سفر الهی حج زیارت خانه خدا و قبر مطهر پیامبر اکرم و ائمه بقیع- صلوات الله علیهم اجمعین- سفر الهی و دارای ابعاد گوناگون می‌باشد، و چه بسا در زندگی تنها یک بار توفیق این سفر معنوی نصیب انسان گردد، لذا سزاوار است به اهمیت و سازندگی آن بیش از پیش توجه کنیم، و از هنگام تصمیم و عزم به مسافرت تا پایان آن قدم به قدم، الهی بودن این میهمانی را مدّ نظر داشته باشیم، و از ارزش و مترلت همسفران و رعایت حقوق آنها غفلت نکنیم، و در موقع ازدحام و شلوغی روحیه عفو و اغماض و چشم پوشی از خطای دیگران را پیشه خود سازیم، و از کمک و همراهی و خدمت به میهمانان خانه خدا غفلت نورزیم، و این سنت ارزشمند پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه معصومین علیهم السلام را زنده نگه داریم. ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۰ ج- فرصت را مغتنم بشماریم عمر سفر کوتاه، و ایام زیارت به زودی سپری می‌گردد، باید با برنامه‌ریزی منظم بهترین استفاده را از اوقات شبانه روز خود بنماییم، و به جای وقت گذرانی برای کارهای بی‌نتیجه یا کم نتیجه، بیشترین وقت خود را صرف شناخت احکام و آداب و اسرار حج و زیارت و بهره‌مندی از مشاهد شریفه و موافق کریمه نماییم، که از جمله آنها، حضور و شرکت به موقع در نمازهای جماعت مسجدالحرام و مسجدالنبی صلی الله علیه و آله و قرائت قرآن در این دو مسجد با عظمت (حدائق یک ختم قرآن در مسجدالحرام و یک ختم در مسجدالنبی صلی الله علیه و آله) و خواندن دعاها و مناجات‌های واردہ از طرف معصومین علیهم السلام در ایام و مناسبت‌های

مختلف می‌باشد. د- کیفیت عبادت را فدای کمیت آن نکنیم همان‌گونه که قبلًا تذکر دادیم، روح و عظمت دعا و عبادت و مناسک حجّ به معرفت و اخلاص و رعایت ادب و حضور در محضر خداوند متعال بستگی دارد. لذا باید تنها به مقدار و کمیت اعمال و عبادات خود اکتفا نکرده، بیشتر به ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۱ کیفیت آن بپردازیم؛ زیرا اگر یک دعا یا زیارت و یا نماز، از روی معرفت و اخلاص باشد، موجب شکستن دل و تحول درونی انسان می‌گردد، و باعث نجات از عذاب الهی و دست یافتن به بهشت جاوید خواهد شد. «رَزَقَنَا اللَّهُ وَإِيَّاكُمْ إِنْ شاءَ اللَّهُ تَعَالَى».

آداب سفر

آداب و ادعیه سفر بسیار است، و ما در اینجا به برخی از آنها اشاره می‌کنیم: ۱- وصیت: مستحب است انسان قبل از شروع به سفر وصیت کند، خصوصاً نسبت به حقوق واجبه و ادای دیون. در روایات اهل بیت علیهم السلام نیز درباره وصیت کردن به ویژه برای کسی که قصد سفر دارد، تأکید زیادی شده است. ۲- آگاه نمودن برادران دینی و آشنايان: از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله روایت شده که فرمودند: از حقوق مسلمان بر برادر دینی خود، یکی این است که هر گاه خواست سفر کند آنان را مطلع سازد، و او بر برادران ایمانی حق دارد که پس از مراجعت به دیدارش بیایند. ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۲-۳ دعای سفر: مجلسی در تحفه الزائر می‌فرماید: مستحب است که پیش از مسافت غسل کند، و بگویید: «بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ وَعَلَى مَلَكِ الرَّسُولِ» بنام خدا و با استعانت از او، نیرو و توانی جز به وسیله او نیست، بر آینین رسول خدا و الله الصادقین عن الله صیلوات الله علیهم أجمعین. اللَّهُمَّ بِرَغْبَيْدَكَانِ رَاسِتِينَ از سوی خداوند- که درود خداوند بر همه آنها باد- می‌باشم، خداوند! طَهِّرْ بِهِ قَلْبِي وَأَشْرَحْ بِهِ صَدْرِي وَنَوْرْ بِهِ قَبْرِي. اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لِي بِهِ وَسِيلَهِ اِيَّنِ غَسْلَ دَلْمَ رَبَّا پَاكَ كَنْ وَسِينَهَامَ رَبَّا گَشَادَهُ، وَقَبْرَمَ رَبَّا رُوشَنَایِ بَخْشَ خداوند! نُورًا وَطَهُورًا وَحِزْرًا وَشَفَاءَ مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَآفَةٍ وَعَاهَةٍ وَسُوءِ مِمَّا آنَ رَبَّا بَرَایِمَ نُور، پَاكِزْ گَگِ، مصونیت، شفای از هر بیماری و آفت و آسیب وَأَخَافُ وَأَخِدَرُ، وَطَهَرْ قَلْبِي وَجَوَارِحِي وَعِظَامِي وَدَمِي وَشَعْرِي ناخوشی که از آن بیمناکم قرار بده، دل، جوارح، استخوانها، خون، مو، پوست، مُخ، عصب وَبَشِّرِي وَمُخْيَ وَعَصْبِيَ وَمَا أَقْلَتِ الْأَرْضُ مِنْيَ. اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ وَ[خلافه] آنچه را که از من بر روی زمین است پاک و طاهر ساز، خداوند! آن را شاهد لی شاهِدًا يَوْمَ حاجتی وَفَقْرِی وَفَاقْتَی إِلَيْكَ یا رَبَّ الْعَالَمِینَ، فرمانبرداریم در روز احتیاج و نیاز و تنگدستی ام [در قیامت قرار بده، ای پروردگار جهانیان إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَئْءٍ قَدِيرٌ]. که تو بر هر چیز توانایی». ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۳-۴- خانواده خود را جمع کند و دورکعت (و بنابر قولی چهار رکعت) نمازبگزارد، در رکعت اول حمد و سوره توحید و در رکعت دوم حمد و سوره قدر را بخواند، و بعد از نماز تسبیحات حضرت زهراء علیها السلام را بگوید و از خداوند طلب خیر کند به این کیفیت که بگویید: «أَسْتَخْرِ اللَّهَ بِرَحْمَتِهِ خَيْرَهُ فِي عَافِيَهِ»، و آیه الکرسی را بخواند، و حمد و ثنای الهی را بجا آورده، و صلوات و تحيات بر حضرت رسول و آل او بفرستد، و بگویید: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَوْدِعُكَ الْيَوْمَ نَفْسِي وَأَهْلِي وَمَالِي وَوْلَدِي» خداوند! امروز به تو می‌سپارم، خودم، خانواده‌ام، دارایی‌ام، فرزندانم، وَمَنْ کانَ مِنْيَ بِسَبِيلِ الإِيمانِ الشَّاهِدُ مِنْهُمْ وَالْغَائِبَ. اللَّهُمَّ وَهُمْ مَنْسُوبِينَ حاضر و غایب مؤمنم را، خداوند! احفظنا بحفظ الإيمان واحفظ علیانا. اللَّهُمَّ اجْمَعْنَا فِي رَحْمَتِكَ ما را در حفاظ ایمان نگاهدار و بر ما حافظ باش. خدایا! ما را تحت پوشش رحمت و لا تسلبنا فضلکِ إِنَّا إِلَيْكَ راغِبُونَ. اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ گرد آور و فضل و احسانت را از ما باز نگیر که ما به تو راغیم. خداوند! از دشواری وَعَثَاءِ السَّفَرِ وَكَآبَهُ الْمُنْتَلِبِ وَسُوءِ الْمَنْظَرِ فِي الْأَهْلِ وَالْمَالِ سفر، افسردگی بازگشت و از بدنشایی و بی‌آبرویی در میان خانواده و مال ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۴ وَالْوَلَدِ فِي الدُّنْيَا وَالْمَآخِرَةِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ هَذَا التَّوَجُّهُ وَفَرِزْنَد در دنیا و آخرت به تو پناه می‌بریم، خداوند! من به قصد رضایت طَلَبَ الْمَرْضَاتِ سَكَّ وَتَقَرَّبَ إِلَيْكَ، اللَّهُمَّ فَلَعْنَى مَا أُوْمَلْهُ وَأَرْجُوهُ فِيكَ تو و نزدیکی به درگاهات بدینگونه به تو روی آورده‌ام، خداوند! پس مرا به آرزو و امیدی که به تو وَفَى أُولَائِكَ یا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. و به اولیایت دارم، برسان ای مهریان ترین مهریانان». و اگر

خواست بگوید: «اللَّهُمَّ إِنِّي حَرَجْتُ فِي وَجْهِي هَذَا بِلا- ثُقَّةٌ مِّنِي لِغَيْرِكَ، وَلَا- «خداوند!! من به این سو بیرون شدم، نه به غیر از خوده اعتماد کردند و نه به رجاءٍ يَأْوِي بِي إِلَيْكَ، وَلَا قُوَّةٌ أَتَكُلُ عَلَيْهَا، وَلَا حِيلَةُ الْجَنْبِ يَنْهَاكَاهی جز تو اميدوارم و نه به نیرویی متکی می باشم و نه به قدرتی إِلَيْهَا إِلَيْكَ طَلَبَ رِضاَكَ وَإِيْغَاءَ رَحْمَتِكَ وَتَعْرُضًا لِثَوَابِكَ وَسُكُونًا اعتماد دارم، جز کسب رضا و رحمت تو و برخورداری از پاداش و اطمینان إِلَى حُسْنِ عَائِدَتِكَ، وَأَنْتَ أَعْلَمُ بِمَا سَبَقَ لِي فِي عِلْمِكَ فِي بِهِ جَزَى نِيَكَ نَمَى خَوَاهِمْ، وَتَوَسَّطَ از حرکت من به این سو به آنچه که مرا در این وَجْهِي مِمَّا أُحِبُّ وَأَكْرُهُ، اللَّهُمَّ فَاصِيرِفْ عَنِي مَقَادِيرَ كُلِّ بَلَاءٍ سفر خوشایند و یا ناخوشایند بوده آگاه بوده ای، خداوند!! هر بلا و دشواری که به حکم ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۵ وَمَقْضِيَّ كُلُّ لَأْوَاءِ، وَابْسُطْ عَلَيَّ كَنَفًا مِنْ رَحْمَتِكَ وَلُطْفًا مِنْ قَضَا وَقَدْرَ تو مَقْرَرَ شَدَه اسْتَ، از من باز گردان و مرا تحت پوشش رحمت و لطف عَفْوِكَ وَحِزْرًا مِنْ حِفْظِكَ وَسَعَةً مِنْ رِزْقِكَ وَتَمَامًا مِنْ نِعْمَتِكَ وَبِخُشْشَنَ، مَحَافَظَتْ وَگشايش روزی، تمامیت نعمت وَجِمَاعًا مِنْ مُعَافَاتِكَ، وَوَقْلَى يَارَبَّ فِيهِ جَمِيعَ قَضَائِكَ عَلَى وَعَافِيَتْ هَمَهْ جَانِبَهَاتْ قَرَارَ دَهْ، پروردگار من! قضای خویش را موافق مُوافَقَهَ هَوَای وَحَقِيقَهَ أَمْلَى، وَادْفَعْ عَنِي مَا أَخْيَدُرُ وَمَا لَا أَخْيَدُرُ نِيَازْ وَآرْزوَيْ حَقِيقَيْ ام گردان، وَخَطْرَهَايِي رَا که از آن بینناکم و یا از آن بِی اطْلَاعِمْ عَلَى نَفْسِيَ مِمَّا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، وَاجْعَلْ ذَلِكَ خَيْرًا لِي وَتَوَازَ مِنْ بِهِ آن آگاه تری از من دفع کن، وَسَفَرْم رَا که در پیش دارم به خیر و صلاح لِإِخْرَتِي وَدُنْيَايِي مَعَ مَا أَسْأَلَكَ أَنْ تَخْلُفَنِي فِيمَنْ خَلَفْتُ وَرَائِي آخِرَتْ وَدُنْيَايِمْ قَرَارَ دَهْ وَنِيَازْ از تو مِنْ خَوَاهِمْ که نسبت مِنْ وُلْدِي وَأَهْلِي وَمَالِي وَإِخْوَانِي وَجَمِيعِ حُزَانَتِي بِأَفْضَلِ ما به فرزندان، خانواده، دارایی، برادران و دیگر وابستگان حاضر تَخْلُفُ فِيهِ غَائِبًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَحْصِيَنِ كُلُّ عَوْرَةٍ وَحَفْظِ كُلُّ وَغَائِبِ مؤْمَنِ که در خفا یا آشکار در معرض نابودی است و مَضِيَعَهُ وَتَمَامُ كُلُّ نِعْمَهُ وَدِفاعُ كُلُّ سَيِّئَهُ وَكِفَايَهُ كُلُّ مَحْيَذُورِ در تمامیت نعمت و دفع هر بدی ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۶ وَصَرِيفُ كُلُّ مَكْرُوهٍ وَكَمَالٍ مَا تَجْمَعَ لِي بِهِ الرِّضا وَالسُّرُورَ فِي وَبِرْطَرَفِ کردن هر ناخوشی و فراهم شدن موجبات رضایت و الدُّنْيَا وَالآخِرَهُ، ثُمَّ ازْرُقْنِي وَذَكْرَكَ وَشُكْرَكَ وَطَاعَتِكَ خوشنوی آنها در دنیا و آخِرَتْ، بهترین خلف و جانشین باش، آنگاه یاد و شکر و طاعت وَعِبَادَتِكَ حتی تَرْضِي وَبَعْدَ الرِّضا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَشَتَّوْدِعُكَ الْيَوْمَ وَعِبَادَتِ خَوِيَشْ را روزیم کن تا از من پیوسته راضی باشی. خداوند امن امروز به تو دینی وَنَفْسِي وَمَالِي وَأَهْلِي وَذُرِّيَّتِي وَجَمِيعِ إِخْوَانِي. اللَّهُمَّ مِنْ سِيَارَمْ دِينِ جَانِمْ، مَالِمْ، خانوادهِمْ وَفَرِزَنْدَانِمْ وَهُمْهِ کسانی رَا که غم آنها را دارم، احْفَظِ الشَّاهِدَةَ مِنَ الْغَائِبِ. اللَّهُمَّ احْفَظْنَا وَاحْفَظْ عَلَيْنَا. اللَّهُمَّ خداوند!! حاضر و غایب ما را حفظ کن خداوند اما را حفظ کن و بر ما حافظ باش، اجْعَلْنَا فِي جِوَارِكَ وَلَا تَسْلِمْنَا نِعْمَتِكَ وَلَا تُعَيِّنْ مَا بِنَا مِنْ نِعْمَهُ خداوند اما را در جوار عنایت قرار ده و نعمت را از ما مگیر و نعمت و عافیت و عطایت وَعَافِيَهُ وَفَضْلُ». را دگر گون مساز. ۵- روایت شده که مسافر پیش از سفر، سوره آل حمد و قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ وَقُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ وَآيَهُ الْكُرْسِيِّ وَسُورَهِ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ وَآیَاتِ ۱۹۱ تا ۱۹۴ سوره آل عمران را که از این قرار است بخواند: ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۷ إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاحْتِلَافِ اللَّيْلِ «مسلمًا در آفرینش آسمانها و زمین و آمد و رفت شب وَالنَّهَارِ لَآیَاتِ لِأَوَّلِ الْأَلْبَابِ» الَّذِينَ يَدْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا و روز نشانه هایی برای خردمندان است. آنان خدا را ایستاده وَقَعُودًا وَعَلَى جُنُوِّنِهِمْ وَيَنْفَكَرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَنَشَستَهُ وَآنگاه که بر پهلو خفته اند، یاد می کنند و در اسرار آفرینش آسمانها وَالْأَمْارِضِ رَبَّنَا ما خَلَقَ هَذَا بِاطْلَالِ سُبْحَانَكَ فَقَنَا عِذَابَ و زمین می اندیشند (ومی گویند): پروردگار!! اینها را بیهوده نیافریدی، تو متنزهی، ما را از عذاب النَّارِ رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلَ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَيْتُهُ وَمَا لِظَالَمِينَ آتش نگاهدار، پروردگار!! تو هر کس را به آتش وارد سازی، او را خوار ساخته ای و ستمکاران را مِنْ أَنْصَارِ رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيَهُ يُنَادِي لِلَّاهِمَّ أَنْ آمُنُوا يَاوری نمی باشد. پروردگار!! منادی ایمان را شنیدیم که می گفت ایمان آورید بِرَبِّکُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفَرْ سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا بِهِ پروردگارتان، وَمَا يَمَانَ آورَدِیم، پروردگار!! گناهان ما را بیخش و بدی های ما را بپوشان و ما را بمیران معَ الْأَبْرَارِ رَبَّنَا وَآتَنَا مَا وَعَدْنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْرِنَا بَانِیَکَان. پروردگار!! آنچه را که به وسیله پیامبران و عده داده ای به ما عنایت کن و رسایمان مساز یَوْمَ الْقِيَامَهِ إِنَّكَ لَا تَخْلُفُ الْمِيعَاد. در روز رستاخیز که تو از وعده ات تخلّف نمی ورزی.» ادعیه و زیارات مدینه

منوره، ص: ۲۸ سپس بگوید: **اللَّهُمَّ يِكَّ يَصُولُ الصَّاَلُ وَيَقْدِرَتِكَ يَطُولُ الطَّائِلُ وَلَا حَوْلَ «خداوند»!** استواری هر چیز به وسیله تواست، و بخشندگی هر بخشندگی به قدرت لکل ذی حَوْلٍ إِلَّا بِكَ وَلَا قُوَّةٌ إِلَّا مِنْكَ، آشَأْلَكَ تواست، نیرویی جز به واسطه تو برای هر نیرومند نیست، از تو مسأله دارم بِصَيْفُوتَكَ مِنْ خَلْقِكَ وَخَيْرَتَكَ مِنْ بَرِيَّتَكَ مُحَمَّدٌ نَّبِيِّكَ وَعِترَتَهُ بِهِ حَقَّ آن انسان برگزیده از میان آفریده‌هایت و بهترین مخلوقت، پیامبرت محمد صلی الله علیه و آله و سُلَالَتِه عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَعَلَيْهِمُ، و دودمان او که بر او و بر آنان درود باد بر محمد و بر آنان رحمت فرست و وَاكْفِنِی شَرَّ هَذَا الْيَوْمَ وَضَرَّهُ، وَارْزُقْنِی خَيْرِهُ وَيُمْنَنِهُ، وَاقْضِ لِي كَرْنَد و زیان این روز را از من بازدار، و خیر و برکتش به من روزی فرما، و در کارهایم فی مُتَصَّرِّفَاتِی بِحُسْنِ الْعَاقِيَّةِ وَبِلُوغِ الْمَحَبَّةِ وَالظَّفَرِ بِالْأُمَّيَّةِ عاقبت نیکو برایم مقرر نمایی، و مرا به محبت نایل ساز، و دستیابی به آرزو و کفایه الطاغیة الغویه وَكُلَّ ذِي قُدْرَةٍ لِي عَلَى اِذْيَةٍ، حَتَّى اَكُونَ وَدَفْعَ شَيْطَانَ سُرْكَشَ وَغَمَرَاهَگَر وَهُرَّ کَسَ کَه توان اذیت مرا دارد یاری کن تا در نتیجه فی جُنَاحِ وَعِصِيمَةٍ مِنْ كُلَّ بَلَاءٍ وَنَقْمَهُ، وَأَبْيَدْلَنِی فِيهِ مِنَ الْمَخَاوِفِ از هر بلا و مشکل مصون مانم، و بیم مرا به امیتیت، ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۹ أَمَّا وَمَنْ الْعَوَاقِ فِيهِ يُشَرِّرُ، حَتَّى لَا يُصَدِّنِي صَادًّا عَنِ الْمُرَادِ وَسَخْتَنِی رَأَبَهِ مَبْدَلِ ساز، تا آنکه نتواند هیچ کس مرا از رسیدن به مقصودم، مانع و لا یحُلَّ بِی طارق مِنْ اذَى الْعِبَادِ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَئِيْقَدِيرُ، گردد، و هیچ آسیب رسانی از بندگان، به من دست نیابد، تو بر هر چیز توانایی و الْمُؤْمُنُ إِلَيْكَ تَصِيرُ، یامَنْ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَئِيْهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ. و بازگشت امور به سوی تو است، ای آنکه چیزی همتایت نمی‌باشد و بینا و شنوا می‌باشی». ۶- سپس با خانواده وداع کند، و بر در خانه بايستد، و تسبیح حضرت فاطمه زهرا علیها السلام را بگوید، و سوره حمد و آیه‌الکرسی را از جلو و از طرف راست و چپ بخواند، و بگوید: **اللَّهُمَّ إِلَيْكَ وَجَهْتُ وَجَهْتُ وَجَهْتُ خَلَقْتُ أَهْلِي وَمَالِي وَمَا «خداوند» به سوی تو رو کردم، و خانواده و مالم و آنچه را به من دادهای خَوَّلتَنِی وَقَدْ وَثَقْتُ بِكَ، فَلَا تُخَيِّبْنِی يَا مَنْ لَا تُخَيِّبْ مَنْ أَرَادَهُ بِهِ تو سپردم و به تو اعتماد کردم، پس نومیدم مساز ای آنکه کسی را که آهنگ تو کند نومید نمی‌کنی، وَلَا يُضَعِّي مِنْ حَفِظَهُ.** اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَاحْفَظْنِی وَكَسِی را که تو حافظ باشی، تباہ نمی‌کنی، خداوند! بر محمد و خاندانش رحمت فرست، و نسبت به آنچه فیما غَبَّتْ عَنْهُ وَلَا تَكُلْنِی إِلَى نَفْسِتِی یا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ. اللَّهُمَّ از آنها غاییم، حافظ باش، و مرا به خود و امکنگار ای مهربان ترین مهربان خداوند! ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۰ بِلَغْنِی ما تَوَجَّهْتُ لَهُ وَسَبَّبْ لَهِ الْمُرَادَ وَسَيِّخْ لِي عِبَادَکَ مرا به مقصدم برسان، و اسباب رسیدن به خواسته‌ام را فراهم ساز و مرا از بندگان وَبِلَادَکَ وَارْزُقْنِی زِیارتَنِی وَوَلِیکَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِینَ وَالْأَئِمَّهِ مِنْ و شهربایت بهره‌مند گردن و زیارت پیامبر و ولی خود؛ امیر مؤمنان و امامانی را وُلْدِه وَجِمِيعِ أَهْلِ بَيْتِه عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ السَّلَامُ، وَمُدَّنِی مِنْکَ که از فرزندان او می‌باشند و همه اهل بیت علیهم السلام را روزیم ساز، و مرا با کمک خویش بِالْمَعْوَنَهِ فِي جَمِيعِ أَحْوَالِي، وَلَا تَكُلْنِی إِلَى نَفْسِتِی وَلَا إِلَى در هر حال یاری کن، و به خودم و دیگری غَيْرِی فَأَكِلَّ وَأَعْطَبَ، وَزَوَّدْنِی التَّقْوَى وَأَغْفَرْلِی فِي الْآخِرَهِ وَامْكَنْدَار تا در نتیجه خسته و وامانده شوم و تقوا را ره توشه من ساز، و در آخرت و دنیا مرا بیامرز وَالْأَوْلَى اللَّهُمَّ اجْعَلْنِی أَوْجَهَ مَنْ تَوَجَّهَ إِلَيْكَ. خداوند! مرا از آبرومندترین روی‌آورندگان به خویش قرارم و باز می‌گویی: **بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ وَاسْتَعْنَتْ بِاللَّهِ وَالْجَاتِ** «بنام خدا و استعانت از او، توکل می‌جویم به خداوند و از او یاری می‌جویم و پناه می‌برم ظهیری إِلَى اللَّهِ وَفَوَضَتْ أَمْرِی إِلَى اللَّهِ رَهْبَهِهِ مِنَ اللَّهِ وَرَغْبَهِهِ إِلَى اللَّهِ به خدا، و کارم را به او و اگذار می‌کنم با خوف از خداوند و شوق به سوی ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۱ وَلَا مُلْحِنًا وَلَا مُنْجًا وَلَا مَفَرَّ مِنَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ، رَبُّ آمَنْتُ او و پناهگاه و راه نجات و گریزی از خدا جز به سوی او نمی‌باشد، پروردگار! به کتابت بِكِتابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ لَأَنَّهُ لَا يَأْتِي بِالْخَيْرِ ایمان آوردم همان کتابی که فرو فرستادی و بر پیامبرت نازل کردی؛ زیرا جز از تو خیرِ‌اللهِ إِلَّا أَنْتَ، وَلَا يَصِيرُ فُسُوَءَ إِلَّا أَنْتَ، عَزَّ جَارِكَ وَجَلَّ نیاید و بدی را به غیر تو باز نگرداند، پناهنده به تو گرامی است، مدح و ثنای تو شناوکَ وَتَقَدَّسْتَ أَسْمَاءُكَ وَعَظِيمَتْ آلاُرُوكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ. والا- و نام‌هایت مقدس، و نعمت‌هایت بزرگ می‌باشد و خدایی جز تو نمی‌باشد.» روایت شده: «هر کس هنگام صبح این دعا را بخواند و از خانه بیرون رود، تا شام بلایی به او نرسد تا به خانه برگردد، و

اگر شام شود و این دعا را بخواند، بلایی به او نرسد تا صبح به منزل خود بازگردد.»^{۱۱} - پس از آن سوره «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» را یازده مرتبه، و سوره «إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ» و «آیه‌الکرسی» و سوره «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ» و «قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ» را بخواند، و بعد دست بر ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۲ بدن خود بکشد، و در لحظه سوار شدن به وسیله نقلیه بگوید: سُبْحَانَ اللَّذِي سَيَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كَنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ^{۱۲} ، پس هفت مرتبه بگوید: «سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لَلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ». - قبل از مسافت صدقه دهد به هرچه ممکن باشد. «روایت شده: مردی از اصحاب امام باقر علیه السلام هنگامی که اراده سفر کرد، خدمت آن حضرت آمد تا خدا حافظی کند، حضرت به او فرمود: پدرم علی بن الحسین علیهم السلام هرگاه آهنگ سفر می‌کرد، سلامتی خود را با صدقه دادن از خداوند می‌خرید، و چون از سفر به سلامت مراجعت می‌کرد، خدا را شکر کرده و صدقه می‌داد.»^{۱۳} بعد از دادن صدقه بگوید: «اللَّهُمَّ إِنِّي اشْتَرَيْتُ بِهَذِهِ الصَّدَقَةِ سَيِّدَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَيِّدَ الْمُلْكَاتِ وَسَيِّدَ الْمَسَافَرِيَّ «خداؤند! من با این صدقه خریدم سلامتی خویش، سلامت سفرم و سلامت وما معی، فَسَيَّلَمْنِی وَسَيَّلَمْنِی مَا مَعِی وَبَلَغْنِی وَبَلَغْنِی مَا مَعِی آنچه را با من است، پس مرا و آنچه را با من است به سلامت دار و به مقصد برسان مرا و آنها را ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۳ بِلَاغِكَ الْحَسَنِ الْجَمِيلِ. به نیکی و زیبایی که از سوی تو است.» پس بگوید: «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ، «معبدی نیست جز خداوند حلیم و کریم، خدایی نیست جز خداوند والا و بزرگ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَرَبِّ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَمَا مِنْهُ اسْتَخْدَمَ خدایی که پروردگار آسمان‌ها و زمین‌های هفتگانه و آنچه فیهِنَّ وَمَا يَئِنْهُنَّ وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ در آنها و آنچه در میان آنها است می‌باشد و پروردگار عرش عظیم است، و سلام بر رسولان الهی وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ وَسَتَائِشِ مخصوص پروردگار جهانیان است و رحمت خداوند بر محمد و خاندان پاک و الطاهرین. اللَّهُمَّ كُنْ لِي جَارًا مِنْ كُلِّ جَبَارٍ عَنِيدٍ وَمِنْ كُلِّ پَاكِیزه او. خداوند! پناهم ده از هر ستمگر خیره سر و از شیطان مرید، بِسْمِ اللَّهِ دَخَلْتُ وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْتُ. اللَّهُمَّ إِنِّي هر شیطان سرکش، به نام خداوند به این سفر وارد و به نام خدا از این سفر خارج می‌شوم، خداوند! من اقدام کیم یکدی نسیانی و عجالتی بِسْمِ اللَّهِ وَمَا شَاءَ اللَّهُ فِي پیشاپیش فراموشی و شتابزدگیم، بِسْمِ اللَّهِ وَمَا شَاءَ اللَّهُ را یاد می‌کنم ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۴ سَفَرِيْ هَذِهِ ذَكْرُهُ أَمْ سَيِّتُهُ. اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمُسْتَعَانُ عَلَى الْمُأْمُرِ چه آن را [بعدها] یاد کنم یا فراموش، خداوند! تویی یاری رسان برای هر کار کلّهای وَأَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ وَالْخِلِيفَةِ فِي الْأَهْلِ. اللَّهُمَّ هَيْوَنُ وَ تویی همراه مسافر و جانشینش در خانواده، خداوند! آسان ساز علیانا سَيَّفَرَنَا وَاطْوَلَنَا الْأَرْضَ وَسَيَّرْنَا فِيهَا بِطَاعَتِكَ وَطَاعَةِ سفرمان را، و راهمان را کوتاه ساز، و ما را در مسیر فرمانبرداری خویش و رسولک. اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لَنَا ظَهْرَنَا وَبَارِكْ لَنَا فِيمَا رَزَقْنَا وَقِنَا پیامبرت قرارده، خداوند! آنچه را پشت سر گذاشته ایم به سامان رسان، و آنچه را به ما داده‌ای مبارک کن، و نگهدارمان عِذَابَ التَّارِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ وَكَآبَةِ از عذاب دوزخ، خداوند! پناه می‌برم به تو از دشواری سفر و اندوه الْمُنْقَلِبِ وَسُوءِ الْمُنْظَرِ فِي الْأَهْلِ وَالْمَالِ وَالْوَلَدِ. اللَّهُمَّ أَنْتَ بازگشت و بی آبروی در میان خانواده، دارایی و فرزند، خداوند! تویی عَضْدِی وَنَاصِرِی. اللَّهُمَّ اقْطَعْ عَنِّی بَعْدَهُ وَمَسْقَتُهُ وَاصْحَیبِنِی فِیهِ یار و یاورم، خداوند! دوری سفر و سختی آن را آسان ساز، یار و همراهم در سفر و واحلفنی فی اهله بخیر ولاحول ولاقوه إِلَى بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ. جانشینم در خانواده به نیکی باش، که نیرو و توانی جز به خداوند والا و بزرگ نمی‌باشد.» و هنگامی که سوار بر وسیله نقلیه شد، بگوید: ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۵ «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِلْإِسْلَامَ وَمَنْ عَلَيْنَا بِمُحَمَّدٍ صَلَّی «سپاس مخصوص خدایی است که ما را به اسلام رهمنون شد و به نبوت محمد صلی الله علیه و آله الله علیه و آله، سُبْحَانَ اللَّذِي سَيَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كَنَّا لَهُ بِرٌّ مَنْتَ نَهَاد، پاک و متنه است خداوندی که این مرکب را مسخر ما ساخت و گرنم ما قادر به تسخیر آن مُقْرِنِینَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمْنُقَلِّوْنَ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. نبودیم و ما به سوی پروردگارمان باز می‌گردیم و ستایش مخصوص خداوندی است که پروردگار اللَّهُمَّ أَنْتَ الْحَامِلُ عَلَى الظَّهَرِ وَالْمُسْتَعَانُ عَلَى الْأَمْرِ، اللَّهُمَّ جهانیان است، خداوند! تویی که ما را بر پشت این مرکب سوار نمودی و بر سفر یاریمان نمودی بَلَغْنَا بَلَاغًا يَتَلَمَّعُ إِلَى خَيْرِ بَلَاغٍ وَيَتَلَمَّعُ إِلَى مَغْفِرَتِكَ وَرِضْوَانِكَ. خداوند! ما را به بهترین صورت به مقصد برسان، و به مغفرت و خوشنودیت نایل گردان، اللَّهُمَّ لَا

طَيْرٌ إِلَّا طَيْرُكَ وَ لَا خَيْرٌ إِلَّا خَيْرُكَ وَ لَا حَافِظٌ غَيْرُكَ». خداوند! چیز ناخوشایندی نیست مگر آن که توبخواهی و خیری جز خیری که از جانب تو رسید نمی‌باشد و حافظی جز تو نیست.^۹ از امام صادق علیه السلام منقول است کسی که در سفر هر شب آیه الکرسی را بخواند، خود و آنچه با اوست سالم بماند. «۱۰» ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۶-۴۰ در سفر این دعا را بخواند تا در امان پروردگار باشد: **بِسْمِ اللَّهِ وَبِسَمْنَ اللَّهِ وَمِنَ اللَّهِ وَإِلَى اللَّهِ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ اللَّهُمَّ إِلَيْكَ «بِنَامِ خَدَا وَبِهِ يَارِي اَوْ، وَازْخَدَائِيمِ، وَبِهِ سَوْيِ خَدَا مَرِيْمِ، وَدَرَرَاهِ خَدَأَكَامِ مَنْهِيمِ، خَدَايَا! أَشِلَّمْتُ نَفْسِي، وَإِلَيْكَ وَجَهْتُ وَجْهِي، وَإِلَيْكَ فَوَضَّتُ خَوْدَ رَا تَسْلِيمَ توْ كَرْدَمِ، وَبِهِ سَوْيِ توْ روْ نَمُودَمِ، وَكَارِمَ رَا بهِ أَمْرِي، فَاحْفَظْنِي بِحَفْظِ الْإِيمَانِ مِنْ يَئِنْ يَدَيَ وَمِنْ خَلْفِي وَعَنْ توْ سِيرَدَمِ، پَسْ مَرَا درِ پَناهِ اِيمَانِ، اِزْ پِيشْ روْ وَپَشتْ سَرِ وَازِ يَمِينِي وَعَنْ شَمَالِي وَمِنْ فَوْقِي وَمِنْ تَحْتِي وَادْفَعْ عَنِي بِحَوْلَتِكَ رَاستِ وَچَپِ وَازِ سَمَتِ بالاً وَپَايِنْ حَفْظَ فَرْمَا وَبهِ نَيِّرَوْ وَتوْنَايِتَ وَقُوتِكَ، فَإِنَّهُ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ».** از من دفاع کن که نیرو و توانی جز به وسیله خداوند والا و بزرگ نمی‌باشد.^{۱۱} بر زائران محترم سزاوار است بیش از دیگران به اخلاص در اعمال و مراقبت از حدود الهی اهتمام داشته باشند، زیرا گذشته از اینکه به مهمانی پروردگار می‌روند، و مهمان باید رضایت صاحب خانه را فراهم آورده، طبق حدیث شریف: «کُونُوا لَنَا زَيْنًا وَلَا تَكُونُوا ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۷ عَلَيْنَا شَيْنًا»، «۱۲» باید آینه تمام‌نمای اسلام ناب محمدی باشند، و لازم است مراقب اعمال خود بوده، و به نمازهای واجب در اول وقت اهتمام بیشتری دهند، در جماعات برادران اهل سنت شرکت کنند، تا از ثواب جماعت بهره‌مند شوند، و خدای نخواسته نباید بعضی افراد نا‌آگاه کاری کنند که در شأن یک زائر ایرانی نبوده و موجب نفرت دیگران گردد، و در نتیجه اعمال صالحه سایرین را هم تحت الشُّعاع قرار دهد. خداوند به همه ما توفیق دهد تا بتوانیم به وظایف دینی خود عمل نماییم و آنگونه باشیم که خداوند فرموده ۱۲- در سفر تأکید شده که مسافر بعد از هر نماز، سی مرتبه بگوید: **سُبْبَحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ**. «منزه است خدا و ستایش او راست و معبدی جز او نمی‌باشد و خدا بزرگ است».^{۱۳} اخلاق حسن و کمک به یکدیگر: در سفر لازم است به همراهان کمک کرده، و در انجام کارها پیشقدم بوده، و از برآوردن احتیاجات دیگران روگردان نباشد، تا خداوند ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۸ متعال او را از گرفتاری‌های دنیا و آخرت نجات دهد، در حدیث آمده است: در سفر، بدترین افراد آن کسی است که بتواند به دیگران کمک نماید ولی کوتاهی کند و منتظر کمک دیگران باشد. همچنین اکیداً سفارش شده که با دوستان و همراهان، با اخلاق خوب و خوش، برخوردنموده و به آنان کمک نماییم، و به ویژه در مشکلات و سختی‌ها صبور و بردار باشیم. ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۹

فصل اول: ادعیه و زیارات

ادعیه و زیارات مشترکه

تعقیبات مشترکه نمازهای روزانه:

از مصباح شیخ طوسی رحمه الله و غيره نقل شده هرگاه سلام نماز را دادی، سه مرتبه الله أَكْبَر بگو، و در هر یک دست‌ها را تا محاذی گوش‌ها بلند کن و سپس بگو: **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِلَهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُشْلِمُونَ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ،** «معبدی جز خدا آن معبد یکتا نیست و ما در برابر او تسلیمیم معبدی جز خدا نیست و لا نعبد إِلَّا إِيَاهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ، لَا إِلَهَ وَمَا جز او نپرسیم و دین (وعبادت) را خالص برای او گردانیم و اگر چه بر مشرکان بد آید، معبدی إِلَّا الله، ربنا و رب آباءنا المأولین، لَا إِلَهَ إِلَّا الله، وَحْدَهُ وَحْدَهُ جز خدا نیست که پروردگار ما و پروردگار پدران پیشین مالاست معبدی نیست جز خدا که یکتای یکتای وَحْدَه، آنچر وَعِيدَهُ، وَنَصِيرَ عَبْدَهُ، وَأَعَرَّ جُنْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَخْزَابَ یکتا به وعده خودوفا کرد و بندهاش را یاری کرد و لشگرش را عزت داد و به تنها ی احزاب را مغلوب ساخت ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۴۲ وَحْيَدَهُ، فَلَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمْيِتُ، وَيُمْبِتُ وَيُحْيِي، پس او

راست ملک هستی واو راست سپاس که زنده می‌کند و می‌میراند و می‌میراندوزنده می‌کند و هُوَ حَتَّی لا يَمُوتُ، يَبْدِئُ الْخَيْرَ، وَهُوَ عَلَى كُلّ شَيْءٍ قَدِيرٌ». واو است زنده‌ای که نمی‌میرد هر خیری به دست او است و بر هر چیز قادر است. پس بگو: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَقُّ الْقَيُّومُ وَاتُّوْبُ إِلَيْهِ». طلب آمرزش دارم از خدای یگانه جاوید و به سوی او باز می‌گردم. آنگاه بگو: «اللَّهُمَّ اهْدِنِي مِنْ عِنْدِكَ، وَافْضُلْ عَلَيَّ مِنْ فَضْلِكَ، وَانْشُرْ بار خدای ما از جانب خود راهنمائیم فرما و از فضل خویش بهره‌مندم فرما و از رحمت عَلَى مِنْ رَحْمَتِكَ، وَأَنْزُلْ عَلَى مِنْ بَرَكَاتِكَ، سَبِّحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا بُرَّ مِنْ بَكْسَرَانَ وَاز بَرَكَاتَ بُرَّ مِنْ فَرُو بَارَ، مَنْزَهَى تو، مَعْبُودَيْ جَزَّ اَنَّتَ، اَغْفِرْ لِي ذُنُوبِي كُلَّهَا جَمِيعًا، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ كُلَّهَا تو نیست همه گناهانم را بیامز؛ زیرا جز تو کسی همه گناهان را نیامزد جمیعاً إِلَّا اَنَّتَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ كُلِّ خَيْرٍ أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ بار خدای ما از تو درخواست می‌کنم هر چیزی را که علمت بدان احاطه نمود وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ كُلِّ شَرٍّ أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَپناه می‌برم به تو از هر شری که علمت بدان احاطه نمود، بار خدای ما از تو در تمام ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۴۳ عافیتیک فی أُمُورِي كُلُّهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ خَرْبِ الدُّنْيَا وَعِذَابِ کارهایم عافیت می‌خواهم و به تو پناه می‌برم از رسوانی و خواری دنیا و عذاب الآخرة، وَأَعُوذُ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ وَعَزَّتِكَ الَّتِي لَا تُرَامُ وَقُدْرَتِكَ آخرت و پناه می‌برم به ذات بزرگوارت و به عزت که فوق آن متصور نیست و به قدرت اَنَّتِی لَا يَمْتَنُعُ مِنْهَا شَيْءٌ مِنْ شَرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنْ شَرِّ که چیزی از آن سرپیچی نتواند، از شر دنیا و آخرت و از شر الْأَوْجَاعِ كُلَّهَا وَمِنْ شَرِّ كُلِّ دَابَّةٍ اَنَّتَ آخَذْ بِنَاصِيَتِهَا، إِنَّ رَبِّي تَعَالَى تمامی دردها و از گرنده هر جنبده‌ای که تو فرمانروای او هستی همانا پروردگار من عَلَى صِرَاطِ مُسْتَقِيمِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، بر روش حقی است و هیچ جنبش و نیرویی نیست جز به دست خدای والای بزرگ تو كُلَّتْ عَلَى الْحَقِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَحَمَّدْ تو کل کنم بر خدای همیشه زنده‌ای که هر گر نمیرد و ستایش مخصوص خدایی است که فرزندی وَلِمَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الْذُّلُّ نَكْرَفَتَهُ وَكَسَى در ملک هستی شریک او نیست و خواری ندارد تا نیازمند یاور باشد وَكَبُرَهُ تَكْبِيرًا. وَ كَامِلًا او را بزرگ شمار.» پس تسبيح حضرت زهرا عليها السلام را می‌گويند، و پيش از آنکه از جای خود حرکت کنی ده مرتبه بگو: ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۴۴ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، إِلَهًا وَاحِدًا أَحَدًا «گواهی می‌دهم که معبدی جز خدای یگانه بی‌همتا نیست، خدای یکتای یگانه فَرِدًا صَيْحَةً لَمْ يَتَحَدَّ صَاحِبَهُ وَلَا وَلَدَهُ. فرد بی‌نیازی که همسر و فرزندی نگرفته است.» و برای این تهلیل، به خصوص در تعقیب نماز صبح و شام و هنگام طلوع و غروب آفتاب، فضیلت بسیار وارد شده است، پس می‌گویند: «سَبِّحَانَ اللَّهِ كُلَّمَا سَبَّحَ اللَّهَ شَيْءٌ وَكَمَا يُحِبُّ اللَّهُ أَنْ يُسَبِّحَ تسبیح خدا را هر آنگاه که چیزی خدا را تسبیح گوید و چنانچه خدا دوست دارد که او را تسبیح گویند وَكَمَا هُوَ أَهْلُهُ وَكَمَا يَتَبَغِي لِكَرَمِ وَجْهِهِ وَعِزَّ جَلَالِهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَچنانچه او لایق آن و شایسته ذات بزرگوار و عزت و جلال او است و ستایش خدا را كُلَّمَا حَمِدَ اللَّهُ شَيْءٌ وَكَمَا يُحِبُّ اللَّهُ أَنْ يُخْمِدَ وَكَمَا هُوَ أَهْلُهُ هرگاه که موجودی او را ستایش کند و بدانگونه که دوست دارد و چنانچه لایق آن وَكَمَا يَتَبَغِي لِكَرَمِ وَجْهِهِ وَعِزَّ جَلَالِهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كُلَّمَا و شایسته عزت و جلال او است و تهلیل او را هرگاه موجودی او را به هَلَلَ اللَّهُ شَيْءٌ وَكَمَا يُحِبُّ اللَّهُ أَنْ يُهَلِّلَ وَكَمَا هُوَ أَهْلُهُ وَكَمَا يَتَبَغِي يکتایی یاد کند و به همانگونه که دوست دارد و چنانچه لایق آن و شایسته ذات ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۴۵ لِكَرَمِ وَجْهِهِ وَعِزَّ جَلَالِهِ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ كُلَّمَا كَبَرَ اللَّهُ شَيْءٌ وَكَمَا با عَزَّتْ وَجَلَالَ او است و تکبر او را هرگاه که موجودی او را به بزرگی یاد کند و بدانگونه که يُحِبُّ اللَّهُ أَنْ يُكَبِّرَ وَكَمَا هُوَ أَهْلُهُ وَكَمَا يَتَبَغِي لِكَرَمِ وَجْهِهِ وَعِزَّ دوست دارد به بزرگی یاد شود چنانچه لایق و شایسته عزت و جلال، سَبِّحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ عَلَى جَلَالِ او است، متنه است خدا و ستایش خاص او است و معبدی جز او نیست و خداوند بزرگ که كُلَّ نِعْمَةٍ أَنْعَمَ بِهَا عَلَى وَعَلَى كُلِّ أَحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ مِمَّنْ کانَ أَوْ بِرَأْيِ هر نعمتی که به من و به هر یک از خلق خود داده از آنانکه يَكُونُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ بوده‌اند یا پس از این تا روز قیامت بیایند، بار خدای ما از تو می‌خواهم که درود بر محمد وآل مُحَمَّدِ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِ ما أَرْجُو وَخَيْرِ مَا لَا - أَرْجُو، وَآلِش بفرستی و از تو درخواست می‌کنم هر خیری را که امید به آن داشته باشم و یا نداشته ام وَأَعُوذُ

بِكَ مِنْ شَرٍّ مَا أَخْذَرُ وَمِنْ شَرِّ مَا لَا أَخْذَرُ». و پناه می‌برم به تو از شر آنچه از آن بیناک و بی‌پروايم.» پس می‌خوانی سوره حمد و آیه‌الکرسی و شهادت الله و آیه قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكُ الْمُلْكِ وَآیه سخره (و آن سه آیه است از سوره اعراف که اوّل آن إِنَّ رَبَّكُمُ اللهُ وَآخَرَ آن مِنَ الْمُحْسِنِينَ است، پس سه مرتبه می‌گویی: ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۴۶ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبَّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى «منزه است پروردگار تو صاحب عزت از آنچه (مشر کان) توصیف کنند و درود بر المُؤْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. رسولان و ستایش خاص خداست که پروردگار جهانیان است.» سپس سه مرتبه می‌گویی: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاجْعُلْ لِي مِنْ أَمْرِي «بار خدایا بر محمد و خاندانش درود فrst و در کار من فرجاً وَمُخْرِجًا وَازْعُقْنِي مِنْ حَيْثُ أَخْتَسِبُ وَمِنْ حَيْثُ فَرَجْ و گشايشی قرار ده و روزیم ده از آنجا که گمان دارم و از آنجا که لا-أَخْتَسِبُ. گمان ندارم.» واين دعای است که جبرئيل تعليم حضرت یوسف عليه السلام کرد هنگامی که در زندان بود، پس محسن خود را به دست گير، و کف دست چپ را به آسمان گرفته، هفت مرتبه بگو: «يا رَبَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ» اي پروردگار محمد و خاندان محمد بر محمد و آل محمد درود فrst ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۴۷ وَعَجَلْ فَرَجَ آلِ مُحَمَّدٍ. و فرج آل محمد را نزدیک کن.» به همان حال سه مرتبه بگو: «يا ذَا الْجَلَلِ وَالْإِكْرَامِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، «اي دارای جلال و بزرگواری درود فrst بر محمد و خاندانش وَارْحَمْنِي وَأَجْرِنِي مِنَ النَّارِ». و به من رحم کن و از آتش پناهم ده.» پس می‌خوانی دوازده مرتبه قُلْ هُوَ اللَّهُ أَكْبَرُ را و می‌گویی: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا سَيِّدِكَ الْمَكْنُونَ الْمُخْرُونَ الطَّاهِرَ الطُّهُورَ «خدایا از تو درخواست می‌کنم به حق نام نهفته و پنهانت که پاک و پاکیزه و المبارک، وَاسْأَلْكَ يَا سَيِّدِكَ الْعَظِيمِ وَسُلْطَانِكَ الْقَدِيمِ، يا واهب مبارک است و از تو می‌خواهم به حق نام بزرگ و سلطنت ازليت ای بخشندۀ العطاها و یا مطلق الأساری و یا فکاک الرّقابِ مِنَ النَّارِ، أَسْأَلْكَ عطاها و ای رها کننده اسیران و ای آزاد کننده بندگان از دوزخ از تو می‌خواهم اُنْ تُصَلِّی عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تُعْقِّبَ رَبَّتِي مِنَ النَّارِ، که درود فrstی بر محمد و خاندانش و مرا از آتش دوزخ ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۴۸ وَأَنْ تُخْرِجَنِي مِنَ الدُّنْيَا سَالِمًا وَتُدْخِلَنِي الجَنَّةَ آمِنًا، وَأَنْ تَجْعَلَ آزاد کنی و از دنيا با ايمان سالم بیرونم بری و با ايمني وارد بهشتم کنی دُعائی اوله فلاحاً وَأَوْسِطَهُ نجاحاً وَآخِرَهُ صلاحاً، إِنَّكَ أَنْتَ آغاز دعایم را رستگاری و وسطش را پیروزی و سرانجامش را صلاح قرار ده که تو عَلَامُ الْغَيْوبِ. داناibi به نادیدنی‌ها.» و در صحیفه علویه است که در تعقیب هر فریضه بخوان: «يا مَنْ لَا يَشْغُلُهُ سَيْمَعٌ عَنْ سَيْمَعٍ، يا مَنْ لَا يُغَلِّطُهُ السَّائِلُونَ «ای آنکه سرگرش نکند شنیدنی از شنیدن دیگر وای آنکه (کثرت) سائلان او را به استباها نیاندازد یا مَنْ لَا يُبَرِّمُهُ الْحَاجُ الْمُلِحِينَ، اذْقِنِي بَرَدَ عَفْوَكَ وَحَلَاوةَ وَای کسی که اصرار اصرار کنندگان به ستوهش نیاورد، لذت عفو و شیرینی رَحْمَتِكَ وَمَغْفِرَتِكَ». رحمت و آمرزشت را به من بچشان.» و نیز می‌گویی: «إِلَهِي هَذِهِ صِيَّالَتِي صِيَّالِيْتُهَا لَا لِحَاجَةِ مِنْكَ إِلَيْهَا وَلَا رَغْبَةِ «ای معبد من این نمازی که من بجا آوردم نه به خاطر احتیاجی از تو به آن بود و نه رغبتی ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۴۹ مِنْكَ فِيهَا إِلَى تَعْظِيْمِ وَطَاعَيْهِ وَإِجَابَةِ لَكَ إِلَى مَا أَمْرَتَنِي بِهِ، إِلَهِي که تودر آن داشته باشی جز تعظیم و فرمانبرداری تو و پذیرفتن آنچه مرا بدان مأمور کردی، معبد من إِنْ كَانَ فِيهَا خَلْلٌ أَوْ نَقْصٌ مِنْ رُكُوعِها أَوْ سُجُودِها فَلَا تُؤَاخِذْنِي اگر در این نماز من خللی یا نقصی در رکوع یا سجودش هست پس مرا مُواخذه مکن و با وَنَفَضَّلْ عَلَى بِالْقَبُولِ وَالْغُفرَانِ بِرَحْمَتِكَ يا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. پذیرفن آن و آمرزش (من) بر من تفضل کن. به (امید) رحمت، ای مهربانترین مهربانان.» و نیز بعد از هر نماز این دعا را که پیغمبر صلی الله علیه و آله برای تقویت حافظه تعیلم امیر المؤمنین علیه السلام نمود، می‌خوانی: «سُبْحَانَ مَنْ لَا يَعْتَدِي عَلَى أَهْلِ مَمْلَكَتِهِ، سُبْحَانَ مَنْ لَا «منزه است خدایی که بر آنان که تحت فرمانش هستند ستم نکند، منزه است خدایی که يَأْخُذُ أَهْلَ الْأَرْضِ بِالْأَوْلَانِ الْعَيْدَابِ، سُبْحَانَ الرَّءُوفِ الرَّحِيمِ، مردم زمین را به عذابهای رنگارنگ نگیرد، منزه است خدای روّف مهربان اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي فِي قَلْبِي نُورًا وَبَصِيرًا وَفَهْمًا وَعِلْمًا، إِنَّكَ عَلَى بار خدایا در دل من نور (معرفت) و بصیرت و فهم و علمی قرار داده که تو بر كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. هر چیز توانایی.» و در البلد الأمین است که سه مرتبه بعد از هر نماز بگو: ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۵۰ «اعِيْدُ نَفْسِي وَدِينِي وَأَهْلِي وَمَالِي وَوَلْدِي وَإِخْوَانِي فِي «قرار می‌دهم خودم و دینم و خانواده و مال و

فرزنندام و برادران دینی خود و دینی و ما رَزْقَنِی رَبِّی وَخَوَاتِیم عَمَلِی وَمَنْ يَعْنِنِی أَمْرُهُ بِاللَّهِ آنچه پروردگارم به من روزی کرده و سرانجام کارم و هم آن کس را که دلبند کار اویم الْواحِدِ الْأَحَدِ الصَّمِدِ الَّذِی لَمْ يَتَّبِعْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ در پناه خدای یگانه یکتای بی نیاز که نزاده و نه زائیده شده و هیچکس کُفُوًأَحِمْدُ، وَبِرَبِّ الْفَلَقِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إذا همتايش نیست و به پروردگار صبحدم از شر آنچه آفریده و از شر شب هنگامی که وَقَبَ وَمِنْ شَرِّ حَسَدٍ وَمِنْ شَرِّ حَسَدٍ إذا به تاریکی درآید و از شر زنانی که در گرهها دمند و از شر حسود هنگامی که حَسَدَ، وَبِرَبِّ النَّاسِ مَلِكِ النَّاسِ إِلَهِ النَّاسِ مِنْ شَرِّ حَسَدٍ کند و به پروردگار مردم؛ صاحب اختیار مردم، معبد مردم از شر الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ الَّذِي يُوْسُوسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنْ وَسْوَسَهُ گر نهانی آن کس که در سینهها (و دلهای) مردم وسوسه کند (چه) از الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ». جنیان باشد و (چه) از مردم.» و از شیخ شهید نقل شده است که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرموده: هر کس بخواهد خدا او را در قیامت بر اعمال بدش ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۵۱ مطلع نگرداند و دیوان گناهانش نگشايد، بعد از هر نماز این دعا را بخواند: «اللَّهُمَّ إِنَّ مَغْفِرَتَكَ أَرْجِي مِنْ عَمَلِي، وَإِنَّ رَحْمَتَكَ أَوْسَعُ «خدایا! مسلماً آمرزش تو امیدوار کننده تر از کار خیر من است و به یقین رحمت تو وسیع تر مِنْ ذَنْبِی. اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ ذَنْبِي عِنْدَكَ عَظِيمًا فَعَفُوكَ أَعْظَمُ مِنْ از گناه من است، بار خدایا اگر گناهم پیش تو بزرگ است ولی عفو تو بزرگتر از ذَنْبِی. اللَّهُمَّ إِنْ لَمْ أَكُنْ أَهْلًا تَرَحْمَتِكَ أَهْلِلُ أَنْ گناه من است، بار خدایا اگر من شایسته رسیدن رحمت نیستم ولی رحمت تو مرا شایستگی تبلغی و تسعی، لَأَنَّهَا وَسِعْتُ كُلَّ شَيْءٍ بِرَحْمَتِكَ يا فراگرفتن دارد؛ زیرا که رحمت تو همه موجودات را فراگرفته به (امید) رحمت ای اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». مهربانترین مهربانان.» و از این بابویه رحمه الله نقل شده است که فرموده: چون از تسییع حضرت فاطمه علیها السلام فارغ شوی، بگو: «اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ، وَمِنْكَ السَّلَامُ، وَلَكَ السَّلَامُ، وَإِيَّاكَ بار خدایا! تویی سلام (سلام از هر عیب) و از جانب تو است سلامتی و خاص تو است سلامتی و بهسوی تو ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۵۲ يَعُودُ السَّلَامُ، سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعَزَّةِ عَمَّا يَصِحُّ فُوَنَ، وَسَلَامٌ باز گردد سلامتی، منته است پروردگار تو صاحب عزت از آنچه وصف کنند و سلام عَلَى الْمُرْسَلِينَ، وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ بِرَبِّمِنَ وَسْتایش خاص پروردگار جهانیان است، سلام و رحمت و برکات خدا بر تو آئیها الشی وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَرَبَّ كَاهُ، السَّلَامُ عَلَى الْأَئِمَّةِ الْهَادِينَ ای پیمبر (گرامی اسلام) سلام بر امامان راهنمای المهدیین، السَّلَامُ عَلَى جَمِيعِ أَئِبَاءِ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَمَلَائِكَتِهِ، راه یافته سلام بر تمامی پیمبران خدا و رسولان و فرشتگانش السلام عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، السَّلَامُ عَلَى عَلِيٍّ سلام بر ما و بر بندگان شایسته خدا سلام بر علی اَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَى الْحَسَنِ وَالْحَسَنِ سَيِّدِي شَبَابِ أَهْلِ امیر مؤمنان، سلام بر حسن و حسین دو آقای تمام جوانان اهل الْجِنَّةِ مِنَ الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ، السَّلَامُ عَلَى عَلِيٍّ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ زَيْنِ بْنِ بَهْشَت، سلام بر حضرت علی بن الحسین زیور بخش عابدان الْعَابِدِينَ، السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الْبَنِيَّنَ، السَّلَامُ سلام بر حضرت محمد بن علی شکافنده علم پیمبران، سلام بر حضرت جعفر علی جعفر بن مُحَمَّدِ الصَّادِقِ، السَّلَامُ عَلَى مُوسَى بْنِ جَعْفَرِ الْكَاظِمِ، ابن محمد (امام) صادق، سلام بر حضرت موسی بن جعفر کاظم ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۵۳ السَّلَامُ عَلَى عَلِيٍّ بْنِ مُوسَى الرَّضا، السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ سلام بر حضرت علی بن موسی الرضا سلام بر حضرت محمد بن علی الجواد، السَّلَامُ عَلَى عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدِ الْهَادِی، السَّلَامُ عَلَى «الجواد» سلام بر حضرت علی بن محمد هادی سلام بر الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الزَّكِيِّ الْعَسْكَرِيِّ، السَّلَامُ عَلَى الْحَجَّاجِ بْنِ حَسَنِ بن علی «الزَّکِيِّ الْعَسْكَرِيِّ» سلام بر حضرت حجه بن الْحَسَنِ الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ، صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ. الحسن «القائم المهدی» درود فراوان خدا بر تمامی ایشان باد.» پس هر حاجت که داری از خدا بخواه. شیخ کفعمی فرموده: بعد از هر نماز می گویی: «رَضِيَتْ بِاللَّهِ رَبِّاً، وَبِالإِسْلَامِ دِيَنَا، وَبِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ «خوشنودم که پروردگارم خدا است و دینم دین اسلام است و پیمبرم محمد صلی الله علیه و آله است وَآلِهِ تَبَّاعِا وَبَعْلَى إِمَاماً وَبِالْحَسَنِ وَالْحَسَنِ بْنِ وَعَلِيٍّ وَمُحَمَّدٍ وَامامانم علی و حسن و حسین و علی و محمد و جعفر و موسی و علی و مُحَمَّدٍ وَعَلِيٍّ وَالْحَسَنِ وَمُحَمَّدٍ الْخَلِفِ وَجعفر و موسی و علی و محمد و علی و حسن و فرزند الصالح عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَئِمَّهُ وَسَادَهُ وَقَادَهُ، بِهِمْ أَتَوْلَى وَمِنْ شایسته او، درود بر ایشان که پیشوایان و آقایان و رهبرانند به ایشان دوستی دارم و از ادعیه و

زيارات مدینه منوره، ص: ۵۴ أَعْدَاهُمْ أَتَبَرَّأً. دشمناشان بیزاری جویم. پس سه مرتبه بگو: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْغُفْرَانَ وَالْعَافِيَةَ وَالْمُعَافَاةَ فِي الدُّنْيَا» بار خدایا من از تو گذشت و سلامتی و آسایش در دنیا وَالآخِرَة. و آخرت را خواستارم.»

دعای کمیل

این دعا از دعاهای معروفی است که حضرت علی علیه السلام آن را به «کمیل بن زیاد» - که از اصحاب خاص وی بود - تعلیم داد. نیایشی عاشقانه و عارفانه است که بنده‌ای به درگاه خدای غفار انجام می‌دهد، و از پروردگار، رحمت و بخشایش می‌طلبد. علامه مجلسی رحمة الله آن را از بهترین دعاها شمرده است. این دعا در شب‌های نیمه شعبان و در هر شب جمعه خوانده می‌شود، و برای اینمی از گزند دشمنان و افراش روزی و آمرزش گناهان مفید است. ادعیه و زيارات مدینه منوره، ص: ۵۵ متن دعا شریف چنین است: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسَعَتْ كُلَّ شَيْءٍ، خَدَايَا مِنْ ازْ تُوْ مِنْ خَوَاهِمْ بِحَقِّ آنِ رَحْمَتِكَ كَهْ هَمَهْ چِيزْ رَا بو سِيله آنِ مَقْهُورِ خَوَاهِشْ كَرْدَيْ وَبِقُوَّتِكَ الَّتِي فَهَرَتْ بِهَا كُلَّ شَيْءٍ، وَخَصَّعَ لَهَا كُلَّ شَيْءٍ، وَذَلَّ وَبِهِ آنِ نِيرَويَتْ كَهْ هَمَهْ چِيزْ رَا بو سِيله آنِ مَقْهُورِ خَوَاهِشْ كَرْدَيْ وَهَمَهْ چِيزْ در برابر آنِ خَاضِعَ وَهَمَهْ لَهَا كُلَّ شَيْءٍ، وَبِجَبْرِوتِكَ الَّتِي غَلَبَتْ بِهَا كُلَّ شَيْءٍ، وَبِعَزَّتِكَ در پیش آنِ خواراست وَبِهِ جَبرُوتْ تو کهْ بو سِيله آنِ چِيره گشته بِرَهْرَهْ چِيزْ وَبِهِ عَزَّتْ كَهْ الَّتِي لَا يَقُولُ لَهَا شَيْءٌ، وَبِعَظَمَتِكَ الَّتِي مَلَأَتْ كُلَّ شَيْءٍ، چِيزِ در برابر ش نایست وَبِهِ آنِ عَظَمَتْ وَبِزَرْگَيْتْ كَهْ پَرَكَرَهْ هَرْ چِيزْ رَا وَبِسُلْطَانِكَ الَّذِي عَلَا كُلَّ شَيْءٍ، وَبِوْجِهِكَ الْبَاقِي بَعْدَ فَنَاءِ كُلَّ وَبِهِ آنِ سَلْطَنَتْ كَهْ بَرْ چِيزْ بِرْتَرِي گَرْفَتْ وَبِهِ ذَاتِ پَاكَتْ كَهْ پَسْ از نابودی هَرْ چِيزْ شَيْءٍ، وَبِأَسْمَائِكَ الَّتِي غَلَبَتْ أَزْ كَانَ كُلَّ شَيْءٍ، وَبِعِلْمِكَ الَّذِي باقِي است وَبِهِ نَامَهَای مَقدَسَتْ كَهْ اسَاسْ هَرْ مَوْجُودِي رَا پَرَكَرَهْ وَبِهِ آنِ دَانَشَتْ كَهْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ، وَبِنُورِ وَجْهِكَ الَّذِي أَضَاءَ لَهُ كُلِّ شَيْءٍ، يَا احْاطَهِ يَافَتَهِ بَهْ هَرْ چِيزْ وَبِهِ نُورِ ذَاتَهِ بَهْ رُوشَنْ شَدْ در پرتوش هَرْ چِيزْ اَيْ نُورْ يَا قُدُوسُ، يَا اَوَّلَ الْأَوَّلِينَ وَيَا آخِرَ الْآخِرِينَ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي نُورَ حَقِيقَى وَإِيْ مَنْزَهَ از هَرْ عِيبَ، إِيْ آغاَزِ مَوْجُودَاتِ اولَيَنَ وَإِيْ پَايَانَ آخِرِينَ. خَدَايَا! بِيَامِرَزِ ادعیه وَزياراتِ مدینه منوره، ص: ۵۶ الَّذِنُوبَ الَّتِي تَهْمِيَتْ الْعِصَمَ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذِّنْوَبَ الَّتِي تُنْزَلُ آنِ گَناهَانِي رَا كَهْ پَرَدهَهَا رَا بَدرَد. خَدَايَا! بِيَامِرَزِ آنِ گَناهَانِي رَا كَهْ عَقَابَ وَكِيفَرَهَا رَا النِّقَمَ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذِّنْوَبَ الَّتِي تُعَيِّرُ النِّعَمَ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي فَرُو رِيزَد. خَدَايَا! بِيَامِرَزِ آنِ گَناهَانِي رَا كَهْ نَعَمَتَهَا رَا تَغَيِّيرَ دَهَدَه. خَدَايَا! بِيَامِرَزِ الذِّنْوَبَ الَّتِي تَحْبِسُ الدُّعَاءَ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذِّنْوَبَ الَّتِي تَقْطَعُ الرَّجَاءَ، آنِ گَناهَانِي رَا كَهْ از (اجابت) دَعَا جَلوَگَيرِي كَنَد. خَدَايَا! بِيَامِرَزِ گَناهَانِي رَا كَهْ انسَانِ رَا نَوْمِيدَ مِيْ كَنَد، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي الذِّنْوَبَ الَّتِي تُنْزَلُ الْبَلَاءَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي كُلَّ خَدَايَا بِيَامِرَزِ آنِ گَناهَانِي رَا كَهْ بلا- نَازَلَ كَنَد، خَدَايَا بِيَامِرَزِ هَرْ ذَنْبَ أَذْنَبَهُ، وَكُلَّ خَطِيَّهَ أَحْطَانَهَا، اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَقَرَّبُ إِلَيْكَ بِسِدِّرِكَ، گَناهَى كَهْ كَرَدَهَامَ وَهَرْ خَطَابِيَ كَهْ از من سَرَزَدَهَ خَدَايَا من بَهْ سَوَى تو تَقْرَبُ جَوَيمَ بو سِيله ذَكَرَ تو وَأَسْتَشْفَعُ بِكَ إِلَى نَفْسِكَ، وَأَسْأَلُكَ بِجُودِكَ أَنْ تُدْنِيَنِي مِنْ قُرْبِكَ، وَخُودَتْ رَا شَفِيعَ آورَمَ بَدَرَگَاهَتْ بَهْ جَودَ وَكَرْمَتْ از تو مِنْ خَوَاهِمْ كَهْ بَهْ مقَامَ قَربَ خَوَاهِشِ نَزَديكم سَازِي وَأَنْ تُوزِعَنِي سُكْرَكَ، وَأَنْ تُلْهِمَنِي ذِكْرَكَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَسِپَاسَگَزاريَت رَا رُوزِيمَ كَنَى وَذَكَرَ خَودَ رَا بهَ مِنَ الْهَامَ كَنَى. خَدَايَا! از تو سُؤَالَ خَاضِعِ مُتَيَّدِلِ خَاشِعَ، أَنْ تُسَامِحَنِي وَتَرْحَمَنِي وَتَجْعَلَنِي خَاضِعَانَهَ، ذَلِيلَهَ وَخَاشِعَانَهَ در خواستَ مِنْ كَنَمَ كَهْ بَرَ من آسانِ گَيرِي وَرَحْمَمَ كَنَى وَبَهْ دَادَه بِقَسِيسِمِكَ رَاضِيَّا قَانِعاً، وَفِي جَمِيعِ الْأَخْوَالِ مُتَوَاضِعًا. اللَّهُمَّ خَودَ رَاضِيَ وَقَانِعَمَ سَازِي وَدر تَمَامَ حَالَاتَ فَرَوْتَمَ كَنَى. خَدَايَا! از تو ادعیه وَزياراتِ مدینه منوره، ص: ۵۷ وَأَسْأَلُكَ سُؤَالَ مِنْ اشْتَدَّثَ فَاقَهُ، وَأَنْزَلَ بِكَ عِنْدَ الشَّدَائِدِ حَاجَتَهُ، در خواستَ كَنَمَ در خواستَ كَسَى كَهْ سَخَتَ فَقِيرَ شَدَهَ وَخَواستَهَاشَ رَا هَنْگَامَ سَختِيَهَا پَيشَ تو آورَدَه وَعَظَمَ فِيمَا عِنْدَكَ رَغْبَتُهُ. اللَّهُمَّ عَظُمْ سُلْطَانِكَ، وَعَلَا مَكَانِكَ، وَامِيدَشَ بَدَانِچَهَ نَزَدَ تو اسَتَ، بَزَرَگَ اسَتَ خَدَايَا سَلْطَنَتَ بَسَ بَزَرَگَ وَمَقَامَ بَسَ بَزَرَگَ وَعَنْدَكَ رَغْبَتُهُ. اللَّهُمَّ عَظُمْ سُلْطَانِكَ، وَعَلَا مَكَانِكَ، وَامِيدَشَ بَدَانِچَهَ نَزَدَ تو اسَتَ، بَزَرَگَ اسَتَ خَدَايَا سَلْطَنَتَ بَسَ بَزَرَگَ وَمَقَامَ بَسَ بَزَرَگَ بَسَ بَزَرَگَ اسَتَ وَخَفِيَ مَكْرُكَ، وَظَهَرَ أَمْرُكَ، وَغَلَبَ قَهْرُكَ، وَجَرَثَ قُدْرَتُكَ، وَلَا وَتَدِيرَتَ در كَارَهَا پَنهَانَ وَامَرَ وَفَرْمَانَ آشَكارَ اسَتَ، قَهْرَتَ غَالِبَ وَقَدْرَتَ وَنِيرَويَتَ نَافَذَ اسَتَ وَيُمْكِنُ الْفِرَارُ مِنْ حُكْمِكَ. اللَّهُمَّ لا- أَجِدُ لِذِنْوَبِي غَافِرًا، وَلَا- گَرِيزَ از تَحْتَ حَكْمَتَ تو مَمْكِنَ نِيَسَتَ خَدَايَا نِيَابَمَ بَرَايَ گَناهَانِمَ آمَرَزَنَدَهَايَ وَنَهَ لِقبَائِحِي سَاتِرَا، وَلَا لِشَيْءٍ مِنْ عَمَلِي الْقَيْحَ بِالْحَسَنِ مُبَدِّلًا غَيْرَكَ،

برای کارهای زشتم پرده پوشی و نه کسی را که عمل زشت مرا به کار نیک تبدیل کند جز تو، لِإِلَهٌ إِلَّا أَنْتَ، سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ، ظَلَمْتُ نَفْسِي، وَتَجَرَّأْتُ بِجَهْلِي، نیست معبدی جز تو، مترهی تو و به حمد تو مشغول من به خویشن ستم کردم و در اثر نادانیم جسارت کردم وَسَيَّكْنُتُ إِلَى قَدِيمٍ ذِكْرِكَ لِي وَمَيْتَكَ عَلَى اللَّهِمَّ مَوْلَايَ كَمْ مِنْ وَبَاهِنَكَهُ همیشه از قدیم به یاد من بوده و بر من لطف و بخشش داشتی آسوده خاطر نشتم و چه ای خدا ای مولای من چه بسیار قَبِحٍ سَتَرَتَهُ، وَكَمْ مِنْ فَادِحٍ مِنَ الْبَلَاءِ أَقْلَتُهُ، وَكَمْ مِنْ عِشارٍ وَقَيْتَهُ، زشتیها که از من پوشاندی و چه بسیار بلاهای سنگین که از من بازگرداندی و چه بسیار لغزشها که از آن نگهم داشتی وَكَمْ مِنْ مَكْرُوهٍ دَفَعْتُهُ، وَكَمْ مِنْ شَاءَ جَحِيلٍ لَسْتُ أَهْلًا لَهُ وَچه بسیار ناراحتیها که از من دور کردی و چه بسیار مدح و ثنای خوبی که من شایسته اش نبودم و آن را ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۵۸ نَشَرْتَهُ اللَّهُمَّ عَظَمَ بَلَائِي، وَأَفْرَطَ بِي سُوءُ حَالِي، وَقَصْرَتْ بِي مُنْتَشِرٌ سَاخْتَى. خدا! بلای من بسی بزرگ است و بدی حالم از حد گذشته و اعمال نارساً اعمالی، وَقَعِيدَتْ بِي آغْلَالِي، وَحَبَسَنِي عَنْ نَفْعِي بُعْدُ آمَالِي، است و زنجیرهای علایق مرا خانه نشین و آرزوهای دور و دراز مرا از رسیدن به منافع بازداشته وَخَدَعْتَنِي الدُّنْيَا بِعَزْوِرِهَا، وَنَفْسِي بِجَنَاحِيَتِهَا، وَمِطَالِي يَا سَيِّدِي، وَدُنْيَا بِاظْواهِرِ فَرِينَدَهَاشْ مَرَاگُولِزَدَه وَنَفْسِي بِوسِيلَهِ خِيَانتِش، وَبِهِ مَسَامِحَه گذراندم ای آقای من فَأَشِأْ لُكَ بِعَزَّتِكَ أَنْ لَا يَحْجُبَ عَنْكَ دُعَائِي سُوءُ عَمَلِي پس از تو می خواهم به عزت که بدی رفتار و کردار من دعایم را از اجابت جلوگیری وَفعَالِي، وَلَا تَنْفَضَّ خَيْرِي بِخَفْيِ ما اطَّلَعْتَ عَلَيْهِ مِنْ سِرَّيِ، وَلَا نَكَنْدَ وَرَسَوْ نَكَنْيَ مَرَأَهِ آنچه از اسرار پنهانی من اطلاع داری و شتاب تُعَاجِلْنِي بِالْعُقوَبَه عَلَى ما عَمِلْتُهُ فِي خَلْوَاتِي، مِنْ سُوءِ فِعلِي نَكَنْي در عقوبتِم برای رفتار بد و کارهای بدی که در خلوت انجام وَإِسَاءَتِي، وَدَوَامَ تَقْرِيبِي وَجَهَالَتِي، وَكُثْرَهُ شَهَوَاتِي وَغَفْلَتِي، دادم و ادامه دادنم به تقصیر و نادانی و زیادی شهوت رانی و بی خبریم وَكِنْ اللَّهُمَّ بِعَزَّتِكَ لِي فِي كُلِّ الْأَخْوَالِ رَءُوفًا، وَعَلَيَّ فِي جَمِيعِ وَخْدَيَا به عزت سوگند که در تمام احوال نسبت به من مهربان باش و در تمام الْأَمْوَارِ عَطْوَفًا، إِلَهِي وَرَبِّي مِنْ لِي عَيْرُكَ أَسْأَلُهُ كَشْفَ ضُرُّي، امور بر من عطوفت فرما ای معبد من و ای پروردگار من جز تو که را دارم که رفع گرفتاری ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۵۹ وَالَّظَّرِفِي أَمْرِي، إِلَهِي وَمَوْلَايَ أَجْرِيَتْ عَلَى حُكْمًا اتَّبَعْتُ فِيهِ وَتَوَجَّهَ در کارم رالزاودرخواست کم ای خدای من و ای مولای من تو بر من حکمی را مقرر داشتی که در نتیجه پیروی هوی نَفْسِي، وَلَمْ أَخْتَرْنُ فِيهِ مِنْ تَرْبِينِ عَدُوِّي، فَعَزَّزْنِي بِمَا هَوَى نَفْسِي را کردم و از فریبکاری دشمن در این باره نهراسیدم پس او هم طبق دلخواه خویش اهْوَى وَأَشْعَدَهُ عَلَى ذَلِكَ الْقَضَاءِ، فَتَجَاوَزْتُ بِمَا جَرِي عَلَى گَوْلِ زَدَ وَقَضا (و قدر) هم با او کمک کرد و در اثر همین ماجراهی شومی که بر سرم آمد مِنْ ذَلِكَ مِنْ نَفْضِ حَدُودِكَ، وَخَالَفْتُ بَعْضًا أو امِرِكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ نسبت به پارهای از حدود و احکام تجاوز کردم و در برخی از دستورات راه مخالفت را پیمودم پس در تمام آنچه پیش آمده عَلَى فِي جَمِيعِ ذَلِكَ، وَلَا حُجَّةَ لِي فِيمَا جَرِي عَلَى فِيهِ تو را سپاس می گوییم و اکنون از حکمی که درباره کیفر من جاری گشته و قَضَاؤُكَ، وَأَلْزَمَنِي حُكْمُكَ وَبَلاؤُكَ، وَقَدْ أَتَيْتَكَ يا إِلَهِي بَعْدَ قَضا و آزمایش تو مرا بدان ملزم ساخته حجت و برهانی ندارم و اینک ای معبد من در حالی به درگاهت آمده ام تَقْصِهِ يَرِي وَأَسْرِافِي عَلَى نَفْسِي، مُعَذِّذِرًا نَادِمًا مُنْكِسَه رَا مُسْتَتَقِيلَا که دربارهات کوتاهی کرده و برخود زیاده روی نموده و عذرخواه و پشیمان و دل شکسته و پوزش جو مُسْتَعْفِرًا مُبِينًا مُقْرَأً مُذِعْنًا مُعْتَرَفًا، لا أَجِدُ مَفْرَا مِمَّا كَانَ مِنِّي، وَلَا وَآمْرَشَ طَلَبَ وَبَازَ گَشْتَ کَنَانَ وَبَهْ گَنَاهَ خَوِيشَ اقْرَارَ وَأَذْعَانَ وَاعْتَرَافَ دَارَمَ وَرَاهَ گَرِيزَی از آنچه از من سر زده نیابم مَفْرَعًا أَتَوَجَّهُ إِلَيْهِ فِي أَمْرِي، غَيْرَ قَبُولِكَ عُذْرِي، وَأَذْخَالِكَ وَپَناهِگَاهِي که بدان رو آورم در کار خویش ندارم جز اینکه تو عذرم بپذیری و مرا در ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۶۰ إِيَّاَيَ فِي سَيِّعَهِ مِنْ رَحْمَتِكَ، اللَّهُمَّ فَاقْبِلْ عُذْرِي، وَأَرْحَمْ شِدَّهَ فِرَاخَنَی رحمت در آوری پس ای خدای من عذرم بپذیر و بر سخت پریشانیم رحم کن ضُرُّی، وَفَكَنِي مِنْ شَدَّ وَثَاقِي، يا رَبِّ ارْحَمْ ضَعْفَ بَيْدَنِي وَرِقَّهَ وَاز بَنْدَ مَسْتَحْكَمَ گَناهَانَمَ رَهَائِمَ دَه ای پروردگار من بر ناتوانی بدنم و ناز کی جَلْمِي وَدِقَّهَ عَظِيمِي، يا مِنْ يَدِهَ حَلْقِي وَذَكْرِي وَتَرْبِيَتِي وَبِرِّي پوست تنم و باریکی استخوانم رحم کن ای کسی که آغاز کردی به آفرینش من و به یاد من و بپرورشم و به احسان وَتَعْدِيَتِي، هَبَنِي لِاِيَّادِهَ كَرِمَكَ وَسَالِفِ بِرِّكَ بِي، يا إِلَهِي وَخُوراکَ دادنم اکنون به همان بزرگواری و کرم نخست و سابقه

احسانی که به من داشتی مرا بخشن ای معبد من و سَيِّدی وَرَبِّی، أَتُرَاكَ مُعَذَّبِی بِنَارِكَ بَعْدَ تَوْحِيدِکَ، وَبَعْدَ مَا وَاَی آفای من و ای پروردگارم آیا تو به راستی چنانی که مرا به آتش عذاب کنی پس از اینکه انطوی علیه فَلَبِی مِنْ مَعْرِفَتِکَ، وَلَهُجَّ بِهِ لِسَانِی مِنْ ذِكْرِکَ، به یگانگیت اقرار دارم و دلم به نور معرفت آباد گشته و زبانم به ذکر تو گویا شده وَاعْتَقَدَهُ ضَمِیرِی مِنْ حُبِّکَ، وَبَعْدَ صِدْقِ اعْتِرافِی وَدُعائِی، وَنَهَادِمْ به دوستی تو پیوند شده و پس از اعتراف صادقانه و دعای خاصه عَلَى لِرْبُوبِیتِکَ، هَنَهَاتَ، أَتَأَكُّرُ مِنْ أَنْ تُصَيِّغَ مِنْ رَبِّیتِهِ، أَوْ خَاضِعَهُ امْ بِهِ مَقَامِ رَبِّیتِهِ، بِسِيَارِ دُورَاسِتِ! توبزرگوارتر از آنی که از نظر دور داری کسی را که خود پروریده‌ای یا تبعید مِنْ أَذْنِتِهِ، أَوْ تُشَرِّدَ مِنْ آوَيَّتِهِ، أَوْ تُسْلِمَ إِلَى الْبَلَاءِ مِنْ دور گردانی کسی را که خود نزدیکش کرده یا تسليم بلا و گرفتاری کنی کسی را که ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۶۱ کَفَيْتُهُ وَرَحِمْتُهُ، وَلَيَكَ شِعْرِی یا سَيِّدِی وَإِلَهِی وَمَوْلَایِ اتْسِلَطُ خود سرپرستی کرده و به لطف پروریده‌ای و کاش می‌دانستم ای آقا و معبد و مولایم آیا چیره می‌کنی النَّارَ عَلَى وُجُوهِ خَرَثٍ لِعَظَمَتِکَ ساجدَهُ، وَعَلَى السُّنْ نَطَقَتْ آتش دوزخ را بر چهره‌هایی که در برابر عظمت به سجده افتاده و بر زبانهایی که صادقانه بِتَوْحِيدِکَ صادِقَهُ وَبِشُكْرِکَ مَادِحَهُ، وَعَلَى قُلُوبِ اعْتَرَفَتْ به یگانگیت گویا شده و سپاسگزارانه به شکرت باز شده و بر دلهایی که از روی یقین به بِالْهِيَّتِکَ مُحَقِّقَهُ، وَعَلَى صَمَائِرِ حَوْثٍ مِنَ الْعِلْمِ بِكَ حَتَّى خَدَائِیت اعتراف کرده‌اند و بر نهادهایی که علم و معرفت آنها را فرا گرفته تا به جایی که در برابرت صارت خاشِعَهُ، وَعَلَى جَوَارِحِ سَيَعْتُ إِلَى أُوطَانِ تَعْبُدِکَ خاشع گشته و بر اعضاء و جوارحی که مشتاقانه به پرستشگاه‌های طائِعَهُ، وَاشَارَتْ بِاِشْتِغَافَرِکَ مُذْعِنَهُ، ما هَكَذَا الظُّنُّ بِكَ، وَلَا شَاتِفَتْهُ وَبَا حَالِ اقْرَارِ بِهِ گَنَاهِ جَوِيَّی آمِرَزَشْ تو هستند چنین گمانی به تو نیست اخْبِرْنَا بِفَضْلِکَ عَنْکَ، یا كَرِيمُ یا ربِّ، وَأَنَّ تَعْلَمُ صَعْفِی عَنْ وَازْ فَضْلِ تو چنین خبری به ما نرسیده ای خدای کریم ای پروردگار من و تو ناتوانی مراد مقابله قلیل مِنْ بَلَاءِ الدُّنْیَا وَعُقُوبَاتِهَا، وَما يَجْرِي فِيهَا مِنْ الْمُكَارِهِ اندکی از بالی دنیا و کیفرهای ناچیز آن و ناملایماتی که معمولًا عَلَى أَهْلِهَا، عَلَى أَنَّ ذَلِكَ بَلَاءً وَمَكْرُوهٌ، قَلِيلٌ مَكْثُهُ، يَسِيرٌ بِرِاهِل آن می‌رسد می‌دانی در صورتی که این بلا و ناراحتی دوامش کم است و دورانش ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۶۲ بِقَاؤُهُ، قَصِيرُ مُدَدُهُ، فَكَيْفَ احْتِمَالِي لِبَلَاءِ الْآخِرَةِ، وَجَلِيلٌ وَقُوَّعَ اندک و مدتشر کوتاه است پس چگونه تاب تحمل بلای آخرت و آن ناملایمات بزرگ را در الْمُكَارِهِ فِيهَا، وَهُوَ بَلَاءٌ تَطُولُ مُدَدُهُ، وَيَدُومُ مَقَامُهُ، وَلَا يُخَفِّفُ آنجا دارم در صورتی که آن بلا مدتشر طولانی و دوامش همیشگی است و تحفیفی عَنْ أَهْلِهِ، لِأَنَّهُ لَا يَكُونُ إِلَّا عَنْ غَضَبِكَ وَأَنْتِقَامِكَ وَسَيِّخَطِكَ، برای مبتلایان به آن نیست زیرا آن بلا از خشم و انتقام و غضب تو سرچشمme گرفته وَهَذَا مَا لَا تَقُولُ لَهُ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ، یا سَيِّدِی، فَكَيْفَ بِی وَآن هم چیزی است که آسمانها و زمین تاب تحمل آن را ندارند ای آقا من تا چه رسد به وَأَنَّ عَبْدَکَ الضَّعِيفُ الدَّلِيلُ الْحَقِيرُ الْمِسْكِينُ الْمُسْتَكِينُ، یا من بنده ناتوان خوار ناچیز مستمند بیچاره! ای إِلَهِی وَرَبِّی وَسَيِّدِی وَمَوْلَایِ، لَأَی الْأُمُورِ إِلَيْکَ أَشْكُو، وَلِمَا معبد و پروردگار و آقا و مولای من آیا برای کدامیک از گرفتاریهایم به تو شکایت کنم مِنْهَا أَضْطَجُعُ وَأَبْكِی، لِأَلِيمِ الْعِذَابِ وَشَدَّدِهِ، أَمْ لِطُولِ الْبَلَاءِ وَبرای کدامیک از آنها شیون و گریه کنم، آیا برای عذاب دردناک و سخت یا برای بلا طولانی وَمُدَدِّهِ، فَلَئِنْ صَيَّرَتِنِی لِلْعُقُوبَاتِ مَعَ أَعْدَائِکَ، وَجَمِعَتَ بَيْنِی وَمَدِیدِ پس اگر بنا شود مرای بخاطر کیفرهایم در زمرة دشمنانت اندازی و مرای با گرفتاران وَبَيْنَ أَهْلِ بَلَانِکَ، وَفَرَّقَتَ بَيْنِی وَبَيْنَ أَحَبَّائِکَ وَأَوْلَيَائِکَ، در بلا و عذابت در یکجا گردآوری و میان من و دوستان جدایی اندازی، گیرم ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۶۳ فَهَبْنِی یا إِلَهِی وَرَبِّی، صَبَرْتُ عَلَى عَذَابِکَ، فَكَيْفَ که ای معبد و پروردگارم من بر عذاب تو صبر کنم اما چگونه أَصْبِرُ عَلَى فِرَاقِکَ، وَهَبْنِی صَبَرْتُ عَلَى حَرِنَارِکَ، بر دوری از تو طاقت آورم و گیرم که ای معبد من حرارت آتشت را تحمل کنم فَكَيْفَ أَصْبِرُ عَنِ النَّظَرِ إِلَى كَرَامَتِکَ، أَمْ كَيْفَ أَسْيَكُنُ فِي النَّارِ اما چگونه چشم پوشیدن از بزرگواریت را بر خود هموار سازم یا چگونه در میان آتش بمانم وَرَجَائِی عَفْوُکَ، فَبِعَزَّتِکَ یا سَيِّدِی وَمَوْلَایِ، اقْسُمُ صادِقًا، لَئِنْ با اینکه امید عفو تو را دارم پس به عزت سوگند ای آقا و مولای من براستی سوگند می‌خورم که تَرْكُتِی ناطِقًا لَأَضْطَجَعَنَّ إِلَيْکَ بَيْنَ أَهْلِهَا ضَجِيجَ الْأَمْلِينَ، اگر زبانم را در آنجا باز بگذاری حتماً در میان دوز خیان شیون را بسویت سردهم شیون اشخاص آرزومند و لَأَصْرُخَنَّ إِلَيْکَ صُرَاخَ

الْمُسْتَصْرِخِينَ، وَلَا يَكِنْ عَلَيْكَ بُكَاءً وَ مَسْلِمًا چون فریدرس خواهان به درگاه فرید برآرم و قطعاً مانند عزیز گم‌گشتنگان بر دوری تو گریه الفاقِتِینَ، وَلَا نادِيَنَكَ أَيْنَ كُنْتَ يَا وَلَى الْمُؤْمِنِينَ، یا غَائِيَةَ آمَالٍ وَ زارِيَ كَنْم وَ با صدای بلند تو را می‌خوانم و می‌گویم کجایی ای یار و نگهدار مؤمنان ای منتهای آرمان العارفینَ، یا غِيَاثَ الْمُسْتَغْيِثِينَ، یا حَيْبَ قُلُوبِ الصَّادِقِينَ، وَ يَا عَارِفَانَ ای فریدرس در ماندگان ای محظوظ دل راستگویان و ای إِلَهُ الْعَالَمِينَ، أَفْتَرَكَ سُبْحَانَكَ يَا إِلَهِي وَبِحَمْدِكَ تَسْمَعُ فِيهَا مَعْبُودُ عَالَمِيَانَ آیا براستی چنان می‌بینی ای متنه و معبدم که به ستایشت مشغولم که بشنوی در آن ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۶۴ صَوْتَ عَبْدِ مُسْلِمٍ سُجْنٍ فِيهَا بِمُخَالَفَتِهِ، وَذَاقَ طَعْمَ عَذَابِهَا آتش صدای بنده مسلمانی را که در اثر مخالفتش در آنجا زندانی شده و مزه عذاب آتش را بِمَعْصِيَتِهِ، وَحُبِسَ بَيْنَ أَطْبَاقِهَا بَجْرِمِهِ وَجَرِيرَتِهِ، وَهُوَ يَضِّعُجُ بِهِ خاطر نافرمانیش چشیده و در میان طبقات دوزخ به واسطه جرم و جنایتش گرفتار شده و در آن حال به درگاه شیون کند إِلَيْكَ ضَجِيجَ مُؤْمِلٍ لِرَحْمَتِكَ، وَيُنَادِيَكَ بِلِسَانٍ أَهْلٍ تَوْحِيدِكَ، شیون شخصی که آرزومند رحمت تو است و به زبان یگانه پرستان تو را فرید زند وَيَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِرُبُوبِيَّتِكَ، یا مولای، فَكَيْفَ يَبْقَى فِي الْعِذَابِ وَ بِهِ بَنْدَه پروریت متسل گردد ای مولای من پس چگونه در عذاب بماند وَهُوَ يَرْجُو مَا سَلَفَ مِنْ حِلْمِكَ، امْ كَيْفَ تُؤْلَمُ النَّارُ وَهُوَ يَأْمُلُ بِاِيْنَكَهُ بِهِ بُرْدَارِي سابقه دارت چشم امید دارد یا چگونه آتش او را بیازارد با اینکه آرزوی فَضْلَكَ وَرَحْمَتَكَ، امْ كَيْفَ يُحْرِقُهُ لَهُبَّهَا وَأَنْتَ تَسْمَعُ صَوْتَهُ وَ فَضْلَهُ وَ رَحْمَتَهُ تو را دارد یا چگونه شعله آتش او را بسوزاند با اینکه تو صدایش را بشنوی و تَرِي مَكَانَهُ، امْ كَيْفَ يَسْتَمِلُ عَلَيْهِ زَفِيرَهَا وَأَنْتَ تَعْلَمُ ضَعْفَهُ، امْ جایش را بینی یا چگونه شراره‌های آتش او را دربر گیرد با اینکه تو ناتوانیش دانی یا كَيْفَ يَتَقْلَلُ بَيْنَ أَطْبَاقِهَا وَأَنْتَ تَعْلَمُ صِدْقَهُ، امْ كَيْفَ تَرْجُرُهُ چگونه در میان طبقات آتش دست و پا زند با اینکه تو صدق و راستگوییش را دانی یا چگونه موکلان دوزخ زَبَانِتَهَا وَهُوَ يُنَادِيَكَ يَارِبَّهُ، امْ كَيْفَ تُثْرِلُهُ فِيهَا وَهُوَ يَرْجُو فَضْلَكَ او را با تندی براند با اینکه تو را به پروردگاری بخواند، یا چگونه ممکن است که امید فضل تو را در آزادی خویش ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۶۵ فِي عَنْقِهِ مِنْهَا فَتَرَكَهُ فِيهَا، هَيَّهَا، ماذِلَكُ الظَّنِّيَّكَ، وَلَا الْمَعْرُوفُ داشته باشد ولی تو او را به حال خود واگذاری چه بسیار از تو دور است و چنین گمانی به تو نیست و فضل تو اینسان مِنْ فَضْلِكَ، وَلَا مُشْبِهٌ لِمَا عَامَلَتْ بِهِ الْمُوَحِدِينَ مِنْ بِرْكَ معروف نیست و نه شباهت با رفتار تو نسبت به یگانه پرستان دارد با آن نیکی وَإِحْسَانِكَ، فِي الْيَقِينِ أَفْطَعَ لَوْلَا مَا حَكَمَتْ بِهِ مِنْ تَعْذِيْبٍ و احسانت که نسبت بدانها داری و من بطور قطع می‌دانم که اگر فرمان تو در معذب ساختن جاحدِیَّکَ، وَقَضَيَتْ بِهِ مِنْ إِحْلَادٍ مُعَايِدِيَّکَ، لَجَعَلَتِ النَّارُ كُلَّهَا مُنْكَرَاتٍ صادر نشده بود و حکم تو به همیشه ماندن در عذاب برای دشمنانت در کار نبود حتیماً آتش دوزخ را هرچه بود به تمامی بَرَدًا وَسَيِّلَامًا، وَمَا كَانَتْ لِأَحَدٍ فِيهَا مَقْرَأً وَلَا مَقْمَأً، لِكَنَّكَ تَقَدَّسْتَ سرد و سالم می‌کردی و هیچکس در آن منزل و مأوا نداشت ولی تو ای خدایی که تمام نامهایت أَسْمَاؤُكَ، أَقْسِمْتَ أَنْ تَمَلَّأَهَا مِنَ الْكَافِرِينَ، مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ مَقْدَسٌ است سوگند یاد کردهای که دوزخ را از کافران از پریان و آدمیان أَجْمَعِينَ، وَأَنْ تَخْلِدَ فِيهَا الْمُعَايِدِينَ، وَأَنْتَ جَلَّ شَنَاؤُكَ قُلْتَ پرکنی و دشمنانت را برای همیشه در آن جا دهی و تو که حمد و ثنایت بر جسته است در ابتدا مُبْتَدِئاً، وَتَطَوَّلَتْ بِالْإِنْعَامِ مُتَكَرِّماً، اَفَمَنْ کان مُؤْمِنًا كَمْ کان بدون سابقه فرمودی و به این انعام از روی بزرگواری تفضل کردی (که فرمودی) «آیا کسی که مؤمن است ماند کسی است فاسِدًا لا يَسْتَوُونَ، إِلَهِي وَسَيِّدِي، فَأَسْأَلُكَ بِالْقُدْرَةِ الَّتِي كَهْ فاسق است، نه یکسان نیستند» ای معبد من و ای آفای من بحق آن نیرویی که ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۶۶ قَدْرَتَهَا، وَبِالْقَضِيَّةِ الَّتِي حَمَمَتْهَا وَحَكَمَتْهَا، وَغَلَبَتْ مِنْ عَلَيْهِ مَقْدَرُشَ کردی و به فرمانی که مسلمش کردی و صادر فرمودی و بر هر کس أَجْرَتْهَا، اَنْ تَهَبَ لِي فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَفِي هَذِهِ السَّاعَةِ، کُلُّ جُرم آن را اجرا کردی مسلط گشته از تو می‌خواهم که ببخشی بر من در این شب و در این ساعت هر جرمی را اَجْرَمْتُ، وَكُلَّ ذَنْبٍ أَذْنَبْتُ، وَكُلَّ قَبِيحٍ أَشْرَرْتُهُ، وَكُلَّ جَهَلٍ که مرتکب شده‌ام و هر گناهی را که از من سرزده و هر کار زشتی را که پنهان کرده‌ام و هر نادانی که عَمِلْتُهُ، كَمْتُهُ اوْ أَغْلَتْهُ، أَخْفَيْتُهُ اوْ أَطْهَرْتُهُ، وَكُلَّ سَيِّئَةً أَمْرَتَ کردم چه کتمان کردم و چه آشکار چه پنهان کردم و چه در عیان و هر کار بدی را که به نویسنده‌گان گرامیت دستور پایانه‌ها الکرام الکتابیین، الَّذِينَ وَكَلَّتْهُمْ بِحْفَظٍ ما يَكُونُ مِنْیِ، یادداشت کردنش را

دادی همان نویسنده‌گانی که آنها را موکل بر ثبت اعمال من کردی و جعلتُهُمْ شُهُودًا عَلَىٰ مَعَ جَوَارِحِي، وَكُنْتَ أَنْتَ الرَّقِيبُ عَلَىٰ و آنها رابه ضمیمه اعضاء و جوارح گواه بر من کردی و اضافه بر آنها خودت نیز مراقب مِنْ وَرَائِهِمْ، والشَاہِدُ لِمَا حَفِي عَنْهُمْ، وَبِرَحْمَةِكَ أَخْفَيْتَهُ، من بودی و گواه اعمالی بودی که از ایشان پنهان می‌ماند و البته به واسطه رحمت بود که آنها را پنهان داشتی و بِفَضْلِكَ سَتَرْتَهُ، وَأَنْ تُوفَّرَ حَظِي مِنْ كُلِّ خَيْرٍ أَنْزَلْتَهُ، اوْ إِحْسَانٍ وَاز روی فضل خود پوشاندی و نیز خواهم که بهرام را وافر و سرشار گردانی از هر خیری که فرو ریزی یا احسانی فَضْلَتْهُ، اوْ بِرِّ نَسَرَتْهُ، اوْ رِزْقَ بَسَطَتْهُ، اوْ ذَنْبٌ تَغْفِرَهُ، اوْ خَطَإٌ که بفرمایی یا نیکهایی که پخش کنی یا رزقی که بگسترانی یا گناهی که بیامزی یا خطایی که ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۶۷ تَسْتَرُّهُ، یارَبِ یارَبِ، یا إِلَهِي وَسَيِّدِي وَمَوْلَايِ وَمَالِكَ پوشانی پروردگارا پروردگارا ای معبد من ای آقا و مولایم و ای مالک رِقِی، یا مَنْ يَعِدُه ناصِيَتَی، یا عَلِيمًا بِضُرِّي وَمَسْيَكَتَی، یا يَخِيرًا من ای کسی که اختیارم بدست او است ای دانای بر پریشانی و بی‌نوائیم ای آگه از بِفَقْرِي وَفَاقِتِي، یارَبِ یارَبِ، أَشِيَا لِكَ بِحَقِّكَ وَقُدْسِكَ بِيْ چیزی و نداریم پروردگارا پروردگارا پروردگارا از تو می‌خواهم به حق خودت و به ذات مقدس وَأَعْظَمَ صِفَاتِكَ وَأَسْمَائِكَ، أَنْ تَجْعَلَ أَوْقَاتِي مِنَ الْكَلِيلِ وَالنَّهَارِ وَبِه بزرگترین صفات و اسمائت که اوقاتم را در شب و روز بِيَدِكِرِکَ مَعْمُورَةً، وَبِخِدْمَتِكَ مَوْصُولَةً، وَأَعْمَالِي عِنْدَكَ مَقْبُولَةً، به یاد خودت معمور و آباد گردانی و به خدمت پیوسته داری و اعمالم را مقبول در گاهت گردانی حتی تکون اعمالی و اورادی کُلُّها و رُدًا واحدًا، وحالی فی تا اعمال و گفتارم همه یک جهت برای تو باشد و حالم همیشه در خدمتک سِرِمدَآ، یا سَيِّدِی، یا مَنْ عَلَيْهِ مُعَوَّلِی، یا مَنْ إِلَيْهِ خَدِمتَ تو مصروف گردد ای آقای من ای کسی که تکیه گاهم او است ای کسی که شَكُوتُ أَخْوَالِي، یارَبِ یارَبِ، قَوِ عَلَىٰ خِدْمَتِكَ شَكایت احوال خویش به در گاه او برم پروردگارا پروردگارا نیرو ده بر انجام خدمت جوارِحی، وَأَشَدُّ عَلَىَ الْعَزِيزِيَّهِ حَيْوَانِيَّهِ، وَهَيْبَ لِي الْجِدَّ فِي اعْضَاءِ مَرَا وَدَلْمَ رَا بِرَاهِي عَزِيمَتَ بِه سُوَيْتَ مُحَكَّمَ گَرْدانَ وَبِه مِنْ كوشش در ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۶۸ خَشْيَتِكَ، وَالدَّوَامِ فِي الْإِتَّصَالِ بِخِدْمَتِكَ، حَتَّىٰ أَسْرَحَ إِلَيْكَ فِي تِرسِ وَخَشِيتِ وَمَدَاوِتِ در پیوستن به خدمت عطا فرما تا تن و جان را در میادین السَّابِقِينَ، وَاسْرَاعَ إِلَيْكَ فِي الْبَارِزِينَ، وَأَشْتَاقَ إِلَى میدانهای پیشتازان بسویت برانم و در زمرة شتابندگان بسویت بشتابم و در صفت مشتاقان قُرْبِكَ فِي الْمُشْتَاقِينَ، وَأَذْنُو مِنْكَ دُنُوُّ الْمُخْلِصِينَ، وَأَخَافَكَ اشتیاق تقربت را جویم و چون نزدیک شدن مخلصان به تو نزدیک گردم و چون یقین کنندگان مَخَافَهُ الْمُؤْقِنِينَ، وَأَجْتَمَعَ فِي جَوَارِحِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ اللَّهُمَّ وَمَنْ از تو بترسم و در جوار رحمت با مؤمنان در یکجا گرد آیم خدا یا هر که ارادنی بسُوءِ فَأَرْدَهُ، وَمَنْ كَادَنِي فَكِدْهُ، وَاجْعَلْنِي مِنْ أَحْسَنِ بد مرا خواهد بدمش را بخواه و هر که به من مکر کند به مکر خویش دچارش کن و نصیم را پیش خود بهتر از عَيْدِكَ نَصَّةِ بِيَا عِنْدَكَ، وَأَقْرَبِهِمْ مَتْرِلَهُ مِنْكَ، وَأَخَصِّهِمْ زُلْفَهُ دیگر بندگان قرار ده و متزلتم را نزد خود نزدیکتر از ایشان کن و رتبه ام را در پیشگاهت مخصوص تر لَدَيْكَ، فَإِنَّهُ لَا يَنْالُ ذِلِكَ إِلَّا بِفَضْلِكَ، وَجَدْ لِي بِجُودِكَ، ازدیگران گردنان که براستی جز به فضل تو کسی به این مقام نرسد و به جود و بخشش خود به من جود کن وَأَعْطِفْ عَلَىٰ بِمَحِيدِكَ، وَاحْفَظْنِي بِرَحْمَتِكَ، وَاجْعَلْ لِسَانِي و به مجده و بزرگواری خود بر من توجه فرما و به رحمت خود مرا نگهدار و قرار ده زبانم را بِيَدِكِرِکَ لَهِجَأَ، وَقَلِبِي بِحِبِكَ مُتَيَّمًا، وَمَنْ عَلَىٰ بِحُسْنِ إِجَائِيَّكَ، به ذکرت گویا و دلم را به دوستیت بی قرار و شیدا و با اجابت نیکت بر من منت به ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۶۹ وَاقِلِنِي عَيْثَرْتِي، وَأَغْفِرْ زَلَّتِي، فَإِنَّكَ قَضَيْتَ عَلَىٰ عِبَادِكَ وَلَغْشَمَ رَا نادِيَدِه گیر و گناهم را بیامز زیرا که تو خود بندگانت را به بِعِبَادِتِكَ، وَأَمْرَتُهُمْ بِدُعَائِكَ وَضَمِنْتَ لَهُمُ الْإِجَابَهَ، فَإِلَيْكَ يا پرستش خویش فرمان دادی و به دعا کردن به در گاهت مأمور ساختی و اجابت دعا ایشان را ضمانت کردی پس ای پروردگار من رَبِّ نَصِيَّبُ وَجْهِي، وَإِلَيْكَ يا رَبِّ مَيَدَدُتْ يَدِي، فَبِعَزَّتِكَ به سوی تو روی خود بذاشم و به در گاه تو ای پروردگارم دست حاجت دراز کردم پس به عزت اسْتَجِبْ لِي دُعَائِي، وَبِلْعَنِي مُنَايَ، وَلَا تَقْطَعْ مِنْ فَضْلِكَ دعایم را مستجاب فرما و به آرزویم برسان و امیدم را از فضل خویش رجائی، وَأَكْفَنِي شَرَّ الْجِنِّ وَالْأَنْسِ مِنْ أَعْدَائِي، یا سریع الرّضا، قطع منما و شر دشمنانم را از جن و انس کفایت فرما ای خدای زود گذر اغْفِرْ لِمَنْ لَا يَمْلِكُ إِلَّا الدُّعَاءَ، فَإِنَّكَ فَعَالٌ لِمَا تَشاءُ،

یا مَنْ بِیَامِرْ کسی را که جز دعا چیزی ندارد که براستی تو هر چه را بخواهی انجام دهی ای کسی که اشِمُهُ دَوَاءُ، وَذِكْرُهُ شَهَاءُ، وَطَاعَتُهُ غَنِيٌّ، ارْحَمْ مَنْ رَأَسُ مَالِهِ نامش دوا است و یادش شفاء است و طاعتمندی تو انگری است ترحم فرما بر کسی که سرمایه اش الرَّجَاءُ وَسِلَاحُهُ الْبَكَاءُ، یا سایغ النِّقَمِ، یا دافع النِّقَمِ، یا نُورَ امید و ساز و برگش گریه و زاری است ای تمام دهنده نعمتها و ای برطرف کننده گرفتاریها ای روشنی المُسْتَوْحِشَتَینِ فِي الظُّلَمِ، یا عالِمًا لَا يُعْلَمُ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَحَشَّتْ زَدَ گان در تاریکیها ای دانای بی معلم درود فرست بر محمد ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۷۰ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَفْعُلُ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَنْجَمْ دَهْ درباره من آنچه را که تو شایسته آنی و درود خدا بر پیامبر وَالْأَئِمَّةِ الْمَیَامِيْنِ مِنْ آلِهِ، وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا كَثِيرًا». و پیشوایان با برکت از خاندانش و سلام فراوان بر آنان باد.»

دعای ندب

این دعای شریف، از معروف ترین دعاها معتبر شیعه است، و مضامین بلند و مفاهیم والای دارد، و نجوای است که یک مسلمان منتظر، به یاد آن امام غایب از نظر، به درگاه خداوندی عرضه می کند. مروری بر اعتقادات و باورهای شیعه نسبت به فضایل اهل بیت و نوید آمدن حضرت مهدی عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى فرجه الشَّرِيفِ وَاصْلَاحَ جَهَانَ وَگَسْتَرَشَ عَدْلَ در سایه حکومت جهانی آن دادگستر موعود است، و مستحب است که در چهار عید، یعنی روزهای عید فطر، قربان، غدیر، و جمعه خوانده شود. شیخ بزرگوار محمد بن مشهدی در کتاب «مزار» خود که از مدارک کتاب «بحار» علامه مجلسی است و سید بن طاووس ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۷۱ در کتاب «مصباح الزائر» و میرداماد در کتاب «الأيام الأربعه» و دیگران روایت کردند که امام صادق علیه السلام دعای ندب را در روز عید غدیر، فطر، قربان و جمعه قرائت می فرمود. متن دعا چنین است: «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدِ نَبِيِّهِ» ستایش خاص خدا پروردگار جهانیان است و درود خدا بر آقای ما محمد پیامبرش وَآلِهِ، وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا. اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا جَرَى بِهِ وَبِرَّ آلِهِ وَسَلَّمَ كَامِلِي بِرِايْشَانِ بَادِ خَدَایَا از آن تو است ستایش بر آنچه جاری شد قضاوَكَ فِي أُولَيَائِكَ الَّذِينَ اسْتَخَلَصْتَهُمْ لِنَفْسِكَ وَدِينِكَ، اذ احْتَرَتْ بَدَانَ قَضَا وَقَدْرَ تو درباره بندگان مقرب آنانکه خالص گردانید آنان را برای خود و دین خود چون انتخاب کردی لَهُمْ جَزِيلَ مَا عِنْدَكَ مِنَ النَّعِيمِ الْمُقِيمِ الَّذِي لَا زَوَالَ لَهُ وَلَا بَرَى آنها آن نعمت شایان و پایداری که نزد تو است آن نعمتی که زوال و نابودی اضمحلال، بَعْدَمَ أَنْ شَرَطْتَ عَلَيْهِمُ الْزُّهْدَ فِي دَرَجَاتِ هَذِهِ الدُّنْيَا بِرَايْشَ نیست، (و این) پس از آنی (بود که) با آنها شرط کردی تا کناره گیرند از مقامات این دنیا ای الدَّيَّةِ وَزُخْرُفِهَا وَزِبْرِجَهَا، فَشَرَطُوا لَكَ ذَلِكَ، وَعَلِمْتَ مِنْهُمْ پست و از زیب و زیورش و آنها نیز این شرط تو را پذیرفتند و تو نیز وفا آنان را به این شرط الْوَفَاءِ بِهِ، فَقَبِلْتُهُمْ وَقَرَبْتُهُمْ، وَقَدَّمْتَ لَهُمُ الْذِكْرَ الْعَلَى وَالثَّنَاءَ دانستی و پذیرفتیشان و مقرب درگاهشان کردی و مقرر داشتی از پیش برای ایشان نامی بلند و ثنائی ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۷۲ الْجَلَى، وَأَهْبَطْتَ عَلَيْهِمْ مَلَائِكَتَكَ، وَكَرَّمْتَهُمْ بِوَحْيِكَ، آشکار و فرو فرستادی برایشان فرشتگان را و گرامی داشتی آنان را به وحی خود وَرَفَدْتَهُمْ بِعِلْمِكَ، وَجَعَلْتَهُمُ الدَّرَائِعَ إِلَيْكَ، وَالْوَسِيلَةَ إِلَى وَيَارِيشَانَ کردی به علم خود و قرارشان دادی واسطه درگاهت و وسیله‌ای بسوی رِضْوَانِكَ، فَبَعْضُ أَسْكَنَتُهُ جَتَّكَ إِلَى أَنْ أَخْرَجْتَهُ مِنْهَا، وَبَعْضُ خوشنودیت پس برخی را در بهشت جا دادی تا آنگاه که از آنجا بیرونش آورده و برخی را حملته فی فُلْكَكَ وَنَجَيَّهُ وَمَنْ آمَنَ مَعَهُ مِنَ الْهَلَكَةِ بِرِحْمَتِكَ، در کشته خود سوار کردی و او و همراهانش را که ایمان آورده بودند به مهر خود از هلاکت نجات دادی و بعض اتَّخَذَتَهُ لِنَفْسِكَ خَلِيلًا، وَسَأَلَكَ لِسَانَ صِدْقَى فِي وَبَرَخَى را برای خود خلیل گرفتی و او از تو درخواست کرد نام نیک را در امتهای الْآخِرِینَ، فَأَجَبَتَهُ، وَجَعَلَتَ ذِلِّكَ عَلَيْهَا، وَبَعْضُ كَلْمَتَهُ مِنْ شَجَرَةِ آینده و تو اجابت کردی و نام او را بلند گرداندی و با برخی از میان درخت بطور مخصوصی تکلیماً، وَجَعَلَتَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ رَدْءًا وَوَزِيرًا، وَبَعْضُ أَوْلَادَتَهُ مِنْ سخنِ گفتی و برای او برادرش را یاور و وزیر گردانیدی و برخی را بدون غیر اب، وَآتَيْتَهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ، وَكُلُّ شَرَعْتَ لَهُ پدر بوجود آورده و نشانه‌های آشکاری به او دادی و

به روح القدس (جبرئیل) یاری فرمودی و برای همه آنها دین و قانونی شریعه، و نهجهت له مُنهجاً، و تَخْيِرَت له أُوْصَى ياء، مُسْتَحْفِظاً بعده مقرر داشتی و برایش طریقه و برنامه‌ای قراردادی و اوصیائی برای او انتخاب کردی تا یکی پس از دیگری ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۷۳ مُسْتَحْفِظٌ، مِنْ مُدَّهٖ إِلَى مُدَّهٖ، إِقَامَةٌ لِدِينِكَ، وَحُجَّةٌ عَلَى عِبَادِكَ، نَكْهَبَانِ باشَدَ از زَمَانِي تا زَمَانِي تا بِرْپَا مَانَدَ دِينَ تو و حجتی باشند بر بندگان و لَكَلَّا يَزُولُ الْحُقْقُ عَنْ مَقْرُرٍ، وَيَغْلِبُ الْبَاطِلُ عَلَى أَهْلِهِ، وَلَكَلَّا يَقُولُ وَ تا زائل نگردد (دین) حق از جای خود و تا پیروز نگردد باطل بر اهل حق و کسی نگوید أَحَدٌ لَوْلَا أَرْسَى لَتِ إِلَيْنَا رَسُولًا مُنْذِرًا، وَأَقْفَتَ لَنَا عَلَمًا هادِيًّا، چرا نفرستادی بسوی ما پیامبری که ما را بترساند و چرا پا نداشتی پرچمی راهنمای فتنی آیاتک مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذَلَ وَنَخْزِي إِلَى أَنِ اتَّهَيْتَ بِاللَّمْرِ إِلَى تا پیروی کنیم از آیات تو پیش از آنکه خوار و رسوا گردیم تا اینکه رساندی کار را حییک و نحییک مُحَمَّدٌ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، فَكَانَ كَما بدست حبیب خود و برگزیدهات (حضرت) محمد صلی الله علیه و آله و او چنان بود انتبهت سَيِّد مِنْ حَلْفَتُهُ، وَصَدِّقَهُ مِنْ اصْطَفَيْتُهُ، وَأَفْضَلَ مِنْ که او را برگزیدی بزرگ آفریدگان و برگزیده برگزیدگان و برترین اجْتَيْهَتُهُ، وَأَكْرَمَ مِنْ اعْتَمَدَتُهُ، قَدَّمَتُهُ عَلَى أَنْبِيَاكَ، وَبَعْتَهُ إِلَى انتخاب شدگان و گرامی ترین معتمدین تو بود و او را بر پیمیرانت مقدم داشتی و بسوی التَّقَلِيْنِ مِنْ عِبَادِكَ، وَأَوْطَأْتُهُ مَشَارِقَكَ وَمَغَارِبَكَ، وَسَخَرْتَ لَهُ جَنْ وَانْسَ از بندگان مبعوث فرمودی و مشرقا و مغربا عالم را زیر پایش گذاردي و براق را الْبَرَاقَ، وَعَرَجْتَ بِهِ [بِرْوُجِهِ إِلَى سَيِّمَائِكَ، وَأَوْدَعْتَهُ عِلْمَ مَا كَانَ وَمَا مَسْخَرَ اوْ گرداندي و به آسمان خود او را بالا بردي و علم گذشته و آینده را تا ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۷۴ يَكُونُ إِلَى انْتِصَاءِ خَلْقِكَ، ثُمَّ نَصَيْرَتُهُ بِالرُّغْبِ، وَحَفَّتُهُ بِجَبَرِئِيلَ هنگام پایان آفرینش به او سپرده آنگاه او را بوسیله ترس و رعب (در دل دشمنش) یاري کردی و گرداگردش جبرئیل و میکائیل والْمُسَوْمِينَ مِنْ مَلَائِكَتِكَ، وَوَعَدْتُهُ أَنْ تُظَهِّرَ دِيَهُ و میکائیل و فرشتگان نشاندارت را واداشتی و به او وعده دادی که دینش را بر عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُسْرِكُونَ، وَذِلِكَ بَعْدَ أَنْ بَوَأْتَهُ مُبَوَّأً همه دینها پیروز گردانی اگرچه مشرکان خوش نداشته باشند، و این جریان پس از آنی بود که قرارش در جایگاه صَدْقَى مِنْ أَهْلِهِ، وَجَعَلَتْ لَهُ وَلَهُمْ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لِلَّذِي شَايَسَهُ در خاندانش (یعنی آنان را برای حفظ دینش معین کردی) و قراردادی برای او و خاندانش نخستین خانه‌ای را که برای مردم بنا شد پیکه مبارکا و هدی للعالیمین، فیه آیات پیشان مقام ابراهیم، که مکه است و مایه برکت و موجب راهنمایی جهانیان است و در آن نشانه‌های آشکاری است چون مقام ابراهیم و مَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا، وَقُلْتَ: إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمْ و هر که در آن درآید ایمن است، و فرمودی: «جز این نیست که خدا اراده فرموده تا دور کند از شما خاندان پلیدی را الرُّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرُ كُمْ تَطْهِيرًا، وَجَعَلَتْ أَجْرَ مُحَمَّدٍ و بخوبی شما را پاک گرداند» آنگاه مزد محمد را صَلَواتُكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَوَدَّتُهُمْ فی كَتَابِكَ، فَقُلْتَ: قُلْ لَا أَشَّالُكُمْ- که درودهای تو بر او وآلش باد- در کتاب خود دوستی و مودت ایشان قراردادی و فرمودی: «بَگُوْ مِنْ از شما برای رسالت عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَالْمَوَدَّةِ فِي الْقُربَى وَقُلْتَ: ما سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ مَزْدَى نَخَواهُمْ جَزْ دُوْسْتِي خَوِيشَانِمْ و فرمودی: «آنچه مزد از شما خواستم ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۷۵ فَهُوَ لَكُمْ، وَقُلْتَ: ما أَشَّالُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مِنْ شَاءَ أَنْ آن هم بسود شما است» و فرمودی: «من از شما برای رسالت مزدی نخواهم مگر کسی که بخواهد یَتَخَذَ إِلَى رَبِّهِ سِيلًا، فَكَانُوا هُمُ السِّيلَ إِلَيْكَ، وَالْمَسِيلَكَ إِلَى بسوی پروردگار خویش راهی پیش گیرد» و اینها بودند آن راه بسوی تو و طریقه سلوک بسوی رضوانک، فَلَمَّا انْفَضَتْ أَيَّامُهُ أَفَامَ وَلَيْهِ عَلَيَّ بَنْ أَبِي طَالِبٍ، خوشنودیت و چون روزگار آن حضرت سپری شد برگماشت علی بن ابی طالب را صَلَواتُكَ عَلَيْهِمَا وَآلِهِمَا، هادِيًّا، إِذْ كَانَ هُوَ الْمُنْذِرَ، وَلِكُلِّ قَوْمٍ- که درودهای تو بر هر دوی آنها و بر آشان باد- برای راهنمایی زیرا که آن جناب بیم دهنده و راهنمای هر هاد، فَقَالَ وَالْمَلَأُ أَمَامَهُ: «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلَّى مَوْلَاهُ اللَّهُمَّ وَالِّمَلِيْهِ بُودَ، و در برابر مردم حاضر فرمود: هر که من مولا و سرپرست اویم علی مولا و سرپرست او است خدا یا دوست دار مَنْ وَالَّهُ، وَعَادِ مَنْ عَادَهُ، وَانْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ، وَاحْذَلْ مَنْ هر که دوستش دارد و دشمن دار هر که دشمنش باشد و یاري کن هر که یاریش کند و خوار کن هر که خَذَلَهُ، وَقَالَ: «مَنْ كُنْتُ أَنَا بَنِيهَ فَعَلَّى أَمِيرُهُ»، وَقَالَ: «أَنَا وَعَلَيَّ دَسْتَ از یاریش بردارد، و فرمود: هر که من پیامبر او هستم علی امیر و فرمانروای او است، و فرمود: من و علی هر دو مَنْ شَبَّيَهُ وَاحِدَهُ، وَسَائِرُ النَّاسِ

مِنْ شَجَرَةِ شَتَّىٰ ، وَأَحَلَّهُ مَحِيلٌ از يَكْ درخت هستیم و سایر مردم از درختهای متفرقی هستند، و رتبه او را نسبت به خود هارون مِنْ مُوسَى فَقَالَ: «أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى چون رتبه هارون نسبت به موسی قرار داد و بدو فرمود: مقام تو در پیش من مانند مقام هارون است از موسی ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۷۶ إِلَّا أَنَّهُ لَا نَيْ بَعْدِي»، وَزَوْجُهُ ابْنَتُهُ، سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، وَأَحَلَّ جَزَ اِيْنَكَهُ پیامبری پس از من نیست و تزویج کرد به او دخترش بانوی زنان جهانیان را و جایز ساخت لَهُ مِنْ مَسِيْجِدِهِ مَا حَلَّ لَهُ، وَسِيَّدَ الْأَبْوَابَ إِلَّا بَابُهُ، ثُمَّ أَوْدَعَهُ عِلْمَهُ بِرَأْيِهِ او از مسجدش آنچه برای خود او جایز بود، و ببست درهای مسجد را جز درخانه علی را، سپس علم و حِكْمَتَهُ، فَقَالَ: «أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلَيْهِ بَابُهَا، فَمَنْ أَرَادَ الْحِكْمَةَ وَحِكْمَتَ خَوْدَرَهَا او سپرد و فرمود: من شهر علم و علی در آن شهر است پس هر که حکمت خواهد فیلأتها مِنْ بَابِهَا»، ثُمَّ قَالَ: «أَنْتَ أَخِي وَوَصَّيَّ بِاِيْدِهِ از در آن درآید، سپس فرمود: تویی برادر من و وصی من ووارشی، لَهُمُوكَ مِنْ لَحْمِي، وَدَمُوكَ مِنْ دَمِي، وَسِلْمَكَ سِلْمِي، وَوارث من گوشت از گوشت من و خونت از خون من است صلح تو صلح من وَحْزُبِيَّكَ حَرَبِيَّ، وَالْإِيمَانُ مُخَالَطٌ لَحْمِيَّكَ وَدَمِيَّكَ، كَمَا خَالَطَ وَجْنَكَ تو جنگ من است و ایمان با گوشت و خون تو آمیخته شده چنانچه با گوشت لَحْمِي وَدَمِي، وَأَنْتَ عَدَمًا عَلَى الْحَوْضِ حَلِيفِتِي، وَأَنْتَ تَفَضِّي وَخُونَ من آمیخته و تو در فردای محشر بر سر حوض (کوثر) جانشین منی و تو می‌پردازی دَيْنِي، وَتُنْجِزُ عِدَاتِي، وَشِيعَتُكَ عَلَى مَنَابِرِ مِنْ نُورِ، مُئِيَّضَهُ قرض مرا و وفا می‌کنی به وعده‌های من و شیعیانت بر منبرهایی از نور با روهای وُجُوهُهُمْ، حَوْلَى فِي الْجَنَّةِ، وَهُمْ جِيرَانِي، وَلَوْلَا أَنْتَ يَا عَلَى سفید در بهشت اطراف منند و آنها همسایگان منند و اگر تو نبودی- ای علی- ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۷۷ لَمْ يُعْرِفِ الْمُؤْمِنُونَ بَعْدِي»، وَكَانَ بَعْدِيَّهُ هُدَىٰ مِنَ الصَّلَالِ وَنُورًا مُؤْمِنَانِ پس از من شناخته نمی‌شدند، و آن جناب پس از رسول خدا راهنمای گمراهی و روشنائی مِنَ الْعَمَى وَحَبَلَ اللَّهِ الْمُتَّيَّنَ وَصِرَاطُهُ الْمُسِّيَّقِيمَ، لا يُسْبِقُ از کور دلی جهالت و رشته محکم خدا و راه راست او بود، کسی پیشی نگرفت بر او بِقَرَابَةِ فِي رَحْمٍ، وَلَا بِسَابِقَةِ فِي دِينٍ، وَلَا يُلْحِقُ فِي مَنْقَبَةٍ مِنْ در نزدیکی خویشاوندی به رسول خدا و نه از نظر سابقه در دین و نه کسی توانست در یکی از منقبتها مَنَاقِبِهِ، يَحْمِلُونَ حِذْنَوَ الرَّسُولِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمَا وَآلِهِمَا، وَيُقَاتَلُ بِهَا وَبَرَسَدْ، همانند رسول خدا بود- که درود خدا بر هر دوی ایشان باد- و او بود که بر طبق تأویل و عَلَى التَّأْوِيلِ، وَلَا تَأْخُذْهُ فِي اللَّهِ لَوْمَهُ لَا يَنْقُذُ وَتَرَفِيهِ صَيَّنهادِیَّ باطن قرآن می‌جنگید و درباره خدا باکی از سرزنش ملامت کنندگان نداشت در راه خدا خون بزرگان العربِ، وَقَتَلَ أَبْطَالَهُمْ، وَنَاوَشَ ذُوبَانَهُمْ، فَأَوْدَعَ قُلُوبَهُمْ أَحْقَادًا عَرْبَ رَبِّهِ خَاكَ رِيَختَ وَدَلَّوْرَانَشَانَ رَبِّهِ بَكَشَتَ وَبَا گَرَگَانَشَانَ در افتاد و همین سبب شد در دلهای ایشان کینه‌ها بگذارد بَدْرِيَّهُ وَخَيْرِيَّهُ وَحُنَيْيَّهُ وَغَيْرِهِنَّ، فَأَضَبَّتْ عَلَى عَدَاوَتِهِ، کینه‌های جنگ بدر و خیر و حنین و غیر آنها پس دشمنی او را به دل گرفتند وَأَبْكَتْ عَلَى مَنَابِدَتِهِ، حَتَّى قَتَلَ النَّازِكَيْنَ وَالْقَاسِطِيْنَ وَالْمَارِقِيْنَ، وَبِهِ جَنَگُ وَمَخَالَفَتُ با او بر خاستند تا بیعت شکنان و زورگویان و از دین گریزان را کشت وَلَمَّا قَضَى تَحْبُهُ، وَقَتَلَهُ أَشْقَى الْآخِرِينَ، يَتَبَعُ أَشْقَى الْأُولَيْنَ، وَچون شقی‌ترین مردم عصر که پیروی کرد از تبه کارترین پیشینیان، او را کشت، امثال ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۷۸ لَمْ يُمَثَّلْ أَمْرُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي الْهَادِيَّنَ بَعْدَ نَشَدَ از دستور رسول خدا صلی الله علیه و آله که در باره راهنمایان دین یکی پس از الْهَادِيَّنَ، وَالْأَمَّةُ مُصَرَّهُ عَلَى مَقْتِيهِ، مُجْتَمِعَهُ عَلَى قَطِيعَهُ رَحِمِهِ، دیگری فرموده بود و امت پافشاری بر دشمنی آن حضرت کردند و گرد آمدند برای قطع رحم او واقصاء وُلْدِهِ، إِلَّا الْقَلِيلُ مِمَّنْ وَفَى لِرِعَايَةِ الْحَقِّ فِيهِمْ، فَقُتِلَ مِنْ وَتَبَعِيدَ کردن (و آواره ساختن) فرزندانش جز اند کی از کسانی که رعایت کردند حق ایشان را و درنتیجه قُتلَ، وَسُبِّيَ مِنْ سُبِّيَ، وَأَقْصَى مِنْ أَقْصَى، وَجَزَرِيَ الْقُضَاءُ لَهُمْ جمیع کشته و گروهی اسیر و دسته‌ای از وطن آواره گشتند و قلم تقدیر طوری بر ایشان جاری شد بِمَا يُرْجِي لَهُ حُسْنُ الْمُشْوِبَةِ، إِذْ كَانَتِ الْأَرْضُ لِلَّهِ يُورِثُهَا مِنْ که امید پاداش نیک در آن می‌رود زیرا (کره) زمین از خدا است و به هر که از بندگانش که بخواهد یشاء مِنْ عبادِ والْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ، وَسُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ آنِ الرَّاثِ دَهْدَهْ وَبَدْوَ وَأَكْذَارَدْ وَسَرَانِجَامَ از آن پرهیز کاران است و متره است پروردگار ما که حتماً وعده پروردگارمان رَبِّنَا لَمَفْعُولًا، وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعِيَدَهُ، وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ، فَعَلَى انجام شدنی است و خدا خلف وعده نمی‌کند و او است نیرومند فرزانه پس بر الأطایبِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمَا وَآلِهِمَا، پاکیزگان از خاندان محمد و

علی - درود خدا بر هر دو ایشان و آشان باد - فَلَيَنِكِ الْبَاكُونَ، وَإِيَّاهُمْ فَلَيَنِدِبِ النَّادِبُونَ، وَلِمِثْلِهِمْ فَلَتَنِدِرِ بَايدِ گریه کنند گان بگریند و بر آنها باید زاری کنند گان زاری کنند و برای امثال آنها باید اشکها ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۷۹ الدُّمُوعُ، وَلِيُصِيرُ رِخْ الصَّارِخُونَ، وَيَضِيقُ الضَّاجُونَ، وَيَعِيَّجُ روانَ گردد و فریاد زند گان فریاد زند و شیون کنند گان شیون کنند و خروش کنند گان العاجُونَ، أَيْنَ الْحَسْنُ، أَيْنَ الْحُسْنَى، أَيْنَ أَبْنَاءُ الْحُسْنَى، صالحٌ خروش سر دهنده کجاست حسن، و کجاست حسین، و کجایند فرزندان حسین، شایسته‌ای بعد صالح، و صادق بعده صادق، أَيْنَ السَّبِيلُ بَعْدَ السَّبِيلِ، أَيْنَ پس از شایسته دیگر و راستگویی پس از راستگوی دیگر کجاست آن راه حق پس از راه دیگر، کجایند الْخَيْرَةُ بَعْدَ الْخَيْرَةِ، أَيْنَ الشُّمُوسُ الطَّالِعُ، أَيْنَ الْأَقْمَارُ الْمُنِيرَهُ، برگزید گان (خدائی) هر یک پس از دیگری، کجایند خورشید های تابان، کجایند ماههای نور افshan، أَيْنَ الْأَنْجُومُ الزَّاهِرَهُ، أَيْنَ أَعْلَامُ الدِّينِ وَقَوَاعِدُ الْعِلْمِ، أَيْنَ كَجَاسْتَ آنَ رَاهَ حَقَّ پَسَ ازَ دِيَگَرِ، کجایند بزرگان دین و پایه‌های دانش، کجا است به جامانده بیعته الله التي لا تخلو من العترة الْهَادِيهِ، أَيْنَ الْمُعِيدُ لِقَطْعِ دَابِرِ خَداَ كه بیرون از خاندان عترت راهنما (ی رسول خدا) نیست، کجاست آنکه آماده ریشه کن ساختن الظَّلَمَهِ، أَيْنَ الْمُتَنَظَّرُ لِإِقَامَهِ الْأَمْمَتِ وَالْعِوْجِ، أَيْنَ الْمُرْتَجَى ستمگران است؟ کجاست آنکه چشم براهش هستند برای اصلاح نادرستیها و کجیها، کجاست آن مایه امید لازمه الجور والغیدوان، أَيْنَ الْمُدَخَرُ لِتَجْدِيدِ الْفَرَائِضِ وَالسُّنَّنِ، برای زدومن ستم و تجاوز، کجاست ذخیره الهی برای نو کردن فریضه‌ها و سنتهای دین، أَيْنَ الْمُتَنَخِّرُ لِإِعادَهِ الْمِلَهِ وَالشَّرِيعَهُ، أَيْنَ الْمُؤَمَّلُ لِإِحْيَاهِ کجاست آن برگزیده برای بازگرداندن کیش و آئین به عرصه جامعه، کجاست آن مایه امید برای زنده کردن ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۸۰ الْكِتَابِ وَحُمْلُدُودِه، أَيْنَ مُخْبِيَ مَعَالِيمِ الدِّينِ وَأَهْلِهِ، أَيْنَ قَاصِمُ قرآن و حدود آن، کجاست زنده کننده آثار دین و اهل دین، کجاست درهم شکننده شوکه المعنیدین، أَيْنَ هَادِمُ أَبْيَهِ الشُّرُكِ وَالنِّفَاقِ، أَيْنَ مُبِيدُ أَهْلِ شوکت زورگویان، کجاست ویران کننده بناهای شرک و دو روئی، کجاست نابود کننده اهل الفسق والغضیان والطغیان، أَيْنَ حَاصِدُ فُرُوعِ الْغَيِّ وَالشَّتَاقِ، فسق و گناه و طغیان، کجاست آنکه شاخه‌های گمراهی و اختلاف را ببرد، أَيْنَ طَامِسُ آثارِ الرَّبِيعِ وَالْأَهْوَاءِ، أَيْنَ قاطِعُ حَبَائِلِ الْكَذَبِ کجاست محو کننده آثار کجری و هوا و هوسها، کجاست پاره کننده دامهای دروغ و الافتراء، أَيْنَ مُبِيدُ الْعَتَاهِ وَالْمَرَدَهِ، أَيْنَ مُسْتَأْصِلُ أَهْلِ الْعِنَادِ وَبَهْتَانِ، کجاست نابود کننده سرکشان و متمردان، کجاست ریشه کن کننده ستیزه جویان و التضليل و الالحاد، أَيْنَ مُعَزُّ الْأُولَيَاءِ وَمُذَلُّ الْأَعْيَادِ، أَيْنَ جامع و گمراهگران و بیدینان، کجاست عزت بخش دوستان و خوار کننده دشمنان، کجاست آن عامل وحدت مردم الْكِلَمَ عَلَى التَّقْوَى أَيْنَ بَابُ اللَّهِ الَّذِي مِنْهُ يُوتَى أَيْنَ وَجْهُ اللَّهِ بِرَاسِ پرهیز کاری، کجاست آن راه وصول به خدا، کجاست آن آئینه خدایی الَّذِي إِلَيْهِ يَتَوَجَّهُ الْأُولَيَاءُ، أَيْنَ السَّبُبُ الْمُتَصَلُّ بِيَنَ الْمَأْرِضِ که بسویش توجه کنند اولیاء، کجاست آن سبب ارتباط میان زمین و السماء، أَيْنَ صاحبُ يَوْمِ الْفَتْحِ وَنَاسِرُ رَاهِيَ الْهُدَى أَيْنَ مُوَلَّفُ وَآسِمَانِ، کجاست آن فرمانروای روز پیروزی و برافرازنده پرچم هدایت، کجاست گرد آورنده ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۸۱ شَمْلِ الصَّلَاحِ وَالرِّضا، أَيْنَ الطَّالِبُ بِذَحْوَلِ الْأَنْبِيَاءِ وَأَبْنَاءِ شایستگی و رضایت مردم، کجاست خون خواه پیمبران و فرزندان الأنبياء، أَيْنَ الطَّالِبُ بِذَمِّ الْمَقْتُولِ بِكَرْبَلَاهِ، أَيْنَ الْمُمْصُورُ عَلَى پیمبران، کجاست خون خواه کشته کربلا، کجاست آن یاری شده و پیروزمند بر من اعتدی علیه و افتکی آین المضطهڈ الَّذِي يُحَاجُ إِذَا دَعَا، أَيْنَ کسانی که بر او ستم کردن و دروغ بستند، کجاست آن درمانهای که چون دعا کند به اجابت رسد، کجاست صَدْرُ الْخَلَاقِ دُو الْبِرِّ وَالْتَّقْوَى أَيْنَ ابْنُ النَّبِيِّ الْمُصَطَّفِي وَابْنُ صدر مخلوقات عالم آن نیکوکار با تقوی، کجاست فرزند پیامبر برگزیده و فرزند علی المُرْتَضَى وَابْنُ حَدِيْجَةَ الْغَرَاءِ، وَابْنُ فاطِمَةَ الْكُبْرَى، بِأَبِي عَلَى مَرْتَضَى وَفَرِزَنْدَ خَدِيْجَه روشن سیما و فرزند فاطمه کبری، پدر آنث وامی و نفیسی لکَ الْوِقَاءِ وَالْحِمَى يَا بَنَ السَّادَهِ الْمُقَرَّبِينَ، وَمَادِرِم بِفَدَائِتِ وَخُودِم بِلَاغِرْدَانِ وَسِپَرِ پیش روی تو باشم ای فرزند بزرگان مقرب درگاه حق یا بَنَ النَّجَاءِ الْأَكْرَمِينَ، یَا بَنَ الْهُدَاءِ الْمَهْدِيَّينَ، یَا بَنَ الْخِيَرَهِ ای فرزند نجیبان گرامی، ای فرزند راهنمایان راه یافته ای فرزند نیکان الْمُهَدَّدِينَ، یَا بَنَ الْعَطَارِفَةِ الْأَنْجِيَّينَ، یَا بَنَ الْأَطَابِ الْمُطَهَّرِينَ، پاکیزه ای فرزند گرامیان برگزیده ای فرزند پاکان پاکیزه یَا بَنَ الْخَضَارِمَهِ الْمُنْتَجَبِيَّينَ، یَا بَنَ الْقَمَاقِمَهِ الْأَكْرَمِينَ، یَا بَنَ ای فرزند جوانمردان پر جود برگزیده ای فرزند دریاهای بخشش و تابان ای فرزند ادعیه و

زيارات مدینه منوره، ص: ۸۲ **الْيَدُورُ الْمُنِيرَةُ، يَا أَبْنَ السُّرُجِ الْمُضِيَّةُ، يَا أَبْنَ الشَّهْبِ الثَّاقِيَّةُ، يَا أَبْنَ مَاهَهَى نُورِ افْشَانِ اَى فَرْزَنَدِ چَراغَهَى** تابان اى فرزند **الْمَأْجُمُ الْزَّاهِرَةَ، يَا أَبْنَ السُّبْلِ الْوَاضِيَّةَ، يَا أَبْنَ الْأَعْلَامِ الْلَّائِكَةَ، سَتَارِ گَانِ فَرُوزَانِ اى فَرْزَنَدِ اخْتَرَانِ درخَشَانِ اى فَرْزَنَدِ راهَهَى روشن اى فَرْزَنَدِ نَشَانَهَهَى آشَکَارِ يَا أَبْنَ الْعُلُومِ الْكَامِلَهَ، يَا أَبْنَ السُّنَنِ الْمَسْهُورَهَ، يَا أَبْنَ الْمَعَالِمِ اى فَرْزَنَدِ دَانَشَهَهَى كَامِلِ اى فَرْزَنَدِ آئِينَهَى مَعْرُوفِ وَمَشْهُورِ اى فَرْزَنَدِ آثارِ وَمَعَالِمِ الْمَأْثُورَهَ، يَا أَبْنَ الْمَعْجَزَاتِ الْمَوْجُودَهَ، يَا أَبْنَ الدَّلَالِ الْمَسْهُورَهَ، رسِيدِه (از خدا وَأَنْيَاءِ) اى فَرْزَنَدِ مَعْجَزَاتِ مَوْجُودِ اى فَرْزَنَدِ دَلِيلَهَى آشَکَارِ يَا أَبْنَ الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ، يَا أَبْنَ التَّبَّاعِ الْعَظِيمِ، يَا أَبْنَ مَنْ هُوَ فِي اى فَرْزَنَدِ راهِ مستَقِيمِ اى فَرْزَنَدِ خَدَوْنَدِ «علی» (والا) وَفَرَزانَهِ استِ اى فَرْزَنَدِ آياتِ وَنَشَانَهَهَى آشَکَارِ اى فَرْزَنَدِ الدَّلَالِ الظَّاهِراتِ، يَا اَبْنَ الْبَرَاهِينِ الْوَاضِيَّهَاتِ الْبَاهِراتِ، يَا أَبْنَ دَلِيلَهَى هوَیدَا اى فَرْزَنَدِ بَرَهَانَهَى نَمَایَانِ روشن اى فَرْزَنَدِ الْحَبَّاجِ الْبَالِغَاتِ، يَا اَبْنَ النِّعَمِ السَّابِعَاتِ، يَا أَبْنَ طَهِ وَالْمُحْكَمَاتِ، حَجَتَهَهَى رَسَا اى فَرْزَنَدِ نَعْمَتَهَى شَايَانِ وَفَرَواَنِ اى فَرْزَنَدِ طَهِ وَآياتِ مَحْكَمِ قَرَآنِ يَا اَبْنَ يَسِ وَالْذَّارِيَاتِ، يَا اَبْنَ الطُّورِ وَالْعَادِيَاتِ، يَا اَبْنَ مَنْ دَنَى اى فَرْزَنَدِ يَسِ وَذَارِيَاتِ، اى فَرْزَنَدِ طَورِ وَعَادِيَاتِ، اى فَرْزَنَدِ كَسِيَ كَه (در شبِ معراج) نَزَديَكِ شَدِ ادعِيهِ وَ زياراتِ مدینه منوره، ص: ۸۳ **فَتَدَلِّي فَكَانَ قَابَ قَوْسِيَّيْنِ اَوْ اَذَنِي دُنْوَا وَاقْتَرَابَا مِنَ الْعَلِيِّ وَنَزَديَكِ تَرَشَدَ بِهِ فَاصْلَهِ دُوْ كَمَانِ يَا نَزَديَكِتِرِ، در نَزَديَكِيِ وَ قَرْبِ نَسْبَتِ بِهِ خَدَى وَالاَيِّ الْمَأْعَلِيِ لَهِيَتِ شِعْرِي اَيْنَ اَسْتَقَرَتِ بِكَ التَّوَى يَلِلِ اَيُّ اَرْضِ اَعْلَى، اى كَاشِ مَى دَانَسْتِمِ در چَهِ جَايِيِ مَنْزَلِ گَرْفَهَهَى وَ چَهِ سَرَزَمِينِ وَ مَكَانِي تُقْلُكَ اَوْ ثَرِيِ اَبِرَضُويِ اَوْ غَيْرِهَا اَمْ ذَى طُوى عَزِيزِ عَلَى اَنْ تو رَابِرِ خَودِ نَگَهَداشتَهِ آيا در کوهِ رَضَوَايِي يا غَيْرِ آنِ يا در ذَى طَوَى، گَرَانِ استِ برَ منِ كَه اَرَى الْخَلْقَ وَلَا تُرِي وَلَا اَشِيَّمُ لَكَ حَسِيَّسَا وَلَا نَجْوَى عَزِيزِ مرَدمِ رَا بَيِّنِمِ ولِي تو دِيدَهِ نَشَوَى وَ نَشَنَوَمِ ازِ تو صَدَا وَ نَهِ رَازِيِ، گَرَانِ استِ عَلَى اَنْ تُجِيَطِ بِكَ دُونَيِ الْبَلْوَى وَلَا يَنَالُكَ مِنِي ضَجِيجَ وَلَا بَرِ منِ كَه بَى منِ برِ تو تَنَهَا بِلا اَحَاطَهِ كَندِ، وَ صَدَائِي زَارِيِ وَ شَكَوَهِ منِ بهِ شَكُوَيِ بِنَفْسِي اَنَّتِ مِنْ مَعَيِّبِ لَمْ يَخُلِ مَنَا، بِنَفْسِي اَنَّتِ مِنْ تو نَرَسَدِ، جَانِمِ بِهِ قَربَانَتِ اَيِّ پَنهَانِيِ كَه از مَيَانِ ما بِرَوَنِ نِيسَتِيِ جَانِمِ بِهِ قَربَانَتِ اَيِّ دورِ نَازِحِ مَا نَرَخَ عَنَّا، بِنَفْسِي اَنَّتِ اَفْيَيِهِ شَاقِقِيَّتَمَنَّى مِنْ مُؤْمِنِ از نَظَريِ كَه از ما دَورِ نِيسَتِ جَانِمِ بِهِ قَربَانَتِ اَيِّ آرَمانِ هَرِ مَشْتَاقِيِ كَه آرَزوَيِتِ كَنَنَدِ از مَرَدانِ وَمُؤْمِنَهِ ذَكَرا فَحَنَّا، بِنَفْسِي اَنَّتِ مِنْ عَقِيدَ عِزَّ لَا يُسَامِي بِنَفْسِيِ وَ زَنانِ باِيمَانِيِ كَه بَه يَادِ تو نَالَهِ از دَلِ كَشَنَدِ جَانِمِ بِهِ قَربَانَتِ اَيِّ بَسَتَهِ بِهِ عَزَتِيِ كَه كَسِيِ بِرَتو بِرَتَرِي نَكِيرَدِ جَانِمِ اَنَّتِ مِنْ اَثِيلِ مَجْدِ لَا يُحَاذِي بِنَفْسِي اَنَّتِ مِنْ تِلَادِ نَعَمِ بِهِ قَربَانَتِ اَيِّ مَجَدِ وَ شَوَكَتِ رِيشَهَدارِيِ كَه هَمَطَرَازِ نَدارَدِ وَ جَانِمِ بِهِ قَربَانَتِ اَيِّ نَعَمَتِ دِيرِينَهَهَىِ كَه ادعِيهِ وَ زياراتِ مدینه منوره، ص: ۸۴ **لَا تُضَاهِي بِنَفْسِي اَنَّتِ مِنْ نَصَيِّفِ شَرَفِ لَا يُسَاوِي إِلَى مَتَى شَيِّهِ نَدارَدِ جَانِمِ بِهِ قَربَانَتِ اَيِّ قَرِينِ شَرَفِ وَ بَزَرَگَوارِيِ كَه بِرَابِرِ نَدارَدِ، تَكِيَّ اَحَارُفِيَّكِ يَا مَوْلَائِيِ، وَإِلَى مَتَى وَائِي خَطَابِ اَصِيفُ فِيَكِ وَائِي سَرَگَرَانِ تو باِشَمِ اَيِّ مَوْلَائِيِ منِ، وَ تَكِيَّ وَ بَه چَهِ زَبَانِيِ وَ صَفِ تو گَوِيمِ وَ نَجْوَى عَزِيزِ عَلَى اَنْ اَجَابَ دُونَكَ وَأَنَاغَى عَزِيزِ عَلَى اَنْ رَازِ دَلِ كَنَمِ گَرَانِ وَ نَاگَوَارِ استِ برَ منِ كَه پَاسَخِ از دِيَگَرِيِ جَزِ تو بَشَنَوَمِ وَ گَفَتَگَوِ كَنَمِ، گَرَانِ استِ برَ منِ كَه اَبَكِيكَ وَيَخْذُلُكَ الْوَرِيِ عَزِيزِ عَلَى اَنْ يَجْرِي عَلَيَّكَ دُونَهُمِ ما برَ تو بَكَرِيمِ ولِي مرَدمِ تو رَا واَگَذَارَنَدِ، گَرَانِ استِ برَ منِ كَه برَ تو بَكَذَرَدِ آنَچَهِ مِنْ گَذَرَدِ نَهِ بَجَرِي هَيْلِ مِنْ مَعِينِ فَأَطِيلَ مَعَهُ الْعَوِيلَ وَالْبَكَاءَ، هَيْلِ مِنْ جَزَوَعِ بِرِ دِيَگَرَانِ، آيا كَمَكِ كَارِي هَسَتِ كَه با او فَرِيَادِ وَ گَرِيهِ رَا طَولَانِيِ كَنَمِ آيا بَيِ تَابِيِ هَسَتِ فَأَسَاعِيدَ جَزَعَهِ إِذَا خَلَ، هَلْ قُدِيَّتِ عَيْنُ فَسَاعَدَتْهَا عَيْنِي عَلَى كَه چَونِ بهِ خَلَوتِ رَوَدِ درَزارِيِ وَ جَزَعِ كَمَكَشِ كَنَمِ آيا چَشمِيِ هَسَتِ كَه خَارِ فَرَاقِ درِ آنِ خَلِيدَهِ وَ گَرِيانِ باَشَدِ تَا چَشمِ پَرِ خَارِ القَنَدِيِ هَلْ إِلَيَّكَ يَا اَبْنَ اَحْمَدَ سَبِيلِ فَتَلْقَى هَلْ يَتَصَلُّ يَوْمَنا منِ نَيَزِ يَارِيشِ دَهَدَهِ، آيا اَيِّ پَسِ اَحْمَدَ بَسوِيتِ رَاهِيِ هَسَتِ تَا دَيَدارَتِ كَنَمِ آيا رَوْزِ جَدائِيِ ما بهِ وَعَدهِ تو پَيوَسَتِ مَنَكَ بِعَدَهِ فَتَحْظَى مَتَى تَرُدُّ مَنَاهِلَكَ الرَّوَيَّهَ فَنَرَوِيِ مَتَى تَسْتَقِعِ مَى شَوَدِ تَا بَهَرَهِ مَنَدِ گَرِديَمِ؟ كَيِ مَى شَوَدِ كَه سَيرَابِ گَرِديَمِ مِنْ عَذْبِ مَانِكَ فَقَدْ طَالَ الصَّدِيِ مَتَى نُغَادِيكَ وَنُرُواخِيَّكَ از آبِ وَصَلِ تَوَكِهِ تَشَنَّگَى ما بَهِ دَارَازِ كَشِيدِ؟ كَيِ مَى شَوَدِ كَه صَبَعِ وَشَامِ رَا باَتوِ بَسَرِ بَرِيمِ وَ دَيَدَهِ روشنِ كَنَيمِ؟ ادعِيهِ وَ زياراتِ مدینه منوره، ص: ۸۵ **فَنَقَرَ عَيْنَاً، مَتَى تَرَانَا وَنَرَاكَ وَقَدْ نَشَرَتِ لِوَاءَ النَّصْرِ تُرِي اَتَرَانَا كَيِ مَى شَوَدِ كَه تو ما رَا بَيِّنِي وَ ما تو رَا********

بینیم و پرچم نصرت را برافراشته باشی و مردم آن را مشاهده کنند؟ آیا می‌شود که بینیم نُحْفَ بِكَ وَأَنْتَ تُؤْمِنُ الْمَلَأَ، وَقَدْ مَلَأْتَ الْأَرْضَ عَيْدَلًا، وَأَذْفَتَ آن روزی که گردآگردت را گرفته و تو رهبر مردم باشی و زمین را پر از عدل و داد کنی و بچشانی أَعْدَاءَكَ هواناً وَعِقَابًا، وَأَبْرَأَتِ الْعُتَّاَهَ وَجَحِيدَهُ الْحَقِّ، وَقَطَعْتَ به دشمنانت خواری و کیفر را و نابود کنی سرکشان و منکران حق را و بزنی دایر المُتَكَبِّرِينَ، وَاجْتَسَتَ اصْوَالَ الظَّالِمِينَ، وَنَحْنُ نَقُولُ الْحَمْدُ ریشه گردنشان را و بر کنی اساس ستمکاران را و ما بگوئیم: ستایش لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. اللَّهُمَّ أَنْتَ كَشَافُ الْكُرُبَ وَالْبُلُوْيِ وَإِلَيْكَ حَاصِ خدا پروردگار جهانیان است خدایا تویی برطرف کننده گرفتاریها و بلا و از تو أَسْيَعَدِي فَعِنْدَكَ الْعَيْدُوي وَأَنْتَ رَبُّ الْمَاخِرَهُ وَالْأَمْوَالِي، فَأَغْثِيْ يَا دادرسی و یاری جویم که در نزد تو است دادخواهی و یاری و توئی پروردگار آخرت و دنیا پس فریاد رسی کن ای غیاث المُسْتَغْيَثِينَ عَبِيدَكَ الْمُبْتَلِي وَأَرَهِ سَيِّدُهُ يَا شَدِيدَ الْقُوَى فریادرس درماند گان از بندۀ خُرد گرفتارت، و بنمایان به او آقایش را ای سخت نیرو وَأَزْلَعْهُ بِهِ الْأَسْيَى وَالْجَوَى وَبَرَّدَ غَلِيلَهُ يَا مَنْ عَلَى الْعَرْشِ و زائل کن به دیدار آن حضرت از او اندوه و سوز دلش را و فرو نشان سوز عطشش را ای که بر عرش اسْتَوَى وَمَنْ إِلَيْهِ الرُّجْعَى وَالْمُتَنَهِّي اللَّهُمَّ وَنَحْنُ عَيْدُكَ اسْتَوَارِي وَأَی که بسوی او است بازگشت و سر منزل هر چیز خدایا و مائیم بند گان تو ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۸۶ **الشَّائُقُونَ إِلَى وَلِيِّكَ الْمُذْكِرِ بِكَ وَبِنِيِّكَ، خَلَقْتُهُ لَنَا عَصِيَّةً** که شیفته دیدار نمایندهات هستیم آنکه مردم را به یاد تو و پیامبرت اندازد و تو او را آفریدی که نگهدار وَمَلَادًا، وَأَفْتَنَهُ لَنَا قِوَاماً وَمَعَاذًا، وَجَعَلَهُ لِلْمُؤْمِنِينَ مِنَ امَاماً، و پشتیبان ما باشد و برپایش داشتی تا قوام و پناهگاه ما باشد و او را پیشوای مؤمنین فَيَلْعُهُ مِنَ تَحْيَةٍ وَسَلَامًا، وَزِدْنَا بِنَذِلَكَ يَا رَبِّ إِكْرَاماً، وَاجْعَلْ از ما گردانی پس برسان به آن جناب از طرف ما تحیت و سلامی و بیفزای بدنوسیله ای پروردگار ما بر کرامت و مقام ما مُسْتَقَرَّهُ لَنَا مُسْتَقَرَّاً وَمُقَاماً، وَأَتَمْ نِعْمَتَكَ بِتَقْدِيمِكَ إِيَاهُ أَمَاماً، و جایگاه او را جایگاه و اقامتگاه ما قرار ده و کامل کن نعمت را برابر ما به مقدم داشتن آن بزرگوار را در پیش روی ما حتی تُورَدَنَا جِنَانَكَ وَمُرَاقَّهُ الشَّهَدَاءِ مِنْ خُلُصَائِكَ. اللَّهُمَّ تَا مَا رَا بِهِ بَهْشَتَهَايِ تُورَدَ وَبِهِ رَفَاقَتْ (و هم نشینی) شهیدان از بند گان خالصت برساند خدایا صَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَصَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ جَدِّهِ درود فrst بر محمد و آل محمد و درود فrst بر محمد جد بزرگوار او وَرَسُولِكَ السَّيِّدِ الْأَكْبَرِ، وَعَلَى أَبِيهِ السَّيِّدِ الْأَصِيرِ، وَجَيْدَتِهِ وَرسول تو آن آقای بزرگ و بر علی پدر بزرگوارش آن آقای کوچکتر و بر جده اش الصَّدِيقَةُ الْكَبِيرِ فاطِمَةُ بِنْتِ مُحَمَّدٍ، وَعَلَى مَنِ اصْبَرَ طَفَيْتَ صدیقه کبری فاطمه دختر محمد که درود خدا بر او و آلسش باد و به برگزید گان نیک رفتار مِنْ آبَائِهِ الْبَرَّةِ، وَعَلَيْهِ أَفْضَلَ وَأَكْمَلَ وَأَتَمَّ وَأَدْوَمَ وَأَكْبَرَ وَأَوْفَرَ ما از پدران آن حضرت و برخود آن جناب فزو نترین و کاملترین و تمامترین و مدام ترین و بزرگترین و فراوانترین ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۸۷ **صَلَيْتَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ أَصْفَيَاكَ وَخَيْرَتَكَ مِنْ خَلْقِكَ، وَصَلَ درودی که بفرستی بر یکی از برگزید گان و نیکان از خلق خود و درود فrst بر آن جناب عَلَيْهِ صَلَوَةٌ لَا غَايَةٌ لِعَدَدِهَا، وَلَا نَفَادٌ لِأَمْدِهَا، درودی که شماره اش بی حد و مدتیش بی نهایت و تمام نشدنی باشد اللَّهُمَّ وَاقِمْ بِهِ الْحَقَّ، وَأَذْحِضْ بِهِ الْبَاطِلَ، وَأَدْلِ بِهِ خدایا حق را بوسیله آن حضرت بريا دار و باطل را بدو نابود گردان و دوستانت را بوسیله اش أَوْلَيَاءَكَ، وَأَذْلِلْ بِهِ أَعْدَاءَكَ، وَصَلِ اللَّهُمَّ يَتَبَّاعَيْنَهُ وُصِّلَهُ تُؤَدِّيَ به دولت رسان و دشمنات را بdest او خوارگردان و پیوند کن خدایا میان ما و او را به پیوندی که برساند ما را إِلَى مُرَافَقَةِ سَلَفِهِ، وَاجْعَلْنَا مِنْ يَأْخُذُ بِحُجْزَتِهِمْ، وَيَمْكُثُ فِي بِهِ رفاقت پدران گذشته او و بگردان ما را از کسانی که دامن آنها را بگیرند و در سایه لطف ظِلِّهم، وَاعِنَّا عَلَى تَأْدِيَةِ حُقُوقِ إِلَيْهِ، وَالإِجْتِهادِ فِي طَاعَتِهِ، آنها بایستند و کمکمان کن بر ارادی حقوق آن حضرت و سعی و کوشش در فرمانبرداریش و اجتناب مَعْصِيَتِهِ، وَامْنُنْ عَيْنَا بِرِضاهُ، وَهَبْ لَنَا رَأْفَتَهُ وَرَحْمَتَهُ و دوری از نافرمانیش و منت نه بر ما به خوشنودیش و ببخش بر ما رأفت و مهریانی وَدُعَاءَهُ وَخَيْرَهُ، ما نَتَالُ بِهِ سَيِّهَهُ مِنْ رَحْمَتِكَ، وَفَوْزاً عِنْدَكَ، و دعا و خیر آن حضرت را بدان حد که بر سیم بدانوسیله به رحمت وسیع تو و به کامیابی از نزد تو واجعل صَلَاتَنَا بِهِ مَقْبُولَهُ، وَذُنُوبَنَا بِهِ مَعْفُورَهُ، وَدُعَاءَنَا بِهِ و بگردان نمازهای ما را بوسیله او پذیرفته و گناهانمان را آمرزیده و دعا هایمان را ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۸۸ **مُسْتَجَابًا، وَاجْعَلْ أَرْزَاقَنَا بِهِ مَبْسُوطَهُ، وَهُمُومَنَا بِهِ مَكْفِيَهُ**، مستجاب شده و قرار ده روزیهای ما را بدان حضرت گسترد و اندوههای ما را بوسیله اش برطرف شده**

وَحَوَّا إِنْجَنًا بِهِ مَقْضِيَّةً، وَأَقْبَلَ إِلَيْنَا بِوْجَهِكَ الْكَرِيمِ، وَأَقْبَلَ تَقْرُبَنَا وَحاجتَهَا يَمَانَ رَا روا شدَهُ وَرَوَ كَنْ بَسُويَ ما (پروردگارا) بدان روی بزرگوارت و بپذیر تقرب جویی إلیکَ، وَأَنْظَرَ إِلَيْنَا نَظَرَةً رَحِيمَةً، نَسْتَكْمِلُ بِهَا الْكَرَامَةَ عِنْدَكَ، ثُمَّ مَا رَا بدرگاهت و بنگر بسوی ما به نگاهی مهربانانه تا بدانوسیله بتوانیم مقام خود را در پیش تو به کمال رسانیم و دیگر لا تصرفاً عَنَّا بِجُودِكَ، وَاسْقَنَا مِنْ حَوْضِ بَجْدِهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ آنَّ مَقَامَ رَا از ما بازنگردن به جود خودت و سیرابمان کن از حوض جدش - که درود خدا بر او و آله بِكَاسِهِ وَبِيَدِهِ، رَيَا رَوِيَا هَنِيَّا سَائِغاً لَا ظَمَّا بَعْدَهُ، يَا أَرْحَمَ وَآلَشَ بَاد - از جام او و بدست آن جناب و سیر و سیراب و گوارا و خوش که تشنجی پس از آن نباشد ای مهربانترین الرَّاحِمِينَ». مهربانان.

دعای سمات

دعای سمات که به دعای شبور هم معروف است محتوایی اعتقادی و تاریخی دارد، و با اشاره به نامهای پروردگار و شگفتی‌های خلقت خدا و قدرت بی‌نظیر او که ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۸۹ در بعثت پیامبران و معجزه‌ها آشکار می‌شد، و با یادی از حضرت موسی، حضرت ابراهیم، حضرت یعقوب، حضرت اسحاق، و حضرت محمد صلی الله علیه و آله، و حوادث مربوط به پیامبران الهی، خداوند را به همه مقدسات سوگند می‌دهد، و مغفرت و رحمت او را می‌طلبد. این دعا در «مصباح» شیخ طوسی و «جمال الأسبوع» سید ابن طاووس و کتاب‌های کفعمی از «محمد بن عثمان عمری» - که یکی از نواب چهارگانه حضرت مهدی عجل الله تعالیٰ فرجه الشریف بود - از امام باقر و امام صادق علیهم السلام روایت شده، و مستحب است این دعا را در ساعات آخر روز جمعه بخوانند. بیشتر علمای گذشته بر خواندن این دعا مواظبت می‌کردند. متن دعا این‌گونه است: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِإِيمَنِكَ الْعَظِيمِ الْمَأْعَظِمِ الْأَعَزِّ الْأَجَلِ» خدایا از تو می‌خواهم به حق نام بزرگ و بزرگتر و آن عزیزتر و برجسته تر الْأَكْرَمِ الَّذِي إِذَا دُعِيَتِ بِهِ عَلَى مَغَالِقِ أَبْوَابِ السَّمَاءِ لِلْفَتْحِ وَ گرامیتر همان نامی که هرگاه بخوانندت بدان نام برای گشودن درهای بسته آسمان ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۹۰ بِالرَّحْمَةِ افْتَحْ، وَإِذَا دُعِيَتِ بِهِ عَلَى مَضَايِقِ أَبْوَابِ الْأَرْضِ به رحمت گشوده شود و هرگاه بخوانندت بدان نام برای باز شدن تنگناهای درهای زمین لِلْفَرَجِ افْرَجْ، وَإِذَا دُعِيَتِ بِهِ عَلَى الْعَسْرِ لِلْيُسْرِ تَيسِّرْ، وَإِذَا باز شود و هرگاه بخوانندت بدان نام برای آسان شدن سختی آسان گردد و هرگاه دُعِيَتِ بِهِ عَلَى الْأَمَوَاتِ لِلنُّشُورِ انتَشِرْ، وَإِذَا دُعِيَتِ بِهِ عَلَى بخوانندت بدان نام برای زنده شدن مردگان زنده شود و هرگاه بخوانندت بدان نام برای کشف الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ انْكَشَفْ، وَبِجَلَلِ وَجْهِكَ الْكَرِيمِ، برطرف شدن دشواریها برطرف گردد و سوگند به عظمت ذات بزرگوارت که أَكْرَمُ الْوُجُوهِ وَاعَزُ الْوُجُوهِ، الَّذِي عَنْتُ لَهُ الْوُجُوهُ، وَخَصَّمْتُ لَهُ بزرگوارترین و عزیزترین ذوات است و تمام روها دربرابر خوار گشته و گردنها در مقابلش الرُّقابُ، وَخَشَعْتُ لَهُ الْأَصْوَاتُ، وَوَجَلَتُ لَهُ الْقُلُوبُ مِنْ خُمُ شدَهُ و صداها از هیبت خاموش گشته و دلها همه از ترس او مخافیکَ، وَبِقُوَّتِكَ الَّتِي تُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى هر اسان گشته و سوگند به نیرو و قدرت که بدان آسمان را نگهداشته‌ای از اینکه بر زمین الْأَرْضِ إِلَيْا بِذِنْكَ، وَتُمْسِكُ السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ أَنْ تَرُوْلَا، افتاد جز به اجازه خودت و نگهداشته‌ای آسمانها و زمین را از اینکه از جای خود زایل شوند و بِمِسْتِيَكَ الَّتِي دانَ لَهَا الْعَالَمُونَ، وَبِكَلِمَتِكَ الَّتِي خَلَقْتَ و سوگند به مشیت و ارادهات که جهانیان در برابر خوار گشته و به حق آن کلمهات که ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۹۱ بِهَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ، وَبِحِكْمَتِكَ الَّتِي صَيَّنْتَ بِهَا آسمانها و زمین را بدان آفریدی و به حق آن حکمت که بوسیله آن (موجودات) شگفت الْعَجَابَ، وَخَلَقْتَ بِهَا الظُّلْمَةَ وَجَعَلْتَ لَيْلَةَ ساختی و تاریکی را بدان خلق فرمودی و آنرا شب قراردادی و شب را نیز (وقت) سِكَناً، وَخَلَقْتَ بِهَا النُّورَ وَجَعَلْتَ نَهَاراً، وَجَعَلْتَ النَّهَارَ نُشُوراً آرامش قرار دادی و نور و روشنی را بدان آفریدی و روزش قراردادی و روزراهم (هنگام کار و) جنبش مُبَصِّرَاً، وَخَلَقْتَ بِهَا الشَّمْسَ وَجَعَلْتَ الشَّمْسَ ضِيَاءً، وَخَلَقْتَ وَجَعَلْتَها ماهرا خلق کردی و آنرا نور و روشنایی قرارش دادی و بدان ستارگان را بِهَا الْقَمَرَ وَجَعَلْتَ الْقَمَرَ نُوراً، وَخَلَقْتَ بِهَا الْكَوَاكِبَ وَجَعَلْتَها ماهرا خلق کردی و آنرا نور و روشنایی قرارش دادی و بدان

آفریدی و قرارشان دادی نجوماً و بُرُوجاً و مصایخَ وَزِينَهُ وَرُجُوماً، وَجَعْلَتْ لَهَا مَشَارِقَ اخْترانِي تابناک و برجها و چراغهایی و زیور بخش آسمان و وسیله راندن (شیاطین) و قرار دادی برای آنها خاورها و مغارب، وَجَعْلَتْ لَهَا مَطَالِعَ وَمَجَارَى، وَجَعْلَتْ لَهَا فَلَكَاً و باخترها و نیز برایش طلوع گاهها و گردشگاهها مقرر ساختی و برای هریک از آنها مدار حرکت و مسایع، وَقَدْرُّهَا فِي السَّمَاءِ مَنَازِلَ فَأَحَسَّنَتْ تَعْذِيرَهَا، وَشَنَّاكَاهی قرار دادی و روی اندازه‌های معین در آسمان متزلشان دادی و به خوبی اندازه گرفتی وَصَيَّرَهَا فَأَحَسَّنَتْ تَصْوِيرَهَا، وَأَحَصَيَّهَا بِأَسْمَائِكَ إِحْصَاءً، وَصُورَتْ شَانِ دادِي وَنِيكُو صُورَتْ شَانِ دادِي وَآنَهَا رَا بنامهای خویش دقیقاً بر شمردی ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۹۲ وَدَبَرَتْهَا بِحُكْمِكَ تَدْبِيرًا، وَأَحَسَّنَتْ تَدْبِيرَهَا، وَسَخَرَتْهَا وَبِحَكْمَتِ خَویش با کمال تدبیر اداره نمودی و به نیکی تدبیر کردی و بوسیله بِسُلطَانِ اللَّهِ لِلَّهِ وَسُلطَانِ النَّهَارِ وَعَرَفَتْ بِهَا السَّاعَاتِ وَعَيْدَةَ السَّيِّنَ تسلط شب و روز تسخیرشان کردی و با آن شناسندی ساعتها و شماره سالها والحساب، وَجَعْلَتْ رُؤْيَتَهَا لِجَمِيعِ النَّاسِ مَرَأَى وَاحِدَةً، وَبرقراری حساب را و دیدنشان را برابر همه مردم یکنواخت کردی وَأَسَأَ لُكَ اللَّهُمَّ بِمَجْدِكَ الَّذِي كَلَمْتَ بِهِ عَبْدَكَ وَرَسُولَكَ وَازْ تَوْمَی خواهم خدایا به حق آن بزرگواری و مجده که سخن گفتی بدان بانده و فرستادهات مُوسَى بْنُ عُمَرَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي الْمُقْدَسِيَّنَ فوق إحساس موسی بن عمران علیه السلام در میان قدسیان برتر از احساس الْكَرْوَيَّنَ فَوْقَ غَمَائِمِ الْنُّورِ فَوْقَ تَابُوتِ الشَّهَادَةِ فِي عَمُودِ کرویان بالآخر از ابرهای نور و بالآخر از صندوق شهادت که در میان ستونی النار، وَفِي طُورِ سَيِّنَاءَ، وَفِي جَبَلِ حُورِیَّثَ، فِي الْوَادِ الْمُقَدَّسِ از آتش (بود) و هم در طور سیناء و در کوه حوریث در وادی مقدس فِي الْبَقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْمَأْتَمِنِ مِنَ الشَّجَرَةِ، وَفِي در بقعه مبارک از جانب راست کوه طور از درخت و در أَرْضِ مَصْيَرٍ يَتَشَعَّعُ آياتِ بَيْنَاتٍ، وَيَوْمَ فَرَقْتَ لِيَنِی اسْرَائِيلَ سرزمین مصر با نه معجزه آشکار (به مجد و بزرگواری در) روزی که دریا را برای بنی اسرائیل ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۹۳ الْبَحْرِ، وَفِي الْمُتْبَجِسَاتِ الَّتِي صَنَعْتَ بِهَا الْعَجَابَ فِي بَحْرِ شَكَافَتِي وَنِيزِ در (روز) چشم‌های جوشیده و جاری (از سنگ) که از آن عجایبی ساختی در دریای سُوفِ، وَعَقَدْتَ مَاءَ الْبَحْرِ فِي قَلْبِ الْغَمْرِ كَالْحِجَارَةِ، سُوفِ و در دل آن دریای عظیم آب آن دریا را ماند سنگ سخت بستی وَجَاؤْزَتْ بَيْنِ اسْرَائِيلَ الْبَحْرِ، وَتَمَّتْ كَلَمْتُكَ الْحُسْنَى عَلَيْهِمْ وَبَنِي اسْرَائِيلَ را از دریا عبور دادی و وعده نیکت را به خاطر صبری که کردند برایشان بِمَا صَبَرُوا، وَأَوْرُثْتُهُمْ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْتَ تَامَ کردی و آنان را بر شرق و غرب سرزمینی که برای جهانیان مبارک گردانده بودی فِيهَا لِلْعَالَمَيْنِ، وَأَغْرِقْتَ فِرْعَوْنَ وَجُنُوَّهَ وَمَرَاكِبَهُ فِي الْيَمِّ، وَارث و مالک کردی و فرعون و سپاهیانش را با مرکبهاشان در دریا غرق کردی وَبِاسِمِكَ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ الْأَعَزِ الْأَجَلِ الْأَكْرَمِ، وَبِمَجْدِكَ و به حق نام بزرگ و اعظم و عزیزتر و برتر و گرامی ترت سوگند و به حق آن مجد و بزرگیت که الَّذِي تَجَلَّتْ بِهِ لِمُوسَى كَلِيمَكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي طُورِ سَيِّنَاءَ، بدان بر موسی کلیم خود علیه السلام در طور سیناء تجلی کردی وَلِإِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ خَلِيلِكَ مِنْ قَبْلِ فِي مَسْجِدِ الْحَيْفِ، و پیش از آن نیز برای ابراهیم علیه السلام خلیل خود در مسجد خیف (تجلی کردی) وَلِإِسْحَاقَ صَفِيَّكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي بَيْرِ شَيْعَ، وَلِيَعْقُوبَ نَيْكَ و برای اسحاق برگزیدهات علیه السلام در بئر شیع (تجلی کردی) و برای یعقوب پیامبرت علیه السلام ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۹۴ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي بَيْتِ إِيلِ، وَأَوْفَيْتَ لِإِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِمِيثَاقِكَ، در بیت ایل (خانه خدا) تجلی کردی، (و به مجد و بزرگواری که) برای ابراهیم علیه السلام وَلِإِسْحَاقَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِحَلْفِكَ، وَلِيَعْقُوبَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِشَهَادَتِكَ، به پیمان خود وفا کردی و برای اسحاق به سوگند و برای یعقوب به گواهیت و برای مؤمنان وَلِلْمُؤْمِنِينَ بِوَعْدِكَ، وَلِلَّذِاعِينَ بِأَسْمَائِكَ، فَاجْبَتَ، وَبِمَجْدِكَ به وعدهات و برای خوانندگان به نامهایت که اجابت‌شان کردی، و به همان مجد و بزرگیت که برای الَّذِي ظَهَرَ لِمُوسَى بِنِ عِمَرَانَ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَى قُبَّةِ الرُّمَانِ، وَبِآيَاتِكَ موسی بن عمران علیه السلام در قبة الرمان (عبدتگاهش) آشکار گردید و به آن معجزات الَّتِي وَقَعَتْ عَلَى أَرْضِ مَصْرَ بِمَجْدِ الْعَزَّةِ وَالْغَلَبَةِ، بِآيَاتِ و نشانهایت که واقع شد که در سرزمین مصر با مجد و عزت و غلبه و به آن معجزات عَزِيزَةٍ، وَبِسُلطَانِ الْقُوَّةِ، وَبِعِزَّةِ الْقُدْرَةِ، وَبِشَانِ الْكَلِمَةِ التَّامَّةِ، باشکوه و به آن تسلط نیرومند و قدرت با عزت و به مقام آن کلمه کاملت وَبِكَلِمَاتِكَ الَّتِي تَفَضَّلتْ بِهَا عَلَى أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَمَارَضِ، و به حق آن کلماتی که تفضل کردی بدانها بر اهل

آسمانها و زمین وَأَهْلِ الدُّنْيَا وَالْمَاِخِرَة، وَبِرَحْمَتِكَ الَّتِي مَنَّيْتِ بِهَا عَلَى وَاهْلِ دُنْيَا وَآخِرَتْ وَبِهِ آن رحْمَتَكَ كَه بدان بر همه مخلوقات جمِيع خَلْقِكَ، وَبِإِشْتِطاعَتِكَ الَّتِي أَفْتَ بِهَا عَلَى الْعَالَمَيْنَ، مِنْتَ نَهَادِي وَبِهِ آن توانائیتَ كَه جهانیان را بدان برپاداشتی ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۹۵ وَبِنُورِكَ الَّذِي قَدْ خَرَ مِنْ فَرَعَه طُورُ سَيِّنَاء، وَبِعِلْمِكَ وَجَلَالِكَ وَبدان روشنی و نورت که درافتاد از دهشت آن طور سیناء و بدان علم و جلال وَكَبِيرِيائِكَ وَعِزَّتِكَ وَجَبْرُوتِكَ الَّتِي لَمْ تَسْقَلْهَا الْأَرْضُ، وَبِزَرْگَوارِي وَعَزْتِ وَجِبْرُوتِ که زمین قدرت کشیدن آن را نداشت وَانْخَفَضَتْ لَهَا السَّمَاوَاتُ، وَانْزَجَرَ لَهَا الْعُمَقُ الْأَكْبَرُ، وَرَكَدَتْ وَآسمانها در برابرش به زانو در آمد و عمق اکبر زمین در مقابلش خود را واپس کشید و دریاها لَهَا الْبَحَارُ وَالْأَنْهَارُ، وَخَضَعَتْ لَهَا الْجِبَالُ، وَسَكَنَتْ لَهَا الْأَرْضُ وَنَهَرُها از جنبش ایستاد و کوهها در برابرش فروتن گشت و زمین با همه پست و بلندیها یا شِبَّمناکِها، وَاسْتَسْلَمَتْ لَهَا الْخَلَاقُ کُلُّها، وَخَفَقَتْ لَهَا الرِّيَاحُ فِي بَرَى او ساکن شد و تمام مخلوقات در برابرش تسليم گردیدند و بادها بخار آن در جریانِها، وَخَمِدَتْ لَهَا الْئَيْرَانُ فِي أَوْطَانِهَا، وَبِسِلْطَانِكَ الَّذِي جَرِيَانُ خُودِ مُضطَرِبٍ گردید و آتشها بواسطه آن در جاهای خود خاموش شد و به فرمانروایی مطلق عُرِفتْ لَكَ بِهِ الْعَلْيَةِ دَهْرُ الدُّهُورِ، وَحُمِدَتْ بِهِ فِي السَّمَاوَاتِ که به بواسطه آن همیشه به پیروزی و غلبه معروف گشته و بواسطه آن در آسمانها وَالْأَرْضِيَّنَ، وَبِكَلِمَتِكَ كَلِمَةِ الصِّدْقِ الَّتِي سَبَقَتْ لِأَبِينَا آدَمَ وَزَمِينَها سَتَابِشَ شَدِي وَبِهِ حَقُّ آن كلمه صدق و راست که پیش از این برای پدر ما آدم عليه السلام و فرزندانش وَذُرِّيَّتِهِ بِالْحَمْيَهِ، وَأَسَأْلِكَ بِكَلِمَتِكَ الَّتِي غَلَبَتْ كُلَّ بِهِ لطف و رحمت سبقت جست و می خوانست به حق آن گفتارت که بر هر چیز ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۹۶ شَهْيَهِ، وَبِنُورِ وَجْهِكَ الَّذِي تَجَلَّيَتْ بِهِ لِلْجَبَلِ فَجَعَلَتْهُ دَكَّاً، وَخَرَّ غَلَبَه كَرْدَه وَبِهِ نورِ ذاتت که بوسیله آن بر کوه تجلی فرمودی و آنرا از هم متلاشی ساختی و موسی مُوسَى صَدِيقًا، وَبِمَجِدِكَ وَرَسُولِكَ مُوسَى بْنَ عِمَرَانَ، وَبِطَلْعَنِكَ فِي سَاعِيرَ، پیامبر موسی بن عمران تکلم کردی و به طلوع بوسیله آن با بنده و به عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ مُوسَى بْنَ عِمَرَانَ، وَبِطَلْعَنِكَ فِي سَاعِيرَ، پیامبر موسی بن عمران تکلم کردی و به طلوع پرتوت در کوه ساعیر وَظُهُورِكَ فِي جَبَلِ فَارَانِ بِرَبَوَاتِ الْمُقَدَّسَيْنَ، وَجُنُودِ الْمَلَائِكَهِ وَبِهِ ظَهُورَتْ در کوه فاران (جای مناجات رسول خدا) در جایگاه مرتفع قدسیان و صفوف لشگر الصَّافِينَ، وَخُشُوعِ الْمَلَائِكَهِ الْمُسَبِّحِينَ، وَبِبَرَكَاتِكَ الَّتِي بَارَكَتْ فَرَشَتَگَان و در میان خشوع ملائیکه تسییح کننده و به حق آن برکاتت که برکت دادی فِيهَا عَلَى إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي أُمَّهَهِ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ در آنها بر ابراهیم خلیلت علیه السلام در میان امت محمد صلی الله علیه و آلِه علیه وَآلِهِ، وَبَارَكَتْ لِإِسْحَاقَ صَدِيقِكَ فِي أُمَّهَهِ عِيسَى و برکت دادی بر اسحاق برگزیدهات در میان امت عیسی علیهم السلام عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، وَبَارَكَتْ لِيَعقوبَ اسِرَائِيلِكَ فِي أُمَّهَهِ مُوسَى و برکت دادی بر یعقوب اسرائیل در امت موسی علیهم السلام عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، وَبَارَكَتْ لِحَبِيبِكَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي و برکت دادی بر حبیبت محمد صلی الله علیه و آلِه در عترت ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۹۷ عَتْرَتِهِ وَذُرِّيَّتِهِ وَأُمَّتِهِ اللَّهُمَّ وَكَمَا غَنَاعْنَ ذَلِكَ وَلَمْ نَشَهَدْهُ، وَآمَنَّا و فرزندان و امتش خدایا چنانچه ما در آن جریانات نبودیم و آنها را مشاهده نکرده و ندیده بِهِ وَلَمْ نَرَهُ صِدْقًا وَعَدْلًا، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ ازْرُوَيِ رَاسَتِي و درستی بدان ایمان آوردهایم همانطور می خواهیم درود فرستی بر محمد و آل مُحَمَّدٍ و تُبَارِكَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَتَرَحَّمَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مبارک کنی بر محمد و آل محمد و رحمت فرست بر محمد و آل مُحَمَّدٍ، کَأَفْضَلِ ما صَدِيقَتْ وَبَارَكَتْ وَتَرَحَّمَتْ عَلَى إِبْرَاهِيمَ مُحَمَّدَ مَانَدَ بهترین درود و برکت و رحمتی که بر ابراهیم و آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، فَعَالٌ لِمَا تُرِيدُ، وَأَنَّتَ عَلَى ابْرَاهِيمَ فَرَسْتَادِي که برستی تو ستد و بزرگواری و هر چه بخواهی انجام دهی و تو کُلَّ شَئِيْهِ قَدِيرُ شَهِيدُ. بر هر چیز توانایی.» پس حاجات خود را ذکر می کنی و می گویی: «اللَّهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الدُّعَاءِ، وَبِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ الَّتِي لَا يَعْلَمُ» خدایا به حق این دعا و به حق این نامهایی که نداند تَفْسِيرَهَا وَلَا يَعْلَمُ باطِنَهَا غَيْرُكَ، صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، تفسیرش را و نداند باطن آنها را کسی جز تو درود فرست بر محمد و آل محمد ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۹۸ وَأَفْعَلْ بِي ما أَنْتَ أَهْلُهُ، وَلَا تَفْعَلْ بِي ما أَنَا أَهْلُهُ، وَأَغْفِرْ لِي مِنْ و بجای آر درباره من آنچه را تو شایسته آنی و انجام مده درباره من آنچه من سزاوار آنم و بیامز ذُنوُبِی ما تَقَدَّمَ مِنْهَا وَمَا تَأَخَّرَ، وَوَسْعَ عَلَى مِنْ حَلَالِ رِزْقِكَ، گناهانم را آنچه گذشته و آنچه

پس از این سرزند و وسعت ده بر من از روزی حالت و اکفینی مؤونهٔ انسان سوء، وَجَارِ سُوءٍ، وَسُلْطَانٍ وَمَرَا از زحمت و شرّ انسان بد و همسایه بد و رفیق بد و سلطان بد سوء، إنكَ على ما تشاء قدِيرٌ، وبكلِ شئٍ عَلِيمٌ، آمِينَ ربَّ كفايت فرما که تو بر هر چیز توانایی و به هر چیز دانایی اجابت فرما ای پروردگار العالمین». جهانیان. در بعضی از نسخ آمده است که بعد از وَأَنْتَ عَلَى كُلِ شَيْءٍ قَدِيرٌ هر حاجت داری ذکر کن و بگو: «يا حنان يا منان، يا بَدِيع السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، يا ذَا «اَيْ خَدا اَيْ مَهْرَ پیشه و ای نعمت بخش ای پدید آورنده آسمانها و زمین ای صاحب الْجَالِلِ وَالْإِكْرَامِ، يا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». جلال و بزرگواری ای مهربانترین مهربانان». و مستحب است بعد از دعای سمات این دعا را بخواند: ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۹۹ «اللَّهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الدُّعَاءِ، وَبِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْيَمَاءِ الَّتِي لَا يَعْلَمُ «خَدَايَا بِحَقِّ اَيْ دُعَا وَبِهِ حَقِّ اَيْ نَامَهَايِي که نداند تفسیرها ولا تأولیها، ولا باطنها ولا ظاهرها غیرک، آنْ تُصَدِّيَ تفسیرش راونه تأولیش را ونه باطنش را ونه ظاهرش راکسی جزو (از تومی خواهم) که درود فرستی علی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَآنْ تَرْزُقَنِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالآخِرَةً». بر محمد و آل محمد و اینکه روزی من گردانی خیر دنیا و آخرت را. پس حاجت خود را بطلب و بگوید: «وَافْعُلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَلَا تَفْعَلْ بِي مَا أَنَا أَهْلُهُ، وَاتْقُمْ لِي» «وانجام ده درباره من آنچه را تو شایسته آنی و ممکن با من آنچه رامن سزاوار آنم و برای من مِنْ فُلَانِ بْنَ فُلَان». از فلان پسر فلان انتقام بگیر. و به جای فلان بن فلان نام و نام پدر دشمن را بگوید: «وَاعْفُرْ لِي ذُنُوبِي مَا تَقَدَّمَ مِنْهَا وَمَا تَأَخَّرَ، وَبِيَامِرْ گَناهَانِم را آنچه گذشته و آنچه از این پس سرزند وَلِوَالِدَيَ، وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَوَسِعْ عَلَيَّ مِنْ وَبِيَامِرْ پَدِر وَمَادِر وَهُمَهْ مَرْدَان وَزَنَانْ مَؤْمِنَ را و وسعت ده بر من از ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۰۰ حلال رِزْقَكَ، وَاكْفِنِي مُؤْوَنَةٌ إِنْسَانٍ سُوءٍ، وَجَارٍ سُوءٍ، وَسُلْطَانٍ روزی حالت و شرّ انسان بد و همسایه بد و سلطان سوء، وَقَرِينِ سُوءٍ، وَيَوْمٍ سُوءٍ، وَسَاعِيَه سُوءٍ، وَاتْقُمْ لِي مِنْ بد و رفیق بد و روز بد و ساعت بد کفايت فرما و از کسی که به یکیدنی، وَمِمْنَ يَنْبَغِي عَلَيَّ، وَيُرِيدُ بِي، وَبِأَهْلِي، وَأَوْلَادِي، من نیرنگ زند و بر من ستم کند و قصد ظلم به من و به خاندان و فرزندان وَإِخْوَانِي، وَجِيَارِانِي، وَقَرَابَاتِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ظُلْمًا، وَبِرَادِرَان وَهَمْسَيْگَان وَتَزْدِيْکَان من از مردان مؤمن و زنان مؤمنه را دارد انتقام مرا بگیر إنكَ على ما تشاء قدِيرٌ، وبكلِ شئٍ عَلِيمٌ، آمِينَ ربَّ العالمین*. که تو بر هر چه بخواهی توانایی و به هر چیز دانایی اجابت فرما ای پروردگار جهانیان. پس بگوید: «اللَّهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الدُّعَاءِ تَفَضَّلْ عَلَى فُرَاءِ الْمُؤْمِنِينَ «خَدَايَا به حَقِّ اَيْ دُعَا بر (همه اهل ایمان) تفضل کن (اما) بر فقرای مؤمنین وَالْمُؤْمِنَاتِ بِالْعَنْيِ وَالثَّرَوَةِ، وَعَلَى مَرْضَى الْمُؤْمِنِينَ وَمُؤْمِنَاتِ به ثروت و توانگری و بر بیماران از مؤمنین وَالْمُؤْمِنَاتِ بِالشَّفَاءِ وَالصِّحَّةِ، وَعَلَى أَحْيَاءِ الْمُؤْمِنِينَ وَمُؤْمِنَاتِ به شفاء و تندرستی و بر زندگان مؤمنین ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۰۱ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِاللَّطْفِ وَالْكَرَامَةِ، وَعَلَى أَمْوَاتِ الْمُؤْمِنِينَ وَمُؤْمِنَاتِ به لطف و بزرگواری و بر مردگان مؤمنین وَالْمُؤْمِنَاتِ بِالْمَعْفَرَةِ وَالرَّحْمَةِ، وَعَلَى مُسَافِرِي الْمُؤْمِنِينَ وَمُؤْمِنَاتِ به آمرش و رحمت و بر مسافرین مؤمنین وَالْمُؤْمِنَاتِ بِالرِّدِ إلى أوطانهم سالمین غانمین، بر حمتک یا و مؤمنات به بازگشتن بسوی وطنها خویش به سلامتی و بهره مندی به رحمت ای ارکم الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ خَاتَمَ النَّبِيِّنَ مهربانترین مهربانان و صلووات و درود فرستد خداوند بر آقای ما محمد خاتم پیغمبران وَعَتَرَتِه الطَّاهِرِينَ، وَسَلَّمَ تَسْلِيماً كَثِيرًا. و عترت پاکیزه‌اش سلام فرستد بسیار». و شیخ بن فهد گفته که مستحب است بعد از دعاء سمات بگوئی: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَشَأْ لُكَ بِحُرْمَةِ هَذَا الدُّعَاءِ، وَبِمَا فَاتَ مِنْهُ مِنْ «خَدَايَا از تو می خواهم به حرمت این دعا و به آنچه از نامهایت که در آن الأَسْيَمَاءِ، وَبِمَا يَشَتَّمُ عَلَيْهِ مِنَ التَّفْسِيرِ وَالْتَّدْبِيرِ الَّذِي لَا يُحِيطُبِه ذکر نشده و به آنچه دربردارد از تفسیر و تدبیری که کسی جز تو بر آن احاطه إِلَّا أَنْتَ، أَنْ تَفْعَلْ بِي كَذَا وَكَذَا». ندارد که درباره من چنین و چنان کنی. و بجای کذا و کذا حاجت خود را بخواهد. ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۰۲

دعای توسل

حاجتها را باید از خداوند خواست، اما برای برآورده شدن آنها باید کسانی را که مقرب در گاه خدایند، وسیله قرار داد، و خدا را به

حق و مقام و منزلت آنان قسم داد، و آنان را شفیع ساخت. این کار «توسل» نام دارد. مرحوم علامه مجلسی نقل می‌فرماید: دعای توسل را محمد بن بابویه از معمصون علیه السلام روایت کرده و گفته است: در هیچ امری این دعا را نخواندم، مگر آن که به زودی اثر اجابت آن را یافتیم: **اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَأَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِنِيَّكَ نَبِيَّ الرَّحْمَةِ مُحَمَّدٍ** «خدایا از تو می‌خواهم و بسویت رو کنم بوسیله پیامبر رحمت محمد صلی الله علیه و آله صیلی الله علیه و آله، یا **أَبَا الْقَاسِمِ** یا **رَسُولَ اللَّهِ** یا **إِمامَ الرَّحْمَةِ** یا **أَبَا الْقَاسِمِ** رسول خدا ای پیشوای رحمت ای سیدنا و مؤلینا، **إِنَّا تَوَجَّهُنَا وَاسْتَشْفَعُنَا وَتَوَسَّلُنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ** آقای ما و سرور ما، ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم بوسیله تو به درگاه خدا و قدمناک بین ییدی حاجاتنا، یا **وَجِيْهًا عِنْدَ اللَّهِ اَشْفَعَ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ**، و تو را پیش روی حاجت‌های خویش قرار دادیم ای آبرومند در نزد خدا برای ما، نزد خدا ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۰۳ یا **أَبَا الْحَسَنِ** یا **أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ** یا **أَبِي طَالِبٍ** یا **حُجَّةَ اللَّهِ** شفاعت کن ای **أَبَا الْحَسَنِ** ای امیرمؤمنان ای علی بن ابی طالب ای حجت خدا علی خلقه یا **سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا**، **إِنَّا تَوَجَّهُنَا وَاسْتَشْفَعُنَا وَتَوَسَّلُنَا** بر خلق ای آقای ما و سرور ما ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم بک **إِلَى اللَّهِ وَقَدَّمَنَاكَ** بین ییدی حاجاتنا، یا **وَجِيْهًا عِنْدَ اللَّهِ** بهوسیله تو به درگاه خدا و تو را پیش روی حاجت‌های خویش قرار دادیم ای آبرومند نزد خدا اشفع لنا **عِنْدَ اللَّهِ**، یا **فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ** یا **بَتُّ مُحَمَّدٍ** یا **قَرْأَةَ عَيْنِ** شفاعت کن برای ما نزد خدا، ای **فاطِمَةَ زَهْرَاءِ** زهرای دختر محمد ای نور چشم الرسول یا سیدنا و مؤلاتنا، **إِنَّا تَوَجَّهُنَا وَاسْتَشْفَعُنَا وَتَوَسَّلُنَا** بک پیغمبر ای بانوی ما و سرور ما ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم بوسیله تو **إِلَى اللَّهِ وَقَدَّمَنَاكَ** بین ییدی حاجاتنا، یا **وَجِيْهًا عِنْدَ اللَّهِ اَشْفَعَ** به درگاه خدا و تو را پیش روی حاجت‌های خویش قرار دادیم ای آبرومند پیش خدا، شفاعت کن **لَنَا عِنْدَ اللَّهِ**، یا **أَبَامُحَمَّدٍ** یا **حَسَنَ بْنَ عَلَى** **أَيُّهَا الْمُجْتَبَى** یا **ابن** برای ما نزد خدا، ای ابا محمد، ای حسن بن علی، ای برگیده، ای فرزند رسول الله یا **حُجَّةَ اللَّهِ** علی خلقه یا سیدنا و مؤلینا، **إِنَّا تَوَجَّهُنَا** رسول خدا، ای حجت خدا بر خلق، ای آقای ما و سرور ما ما رو آوردیم و استشفعنا و توسلنا بک **إِلَى اللَّهِ وَقَدَّمَنَاكَ** بین ییدی حاجاتنا، یا و شفیع گرفتیم و توسل جستیم بوسیله تو به درگاه خدا و تو را پیش روی حاجت‌های خود قرار دادیم ای ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۰۴ **وَجِيْهًا عِنْدَ اللَّهِ اَشْفَعَ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ**، یا **أَبَا عَبْدِ اللَّهِ** یا **حُسَيْنَ بْنَ عَلَى** آبرومند نزد خدا شفاعت کن برای ما پیش خدا، ای ابا عبدالله، ای حسین بن علی **أَيُّهَا الشَّهِيدُ** یا **ابنَ رَسُولِ اللَّهِ** یا **حُجَّةَ اللَّهِ** علی خلقه یا سیدنا ای شهید (راه حق)، ای فرزند رسول خدا، ای حجت بر خلق، ای آقا و مؤلینا، **إِنَّا تَوَجَّهُنَا وَاسْتَشْفَعُنَا وَتَوَسَّلُنَا** بک **إِلَى اللَّهِ وَقَدَّمَنَاكَ** و سرور ما، ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم بوسیله تو به درگاه خدا و تو را پیش روی بین ییدی حاجاتنا، یا **وَجِيْهًا عِنْدَ اللَّهِ اَشْفَعَ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ**، یا حاجت‌های خود قرار دادیم، ای آبرومند نزد خدا برای ما پیش خدا شفاعت کن، ای **أَبَا الْحَسَنِ** یا **أَبَا الْحُسَيْنِ** یا **بَنْ الْعَابِدِينَ** یا **بَنْ رَسُولِ اللَّهِ** یا **أَبَا الْحَسَنِ**، ای علی بن الحسین، ای زیور پرستش کنندگان، ای فرزند رسول خدا، ای **حُجَّةَ اللَّهِ** علی خلقه یا سیدنا و مؤلینا، **إِنَّا تَوَجَّهُنَا** و استشفعنا حجت خدا بر خلق، ای آقا و سرور ما، ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم بوسیله تو به درگاه خدا و تو را پیش روی حاجت‌های خود قرار دادیم، ای آبرومند **عِنْدَ اللَّهِ اَشْفَعَ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ**، یا **أَبَا جَعْفَرِ** یا **مُحَمَّدَ بْنَ عَلَى** نزد خدا شفاعت کن برای ما پیش خدا، ای ابا جعفر، ای محمد بن علی **أَيُّهَا الْبَاقِرُ** یا **ابنَ رَسُولِ اللَّهِ** یا **حُجَّةَ اللَّهِ** علی خلقه یا سیدنا ای شکافنده علوم، ای فرزند رسول خدا، ای حجت خدا بر خلق، ای آقا و ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۰۵ **وَمَوْلَانَا**، **إِنَّا تَوَجَّهُنَا وَاسْتَشْفَعُنَا وَتَوَسَّلُنَا** بک **إِلَى اللَّهِ وَقَدَّمَنَاكَ** سرور ما، ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم بوسیله تو به درگاه خدا و تو را پیش روی بین ییدی حاجاتنا، یا **وَجِيْهًا عِنْدَ اللَّهِ اَشْفَعَ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ**، یا حاجت‌های خویش قرار دادیم، ای آبرومند نزد خدا شفاعت کن برای ما پیش خدا، ای **أَبَا عَبْدِ اللَّهِ** یا **جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ** **أَيُّهَا الصَّادِقُ** یا **ابنَ رَسُولِ اللَّهِ** یا **أَبَا عَبْدِ اللَّهِ**، ای جعفر بن محمد، ای (امام) صادق ای فرزند رسول خدا، ای **حُجَّةَ اللَّهِ** علی خلقه یا سیدنا و مؤلینا، **إِنَّا تَوَجَّهُنَا وَاسْتَشْفَعُنَا** حجت خدا بر خلق، ای آقای ما و سرور ما، ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم بوسیله تو به درگاه خدا و تو را پیش روی حاجت‌های خویش قرار دادیم، ای آبرومند **عِنْدَ اللَّهِ اَشْفَعَ لَنَا عِنْدَ اللَّهِ**، یا **أَبَا الْحَسَنِ** یا **مُوسَى بْنَ جَعْفَرِ** **أَيُّهَا**

پیش خدا شفاعت کن برای ما نزد خدا، ای اباالحسن، ای موسی بن جعفر **الْكاظِمُ** یا**ابن رَسُولِ اللَّهِ** یا **حُجَّةُ اللَّهِ** علی خلقه یا سیدنا و مولینا، ای کاظم، ای فرزند رسول خدا، ای حجت خدا بر خلق، ای آقای ما و سرور ما **إِنَّا تَوَجَّهُنَا وَاسْتَشْفَعُنَا وَتَوَسَّلُنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ** و**وَقَدْمَنَاكَ** بین یَدَیْ ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم بوسیله تو بدرگاه خدا و تو را پیش روی حاجاتنا، یا وَجِیهَا عِنْدَ اللَّهِ اشفع لَنَا عِنْدَ اللَّهِ، یا **أَبَا الْحَسَنِ** یا حاجتهای خویش قراردادیم، ای آبرومند نزد خدا شفاعت کن برای ما پیش خدا، ای ابا الحسن ای ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۰۶ علی بن موسی **أَبِيهَا الرَّضَا** یا**ابن رَسُولِ اللَّهِ** یا **حُجَّةُ اللَّهِ** علی خلقه علی بن موسی، ای (حضرت) رضا، ای فرزند رسول خدا، ای حجت خدا بر خلق یا سیدنا و مولینا، **إِنَّا تَوَجَّهُنَا وَاسْتَشْفَعُنَا وَتَوَسَّلُنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ** ای آقا و سرور ما، ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم بوسیله تو به درگاه خدا و**وَقَدْمَنَاكَ** بین یَدَیْ حاجاتنا، یا وَجِیهَا عِنْدَ اللَّهِ اشفع لَنَا و تو را پیش روی حاجتهای خویش قراردادیم، ای آبرومند نزد خدا شفاعت کن برای ما عِنْدَ اللَّهِ، یا **أَبَا جَعْفَرَ** یا **مُحَمَّدٌ بْنُ عَلَيٍّ أَئِيَّهَا الْجَوَادِ** یا**ابن رَسُولِ اللَّهِ** یا **حُجَّةُ اللَّهِ** علی خلقه یا سیدنا و مولینا، **إِنَّا تَوَجَّهُنَا** رسول خدا، ای حجت خدا بر خلق، ای آقا و سرور ما، ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم کن برای ما عِنْدَ اللَّهِ، یا **أَبَا الْحَسَنِ** یا علی بن محمد آبرومند نزد خدا شفاعت کن برای ما نزد خدا، ای ابا الحسن، ای علی بن محمد **أَئِيَّهَا الْهَادِيِ النَّقِيِّ** یا**ابن رَسُولِ اللَّهِ** یا **حُجَّةُ اللَّهِ** علی خلقه یا ای حضرت هادی نقی، ای فرزند رسول خدا، ای حجت خدا بر خلق، ای سیدنا و مولینا، **إِنَّا تَوَجَّهُنَا وَاسْتَشْفَعُنَا وَتَوَسَّلُنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ** آقای ما و سرور ما، ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم بوسیله تو بدرگاه خدا ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۰۷ و**وَقَدْمَنَاكَ** بین یَدَیْ حاجاتنا، یا وَجِیهَا عِنْدَ اللَّهِ اشفع لَنَا و تو را پیش روی حاجتهای خویش قراردادیم، ای آبرومند نزد خدا شفاعت کن برای ما عِنْدَ اللَّهِ، یا **أَبَا مُحَمَّدٍ** یا حسن بن علی یا ابن نزد خدا ای ابا محمد، ای حسن بن علی، ای زکی عسکری **رَسُولِ اللَّهِ** یا **حُجَّةُ اللَّهِ** علی خلقه یا سیدنا و مولینا، **إِنَّا تَوَجَّهُنَا** ای فرزند رسول خدا، ای حجت خدا بر خلق، ای آقای ما و سرور ما، ما و شفیع گرفتیم و توسل جستیم بوسیله تو بدرگاه خدا ادعیه و حجت، ای امام قائم منتظر مهدی، ای فرزند رسول خدا، ای **حُجَّةُ اللَّهِ** علی خلقه یا سیدنا و مولینا، **إِنَّا تَوَجَّهُنَا وَاسْتَشْفَعُنَا وَتَوَسَّلُنَا بِكَ إِلَى اللَّهِ** و**وَقَدْمَنَاكَ** بین یَدَیْ حاجاتنا، رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم بوسیله تو بدرگاه خدا شفاعت کن برای ما نزد خدا ای وصی امام حسن عسکری **الْحُجَّةُ أَئِيَّهَا الْقَائِمُ الْمُتَنْتَظَرُ الْمَهْدِيُّ** یا**ابن رَسُولِ اللَّهِ** یا **يَادِگَارِ شَايِسْتَهِ** و حجت، ای ایام قائم منتظر مهدی، ای فرزند رسول خدا، ای **حُجَّةُ اللَّهِ** علی خلقه یا سیدنا و مولینا، **إِنَّا تَوَجَّهُنَا وَاسْتَشْفَعُنَا** حجت خدا بر خلق، ای آقا و سرور ما، ما رو آوردیم و شفیع گرفتیم و توسل جستیم بکم **وَقَدْمَنَاكَ** بین یَدَیْ حاجاتنا، یا وَجِیهَا و توسل جستیم بوسیله تو بدرگاه خدا و تو را پیش روی حاجتهای خویش قراردادیم، ای آبرومند عِنْدَ اللَّهِ اشفع لَنَا عِنْدَ اللَّهِ». نزد خدا شفاعت کن برای ما پیش خدا. ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۰۸ پس حاجات خود را بطلبید که برآورده می شود **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** تعالی و در روایت دیگر وارد شده که بعد از این بگوید: «یا سادتی و موالی **إِنِّي تَوَجَّهُتُ بِكُمْ أَئِمَّتِي وَعُلَيْتِي لِيَوْمٍ** «ای آقایان من و سرورانم من رو آوردم بوسیله شما پیشوایان و ذخیرگانم در روز قُفری و حاجتی **إِلَى اللَّهِ وَتَوَسَّلْتُ بِكُمْ إِلَى اللَّهِ**، **وَاسْتَشْفَعْتُ** تداری و نیازمندی بدرگاه خدا و توسل جستیم بوسیله شما به درگاه خدا و شفاعت جستیم بکم **إِلَى اللَّهِ، فَاسْفَعُوا لِي عِنْدَ اللَّهِ، وَاسْتَنْقِذُونِي مِنْ ذُنُوبِي** بوسیله شما به درگاه خدا پس شفاعت کنید برای من در پیشگاه خدا و از او بخواهید مرا از گناهانم عِنْدَ اللَّهِ، **فَإِنَّكُمْ وَسِيلَتِي إِلَى اللَّهِ**، **وَبِحِكْمٍ وَبِقُرْبِكُمْ أَرْجُو نَجَاهَةَ نجات دهد زیرا شمایید وسیله من به درگاه خدا و بوسیله دوستی و قرب به شما امید نجات مِنَ اللَّهِ، فَكُونُوا عِنْدَ اللَّهِ رَجَائِي** یا سادتی یا **أُولَيَاءِ اللَّهِ**، از خدا دارم پس شما هم مایه امید من به درگاه خدا باشید ای آقایان من ای اولیای خدا صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ، وَلَعَنَ اللَّهِ أَعْدَاءَ اللَّهِ ظالِمِهِمْ مِنْ درود خدا بر همگی ایشان و خدا ستم کنندگان به ایشان را که دشمنان خدا هستند **الْمَؤْلِينَ وَالْأَخْرِينَ، آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ**. از رحمت خویش دور کند اوَّلین و آخرین آنها را.» ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۰۹

دعای رفع گرفتاری

مرحوم شیخ کفعمی در بلد الامین دعاایی از حضرت امیر المؤمنین علیه السلام روایت کرده که هر ملهوف و مکروب و محزون و گرفتار و ترسانی آنرا بخواند، حق تعالی او را فرج کرامت فرماید، و آن دعا این است: «يا عِمَادَ مَنْ لَا عِمَادَ لَهُ، وَيَا ذُخْرَ مَنْ لَا ذُخْرَ لَهُ، وَيَا سَيِّنَةَ مَنْ لَا غِيَاثَ لَهُ، وَيَا عَزَّ مَنْ لَا عَزَّ لَهُ، يَا كَرِيمَ الْعَفْوِ، يَا وَائِي گَجَ آنِ کس که گنجی ندارد و ای عزت آن کس که عزتی ندارد ای بزرگوار گذشت ای حسن التجاویز، یا عون الصُّفَاءِ، یا کَنْتُ الْفَقَراءِ، یا عَظِيمَ نیکو در گذر ای یار ناتوانان ای گنج بی نوایان ای احسان کننده ای نیکو کار ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۱۰ یا مُنْعِمٌ یا مُفْضِلٌ، أَنْتَ الَّذِي سَيَجِدُ لَكَ سَوَادُ اللَّيلِ وَنُورُ النَّهَارِ ای نعمت بخش ای زیاده بخش تویی که سجده (و خضوع) کرد برایت سیاهی شب و روشنی روز و ضوء القمر و شعاع الشمس و حفيف الشجر و دوی الماء، یا و تابش ماه و پرتو خورشید و صدای درخت و صدای مخصوص آب ای الله یا الله یا الله، لا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَحْيَدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، یا رَبَّاهُ خدا ای خدا ای خدا معبودی نیست جز تو خدای یگانه ای که شریکی برایت نیست پروردگارا یا الله، صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَفْعُلْ بِنَا مَا أَنْتَ أَهْلُهُ». ای خدا درود فرست بر محمد و آل محمد و انجام ده درباره ما آنچه را تو شایسته آنی». پس هر چه حاجت داری طلب کن.

دعا فرج

کفعمی در کتاب «مصباح» دعایی نقل کرده و فرموده است: این دعا را امام هادی علیه السلام به «یَسَعَ بْنَ حُمَزَةَ قَمِيَّ» تعلیم داد، و فرمود که آلِ مُحَمَّدٍ صلی اللہ علیہ و آلہ هنگام پیش آمدن بلاها و مواجهه با دشمنان و خوف از خطر و فقر این دعا را می خوانند، و برای اینمی مفید می باشد. و این دعا، از دعاهای صحیفه سجادیه است: ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۱۱ «یا مَنْ تُحَمِّلُ بِهِ عَقْدَ الْمَكَارِهِ، وَیَا مَنْ يُفْتَأِلُ بِهِ حَدُّ الشَّدَائِدِ، وَیَا ای که گشوده شود بوسیله او گره گرفتاریها و ای که شکسته شود بوسیله او تندي سختیها و ای مَنْ يُلْتَمِسُ مِنْهُ الْمُخْرُجُ إِلَى رَوْحِ الْفَرْجِ، ذَلِكَ لِقُدْرَتِكَ که از او خواهش شود برای رهایی یافتن (از غمها و آمدن) بسوی فضای روح بخش گشایش، کارهای دشوار در برابر قدرت الصِّعَابُ، وَتَسْبِيْتُ بِاطْفَكَ الْأَشْبَابُ، وَجَرِي بِقُدْرَتِكَ الْقَضَاءُ، آسان گشته و اسباب و وسائل به سبب لطف تو فراهم گشته و قضا و قدر به قدرت جاری گشته و ماضت علی اِرَادَتِكَ الْأَشْيَاءُ، فَهِيَ بِمِثْيَتِكَ دُونَ قَوْلِكَ و همه چیز بر طبق اراده تو گذشته است پس تمام چیزها به محض اراده تو بدون اینکه نیازی به گفتن مُؤْتَمِرَهُ، وَبِإِرَادَتِكَ دُونَ نَهِيْسَكَ مُتَزَجَّرَهُ، أَنْتَ الْمَدْعُوُّ باشد مطیع و فرمانبردارند و به محض ارادهات بدون احتیاج به نهی و بازداشتند تویی که برای رفع دشواریها لِمُهْمَّاتِ، وَأَنْتَ الْمُفْرَغُ فِي الْمُلْمَّاتِ، لا يَنْدَفعُ مِنْهَا إِلَّا ما خوانند و تویی پناهگاه در سختیها دور نشود از آن سختیها مگر آنچه دَفَعَتْ، وَلَا يَنْكِشِفُ مِنْهَا إِلَّا ما كَشَفَتْ، وَقَدْ نَزَلَ بِيْ يا رب ما را که تو دور کنی و بر طرف نگردد چیزی از آنها مگر آنچه را تو بر طرف کنی و براستی ای پروردگار من چیزی بر من رسیده قَدْ تَكَادَنِي ثَقْلَهُ، وَالَّمَ بِيْ ما قَدْ بَهَظَنِي حَمْلُهُ، وَبِقُدْرَتِكَ أُورَدَنَهُ که سنگینی آن را به زحمت انداخته و وارد شده بر من آنچه بهدوش کشیدنش و اماندهام کرده و البته به نیروی خودت آنرا بر عَلَى، وَبِسُلْطَانِكَ وَجَهَتَهُ إِلَيَّ، فَلَا مُصِيدَرِ لِمَا أُورَدَتَ، وَلَا من وارد کردی و به سلطنت و قدرت خویش آنرا متوجه من کردی پس آنچه را تو فرستادی باز گرداننده برایش نیست و آنچه را تو ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۱۲ صارفَ لِمَا وَجَهَتَ، وَلَا فَاتَهَ لِمَا أَغْلَقَتَ، وَلَا مُعْلَقَ لِمَا متوجه ساختهای بر گرداننده ندارد و آنچه را تو بستهای گشاینده ندارد و

آنچه را تو گشودی کشش فتحت، ولا میسر لِمَ عَسْرَتْ، ولا ناصِر لِمَ خَذَلَتْ، فَصَلِّ نَوَانِدْ بَسْتْ و آنچه را تو دشوار سازی آسان کننده ندارد و آن کس را که تو خوارکنی یاور برایش نیست پس درود فrst علی مُحَمَّد وَآلِهِ، وَافْتَیْح لَیْ یا ربِ بَابِ الْفَرْجِ بِطْوَلِتَکَ، وَأَكْسِرْ بِرِّ مُحَمَّد وَآلِش و بگشا به فضل خود پروردگارا بر من در گشايش را وقدرت تسلطی را که عَنِّی شَلْطَانُ الْهُمَّ بِخُولِکَ، وَأَنْلَنِی حُسْنَ النَّطَرِ فِيمَا شَكُوتْ، اندوه و غم بر من پیدا کرده به نیروی خود درهم شکن و خوشبینی خودت را در آنچه شکوه کردم به من عنایت کن وَأَدِقْنِی حَلَوَةَ الصُّبْعِ فِيمَا سَأَلْتُ، وَهَبْ لَیِ مِنْ لَمْدُنْکَ رَحْمَةً وَشیرینی رفتارت را درباره خواسته ام به من بچشان و از نزد خویش رحمت و گشايش وَفَرَجًا هَنِيَّاً، وَاجْعَلْ لَیِ مِنْ عِنْدِکَ مَخْرَجًا وَحِيَّاً، وَلَا تَشْغَلْنِی گوارایی به من بیخش و هم از نزد خود راه چاره فوری برایم قرار ده و سرگرم مکن بالاهمتام عن تعاهد فُرُوضِک وَاسْتِعْمَالِ سُتْتِکَ، فَقَدْ ضَقْتُ به اهمیت دادن به گرفتاریهای دنیا از انجام واجبات و بکار بستن سنتها و دستورات زیرا که براستی ای پروردگار من لِمَا نَزَلَ بِیْ یا ربِ ذَرْعًا، وَأَمْلَاتْ بِحَمْلِ ما حَمَدَثْ عَلَیَّ هَمَّا، سینه ام از این پیش آمدی که برایم کرده تنگ شده و برای تحمل این حادثه سر تا پایم را اندوه گرفته وَأَنْتَ الْقَادِرُ عَلَیَّ كَشْفِ ما مُنِيتْ بِهِ، وَدَفْعَ ما وَقَعْتُ فِيهِ، وَ تو بر دفع آنچه بدان گرفتار شده ام و برطرف کردن آنچه بدان درافتاده ام توانایی ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۱۳ فَأَفْعِلْ بِیِ ذِلِّکَ وَإِنْ لَمْ أَشِنْجِهِ مِنْکَ، يا ذَا الْعَرْشِ الْعَظِيمِ وَذَا پس تو این کار را درباره من بکن اگرچه من سزاوار این محبت تو نیستم ای صاحب عرش عظیم و دارنده الْمَنْكِرِیمِ، فَأَنْتَ قَادِرٌ يَا أَرْحَمُ الرَّاحِمِینَ، آمِنَ رَبُّ الْعَالَمِینَ. نعمت بزرگ زیرا که تو توانایی ای مهربانترین مهربانها آمین رب العالمین».

دعای سریع الإجابة

مرحوم کفعمی در «صبحاً» دعاibi از حضرت امام موسی کاظم عليه السلام نقل کرده، و فرموده است: این دعا متزلتی عظیم دارد، و زود به اجابت می‌رسد. متن دعا چنین است: اللَّهُمَّ إِنِّی أَطْعَتُكَ فِی أَحَبِّ الْأَشْیاءِ إِلَیْکَ وَهُوَ التَّوْحِیْدُ، «خدایا همانا من در محبوترین چیزها در نزد تو که عبارت از توحید و یگانگیت بود از تو پیروی کردم وَلَمْ أَعْصِكَ فِی أَبْعَضِ الْأَشْیاءِ إِلَیْکَ وَهُوَ الْكُفْرُ، فَاغْفِرْ لِی ما ودر مبغوض ترین چیزها در نزدت که عبارت از کفر بتو بود نافرمانیت نکردم پس آنچه دراین میان است بینه‌ما یا مِنْ إِلَیْهِ مَفَرِّی، آمِنِی مِمَّا فَرِعْتُ مِنْهُ إِلَیْکَ. اللَّهُمَّ اغْفِرْ ازْگَناهَانِم بیامرز ای که بسوی اوست گریزگاه من مرا از آنچه به خاطر آن بسویت پناه آوردم امان بخش خدایا بیامرز ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۱۴ لَیِ الْكَثِيرُ مِنْ مَعَاصِیکَ، وَاقْتَلْ مِنِ الْيَسِيرَ مِنْ طَاعَتِکَ، يا گناهان بسیارم را و پیذیر از من طاعت اندکم را ای عِدَّتِی دُونَ الْعِدَّدِ، ویا رَجَائِی وَالْمُعْتَمَدِ، ویا كَهْفِی وَالسَّنَدِ، ذخیره در مقابل سایر ذخیره‌ها و ای مایه امید و تکیه گاه من و ای پناهگاه و نگهبانم ویا واحد یا أحد، یا قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ، اللَّهُ الصَّمَدُ، لَمْ يَلِدْ وَلَمْ و ای یگانه یکتا ای آنکه در وصف خود به پیغمبرت گفتی بگو او خدای یکتا است خدا بی نیاز است، نزاید یوَلَمْ، وَلَمْ یَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ، أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مَنِ اصْبَرَهُمْ مِنْ و نه زایده شده و نیست برایش همتا و مانندی از تو می خواهم به حق آنانکه از میان خلق خود آنها را حَلْقِیْکَ، وَلَمْ تَجْعَلْ فِی حَلْقِکَ مِثْلَهُمْ أَحَدًا، أَنْ تُصْلِی عَلَیِ بِرْگَزیدی و در خلق خود هیچکس را مانند ایشان نکردی که درود فرستی بر مُحَمَّد وَآلِهِ، وَأَنْ تَفْعَلَ بِی ما أَنْتَ أَهْلُهُ. اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُكَ مُحَمَّدَ وَآلَ او و درباره من انجام دھی آنچه را تو شایسته آنی خدایا از تو می خواهم بِالْوُحْدَانِیَّةِ الْكُبْرَیِ وَالْمُحَمَّدِیَّةِ الْبَیْضَاءِ، وَالْعَلَوِیَّةِ الْعَلِیَّ، به حق مقام وحدانیت و یکتایی بزرگ خودت و به مقام محمدی آن مقام تابنده و به مقام علوی آن مقام والا وَبِجَمِيعِ مَا احْتَاجْجَتْ بِهِ عَلَیِ عِبَادِکَ، وَبِالْإِسْمِ الَّذِی حَجَبَتْهُ و به تمام حجتهاي خود بر بندگانت و به حق آن نامی که از خلق خود عن حَلْقِکَ، فَلَمْ يَحْرُجْ مِنْکَ إِلَیْکَ، صَلِّ عَلَیِ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، پنهان داشتی که اظهار نشود از تو مگر بخودت که درود فرستی بر محمد و آل محمد ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۱۵ وَاجْعَلْ لَیِ مِنْ أَمْرِی فَرَجًا وَمَخْرَجًا، وَأَرْزُقْنِی مِنْ حَيْثُ أَحْتَسِبُ و برای من در کارم گشايش و راه نجاتی قرار دھی و به من روزی دھی از آنجا که گمان وَمِنْ حَيْثُ لَا- أَحْتَسِبُ، إِنَّکَ تَرْزُقُ مِنْ تَشَاءُ بِعَيْرِ حِسَابٍ. دارم و از آنجا که گمان ندارم که تو روزی دھی هر که را بخواهی

بی حساب».

دعای حضرت مهدی صلوات الله عليه

«اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا تَوْفِيقَ الطَّاعَةِ، وَبَعْدَ الْمُعْصِيَةِ، وَصِدْقَ الْبَيِّنِ، «خدایا روزی ما کن توفیق اطاعت و دوری از گناه و صدق و صفائ در نیت و عِزْفَانَ الْحُرْمَةِ، وَأَكْرِمنَا بِالْهُدَى وَالإِشْتِيقَاءِ، وَسَدَّدَ أَسْتِنَتَا و شناختن آنچه حرمتش لازم است و گرامی دار ما را بوسیله هدایت شدن و استقامت و استوار کن زبانهای ما را بالصواب والحكمة، واملاً قلوبنا بالعلم والمعرفة، وطهر به درستگویی و حکمت و لبریز کن دلهای ما را از دانش و معرفت و پاک کن بُطُونَنَا مِنَ الْحِرَامِ وَالشُّبْهَةِ، وَأَكْفَفَ أَيْدِينَا عَنِ الظُّلْمِ وَالسَّرِقَةِ، اندرون ما را از غذاهای حرام و شبھهناک و بازدار دستهای ما را از ستم و دزدی واغضض ابصارنا عن الفجور والخیانه، واسدده اسماعنا عن و پوشان چشمان ما را از هرزگی و خیانت و بیند گوشهای ما را از شنیدن سخنان ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۱۶ اللَّغُو وَالْعِيَةُ، وَتَفَضُّلُ عَلَى عُلَمَائِنَا بِالْزُّهْدِ وَالنَّصَّيَّةِ، وَعَلَى يَبْهُودَه وَغَيْبَتِ وَتَفَضُّلِ فَرْمَا بِرِعْلَمِيَ ما بِهِ پَارْسَائِي وَخِيرِخواهی کردن و بر المُتَعَلِّمِینَ بِالْجُهْدِ وَالرَّغْبَةِ، وَعَلَى الْمُسْسَيْتَمِعِينَ بِالْأَتِبَاعِ دَانِشَآمُوزَانَ بِهِ کوشش داشتن و شوق و بر شنوندگان به پیروی کردن وَالْمَوْعِظَةِ، وَعَلَى مَرْضَى الْمُسْلِمِينَ بِالشَّهَفَاءِ وَالرَّاحِيَةِ، وَعَلَى وَپَنْدَ گرفتن و بر بیماران مسلمان به بھودی یافتن و آسودگی و بر موتاهم بالراغفه و الرحمه، وَعَلَى مَشَایخِنَا بِالْوَقَارِ وَالسَّكِينَةِ، مَرْدَگَانَ آنها بِهِ عَطْوفَتْ و مهربانی کردن و بر پیرانمان به وقار و سنگینی وَعَلَى الشَّبَابِ بِالْإِنَابَةِ وَالتَّوْبَةِ، وَعَلَى النِّسَاءِ بِالْحَيَاةِ وَالْعِفَفَةِ، و بر جوانان به بازگشت و توبه و بر زنان به شرم و عفت وَعَلَى الْأَغْنِيَاءِ بِالْتَّوَاضُعِ وَالسَّعَةِ، وَعَلَى الْفُقَرَاءِ بِالصَّبَرِ و بر توانگران به فروتنی و بخشش کردن و بر مستمندان به شکیابی و القناعی، وَعَلَى الْغُرَأَوِيِّ وَالنَّصِيرِ وَالْغَلَبَةِ، وَعَلَى الْأَسْرَاءِ و قناعت و بر پیکار کنندگان به یاری و پیروزی و بر اسیران بالخلاص و الراحه، وَعَلَى الْأَمْرَاءِ بِالْعَدْلِ وَالشَّفَقَةِ، وَعَلَى رَهَابِی یافتن و آسودگی و بر زمامداران به عدالت داشتن و دلسوزی و بر الرعیه بالانصاف و حشین البیرون، وبارک للحجاج والرؤوار فی ملت به انصاف و خوشرفتاری و برکت ده برای حاجیان و زائران در ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۱۷ الزَّادُ وَالنَّفَقَةُ، وَاقْضِ مَا أُوجِبَتْ عَلَيْهِمْ مِنَ الْحِجَّةِ وَالْعُمَرَةِ، توشه و خرجی و به انجام رسان آنچه را بر ایشان واجب کردی از اعمال حج و عمره بفضلیک و رحمتک یا ارحم الراحمین». بوسیله فضل و رحمت خودت ای مهربانترین مهربانان.

مناجات شعبانیه

دعایی است سرشار از مضامین عرفانی و بلند، و این دعا از «ابن خالویه» روایت شده است. وی گفته است: این مناجات حضرت امیرالمؤمنین و دیگر امامان معصوم علیهم السلام بوده، و آنان بر خواندن این دعا در ماه شعبان مداومت می کردند. و بدین جهت بزرگان دین، مانند حضرت امام خمینی قدس سره به این مناجات علاقه خاصی داشتند. خواندن این مناجات، با مفاهیم عالیهای که دارد برای هر وقتی که انسان حضور قلب و توجه داشته باشد مناسب است. «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَاسْمِعْ دُعَائِي إِذَا خَدَى دَرُودَ فَرْسَتَ بِرِّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَبَشَنُو دُعَائِيمَ رَا هَنْگَامِي که ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۱۸ دَعَوْتُكَ وَاسْمَعْ نِتَائِي إِذَا نَادَيْتُكَ، وَأَقِيلَ عَلَى إِذَا نَاجِيَتُكَ، فَقَدْ تَوْرَخَنَ و بشنو صدایم را هر گاه تو را صدا زنم و رو به من کن هر گاه با تو راز گویم زیرا هربت ایک، وَقَفَتْ بَيْنَ يَدِيْكَ، مُسْتَكِينَا [مسیکینا] لَكَ مُتَضَرِّعًا من به سوی تو گریختم و پیش رویت ایستادم در حال بیچارگی و فروتنی به درگاهت ایک، راجیا لمالدیک ثوابی، و تعلم مافی نفسی، و تخبر حاجتی، و اميدوارم ثوابم را که در پیش تو است و تو آنچه را من در دل دارم می دانی و حاجتم را آگاهی و تعریف ضمیری، ولا یخنی علیک امر مُنْقَلِی و مثوابی، و ما و از نهادم باخبری و سرانجام کار و سرمنزل من بر تو روشن است و نیز آنچه را ارید ان ابیدی به می مُنْظِقی وَأَتَفَوَّهَ بِهِ مِنْ طَلِيَّتِی، وَأَرْجُوهُ می خواهم از گفتارم بدان لب گشایم و آن طلبی را که می خواهم به زبان آرم و امید آن را برای لعایقیه امیری، وَقَدْ جَرَتْ

مقادیر کَ عَلَى يَسِيْدِي فِيمَا يَكُون مِنِ سِرَانِجَام كَارَم دَارَم، اَيْ آقَى مِنْ مَقْدَرَات تو بِرِّ مِنْ جَارِي گَشْتَه در آنچه از من تا إِلَى آخرِ عُمُرِي مِنْ سَيِّرَتِي وَعَلَانِيَّتِي، وَيَبْدِي كَ لَا يَبْدِي غَيْرِكَ آخرِ عمر سَرِ زَندَ چَه از کارهای پنهانم و چه آشکارم و بَدَسْت تو است نه به دَسْت دِيَگْرِي كَم زِيَادَتِي وَنَفْصَهِي وَضَرَّي، إِلَهِي إِنْ حَرْمَتِنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي وَزِيَادَ شَدَن وَسُود وَزِيَادَ مِنْ خَدَايَا اَغْرِي تو مَرَا محروم كَنِي پس كَيِسْتَ كَه يَرْزُقْنِي، وَإِنْ خَمْلَتْنِي فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصُرُنِي، إِلَهِي أَعُوْذُ بِكَ روزِيم دَهْدَ وَأَغْرِي تو خوارم كَنِي پس كَيِسْتَ كَه يَارِيم دَهْدَ خَدَايَا پَناه بَرِّم به تو ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۱۹ مِنْ غَضَبِكَ وَحُلُولِ سَخْطِكَ، إِلَهِي إِنْ كُنْتُ غَيْرَ مُسْتَأْهِلٍ از خَحْشَمَتْ وَفَرُورِيَخْتَنْ عَذَابَتْ خَدَايَا اَغْرِي من شَايِسْتَگَيِ لِرَحْمَتِكَ فَأَنْتَ أَهْلُ اَنْ تَجْوِهَ عَلَى بِفَضْلِ سَيِّتِكَ، إِلَهِي كَانَى رَحْمَتْ تو رَا نَدَارَم ولَى تو شَايِسْتَه آنَى كَه از زِيَادَه بَخَشَشتَ به من احسان كَنِي خَدَايَا خَود را چَنان مِنْ نَكْرَمَ كَه گُويَا بِنَفْسِي وَاقِفَهُ بَيْنَ يَدِيْكَ وَقَدْ أَظَلَّهَا حُسْنُ تَوْكِلِي عَلَيْكَ، فَفَعَلَتْ در بَراَبِرِتِ اِيسْتَادَه وَآنْ تو كَلِّ نِيكَوِيَ كَه بَرِّ تو دَارَم بَرِّ سَرِ من سَايِه افْكَنَه وَتو نِيزَ آنَچَه رَا ما اَنْتَ اَهْلُهُ وَتَغْمَدَتِنِي بِعَفْوِكَ، إِلَهِي إِنْ عَفَوْتَ فَمَنْ اَوْلَى مِنْكَ شَايِسْتَه آنَى در بَارَه من انجام وَمَرَا در سَرِ اپَرَدَه عَفْوَ خَوِيشَ پَوشانَدَهَاي خَدَايَا اَغْرِي بَگَذَرِي پس كَيِسْتَ كَه از تو بَدِينِ بِمَذْلِكَ، وَإِنْ كَانَ قَدْ دَنَا اَجْلِي وَلَمْ يُدْنِي مِنْكَ عَمَلي، فَقَدْ جَرَتْ سَزا اوَارِتَر باَشَدَ وَأَغْرِي مَرْگَم نَزَديِكَ شَدَه وَعَلَمَ مَرَا به تو نَزَديِكَ نَكَرَدَه من جَعَلَتْ الْإِفْرَارَ بِالْذَّنْبِ إِلَيْكَ وَسَيِّلَتِي، إِلَهِي قَدْ جَرَتْ عَلَى به نَاجَار قَرَار مِي دَهْمَ اقرار به گَنَاه رَا وَسِيلَه خَوِيشَ به در گَاهَتْ خَدَايَا من بر خَوِيشَنْ نَفْسِي فِي التَّنَظَّرِ لَهَا، فَلَهَا الْوَيْلُ إِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَهَا، إِلَهِي لَمْ يَزُلْ سَتَمَ كَرَدَم در آن تَوْجِهِي كَه بَدَانَ كَرَدَم پس واَيِّ بَرِّ او اَغْرِي نِيَامِرِزِيشَ خَدَايَا پَيوسْتَه بِرُوكَ عَلَى اَيَامَ حَيَاَتِي، فَلا تَقْطَعْ بِرُوكَ عَنِي فِي مَمَاتِي، إِلَهِي در دُورَانِ زَندَگَيِي نِيكَيِتَه تو بَرِّ من مِي رَسَدَ پس نِيكَيِتَه را در هَنَگَامِ مَرْگَم نِيزَ از من مَكِير خَدَايَا كَيِفَ اَيَسُ مِنْ حُسْنِ نَظَرِكَ لَى بَعْدَ مَمَاتِي، وَأَنْتَ لَمْ تَوْلِي إِلَّا مِنْ چَگُونَه مَأْيُوسَ شَوَم از اينَكَه پس از مَرْگَم مُورَدِ حَسَنِ نَظَرِ تو وَاقِعَ گَرَدَم در صُورَتِي كَه ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۲۰ الْجَمِيلَ فِي حَيَاَتِي، إِلَهِي تَوَلَّ مِنْ اَمْرِي ما اَنْتَ اَهْلُهُ، وَعُدْ عَلَى در دُورَانِ زَندَگِيِم جَزَّ به نِيكَيِتَه سَرِپِرِستِيم نَكَرَدَي خَدَايَا سَرِپِرِستِيم كَنَ كَارِ مَرَا چَنانِچَه تو شَايِسْتَه آنَى وَتَوْجَهَ كَنَ بَرِّ من بِفَضْلِكَ عَلَى مُذَنبِ قَدْ غَمَرَه بَجْهَلُه، إِلَهِي قَدْ سَرَرَتْ عَلَى دُنُوبَاه بَفَضْلِ خَوِيشَ كَه هَمَچُون گَنَهَكارِي هَسَتمَ كَه نَادَانِشَ سَرِاَبا او را فَرَگَرَتَه خَدَايَا بَرَاستَيَ تو گَناهَانَى رَا فِي الدُّنْيَا، وَأَنَا أَخْرُجُ إِلَى سَرِّهَا عَلَى مِنْكَ فِي الْأَخْرِي، إِلَهِي در دُنيَا بَرِّ من پَوشانَدَنَ آنَها در آخَرَتْ مَحْتَاجَ تَرَمَ قَدْ أَحْسِنْتَ إِلَيَّ إِذْ لَمْ تُظْهِرُهَا لِأَخِيدِ مِنْ عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ، فَلا. با اينَكَه آشِكارَش نَكَرَدَي بَرَاهِي هِيَچِيكَ از بَنَدَگَانِ شَايِسْتَهَاتْ پس تَفَضَّلَهِي يَوْمَ الْقِيَامَه عَلَى رُؤُسِ الْأَشْهَادِ، إِلَهِي جُودَكَ بَسَطَ در رَوْزِ قِيَامَتِ در بَرَابِرِ دِيدَگَانِ مَرَدمَ مَرَسَوا مَكَنَ خَدَايَا جَودَ وَبَخَشَشتَ آرزوِيم رَا اَمَلِي، وَعَفْوُكَ أَفْضَلُ مِنْ عَمَلِي، إِلَهِي فَسِيرَنِي بِلِقَائِكَ يَوْمَ گَسْتَاخَ كَرَدَه وَگَذَشتَ تو بَرَتِرَ است از عمل من خَدَايَا مَرَا در آن رَوْزِي كَه مِيانَ بَنَدَگَانَتِ دَاوَرِي كَنِي تَقْضِيَه فِيهِ بَيْنَ عِبَادِكَ، إِلَهِي اَعْتَدَارِي إِلَيْكَ اَعْتَدَارُ مِنْ لَمْ بَه دِيدَارَتِ مَسَرُورَ سَازَ خَدَايَا عَذَرَخَواهِي من به در گَاهَتْ عَذَرَخَواهِي كَسَيِ است كَه يَسِيْتَعْنِ عنْ قَبُولِ عَذْرِهِ، فَاقْبَلْ عَذْرِي يَا اَكْرَمَ مِنِ اَعْتَدَرَ إِلَيْهِ بَيْنَ نِيَازَ نِشَده از پَذِيرَفَتَنْ عَذَرَشَ پس عَذَرَ مَرَا بَيْدِيرَ اَيِّ بَزَرَگَوارِتِرِينَ كَسَيِ كَه گَنَهَكارَانَ به در گَاهَشِ الْمُسِيَّئُونَ، إِلَهِي لَا تَرَدَ حَاجَتِي وَلَا تُحِبَ طَمَعِي، وَلَا تَقْطَعْ مَعْذَرَتَ خَواهِي كَنَتَدَ خَدَايَا حَاجَتِم رَا بازِمَگَرَدانَ وَطَمَعَ رَا به نَوْميَديِ مَكَشَانَ وَامِيدَ وَآرزوِيم رَا از ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۲۱ مِنْكَ رَجَائِي وَأَمَلِي، إِلَهِي لَوْ أَرَدْتَ هَوَانِي لَمْ تَهِيدِنِي، وَلَوْ در گَاهَتْ قَطْعَ مَفْرَما خَدَايَا اَغْرِي خَوارِي مَرَا خَوَاسَتَه بُودَي راهِنمَاءِيْم نَمِي كَرَدَي وَأَغْرِي أَرَدَتْ فَضَّهِيَحَتِي لَمْ تَعَافِيَهِ، إِلَهِي ما اُظْنَكَ تَرَدِنِي فِي حَاجَهِ قَدْ رَسَوَاهِيم رَا مَي خَوَاسَتَه تَنَدَرِستِيم نَمِي دَادِي خَدَايَا گَمَانِ نَدَارَم كَه مَرَا بازِگَرَدانِي در مُورَدِ اَفْنَيَتُ عَمَرِي فِي طَلَبَهَا مِنْكَ، إِلَهِي فَلَكَ الْحَمْدُ أَيَّدَأَ أَيَّدَأَ دَائِمَأَ حَاجَتِي كَه عمر خَوِيشَ رَا در خَوَاستَنَ آن از تو سِپَرِي كَرَدَم خَدَايَا سَتَاَيشَ خَاصَ تو است سَتَاَيشَ اَبَدِي سَرْمَيدَأَ، يَزِيدُ وَلَا يَبِيدُ كَما تُحِبُ وَتَرَضِي إِلَهِي إِنْ اَخْمَدْتَنِي جَاوِيدَانَ هَمِيشَگِي كَه فَرُونَ شَوَدَ وَلِي كَم نَكَرَدَ بَدَانَ نَحوَهِ دَوَسَتَدارِي وَخَوْشَنَدَ شَوَى خَدَايَا اَغْرِي مَرَا به جَنَايَتِم بِجَرمِي اَخْمَدْتُكَ بِعَفْوِكَ، وَإِنْ اَخْدَتَنِي بِدُنُوبِي اَخْدَتُكَ مَأْخُوذَ دَارِي من هَم تو رَا به عَفَوتَ بَكِيرَمَ وَأَغْرِي به گَناهِم بَكِيرَمَيِهِي من هَم تو رَا به آمَرَزَشَتْ بِمَغْفِرَتِكَ، وَإِنْ اَذْخَلَتَنِي النَّارَ اَعْلَمَتْ اَهْلَهَا اَنِي اُجِبَكَ، إِلَهِي

إنْ بَكِيرٌ وَأَكْرَبَ بِهِ دُوزْخَمٌ بَبْرِي بِدُوزْخَيَانِ اعْلَامٍ مِّنْ كُنْمٍ كَمَنْ تُو رَا دُوْسْتَ دَارَمْ خَدَيَا أَكْرَ عَمَلٌ مِّنْ دَرَ كَانَ صَيْغَرٌ فِي جَنْبِ طَاعِيَّتِكَ عَمَلِي، فَقَدْ كَبِيرٌ فِي جَنْبِ رَجَائِكَ كَنَارِ اطَاعَتِ ازْ تو كَوْچَكَ استَ ولَى آرْزوِيم درَ كَنَارِ امِيدَ تو أَمْلَى، إِلَهِي كَيْفَ أَنْقَلْبَ مِنْ عَنْدِكَ بِالْحَيْيَةِ مَهْرُومًا، وَقَدْ كَانَ بَزَرَكَ استَ خَدَيَا چَگُونَهِ مِنْ ازْ پَيْشَ تو مَحْرُومَ بِرَگَرْدَم باَيْنَكَهِ چَنَانَ حُسْنَ ظَنَّ بِجُودِكَ أَنْ تَقْلِينَيِ بِالْجَاهِ مَهْرُومًا، إِلَهِي وَقَدْ أَفْتَيْتَ حُسْنَ ظَنَّيِ مِنْ بِهِ جُودَ وَبَخْشَتِ دَاشْتَمَ كَمَرَ مَوْرَدَ رَحْمَتِ خَوِيشَ قَرَارَ دَادَهِ بِاَنجَاتِ باَزَمْ خَوَاهِي گَرْدَانَدَ خَدَيَا مِنْ عَمَرَم رَادِعِيهِ وَزِيَاراتِ مَدِينَهِ مَنُورَه، ص: ۱۲۲ عَمَرِي فِي شَرَرِ السَّهْوِ عَنْكَ، وَأَبَيَّتُ شَبَابِي فِي سِكْرَهِ الشَّبَاعِيَّدَ درَ حَرَصِ غَفَلتِ ازْ تو سِپَرِي كَرَدَم وَجَوانِيم رَا درَ مَسْتَيِ دُورَي ازْ تو اَزَ بَيْنَ مِنْكَ، إِلَهِي فَلَمْ أَشْتَيْقَظْ أَيَّامَ اَشْتَارِي بِكَ وَرُكُونِي إِلَى سِيَلِ بَرَدَم وَازْ اِينَرُو خَدَيَا بِيَدَارِ نَشَدَم درَ آنِ رَوْزَ كَارِي كَهِ بِهِ كَرَمَ تو مَغْرُورَ بَوْدَم وَبِهِ رَاهِ خَشَمَ تو سِيَخَطَكَ، إِلَهِي وَأَنَا عَبْدُكَ وَأَبْنُ عَبْدِكَ قَائِمَ يَيْنَ يَدِيَّكَ، مُتَوَسِّلُ مَتَمَالِيَّ گَشَتهِ بَوْدَم خَدَيَا مِنْ بَنَدَهِ تَوَ وَفَرْزَنَدَ بَنَدَهِ تَوَامَ كَهِ درَ گَاهَتِ توَسِلِ جَوِيم خَدَيَا مِنْ بَنَدَهِي هَسْتَمَ كَهِ وَسِيلَهِ كَرَمَ تو بِكَرِمَكَ إِلَيَّكَ، إِلَهِي أَنَا عَبْدُ أَتَنَصَّلُ إِلَيَّكَ مِمَّا كُنْتُ اَوْاجِهُكَ بِهِ بِهِ درَ گَاهَتِ توَسِلِ جَوِيم خَدَيَا مِنْ بَنَدَهِي هَسْتَمَ مِنْ خَوَاهِمِ ازْ آلَودَگِي آنِچَهِ بَدانَ باَ تو روَبَرَوِ شَدَم مِنْ قَلَهِ اَسْتَيْخَيَّانِي مِنْ نَظَرِكَ، وَأَطْلَبُ الْعَفْوَ مِنْكَ، اذَ الْعَفْوَ تَعْتَ ازْ بِي حَيَايِي خَوَدم درَ پَيْشَ روَى تو خَوَدَ رَاهِ سَازَم وَازْ تو گَذَشتَ مِنْ خَوَاهِمِ زِيرَا گَذَشتَ وَصَفَ لِكَرِمَكَ، إِلَهِي لَمْ يَكُنْ لَيِ حَوْلُ فَأَنْقَلَ بِهِ عَنْ مَعْصِيَّتِكَ إِلَيَّا فِي شَنَاسِيَّيِ كَرَمَ تو اَسْتَ خَدَيَا مِنْ آنِ نَيَّروِيَّيِ كَهِ بَتوَانَم بُوسِيلَهِ آنِ خَوَدَ رَا ازْ نَافِرَمَانِيَّتِ مَنْتَقَلِ سَازَمِ نَدارَم مَكْرَ درَ وَقَتِ اِنْقَطَعَتِ لِمَحَيَّتِكَ، وَكَمَا أَرَدَتَ آنْ أَكُونَ كُنْتُ، فَشَكَرَتِكَ آنِوقَتَ كَهِ تو بَرَاهِي دَوْسِتَيِتِ بَيَادَارِمَ كَنَى وَآنِ طَورَ كَهِ خَوَاهِي بَاشَمَ پَسَ تو رَا سِپَاسَ گَوِيمَ كَهِ بِإِدْخَالِي فِي كَرِمَكَ وَلِتَطْهِيرِ قَلَيِّ مِنْ أَوْسَاخِ الْفَغْلَهِ عَنْكَ، مَرَا درَ كَرَمَ خَوِيشَ دَاخَلَ كَرَدَيِ وَدَلَمَ رَا ازْ چَرَكِيهَيِ بِي خَبَرِي وَغَفَلتِ ازْ خَوِيشَ پَاكِيزَهِ سَاخَتِيِ إِلَهِي أَنْظَرَ إِلَيَّ نَظَرَ مِنْ نَادِيَّتَهِ فَأَجَابَكَ، وَأَسْتَعْمَلَتُهُ بِمَعُونَتِكَ خَدَيَا بِهِ مِنْ بَنَگَرِ نَگَرِيَّستَنَ كَسَى كَهِ او رَا خَوَانِدَهِي وَاوِ پَاسْخَتَ دَادَهِ وَبِهِ يَارِي خَوِيشَ بِهِ كَارَشَ وَادَاشَتَهِي اَدعِيَهِ وَزِيَاراتِ مَدِينَهِ مَنُورَه، ص: ۱۲۳ فَأَطَاعَيَّكَ، يَا قَرِيبَا لا يَبْعُدُ عَنِ الْمُغْتَرِيَّهِ، وَيَا جَوَادَا لا يَبْخَلُ وَفَرَمَانِيَّتِ كَرَدهِ، اَيِ نَزِديَّكَيِ كَهِ دَورِ نَگَرِي ازْ آنِ كَسَى كَهِ بَدوِ مَغْرُورَ گَشَتهِ وَايِ بَخْشَنَدَهِي كَهِ بَخَلِ نُورَزَدِ عَمَنْ رَجَأَ تَوَابَهُ، إِلَهِي هَبْ لَيِ قَلْبَا يُدْنِيَّهِ مِنْكَ شَوْفَهُ، وَلِسَانَاً ازْ آنِكَسَ كَهِ اَمِيدِ نِيكِيشِ دَارَدِ خَدَيَا دَلِي بِهِ مِنْ بَدَهِ كَهِ اَشْتِيقَشَ بِهِ تو مَوْجَبِ نَزِديَّكِيشِ بِهِ تو گَرَددَ وَزِيَّانِي يُرْعَعِيَّهِ مِنْكَ صِدْقَهُ، وَأَطْرَأَ يُقْرَبُهُ مِنْكَ حَقَّهُ، إِلَهِي إِنَّ مِنْ تَعْرِفَ كَهِ صَدَقَ گَفَتَارِشِ بَسوَيِ تو بَالَا آيَدِ وَنَظَرِ حَقِيقَتِيَّيِ كَهِ هَمَانِ حَقِيقَتِشِ او رَا بهِ تو نَزِديَّكَ گَرْدَانَدِ خَدَيَا كَسَى كَهِ بُوسِيلَهِ تو بِكَ عَيْرِ مَجْهُولِ، وَمَنْ لَادِ بِكَ عَيْرِ مَخْدُولِ، وَمَنْ أَقْبَلَتَ عَلَيَّهِ شَناختَهِ شَدَ گَمَنَامِ نِيَّسَتَ وَكَسَى كَهِ بِهِ تو پَناهَنَدَهِ شَدِ خَوارِ نِيَّسَتَ وَكَسَى كَهِ تو بَسوَيِّشِ روِ كَنَهِ بَنَدَهِ عَيْرِ مَمْلُولِ، إِلَهِي إِنَّ مِنْ اَتَهْيَّجَ بِكَ لَمُسْتَبِّنِيَّرِ، وَإِنَّ مِنْ اَعْصَمَ دِيَگَرِي نَخَواهَدَ بُودِ خَدَيَا بِرَاستِيِ هَرَكَسَ بِهِ تو رَاهِ جَوِيدَ رَاهَشَ رَوْشَنَ اَسْتَ وَهَرَ كَهِ بِهِ تو پَناهِ بِكَ لَمُسْتَجِّيَّرِ، وَقَدْ لَذَتِ بِكَ يَا إِلَهِي، فَلَا تُخَيِّبْ ظَنِّي مِنْ جَوِيدَ پَناهَ دَارَدَ وَمنِ اَيِّ خَدا بِهِ تو پَناهَ آوْرَدَهَامِ پَسِ گَمَانِي رَا كَهِ بِهِ رَحْمَتَ رَحْمَيَّتِكَ وَلَا تَحْجُبَنِي عَنْ رَأْفَتِكَ، إِلَهِي اَفْنَيَ فِي اَهْلِ وَلِيَّتِكَ دَارَمِ نَوْمِيدَ مَكَنَ وَازْ مَهَرِ خَوِيشَ مَنْعَمَ مَكَنَ خَدَيَا جَايِ مَرَا درَ مِيَانِ دَوْسِتَارَانَتِ مُقاَمَ مِنْ رَجَأَ الزَّيَادَهِ مِنْ مَحَيَّتِكَ، إِلَهِي وَالْهَمَنِيِّ وَلَهَا بِذِكْرِكَ جَايِ آنِ دَسْتَهِ ازْ اِيشَانِ قَرَارَ دَهِ كَهِ اَمِيدِ اَفْزَيِشِ دَوْسِتَيِتِ رَا دَارَنَدِ خَدَيَا درَ دَلَمِ انْدَازِ شِيدَابِيِّ وَشِيفَتَگِيِّ إِلَى ذِكْرِكَ، وَهِمَتِيِّ فِي رَوْحِ نَجَاحِ اَسْيَمَائِكَ وَمَحَلِ قُدْسِكَ، ذَكَرِ خَودَ رَا پَيَابِيِّ وَهَمَتِ رَا درَ نَشَاطِ فِيروزَ شَدَنِ اَسْمَائَتَ وَمَحَلِ قَدَسَتَ قَرَارَ دَهِ اَدعِيَهِ وَزِيَاراتِ مَدِينَهِ مَنُورَه، ص: ۱۲۴ إِلَهِي بِكَ عَلَيَّكَ إِلَلَاحْقَتَنِي بِمَحَلِ اَهْلِ طَاعَتِكَ، وَالْمُنْتَوِي خَدَيَا بِهِ حقِ خَودَتِ بِرَ خَودَتِ سَوْگَندَ كَهِ مَرَا بِهِ مَحَلِ فَرَمَانِبَرَادِيَّتِ وَجَايِگَاهِ الصَّالِحِ مِنْ مَرْضَاتِكَ، فَإِنِي لَا أَقْدِرُ لِنَفْسِي دَفْعاً وَلَا أَمْلِكُ لَهَا شَايَسَتَهِي ازْ مقَامِ خَوْشَنُودَيَّتِ بِرسَانِي زِيرَا كَهِ مَنْ قَادَرَ بِهِ دَفَعَ چَيزِي ازْ خَودَ نِيَّسَتِمَ وَمَالَكَ سُودَيِّ نَفْعَهُ، إِلَهِي أَنَا عَبْدُكَ الْبَعِيْفُ الْمُذْنَبُ وَمَمْلُوكُكَ الْمُنْبِيْبُ، فَلَا هَمِ بِرَايِشِ نِيَّسَتِمَ خَدَيَا مِنْ بَنَدَهِ نَاتَوانَ گَنَهَكَارَ تو وَمَمْلوَكَ زَارَيِّ وَبَازَ گَشَتَ بِهِ درَ گَاهَتِ هَسْتَمَ پَسِ تَجَعَّلَنِي مِمَنْ صَيَّرَفَتَ عَنْهُ وَجْهَهِكَ، وَحَجَبَهُ سَيْهُوهُ عَنْ عَصْوَكَ، مَرَا درَ زَمَرَهِ كَسانِي كَهِ روَى ازْ آنَهَا گَرْدَانِيِّ وَغَفَلَشَانِ مَانَعَ ازْ گَذَشتَ تو گَشَتَهِ قَرَارَمِ مَدَهِ إِلَهِي هَبْ لَيِ كَمَالَ الْإِنْقَطَاعِ إِلَيَّكَ، وَأَنِزَ أَبْصَارَ قُلُوبِنَا بِضَيَّهِ خَدَيَا بِرِيدَنَ كَامَلِي ازْ خَلَقِ بَسوَيِّ خَودَ بِهِ

من عنایت کن و دیده‌های دلمان را به نور نظرِها **إِلَيْكَ**، حتی تخرقَ أَبْصَارُ الْقُلُوبِ حُجَّبَ النُّورِ، فَتَصَلَّ تو جهشان به سوی خود روشن گردان تا دیده‌های دل پرده‌های نور را پاره کند و به مخزن اصلیٰ إِلَى مَعْدِنِ الْعَظَمَةِ، وَتَصِيرَ أَرْوَاحُنَا مُعَلَّقَةً بِعَزِّ قُلْدِسَكَ، إِلَهِ بزرگی و عظمت بر سد و ارواح ما مرتبط به عزت قدست گردد خدا یا واجعلنی مِمْنَ نَادِيَتُهُ فَأَجَابَكَ، وَلَا حَظْتُهُ فَصَعِقَ لِجَلَالِكَ، قرارم ده از کسانی که او را خواندی و پاسخت داد و در معرض توجه فرارش دادی و او در برابر جلال تو مدهوش گشت فَاجِيَتُهُ سِرَّاً وَعَمَّلَ لَسَكَ جَهْرًا، إِلَهِي لَمْ اسْتِطِعْ عَلَى حُسْنِ ظَنِّي وَإِذَا هُنَّ رُوْدَنْهَانِي بِاَوْ بِهِ رَازِّ گُوْبِي پرداختی ولی او آشکارا برایت کار کرد خدا یا به خوش بینی من ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۲۵ قُنُوطَ الْأَيَاسِ، وَلَا انْقَطَعَ رَجَائِي مِنْ جَمِيلَ كَرْمِكَ، إِلَهِي إِنْ نَامِيدِي را مسلط مکن و امیدم را که به کرم نیکویت دارم قطع مکن خدا یا اگر کاتِ الْخَطَايا قَدْ أَشَقَّتَشِي لَمَدِيَكَ، فَاصِفْحَ عَنِ بُحْسِنِ تَوْكِي خطاهایم مرا از نظرت انداخته پس بدان اعتماد خوبی که به تو دارم از علیک، إِلَهِي إِنْ حَطَشِي الدُّنُوبُ مِنْ مَكَارِمِ لَطْفِكَ، فَقَدْ تَبَهَّنِي مِنْ درگذر خدا یا اگر گناهانم بواسطه بزرگواریهای لطفت مرا بی مقدار ساخته ولی در عوض الْتَّيقِينُ إِلَى كَرْمِ عَطْفِكَ، إِلَهِي إِنْ أَنَّا مَتَنْيَ الْعَفْلَهُ عَنِ الْأَسْتِعْدَادِ يَقِينَ بِهِ بَزْرَكَ تَوْجِهَ تُو مَرَا هَشِيَارَ كَرْدَه خدا یا اگر بی خبری از آماده شدن برای دیدارت للِّقَائِكَ، فَقَدْ تَبَهَّنِي الْمَغْرِفَهُ بِكَرْمِ الْأَئِكَ، إِلَهِي إِنْ دَعَائِي إِلَى مَرَا بِهِ خَوَابَ فَرُوْبَرَه ولی در بیدار کرده خدا یا اگر بزرگ النَّارِ عَظِيمُ عِقَابِكَ فَقَدْ دَعَائِي إِلَى الْجَنَّهِ جَزِيلُ ثَوَابِكَ، إِلَهِي کیفرت مرا به دوزخ می خواند ولی در مقابل پاداش فراوانست مرا به بهشت دعوت می کند خدا یا فَلَكَ أَسْيَالُ وَإِلَيْكَ أَبْتَهَلُ وَأَرْغَبُ، وَأَسْأَلَكَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى پس از تو خواهم و بسوی تو زاری کنم و بگرایم و از تو خواهم که درود فرستی بر مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَجْعَلَنِي مِمْنُ يُدِيمُ ذَكْرَكَ، وَلَا يَنْفَضُّ مُحَمَّدٌ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَمِنْكَ خَسَانِي قرارم دهی که پیوسته به یاد تواند و پیمانت را عَهْدَكَ، ولا- یَعْفُلُ عَنْ شُكْرِكَ، وَلَا يَسْتَخِفُ بِأَمْرِكَ، إِلَهِي نمی شکنند و از شکر تو غافل نشوند و دستور تو را سبک نشمارند خدا یا ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۲۶ وَالْحَقِّيْنِ بِنُورِ عِزَّكَ الْأَبَهْجِ، فَأَكُونَ لَكَ عَارِفًا وَعَنْ سِوَاكَ بِرْسَانَ مَرَا بِهِ نور درخشن عزت تا عارف به ذات باشم و از غیر تو مُنْحَرِفًا وَمِنْكَ خَائِفًا مُرَاقِبًا، يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ، وَصَلَّى اللَّهُ روْگردان باشم و از تو ترسان و نگران باشم ای صاحب جلالت و بزرگواری و درود خدا بر عَلَى مُحَمَّدِ رَسُولِهِ وَآلِهِ الطَّاهِرِيْنَ وَسَيِّلَمَ شَهِيلِيْمَا كَثِيرًا. محمد پیامبر و بر آل پاکش باد و سلام بسیار بر ایشان باد.»

مناجات امیر مؤمنان علیه السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْأَمَانَ يَوْمَ لا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بُنُونٌ إِلَّا مَنْ «خدا یا از تو امان خواهم در آن روزی که سود ندهد کسی رانه مال و نه فرزندان مگر آن کس که آتی الله بِقْلُبِ سَلِيمٍ، وَأَسْأَلُكَ الْأَمَانَ يَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَيْهِ دَلِي پاک به نزد خدا آورد و از تو امان خواهم در آن روزی که بگزد شخص ستمکار هر یدیه یَقُولُ يا لَيْتَنِي اتَّحَدَتْ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا، وَأَسْأَلُكَ الْأَمَانَ دو دست خود را و گوید ای کاش گرفته بودم با پیامبر راهی و از تو امان خواهم ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۲۷ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالْتَّوَاصِيِّ وَالْأَقْدَامِ، در روزی که شناخته شوند جنایتکاران به سیما و رخسارشان و بگیرندشان به پیشانیها و قدمها وَأَسْأَلُكَ الْأَمَانَ يَوْمَ لَا يَعْزِزِي وَلَيَدِيَ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مُولُودُ هُوْ جَازٌ و از تو امان خواهم در آن روزی که کیفر نینند پدری بجای فرزندش و نه فرزندی کیفر شود عَنِ الْإِتِّهِ شَيْئًا إِنَّ وَعِدَ اللَّهِ حَقٌّ، وَأَسْأَلُكَ الْأَمَانَ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ بِجَاهِ پَدْرَشِ بِرَاستِي وَعَدَهُ خدا حق است و از تو امان خواهم در آن روزی که سود ندهد الظَّالِمِينَ مَعِنِدَرَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّغْيَهُ وَلَهُمُ سُوءُ الدَّارِ، وَأَسْأَلُكَ ستمکاران را عذرخواهیشان و بر ایشان است لعنت و ایشان را است بدی آن سرای و از تو امان الْأَمَانَ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِتَنْسِيَ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَ يَغْرِي لِلَّهِ، خواهم در روزی که مالک نیست کسی برای کسی دیگر چیزی را و کار در آن روز بdest خدا است وَأَسْأَلُكَ الْأَمَانَ يَوْمَ يَغْرِي الْمَرءُ مِنْ أَحَيِيهِ وَأَمِيهِ وَأَبِيهِ وَصَاحِبِتِهِ و از تو خواهم امان در آن روزی که بگریزد انسان از برادر و مادر و پدر و همسر وَبَيْهِ لِكُلِّ

امّریٰ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَانٌ يُغْيِي، وَأَسْأَلُكَ الْأَمَانَ يَوْمَ وَفَرْزَنْدَانْشَ بِرَاهِی هر کس از ایشان در آن روز کاری است که (فقط) بدان پردازد و از تو خواهم امان در آن روزی **يَوْدُ الْمُجْرِمُ لَوْ يَقْتَدِي مِنْ عَذَابٍ يَوْمَئِذٍ بَيْنِهِ وَصَاحِبِتِهِ وَأَخِيهِ** که شخص جنایتکار دوست دارد که فدا دهد از عذاب آن روز پسرانش و همسرش و برادرش وَفَصِّيلَتِهِ التَّى تُؤْوِيهِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً ثُمَّ يُنْجِيَهُ كَلَا إِنَّهَا وَخَوْشَانْدَانْشَ که او را در پناه گیرند و هر که در زمین هست یکسره که بلکه او را نجات دهد، هر گر که ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۲۸ لَظِي نَزَاعِهِ لِلسَّهْوي مَوْلَاي يا مَوْلَاي أَنْتَ الْمَوْلَي وَأَنَا الْعَيْدُ جَهَنَمَ آتَشَى است سوزان که پوست از سر بکند مولای من، مولای تویی سرور و منم بنده وَهَيْلٌ يَرْحَمُ الْعَبِيدِ إِلَى الْمَوْلَي مَوْلَاي يا مَوْلَاي أَنْتَ الْمَالِكُ وَأَنَا وَآيا رحم کند بر بنده جز سرور او مولای من ای مولای من تویی مالک و منم الْمَمْلُوكُ وَهَيْلٌ يَرْحَمُ الْمَمْلُوكَ إِلَى الْمَالِكُ، مَوْلَاي يا مَوْلَاي مملوک و آیا رحم کند بر مملوک جز مالک مولای من ای مولایم **أَنْتَ الْغَرِيزُ وَأَنَا الدَّلِيلُ وَهَلْ يَرْحَمُ الدَّلِيلُ إِلَى الْغَرِيزِ**، مَوْلَاي يا تویی عزتمند و منم خوار و ذليل و آیا رحم کند بر شخص خوار جز عزیز مولای من ای مَوْلَاي أَنْتَ الْخَالِقُ وَأَنَا الْمَخْلُوقُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَخْلُوقَ إِلَى مَوْلَاي من تویی آفریدگار و منم آفریده و آیا رحم کند بر آفریده جز الْخَالِقُ، مَوْلَاي يا مَوْلَاي أَنْتَ الْعَظِيمُ وَأَنَا الْحَقِيرُ وَهَلْ آفریدگار. مولای من، ای مولای من تویی بزرگ و منم ناچیز و آیا رحم کند يَرْحَمُ الْحَقِيرَ إِلَالْعَظِيمِ، مَوْلَاي يا مَوْلَاي أَنْتَ الْقَوِيُّ بر ناچیز جز بزرگ، مولای من، ای مولای من تو قوی و توانمندی وَأَنَا الْضَّعِيفُ، وَهَيْلٌ يَرْحَمُ الْضَّعِيفَ إِلَالْقَوِيِّ، و من ضعیف و ناتوان، آیا رحم کند بر ضعیف و ناتوان، جز قوی و توانمند؟ مَوْلَاي يا مَوْلَاي أَنْتَ الْغَنِيُّ وَأَنَا الْفَقِيرُ وَهَلْ يَرْحَمُ مَوْلَاي من، ای مولای من، تویی بی نیاز و منم نیازمند و آیا رحم کند ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۲۹ **الْفَقِيرَ إِلَالْغَنِيِّ**، مَوْلَاي يا مَوْلَاي أَنْتَ الْمُعْطِي وَأَنَا بِرْ نیازمند جز بی نیاز؟ مولای من، ای مولای من تویی عطابخش و منم السَّائِلُ، وَهَلْ يَرْحَمُ السَّائِلِ إِلَالْمُعْطِي، مَوْلَاي يا مَوْلَاي أَنْتَ سائل و آیا رحم کند بر سائل جز عطاکنده مولای من تویی الْحَسْنَى، وَأَنَا الْمَيْتُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَيْتَ إِلَالْحَسْنَى، مَوْلَاي يا زنده و منم مرده و آیا رحم کند مرده را جز زنده مولای من ای مَوْلَاي أَنْتَ الْبَاقِي وَهَلْ يَرْحَمُ الْفَانِيَ إِلَالْبَاقِي، مولای من تویی باقی و منم فانی و آیا رحم کند بر فانی جز خدای باقی مَوْلَاي يا مَوْلَاي أَنْتَ الدَّائِمُ وَأَنَا الرَّازِيلُ وَهَلْ يَرْحَمُ الرَّازِيلَ إِلَالْمَوْلَاي من ای مولای من تویی همیشگی و منم زوالپذیر و آیا رحم کند بر زوالپذیر جز الدَّائِمُ، مَوْلَاي يا مَوْلَاي أَنْتَ الرَّازِيقُ وَأَنَا الْمَرْزُوقُ وَهَلْ يَرْحَمُ خدای همیشگی مولای من ای مولای من تویی روزی ده و منم روزی خور و آیا رحم کند الْمَرْزُوقَ إِلَالْرَازِيقُ، مَوْلَاي يا مَوْلَاي أَنْتَ الْجَوَادُ وَأَنَا الْبَيْخِيلُ روزی خور را جز روزی ده مولای من تویی من ای مولای من تویی سخاوتمند و منم بخیل وَهَلْ يَرْحَمُ الْبَيْخِيلَ إِلَالْجَوَادِ، مَوْلَاي يا مَوْلَاي أَنْتَ الْمُعَاافِي و آیا رحم کند بر بخیل جز سخاوتمند مولای من ای مولای من تویی عافیتبخش وَأَنَا الْمُبْتَلِي وَهَلْ يَرْحَمُ الْمُبْتَلِي إِلَالْمُعَاافِي، مَوْلَاي يا مَوْلَاي و منم گرفتار و آیا رحم کند بر شخص گرفتار جز عافیتبخش مولای من ای مولای من ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۳۰ **أَنْتَ الْكَبِيرُ وَأَنَا الصَّغِيرُ وَهَلْ يَرْحَمُ الصَّغِيرَ إِلَالْكَبِيرِ**، مَوْلَاي يا تویی بزرگ و منم کوچک و آیا رحم کند بر کوچک جز بزرگ مولای من ای مَوْلَاي أَنْتَ الْهَادِي وَأَنَا الضَّالُّ وَهَلْ يَرْحَمُ الضَّالَّ إِلَالْهَادِي، مولای من تویی راهنمای و منم گمراه و آیا رحم کند بر گمراه جز راهنمای مَوْلَاي يا مَوْلَاي أَنْتَ الرَّحْمَانُ وَأَنَا الْمَرْحُومُ وَهَلْ يَرْحَمُ مَوْلَاي من ای مولای من تویی بخشنده و منم بخشنده پذیر و آیا رحم کند الْمَرْحُومَ إِلَالرَّحْمَانُ، مَوْلَاي يا مَوْلَاي أَنْتَ السُّلْطَانُ وَأَنَا بخشنده پذیر را جز بخشنده مولای من ای مولای من تویی سلطان و منم الْمُمْتَحَنُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمُمْتَحَنَ إِلَالسُّلْطَانُ، مَوْلَاي يا مَوْلَاي گرفتار آزمایش و آیا رحم کند به بنده گرفتار آزمایش جز سلطان مولای من ای مولای من **أَنْتَ الدَّلِيلُ وَأَنَا الْمُتَحِيرُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمُتَحِيرَ إِلَالدَّلِيلِ**، مَوْلَاي تویی دلیل و راهنمای و منم متھیر و سرگردان و آیا رحم کند سرگردان را جز راهنمای مولای من یا مَوْلَاي أَنْتَ الْغَفُورُ، وَأَنَا الْمُذْنِبُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمُذْنِبَ إِلَالای مولای من تویی آمرزنده و منم گنهکار و آیا رحم کند گنهکار را جز الْغَفُورُ مَوْلَاي يا مَوْلَاي أَنْتَ الْغَالِبُ وَأَنَا الْمَغْلُوبُ وَهَلْ يَرْحَمُ آمرزنده مولای من ای مولای من تویی غالب و منم مغلوب و آیا رحم کند الْمَغْلُوبَ إِلَالْغَالِبِ، مَوْلَاي يا مَوْلَاي أَنْتَ الرَّبُّ وَأَنَا الْمَرْبُوبُ بر مغلوب جز غالب مولای من ای مولای من تویی پروردگار و منم پروریده ادعیه و زیارات مدنیه منوره،

ص: ۱۳۱ وَهَلْ يَرْحُمُ الْمَرْبُوبَ إِلَّا الرَّبُّ، مَوْلَىٰ يَا مَوْلَىٰ أَنْتَ الْمُتَكَبِّرُ وَآيَا رَحْمَ كَنْدَ پَرَوْرِيدَه رَا جَزَ پَرَوْرَدَگَار مَوْلَىٰ مِنْ اَنْ مَوْلَىٰ مِنْ تَوْبَیِ خَدَایِ بَالْكَبِيرِيَا وَبَرَگَمَنْشَ وَأَنَا الْخَاشِعُ وَهَلْ يَرْحُمُ الْخَاشِعَ إِلَّا الْمُتَكَبِّرُ، مَوْلَىٰ يَا مَوْلَىٰ وَمِنْ بَنْدَه فَرَوْتَنَ وَآيَا رَحْمَ كَنْدَ بَرَ فَرَوْتَنَ جَزَ خَدَایِ بَزَرَگَمَنْشَ مَوْلَىٰ مِنْ اَنْ مَوْلَىٰ مِنْ اَرْحَمْنِيَبَرَحَمَتَكَ، وَأَرْضَ عَنِيَبَجُودَكَ وَكَرِمَكَ وَفَصِيلَكَ يَا ذَاهَبَه مِنْ رَحْمَ كَنْ بَه رَحْمَتَ خَودَ وَخَوْشَنْدَ شَوَازَ مِنْ بَه جَوْدَ وَكَرَمَ وَفَضْلَ خَودَ اَيْ صَاحَبَ الْجُودَ وَالْإِحْسَانَ وَالْطَّوْلَ وَالْإِمْتَانَ بَرَحَمَتَكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». جَوْدَ وَاحْسَانَ وَنَعْمَتَ وَامْتَانَ بَه رَحْمَتَ اَيْ مَهْرَبَانْتَرِينَ مَهْرَبَانَانَ». ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۳۲

چند مناجات از مناجات خمسه عشر

پانزده مناجات از امام زین العابدین علیه السلام روایت شده که مرحوم علامه مجلسی در بحار الأنوار فرموده: من این مناجات را در کتب بعضی از اصحاب دیدم. که چند نمونه آن را در اینجا ذکر می کنیم:

مناجات تأثیب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ «إِلَهِ الْبَسِيْتِيِّ الْخَطَايَا ثُوبَ مِذَلَّتِي، وَجَلَّنِي التَّبَاعِدُ مِنْكَ» «خَدَايَا خَطَاها وَكَنَاهَانَ لِبَاسَ خَوارِی بَرَ تَنَمَ كَرَدَه وَدُورِی اَزْ تو لِبَاسَ مَسِيْكَتَنَی، وَأَمَاتَ قَلْبِی عَظِيمُ چَنَائِتَی، فَمَأْخِيَبَ تَوْبَیَه مِنْكَ جَامِه بَيْچَارَگَی بَرَ تَنَمَ افْكَنَدَه وَبَرَگَجَنَایِتَمَ دَلَمَ رَا مِيرَانَدَه پَسْ تو زَنَدَه اَشَ کَنْ بَه بازَگَشَتَ خَودَتَه يَا اَمْلَی وَبَعْتَیَه، وَيَا سُؤْلَی وَمُسْتَیَه، فَوَعِزَّتَكَ ما اَجَدُ لِذَنُوبِی (بَسُوی مِنْ) اَیْ آرَزوْ وَمَقْصُودَه وَایْ خَواستَه وَآرَمانَه بَه عَزَّتَ سَوَگَنْدَ بَرَای گَنَاهَانَمَ سَوَاکَ غَافِرَاً، وَلَا اَرَی لِكَشِیرِی غَیْرَکَ جَاءِرَاً، وَقَدْ خَصَّتْ جَزَ تو اَمْرَزَنَدَه اَیَّابَمَ وَبَرَای شَكَسْتَگِیَمَ جَزَ تو شَكَسْتَه بَنَدَی نَبِیَمَ وَمَنْ بَوْسِیَلَه آهَ وَنَالَهَ كَرَدَنَ بَسُوی ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۳۳ بِالْإِنَاءِ إِلَيْكَ، وَعَنْوَتُ بِالْأَشِيَّةِ كَانَه لَدَيْكَ، فَانْ طَرَذَتَنَی مِنْ بَابِکَ تو بَدرَگَاهَتَ خَاصِعَ گَشَتَه وَبَا زَارَی كَرَدَنَ درَ بَراَبَرَتَ خَودَ رَا بَه خَوارِی كَشَانَدَمَ پَسْ اَگَرْ تَوَامَ اَزْ درَگَاهَ خَوِیَشَ بَرَانَی درَ آنَ حَالَ فِيمَنَ الْوُذُّ، وَإِنْ رَدَدَتَنَی عَنْ جَنَایِکَ فَبِمَنْ اَعُوذُ، فَوَا اَسِفَاهَ مِنْ بَه کَه روآورَمَ، وَاَگَرْ تَوَامَ اَزْ نَزَدَ خَوِیَشَ بازَگَرَدَنَی بَه کَه پَنَاهَ بَرَمَ، وَبَسْ اَفسَوسَ اَزْ حَجَلَتَی وَاقْتَصَارِی، وَوَالْهَفَاهَ مِنْ سُوءِ عَمَلِی وَاجْتِرَاحِی، شَرْمَنَدَگَی وَرَسوَایِمَ وَایْ درِیغَ اَزْ كَارَبَدَ وَكَنَاهَانَی کَه بَدَسْتَ آوَرَدَهَامَ اَشَالَکَ يَا غَافِرَ الدَّنْبِ الْكَبِيرِ، وَيَا جَاءِرَ الْعَظِيمِ الْكَسِيرِ، اَنْ تَهَبَ اَزْ تو خَواهَمَ اَیْ آمْرَزَنَدَه گَنَاهَ بَزَرَگَ وَایْ تَرَمِیَمَ کَنَنَدَه اَسْتَخَوانَ شَكَسْتَه کَه بَخَشَی لَیِ مُبِيقَاتَ الْجَرَائِرِ، وَتَسْتَرَ عَلَیِ فَاضِّهَ حَاتِ السَّرَّائِرِ، وَلَا تُخْلِنَی بَرَ مِنْ گَنَاهَانَ نَابُودَ کَنَنَدَهَامَ رَا وَبَوْشَی بَرَ مِنْ کَارَهَانَی پَنَهَانَی رَسَواکَنَنَدَه رَا وَمَرَافِی مَشَهَدِ الْقِيَامَهَ مِنْ بَوْدِ عَفْوِکَ وَغَفَرِکَ، وَلَا تُعْرِنِی مِنْ جَمِيلِ درَ بازَارَ قِيَامَتَه اَزْ نَسِيمَ جَانَبَخَشَ عَفَوَهَ وَآمْرَزَشَتَ مَحْرُومَ نَفَرَمَایِ وَازْ لِبَاسَ زَیَابَی گَذَشَتَ وَصَيْفِحَکَ وَسَتِرِکَ، إِلَهِي ظَلَالِ عَلَیِ ذَنُوبِی غَمَامَ رَحْمَتَكَ، چَشمَپُوشَی خَودَ بَرَهَنَهَامَ نَكَنَی خَدَایَا سَایِهَ اَبَرَ رَحْمَتَ رَا بَرَ گَنَاهَانَمَ بَنَدَازَ وَأَرْسَتَلَ عَلَیِ عَیُوبِی سَیِحَابَ رَأْفَتَكَ، إِلَهِي هَلْ يَرْجِعُ الْعَبِيدُ وَابَرَ رِیزانَ مَهْرَبَانَی وَرَأْفَتَ رَا بَرَای شَسْتَشَوَی عَیَهَا یَمَ بَفَرَسَتَ خَدَایَا آیَا بَنَدَه فَرَارِي الْأَبِقُ إِلَّا إِلَى مَوْلَاهَ، اَمْ هَلْ يُجِيرُه مِنْ سَيِّخَتِه اَحَدُ سِوَاهُ، إِلَهِي جَزَه درَگَاهَ مَوْلَایشَ بَه کَجا بازَگَرَدَه يَا آیَا کَسِی جَزَ اوَهَستَ کَه وَیِ رَا اَزْ خَشَمَ اوَ پَنَاهَ دَهَدَ مَعْبُودَا ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۳۴ اِنْ کَانَ النَّدَمُ عَلَیِ الدَّنْبِ تَوْبَهَ فَانِی وَعِزَّتَكَ مِنَ النَّادِمِینَ، وَإِنْ اَگَرْ پَشِیمانَی بَرَ گَنَاهَ تَوَبَهَ مَحْسُوبَ شَوَدَ پَسْ بَه عَزَّتَ سَوَگَنَدَ کَه بَرَاستَی مِنْ اَزْ پَشِیمانَانَمَ وَاَگَرْ کَانَ الْأَسْتَغْفَارُ مِنَ الْخَطِيَّهِ حَطَّهَ فَانِی لَکَ مِنَ الْمُسْتَغْفِرِینَ، لَکَ آمْرَزَشَ خَواهِی اَزْ خَطاَ آنَرَا پَاکَ کَنَدَ پَسْ بَرَاستَی مِنْ اَزْ آمْرَزَشَ خَواهَانَمَ خَدَایَا تو رَا الْعُشَّى حَتَّى تَرَضِي إِلَهِي بُقْدَرَتَکَ عَلَیَ تُبَ عَلَیَ، وَبِحَلْمِکَ سَزَدَ کَه مَرَا مَوَاخِذَه کَنَی تَا گَاهِی کَه خَوْشَنْدَ شَوَی خَدَایَا بَه هَمَانَ قَدَرَتَی کَه بَرَ مِنْ دَارِي تَوَبَهَامَ بَپَذِيرَ وَبَه بَرَدَبَارِیَتَعَنِی اَعِیْفَعَنِی، وَبِعِلْمَکَ بَیِ اَرْقَبِی، إِلَهِي اَنْتَ الَّذِی فَتَحَتَ اَزْ مِنْ بَگَذَرَ وَبَه هَمَانَ عَلَمَتَ کَه بَه اَحَوالَمَ دَارِي بَا مِنْ مَدَارَا کَنَ خَدَایَا تَوَبَهَ کَه درَی اَزْ عَفَوَلِعِبَادِکَ بَابَا إِلَى عَفْوِکَ سَیِّحَمَیَّهَ التَّوَبَهَ، فَقَلَّتَ تُوبَوَا إِلَى اللَّهِ تَوَبَهَ خَودَ بَسُوی بَنَدَگَانَتَ بازَگَردَی وَنَامَشَ رَا تَوَبَهَ گَذَارَدَی وَفَرَمَوَدَی «بَسُوی خَدا بازَگَردَدَ نَصُوحَهَ، فَمَا عَدْرَ مِنْ

أَغْفَلَ دُخُولَ الْبَابِ بَعْدِ فَتْحِهِ، إِلَهِي إِنْ بَا تُوبَهْ صَادِقَانَهْ» پس دیگرچه عذری دارد آن کس که از وارد شدن در این در باز شده غفلت ورزد خدایا اگر کانَ قَبَحَ الذَّنْبِ مِنْ عَبْدِكَ فَلَيَحْسُنِ الْعَفْوَ مِنْ عِنْدِكَ، إِلَهِي مَا أَنَا بِرَاسْتِي سَرِ زَدْنَ گَنَاه از بندهات زشت است ولی گذشت نیز از نزد تو نیکو است معبودا من نخستین کسی نیستم بِأَوْلِ مَنْ عَصَاكَ فَتَبَثَّ عَلَيْهِ وَتَعَرَّضَ لِمَعْرُوفِكَ فَجَحْدَتْ عَلَيْهِ، که نافرمانیت کرده و توبه پذیرش گشته‌ای و خواستار احسان گشته و تو بر او احسان کرده‌ای یا مُجِيبُ الْمُضْطَرِ، یا کاشفَ الْضَّرِ، یا عَظِيمُ الْبَرِ، یا عَلِيًماً بِمَا ای پذیرنده بیچاره ای غمزدا ای بزرگ احسان ای دانای ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۳۵ فی السِّرِ، یا حَمِيلَ السِّترِ، اسْتَشْفَعْتُ بِحُودَكَ وَكَرِمَتَكَ إِلَيْكَ، اسرار نهان ای نیکو پرده پوش شفیع گردانم نزد تو جود و کرمت را وَتَوَسَّلْتُ بِحَنَانِكَ، وَتَرْحِمَكَ لَدِيْكَ، فَاسْتَجَبْتُ دُعَائِيِ، وَلَا وَتَوَسَّلْ جَسْتُمْ بِهِ حَضْرَتُ وَبِهِ مَهْرَبَانِيَت در پیش تو پس دعاایم مستجاب کن و امیدم را تُحَبِّبَ فِيكَ رَجَائِيِ، وَتَقَبَّلْ تَوْيَيْتِيِ، وَكَفْرَ حَطِيَّتِيِ، بِمِنْكَ درباره خودت به نومیدی مبدل مکن و توبه‌ام را پذیر و گناهم را به کرم و مهربانی وَرَحْمَتِكَ يا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». خود نادیده گیر ای مهربانترین مهربانان.

مناجات شاکین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِلَهِي إِلَيْكَ أَشْكُو نَفْسًا بِالسُّوءِ امَارَةً، وَإِلَى الْخَطِيئَةِ «خدایا به سوی تو شکایت آورم از نفسی که مرا همواره به بدی مُبادرَةً، وَبِمَعَاشِيَكَ مُولَعَةً، وَلَسِيَخَطُوكَ مُتَعَرَّضَةً، تَسْلُكَ وَادَارَدْ وَبِهِ سوی گناه شتاب دارد و به نافرمانیهایت حریص است و به موجبات خشمت ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۳۶ بِي مَسَالِكَ الْمَهَالِكَ، وَتَجْعَلُنِي عِنْدَكَ أَهْوَنَ هَالِكَ، دست درازی کند مرا به راههایی که منجر به هلاکت می‌شود می‌کشند و بصورت پست‌ترین کَثِيرَةِ الْعِلَمِ طَوِيلَةِ الْأَمْلِ، إِنْ مَسَّهَا الشَّرُّ تَجْزَعُ، وَإِنْ نَابُودَشَدَكَان در آورد بیماریهایش بسیار و آرزویش دراز است اگر شری به او رسد بی تاب شود و اگر مَسَّهَا الْخَيْرُ تَمْنَعُ، مَيَالَةُ إِلَى الْلَّعْبِ وَاللَّهُو، مَمْلُوَةً بِالْعَفْلَةِ خَيْرِي نصیبیش گردد سرکشی کند به اسباب بازی و سرگرمیهای بیهوده بسیار متمایل و از بی‌خبری و وَالسَّهُو، تُشَرِّعُ بِي إِلَى الْحَكْوَةِ، وَتُسَوْفُنِي بِالْتَّوْيَةِ، إِلَهِي أَشْكُو فراموشی انباشته است مرا به سوی گناه شتاب دهد و به نوبت توبه امروز و فردایم کند خدایا به تو شکایت إِلَيْكَ عَدُوًا يُضْلِنِي، وَشَيْطَانًا يُعْوِينِي، قَدْ مَلَأَ بِالْوَسْوَاسِ آورم از دشمنی که گمراهم کند و شیطانی که مرا از راه بدر برد سینه‌ام را پر از صَدْرِي، وَأَحَاطَتْ هَوَاجِسُهُ بِقَلْبِي، يُعَاصِيَهُ دُلَى الْهَوَى وَيُزَيِّنُ وَسُوسَهُ کرده و تحریکات زهرآگینش قلبم را احاطه کرده به هوی و هوسم کمک کند و دوستی دنیا را لی حُبَ الدُّنْيَا، وَيَحُولُ بَيْنِ وَيَيْنَ الطَّاعَةِ وَالرُّلْفَى إِلَهِي إِلَيْكَ پیش چشمم آرایش دهد میان من و فرمانبرداری و تقرب به درگاهت حائل گردد خدایا پیش تو أَشْكُو قَلْبًا قَاسِيًّا، مع الْوَسْوَاسِ مُتَقَلِّبًا، وَبِالرَّئِنِ وَالطَّفِيعِ مُتَبَسِّساً، شکوه آرم از دلی که سخت شده و بدست وسوسه‌ها بگردد و به زنگ (خودبینی) و خوی زشت پوشیده شده و عیناً عَنِ الْبَكَاءِ مِنْ خَوْفِكَ جَامِدَهُ، وَإِلَى مَا يَسِيرُهَا طَامِحَهُ، وَاز دیدهای که به هنگام گریه کردن از خوف تو خشک است ولی برای نگریستن به مناظر خوش آیندش خیره و حریص است ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۳۷ إِلَهِي لا حَوْلَ لِي وَلا قُوَّةَ إِلَّا بِقُدْرَتِكَ، وَلَا نَجَاهَ لِي مِنْ مَكَارِهِ خَدَايَا جَنْبِش وَنِرْوِي بِرَايِ من نیست جز به نیروی تو و راه نجاتی از گرفتاریهای الدُّنْيَا إِلَّا بِعِصْيَهِ مَتِّكَ، فَأَسَلَكَ بِبَلَاغَةِ حِكْمَتِكَ، وَنَفَادِ مَسِّيَّتِكَ، دنیا ندارم جز نگهداری تو پس از تو می‌خواهم به حکمت رسایت و به مشیت جاری و گذرایت آنْ لَا تَجْعَلُنِي لِغَيْرِ جُودِكَ مُتَعَرَّضًا، وَلَا تُصِيرَنِي لِلْفَنَنَ عَرَضاً، که مرا تنها در معرض جود و بخشش خود درآوری و هدف تیرهای بلا و آزمایش قرارم ندهی وَكُنْ لِي عَلَى الْأَعْدَاءِ نَاصِرًا، وَعَلَى الْمَخَازِيِّ وَالْعُيُوبِ سَاتِرًا، و مرا در پیروزی بر دشمنان یاری کنی و رسوانیها و عیوبم را پوشانی وَمِنَ الْبَلَايَا وَاقِيًّا، وَعَنِ الْمَعَاصِي عَاصِمًا، بِرَأْفَتِكَ وَرَحْمَتِكَ يا و از بلا محافظتی کنی و از گناهان نگاهم داری به مهر و رحمت ای أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». مهربانترین مهربانان.

مناجات خائفین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِلَهِي أَتَرَاكَ بَعْدَ الْإِيمَانِ بِكَ تُعِذَّبُنِي، أَمْ بَعْدِ حُبِّي «خدایا آیا چنان می‌بینی که پس از ایمان آوردنم به تو ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۳۸» إِيَّاكَ تُبَعِّدُنِي، أَمْ مَعَ رَجَائِي لِرَحْمَتِكَ وَصَفْحِكَ تَحْرِمُنِي، مرا عذاب کنی یا پس از دوستیم به تو مرا از خود دور کنی یا با امیدی که به رحمت ام مَعَ اشْتِجَارَتِي بِعَفْوِكَ تُشَلِّمُنِي، حاشا لِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ وَچشم پوشیت دارم محروم سازی یا با پناه آوردنم به عفو و گذشت مرا بدست دوزخ سپاری؟ هر گر! أَنْ تُخْبِنِي، لَيْتَ شِعْرِي اللِّشَقَاءِ وَلَدَتْنِي أُمِّي، أَمْ لِلْعَنَاءِ از ذات بزرگوار تو دور است که محروم کنی، ای کاش می‌دانستم که آیا مادرم مرا برای بدبوختی زائده رباتنی، فَلَيَتَهَا لَمْ تَلَدْنِي وَلَمْ تُرْبِنِي، وَلَيَتَنِي عَلِمْتُ أَمِنْ يَا بِرَأْيِ رَنْجِ وَمَشْقَتِ مَرَا بِدَسْتِ دَوْزَخِ سَبَارِي، کاش مرا نزائده و بزرگ نکرده بود و کاش می‌دانستم ای خدا أَهْبِلَ السَّعَادَةِ جَعَلْتِنِي، وَبِقُرْبِكَ وَجَوَارِكَ خَاصَصْتِنِي، فَتَقَرَّ كَه آیا مرا از اهل سعادت قرارم داده و به مقام قرب و جوار خویش مخصوصم گردانده‌ای تا چشمِ بِذِلِكَ عَيْنِي وَتَطْمَئِنَ لَهُ نَفْسِي، إِلَهِي هَلْ تُسَوِّدُ وُجُوهاً خَرَثَ بِدِينِ سَبَبِ رُوْشَنِ گَشْتَهِ وَدَلْمِ مَطْمَئِنِ گردد خدایا آیا براستی سیاه کنی چهره‌هایی را که در برابر عظمت ساجدة لِعَظَمَتِكَ، أَوْ تُخْرِسُ أَلسِنَةَ نَطَقَتْ بِالثَّنَاءِ عَلَى مَجْدِكَ بِهِ خاک افتاده یا لال کنی زبانهایی را که به شناگویی درباره مجد و جلال‌تک، اوْ تَطْبِعُ عَلَى قُلُوبِ اَنْطَوْتُ عَلَى مَحَيَّتِكَ، اوْ تُصْمُمُ و شوکت گویا شده یا مُهْر زنی بر دلهایی که دوستی تو را در بردارد یا کر کنی أَشِيمَاعًا تَلَدَّدَتْ بِسَيِّمَاعِ ذَكْرِكَ فِي إِرَادَتِكَ، اوْ تَغُلُّ اَكْفَأَا رَفَعْتَهَا گوشهایی را که به شنیدن ذکرت در ارادت ورزی به تو لذت برند یا بیندی به زنجیر کیفر دستهایی را که ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۳۹ الْأَمَالُ إِلَيْكَ رَجَاءٌ رَأْفَتِكَ، اوْ تَعَاقِبُ أَبِيدَانَا عَمِيلَتْ بِطَاعَتِكَ آمال و آرزوها به امید مهرت آنها را به سوی تو بلند کرده یا کیفر کنی بدنها یی را که در طاعت کار کرده حتی نحلت فی مُجاہِدَتِكَ، اوْ تُعِذِّبُ أَرْجُلًا سَيَعْتُ فِي تا بِهِ جایی که در راه کوشش برای تو نزار گشته یا شکنجه دهی پاهایی را که در عبادت‌تک، إِلَهِي لا- تَعْلَقْ عَلَى مُوحِدِيَّكَ أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ، وَلَا- پَرْسَتَشْتَ راهِ یافته خدایا درهای رحمت را به روی یکتا پرستانت مبنی و تَحْجُبْ مُشْتَاقِيَّكَ عَنِ النَّظَرِ إِلَى جَمِيلِ رُؤْيَاكَ، إِلَهِي نَفْسُ مُشْتَاقَاتِ را از مشاهده جمال دیدارت محروم مکن خدایا نفسی را أَعْزَزْتَهَا بِتَوْحِيدِكَ كَيْفَ تُدِلُّهَا بِمَهَا نَهْجَرَانِكَ، وَضَمِيرُ اَنْعَقَدَ که به وسیله توحید و یگانه پرستیت عزیز داشته‌ای چگونه به حواری هجرانت پست کنی و نهادی را که با علی مَوَدَّتِكَ كَيْفَ تُخْرِقُهُ بِحَرَارَهِ نِيرَانِكَ، إِلَهِي أَجْرَنِي مِنْ أَلَيْمِ دوستی تو پیوند شده چگونه به حرارت آتشت بسوزانی خدایا پناهم ده از خشم غَصَّبِكَ وَعَظِيمِ سَيَخْطِكَ، یا حَنَّانُ یا مَنَانُ، یا رَحِيمُ یا رَحْمَانُ، دردناک و غضب بزرگت ای مهروز ای پربخشش ای مهربان ای بخشانیده یا جَبَارٌ یا فَهَارُ، یا غَفارٌ یا سَيَّارٌ، تَجْنِي بِرَحْمَتِكَ مِنْ عِذَابٍ ای دارای بزرگی و عظمت ای به قهر گیرنده ای پرده پوش نجاتم ده به رحمت خود از عذاب النار، وَفَضِّيَّهُ الْعَارِ، اذَا امْتَازَ الْأَخْيَارُ مِنَ الْأَشْرَارِ، وَحَالَتِ دوزخ و رسوایی ننگ (یا برهنگ) در آن هنگام که نیکان از بدان جدا گردند و احوال ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۴۰ الْأَخْوَالُ، وَقَرْبُ الْمُحْسُنِونَ، وَبَعْدَ الْمُسْتَيْوْنَ، وَوَفِيتْ دَكْرَ گوون شود و نزدیک و مقرب شوند نیکوکاران و دور گردن بدنگان و به هر کُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ». کس هر چه کرده است داده شود و ستم به ایشان نشود.»

زیارت اول جامعه

این زیارت در کتب کافی، تهدیب و کامل الزیارات نقل شده است، و در تمام زیارتگاه‌های ائمه و انبیا واوصیاً علیهم السلام خوانده می‌شود: «السَّلَامُ عَلَى أُولِيَاءِ اللَّهِ وَأَحْبَبِيَّهِ، السَّلَامُ عَلَى امَّنَاءِ اللَّهِ» سلام بر بندگان مقرب خدا و بر گزیدگانش سلام بر آنانکه امین خدا و أَحْبَائِهِ، السَّلَامُ عَلَى أَنْصَارِ اللَّهِ وَخَلْفَائِهِ، السَّلَامُ عَلَى مَحَالٍ و دوستان اویند سلام بر یاران خدا و جانشینانش سلام بر جایگاه‌های مَعْرِفَةِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى مَسَاكِنِ ذَكْرِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى مُظَهِّرِي معرفت خدا سلام بر مسکنهای ذکر خدا سلام بر آشکار سازندگان امَّرِ اللَّهِ وَهَنْهِيَ، السَّلَامُ عَلَى الدُّعَاءِ إِلَى اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى امْرِ نَهْيِي خدا سلام بر خوانندگان (مردم) بسوی خدا سلام ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۴۱ الْمُسْتَقِرِّيَنَ فِي مَرْضَاهِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى الْمُعْلَصِينَ فِي طَاعَهِ بِرَاسْتَقَارِ یافتگان در خوشنودیهای خدا

سلام بر مخلسان در فرمانبرداری الله، السلام على الأدلة على الله، السلام من خدا سلام بر راهنمایان بسوی خدا سلام بر آن بزرگوارانی که هر که والاهم فَقَدْ وَالى الله، وَمَنْ عَادُهُمْ فَقَدْ عَادَى الله، وَمَنْ دوستشان دارد خدای را دوست داشته و هر که دشمنشان دارد خدای را دشمن داشته و هر که عَرَفُهُمْ فَقَدْ عَرَفَ الله، وَمَنْ جَهَلُهُمْ فَقَدْ جَهَلَ الله، وَمَنْ آنان را بشناسد خدای را شناخته و هر که نشناشان خدای را نشناخته و هر که اعْتَصَمْ بِهِمْ فَقَدْ اعْتَصَمْ بِالله، وَمَنْ تَخَلَّى مِنْهُمْ فَقَدْ تَخَلَّى مِنْ بَدَانَ چنگ زند به خدا چنگ زده و هر که آنان را رها کند خدای الله عَزَّوجَلَّ، وَأَشْهَدُ الله أَنِّي سَلَّمْ لِمَنْ سَالَّمْ، وَحَزْبٌ لِمَنْ عَزَّوجَلَ را رها کرده است و خدای را گواه گیرم که من تسليم برای هر کس که شما تسليم اوئید در جنگم با هر که حاربُمْ، مُؤْمِنٌ بِسَيِّرٍ كُمْ وَعَلَانِيَتِكُمْ، مُفَوْضٌ فِي ذِلِكَ كُلِّهِ إِلَيْكُمْ، شما در جنگید ایمان دارم به نهان و آشکار شما و اختیار همه این کارها را به شما واگذار کنم لَعْنَ الله عَدُوَ آل مُحَمَّدٍ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ، وَأَبْرُأ إِلَى الله مِنْهُمْ، خدا لعنت کند دشمن آل محمد را از جن و انس و بیزاری جویم بدرگاه خدا از ایشان وَصَلَى الله عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ». و درود خدا بر محمد و آلش باد». ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۴۲

زیارت جامعه کبیره

زیارت جامعه، زیارتی است که به خاطر جامع بودن مطالب و تعبیرها و صفات و خصوصیات امامان علیهم السلام که در آن بیان شده، جامعیت خاصی دارد، و می‌توان هر یک از امامان و معصومین علیهم السلام را با آن زیارت کرد. نمونه‌های متعددی به عنوان زیارت جامعه در کتاب‌ها آمده‌است، که «زیارت جامعه کبیره» مفصل‌تر و جامع‌تر از همه است، و یک دوره «امام شناسی» به حساب می‌آید. صفات و فضایل و ویژگی‌های ائمه معصومین علیهم السلام در این زیارت گرد آمده، و کتاب‌های متعددی هم در شرح آن نوشته شده است. زائری که با معرفت و از روی بصیرت این زیارت را با توجه به معنایش در کنار قبور ائمه علیهم السلام بخواند، نوعی مرور بر اعتقادات و باورها و تجدید میثاق با اولیای دین کرده است. شیخ صدق در «فقیه» و «عيون» روایت کرده از موسی بن عبدالله نخعی، که گفت: به حضرت امام علی النقی علیه السلام عرض ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۴۳ کردم: یابن رسول الله! مرا تعلیم فرما زیارتی که با بلاغت کامل باشد، هرگاه خواستم زیارت کنم یکی از شما را، آن را بخوانم. فرمود: چون به آستانه در حرم رسیدی توقف کن، و شهادتین را بگو: «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ «گواهی دهم که معبدی جز خدای یکتای بی‌همتا نیست، و گواهی دهم که مُحَمَّدًا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَبِيدُهُ وَرَسُولُهُ». محمـد- درود خدا بر او و آلش باد- بنده و فرستاده او است». و در حلی که غسل زیارت کرده‌ای داخل حرم می‌شوی و آنگاه که قبر را دیدی توقف کن و سی مرتبه «الله أَكْبَرُ» بگو، پس با دل آرام اندکی پیش برو، و گام‌ها را نزدیک بگذار، آنگاه توقف کن و سی مرتبه «الله أَكْبَرُ» بگو، پس نزدیک قبر مُطهر برو، و چهل مرتبه «الله أَكْبَرُ» بگو تا صد تکییر تمام شود، پس بگو: «السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَبَيْتِ التَّبَوَّةِ، وَمَوْضِعِ الرِّسَالَةِ»، سلام بر شما ای خاندان نبوت و جایگاه رسالت ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۴۴ وَمُخْتَلَفَ الْمُلَائِكَةِ، وَمَهْبِطَ الْوَحْيِ، وَمَعْدِنَ الرَّحْمَةِ، وَخُرَزانَ وَمَرْكَزَ رَفَتَ وَآمَدَ فَرْشَتَگَانَ وَجَائِ فَرَودَ آمَدَنَ وَحَسِيْ (الهی) وَمَعْدَنَ رَحْمَتَ (حت) وَگَنجِینَه دارانِ الْعِلْمِ، وَمُتَهَّهِ الْحَلْمِ، وَاصِيُولَ الْكَرَمِ، وَقَادَةَ الْأَمَمِ، وَأَوْلَيَاءَ دَانِشِ وَسَرِحدِ نَهَائِي بِرَدَبَارِي وَاصْوَلِ وَاسَاسِ كَرَمِ وَبَرَگَوارِي وَپیشوایان ملت‌ها و در اختیار دارندگانِ النِّعَمِ، وَعَنَاصِرِ الْأَبْرَارِ، وَدَعَائِمِ الْأَخْيَارِ، وَسَاسِيَةِ الْعِبَادِ، وَأَرْكَانَ نَعْمَتِها وَرِيشِه وَاصْوَلِ نِيَکَانِ وَاسْتَوَانِه‌های خوبان و زمامداران بندگان و پایه‌ها و ستونهای الْبِلَادِ، وَأَبْوَابِ الإِيمَانِ، وَأَمَانَةِ الرَّحْمَانِ، وَسُلَالَةِ النَّبِيِّنَ، شهراها و بلاد و درهای ایمان و امینهای خدای رحمان و نژاد پیمبران وَصَفْوَةِ الْمُرْسِلِينَ، وَعَتْرَةَ حِيَرَةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَرَحْمَةُ الله و زبده (ولاد) رسولان و عترت انتخاب شدگان پروردگار جهانیان، و رحمت خدا و وَبَرَكَاتُهُ، السلام على ائمَّهُ الْهُدَى وَمَصَابِيحِ الدُّجَى وَأَعْلَامِ برکاتش (نیز بر آنها باد) سلام بر پیشوایان هدایت و چراغهای تاریکی و نشانه‌های النقی وَذَوِي النَّهْيِ وَأُولَى الْحِجَّى وَكَهْفِ الْوَرَى وَوَرَثَةَ پرهیزکاری و صاحبان خرد و دارندگان عقل و فطانت و پناهگاه مردمان و وارثان الائمه، والملل الْأَعْلَى وَالدَّعْوَةُ الْحُسْنَى وَحُجَّاجُ الله

علی پیمبران و نمونه اعلای (الهی) واهل دعوت نیکو (که مردم را به خدا می‌خوانند) و حجتهای خدا بر أهْل الدُّنْيَا وَالْأَخْرَةِ وَالْأُولَى وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى أهْل دُنْيَا وَآخْرَتِ وَإِنْ جَهَنَّمْ وَرَحْمَتْ خَدَا وَبَرَكَاتُش (نیز بر ایشان باد) سلام بر ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۴۵ مَحَالٌ مَعْرِفَةُ اللهِ، وَمَسَاكِنٌ بَرَكَةُ اللهِ، وَمَعَادِنٌ حِكْمَةُ اللهِ، جایگاههای شناسایی خدا و مسکنهای برکت خدا و کانهای حکمت خدا و حَفَظَةُ سَرِّ اللهِ، وَحَمْلَةُ كِتابِ اللهِ، وَأَوْصَيَاءُ نَبِيِّ اللهِ، وَذُرَيْهُ وَنَگَهبانان راز خدا و حاملان کتاب خدا و اوصیاء پیامبر خدا و فرزندان رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ رسول خدا صلی الله علیه و آله، و رحمت خدا و برکاتش (نیز بر ایشان باد) سلام عَلَى الدُّعَاءِ إِلَى اللهِ، وَالْأَدْلَاءِ عَلَى مَرْضَاهِ اللهِ، وَالْمُسْتَقْرِئِينَ بِرَحْمَانَدَگان بسوی خدا و رهنمايان بسوی موجبات خوشنوی خدا و استقرار یافتحکان فی اَمْرِ اللهِ، وَالْتَّائِمَنَ فِي مَحَبَّةِ اللهِ، وَالْمُخْلِصِينَ فِي تَوْحِيدِ در فرمان خدا و کاملان در دوستی و محبت خدا و مخلسان در یگانه پرستی اللهِ، وَالْمُظْهِرِينَ لِأَمْرِ اللهِ وَنَهْيِهِ، وَعِبَادِهِ الْمُكْرِمِينَ، الَّذِينَ خَدَا وَآشْكَارَ کنندگان امر و نهی خدا و بندگان گرامی خدا آنانکه لا يَسْيِقُونَهُ بِالْقُولِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ، وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ، پیشی نگیرند بر خداوند در گفتار و آنانکه بدستورش عمل کنند، و رحمت خدا و برکاتش (بر ایشان باد) السَّلَامُ عَلَى الْأَتِمَةِ الدُّعَاءِ، وَالْقَادِهِ الْهُدَاءِ، وَالسَّادَهِ الْوُلَاةِ، سلام بر امامان دعوت کننده (بحق) و پیشوایان راهنمای آفایان سرپرست وَالَّذَادَهُ الْحُمَاءَ، وَأَهْلِ الذَّكْرِ وَأُولَى الْأَمْرِ، وَبَقِيَّةِ اللهِ وَخَيْرِهِ و دفاع کنندگان و حامیان (از دین خدا) و اهل ذکر و فرمادران و نمایندگان خدا و برگزیدگان او ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۴۶ وَحِزْبُهُ وَعِيَّهُ عِلْمِهِ وَحُجَّتِهِ وَصِرَاطِهِ وَنُورُهُ وَبُرْهَانِهِ، وَرَحْمَةُ اللهِ وَگروه او و گنجینه دانشش و حجت او و راه او و نور او و دلیل روشن او، و رحمت وَبَرَكَاتُهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْمَدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، کما خدا و برکاتش (بر ایشان باد) گواهی دهم که نیست معبدی جز خدای یگانه که شریک ندارد چنانچه شهاده الله لِنَفْسِهِ وَشَهَدَتْ لَهُ مَلَائِكَتُهُ وَأَوْلُوا الْعِلْمِ مِنْ خَلْقِهِ، گواهی داده خدا برای خودش و گواهی دادند برای او فرشتگانش و دانشمندان از خلق او لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ الْمُنْتَجَبُ معبدی نیست جز او که نیرومند و فرزانه است و گواهی دهم که محمد بنده انتخاب شده او است وَرَسُولُهُ الْمُرْتَضَى أَرْسَلَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى وَرَسُولُهُ بِسَنَدِيهِ او است که فرستاد او را با هدایت و آئین حق تا پیروزش کند بر الدِّینِ کُلِّهِ وَلَوْ كِرَهَ الْمُشْرِكُونَ، وَأَشْهَدُ أَنَّكُمُ الْأَئِمَّهُ هُمْ آئِنَّهَا وَكُرْجَهُ خوش نداشته باشند مشرکان و گواهی دهم که شمائید پیشوایان راهبر الرَّاشِدُونَ الْمَهْبِدِيُّونَ الْمَعْصُومُونَ الْمُكَرَّمُونَ الْمُقْرَبُونَ الْمُتَقْبُونَ راه یافته معصوم گرامی مقرب پرهیز کار الصَّادِقُونَ الْمُصْدِقُونَ، الْمُطْبِعُونَ لِلَّهِ، الْقَوَامُونَ بِأَمْرِهِ، راستگوی زبده فرمانبرداران خدا و قیام کنندگان به فرمانش الْعَامِلُونَ بِتَارِدَتِهِ، الْفَاثِرُونَ بِكَرَامَتِهِ، اصطفاکُم بِعِلْمِهِ، و انجام دهنگان خواسته اش و آنانکه به مقام کرامت او رسیدند، برگزید شما را به علم خود ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۴۷ وَارْتَضَاكُمْ لِعَيْنِهِ، وَاخْتَارَكُمْ بِقُدْرَتِهِ، وَاجْتَبَاكُمْ وَسَنَدِيَّتَانِ برای جریانات غیب (و پس پرده) خود و انتخابتان کرد برای راز خود و اختیارتان کرد به قدرتش و عزیزان کرد بِهُدَاهُ وَخَصَّكُمْ بِبُرْهَانِهِ، وَأَنْتَجَكُمْ بِنُورِهِ، وَأَيَّدَكُمْ بِرُوحِهِ، به راهنمائی خود و مخصوصستان داشت به دلیل روشنی و برگزید شما را برای نور خود و تأیید کرد شما را به روح خود وَرَضَهِ يَكُمْ حُلَفَاءِ فِي أَرْضِهِ، وَحُجَّاجًا عَلَى بَرِّيَّتِهِ، وَأَنصَارًا لِدِينِهِ، وَسَنَدِيَّد شما را برای جانشینی در زمینش و تا که حجتهای باشید بر مخلوقش و یاورانی برای دینش وَحَفَظَهُ لِسَرَرَهِ، وَخَزَنَهُ لِعِلْمِهِ، وَمُسْتَوْدَعَالِ حِكْمَتِهِ، وَتَرَاجِمَهُ لَوْحِيَهِ، وَنَگَهبانانی برای رازش و گنجینه دارانی برای داشتن و سپردگان حکمتش و مفسران وَأَرْكَانًا لِتَوْحِيدِهِ، وَشَهَدَاءَ عَلَى خَلْقِهِ، وَأَعْلَامًا لِعِبَادِهِ، وَمَنَارًا وَحِيشَ وَپَایَهَايِ یگانه شناسیش و گواهانی بر خلقش و نشانه‌هایی برای بندگانش فی بِلَادِهِ، وَأَدَلَّاءَ عَلَى صِرَاطِهِ، عَصَيَ مَكْمُ اللَّهِ مِنَ الرَّأْمَلِ، وَآمَنَكُمْ و مشعلهایی در شهرها و بلاش و راهنمایانی بر راهش، خداوند نگهداشت شما را از لغش مِنَ الْفِتْنَ، وَطَهَرَ كُمْ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَذْهَبَ عَنْكُمُ الرَّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَایمن داشت شمارا ازتهها و آزمایشها و پاکتان کرد از چرکی و دور کرد از شما اهل بیت پلیدی را وَطَهَرَ كُمْ تَطْهِيرًا، فَعَظَمْتُمْ جَلَالَهُ، وَأَكْبَرْتُمْ شَانَهُ، وَمَجَدْتُمْ كَرَمَهُ، وَبِخُوبی پاکیزه‌تان کرد، شما نیز (در برابر) عظیم شمردید شوکتش را و مقامش را بزرگ دانستید و کرمش را ستودید وَأَدْمَتْتُمْ ذَكْرَهُ، وَوَكَدْتُمْ مِثَاقَهُ، وَأَحْكَمْتُمْ عَقْدَ طَاعَتِهِ، وَنَصَيَّحْتُمْ وَبه ذکر او ادامه

دادید و پیمانش را محکم کردید و آن عهدی را که در فرمانبرداریش داشتید سخت استوار کردید و در پنهانی و ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۴۸ لَهُ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَّةِ، وَدَعَوْتُم إِلٰى سَبِيلِهِ بِالْحِكْمَهِ وَالْمُؤْعِظَهِ آشکار برای او خیرخواهی کردید و مردم را با حکمت و پند نیکو به راهش **الْحَسَنَه**، وَبَيْدَلْتُمْ أَنفُسِكُمْ فِي مَرْضَاتِهِ، وَصَبَرْتُمْ عَلٰى مَا اصَابَكُمْ دعوت کردید و در راه خوشنودی او بذل جان کردید و در مقابل پیش آمد های ناگوار بخارط او فی جنبهِ، وَأَقْنَمْتُ الرَّكَاهَ، وَآتَيْتُمُ الرَّكَاهَ، وَأَمْرَتُم بِالْمَعْرُوفِ، برداری کردید، و نماز را پیا داشتید و زکات را پرداختید و امر به معروف و نهی فی عنِ الْمُنْكَرِ، وَجَاهَيْدَلْتُمْ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ، حتیٰ أَعْلَمْتُمْ و نهی از منکر کردید و در راه خدا آن طور که باید جهاد و مبارزه کردید تا بالآخره دعوت حق را داعوه، وَيَسِّيْتُمْ فَرَائِضَهُ، وَأَقْنَمْتُمْ حُمُدُوهَهُ، وَنَشَرْتُمْ شَرَائِعَ آشکار و واجبات او را بیان داشتید و حدود و مقرراتش را برپا داشتید و دستورات و احکامش **أَحْكَامِهِ**، وَسَنَتْتُمْ سُنَّتَهُ، وَصِرَتْتُمْ فِي ذَلِكَ مِنْهُ إِلٰى الرِّضا، را منتشر ساختید و روش او را مقرر داشتید و در راه رضای او گام برداشتید و سَلَّمْتُمْ لَهُ القضاء، وَصَدَّقْتُمْ مِنْ رُسُلِهِ مِنْ مَضِي فَالرَّاغِبُ وَتَسْلِيمَ قَضَا وَقَدْرَ او شدید و پیمبران گذشته او را تصدیق کردید پس آنکه از شما عَنْكُمْ مارِقُ، وَاللَّازِمُ لَكُمْ لَا حُقُّ، وَالْمُقْسِطُ رُفِيْ حَقِّكُمْ زاهِقُ، رو گرداند از دین خارج گشته و آنکه ملازم شما بود به حق رسیده و آنکه کوتاهی کرد در حق شما نابود گردید **وَالْحَقُّ مَعَكُمْ وَفِيكُمْ وَمَنْكُمْ وَإِلَيْكُمْ**، وَأَنْتُمْ أَهْلُهُ وَمَعْدِنُهُ، و حق همراه شما و در میان شما خاندان و از جانب شما است و بسوی شما باز گردد و شمائید اهل حق و معدن آن ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۴۹ و میراث **الثَّبَوَهِ عِنْدَكُمْ**، وَايَابُ الْحَقْلِ إِلَيْكُمْ، وَجِسَابُهُمْ عَلَيْكُمْ، و میراث نبوت نزد شما است و باز گشت خلق خدا بسوی شما است و حسابشان با شما است وَفَصْلُ الْخِطَابِ عِنْدَكُمْ، وَآيَاتُ اللَّهِ لَدَيْكُمْ، وَعَزَائِمُهُ فِيَكُمْ، و سخنی که حق و باطل را جدا کند نزد شما است و آیات خدا پیش شما است و تصمیمات قطعی او (یا دستورات لازمش) درباره شما است و نوره و بُرْهانه عِنْدَكُمْ، وَأَمْرُهُ إِلَيْكُمْ، مِنْ الْاَكُمْ فَقَدْ وَالِّلَّهُ، و نور و دلیل روشنیش نزد شما است و امر امامتش محول به شما است، هر که شما را دوست دارد خدای را دوست داشته و مِنْ عاداَكُمْ فَقَدْ عادَى اللَّهَ، وَمِنْ أَحْبَكُمْ فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهَ، وَمِنْ و هر که شما را دشمن دارد خدای را دشمن داشته و هر کس به شما محبت داشته باشد به خدا محبت داشته و هر کس **أَبْغَضَكُمْ فَقَدْ أَبْغَضَ اللَّهَ**، وَمِنْ اعْتَصَمَ بِكُمْ فَقَدْ اعْتَصَمَ بِاللَّهِ، با شما کینه ورزد با خدا کینه توڑی کرده و هر که به شما چنگ زند به خدا چنگ زده **أَنْتُمُ الصِّراطُ الْأَقْوَمُ**، وَشَهَدَاءُ دارِ الْفُنَاءِ، وَشُفَعَاءُ دارِ الْبَقاءِ، شمائید شاهراه و راه راست و گواهان در این دار فانی (دینی) و شفیعان در خانه پایدار (قیامت) **وَالرَّحْمَهُ الْمُؤْصُولَهُ، وَالْأَيْهُ الْمُخْزُونَهُ وَالْأَمَانَهُ الْمَحْفُوظَهُ**، ورحمت پیوسته (حق) و آن آیت و نشانه پنهان در گنجینه و آن امانتی که نگهداری شده (یا حفظش بر مردم واجب است) **وَالْبَابُ الْمُبْتَلِي بِهِ النَّاسُ**، مِنْ أَتَاكُمْ نَجَا، وَمِنْ لَمْ يَأْتِكُمْ هَلَكَ، و آن درگاهی که مردم بدان آزمایش شوند هر که به نزد شما آمد نجات یافت و هر کس نیامد هلاک شد **إِلٰى اللَّهِ تَدْعُونَ**، وَعَلَيْهِ تَدْلُونَ، وَبِهِ تُؤْمِنُونَ، وَلَهُ تُسَلِّمُونَ، (شما مردم را) بسوی خدا می خوانید و بر او راهنمایی کنید و به او ایمان دارید و تسليم او هستید ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۵۰ **وَبِأَمْرِهِ تَعْمَلُونَ**، وَإِلَى سَبِيلِهِ تُرْوِشَهُدُونَ، وَبِقَوْلِهِ تَحْكُمُونَ، سَيَعَدُ و بدستورش عمل کنید و بسوی راه او (مردم را) ارشاد کنید و به گفتار او حکم کنید، نیک بخت شد مِنْ الْاَكُمْ، وَهَلَكَ مِنْ عاداَكُمْ، وَخَابَ مِنْ جَحَدَكُمْ، وَضَلَّ مِنْ هر که شما را دوست دارد و به هلاکت رسید هر که شما را دشمن داشت و زیانکار شد آنکه منکر شما گشت و گمراه شد آنکه فارق کم، وَفَازَ مِنْ تَمَسَّكَ بِكُمْ، وَامِنَ مِنْ لَجَائِيلِكُمْ، وَسَلِمَ مِنْ از شما جدا گشت و رستگار شد آن که به شما چنگ زد و ایمن گشت آنکه بدرگاه شما پناه آورد، و سلامت یافت هر که صَدَّقَكُمْ، وَهُدِيَ مِنْ اعْتَصَمَ بِكُمْ، مِنْ اتَّبعَكُمْ فَالْجَنَّهُ مَأْوَاهُ، شما را تصدیق کرد و هدایت شد هر که به شما چنگ زد، هر که پیروی شما را کرد بهشت مأوای او است و مِنْ خالَّهُكُمْ فَالنَّارُ مَثْوَاهُ، وَمِنْ جَحَدَكُمْ كافِرُ، وَمِنْ حَارَبَكُمْ و هر که مخالفت شما را کرد دوزخ جایگاه او است، و هر که منکر شما شد کافر و هر که با شما چنگ کرد مُشْرِكُ، وَمِنْ رَدَ عَلَيْكُمْ فِي أَسْفَلِ دَرَكَ مِنَ الْجَحِيمِ، أَشَهُدُ أَنَّ مشرک است و هر کس شما را رد کرد در ته جهنم جای دارد گواهی دهم که هذا ساپق لَكُمْ فیما مَضِي وَجَارٍ لَكُمْ فیما بَقِيَ، وَأَنَّ أَرْوَاحَكُمْ این مقام و منزلت در زمان گذشته برای شما ثابت بوده و در آینده زمان نیز برای شما جاری است و همانا روانهای

شما و نورِ کُم وَطِیْتَكُمْ وَاحِدَّ، طَابِتْ وَطَهُرْتْ بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ، وَنُورَتَان وَسَرَشَتَان يَكِيَ است همگی پاک و پاکیزه است و برخی از برخی دیگر گرفته شده خَلَقْكُمُ اللَّهُ أَنْوَارًا، فَجَعَلَكُمْ بِعْرَشِهِ مُحْدِيقِينَ، حَتَّى مَنْ عَلَيْنَا خَداوند شما را بصورت نورهائی آفرید و گردانگرد عرش خود قرارستان داد تا آنگاه که با آوردنتان در این جهان بر ما ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۵۱ بِكُمْ، فَجَعَلَكُمْ فِي بَيْوِتِ اذْنِ اللَّهِ أَنْ تُرْفَعَ وَيُبَدَّلَ كَرْفِيهَا اسْمُهُ، مَنْتَ گَذَارَدْ وَقَرَارَتَانْ دَادْ در خانه‌هایی که اجازه داد بلند گردند و نام او در آنها برده شود وَجَعَلَ صَيْ لَاتَنَا عَلَيْكُمْ وَمَا خَصَنَا بِهِ مِنْ وِلَاتِكُمْ طَيْبَا لِخَلْقِنَا، وَمَقْرُرْ دَاشَتْ که درودهای ما بر شما و هم چنین آنچه را از دوستی شما برای ما مخصوص داشته همه اینها موجب پاکی اخلاق ما وَطَهَارَةً لِأَنْفُسَنَا، وَتَرْكِيَّهُ لَنَا، وَكَفَارَةً لِمَنْ نُوبَنَا، فَكُنَّا عِنْدَهُ وَپَاکَ شَدْنَ خود ما و تزکیه ما و کفاره گناهان ما باشد و ما در نزد خدا از زمرة مُسَلِّمِینَ بِفَضْلِكُمْ، وَمَعْرُوفِينَ بِتَضْدِيقِنَا إِيَّاكُمْ، فَلَغَ اللَّهُ بِكُمْ تسلیم شد گان برتری شما و شناخته شد گان به تصدیق مقام شما بودیم پس خداوند برساند شما را أَشْرَفَ مَحْلِ الْمُكْرَمِينَ، وَأَعْلَى مَنَازِلِ الْمُقَرَّبِينَ، وَأَرْفَعَ بِهِ شریفترین جایگاه گرامیان و بلندترین منازل مقربان و بالاترین درجات الْمُرْسَلِينَ، حَيْثُ لَا يَلْعَهُ لَاحِقُّ، وَلَا يَفْوَقُهُ فَائِقُّ، درجات رسولان آنجا که کسی بدان نرسد و فوق آن جایگاه کسی راه نیابد و پیش ولا یسبقه سابق، ولا یطمع فی ادراکه طامع، حتی لایقی مَلَکُ روی بر آن پیشی نگیرد و برای رسیدن بدانجا کسی طمع نبند، تا اینکه بجای نماند فرشته مُقرَبُ، ولا نَیْ مُرْسَلُ، ولا صَدِيقُ وَلَا شَهِيدُ، ولا عَالِمٌ ولا مقربی و نه صدیق و نه شهیدی و نه عالم و نه جاهل، ولا دَنَیْ وَلَا فاضلُّ، ولا مُؤْمِنٌ صَالِحٌ، ولا فاجِرٌ طَالِحٌ، جاهلی و نه پست و نه برتری و نه مؤمن نیک کردار و نه تبهکار بدکاری ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۵۲ وَلَا-جَبَارٌ عَنِيدُ، وَلَا-شَيْطَانٌ مَرِيدُ، وَلَا-خَلْقٌ فِيمَا يَبْيَنَ ذَلِكَ وَنَهْ گَرْدَنْکَشْ سَتِيزْهَجَوْ وَنَهْ اهْرِيمَنْ مَتْمَرْدِي وَنَهْ خَلْقَ دیگری که در این میان شَهِيدُ، إِلَى عَرَفَهُمْ جَلَالَهُ أَمْرُكُمْ، وَعَظَمَ خَطَرِكُمْ، وَكِبَرَ شَأْنُكُمْ، گواه باشد جز جز آنکه بشناساند به او خداوند جلالت و قدر و عظمت مقام و بزرگی متزلت وَتَمَامُ نُورُكُمْ وَصَدْمَقَ مَقَاعِدِكُمْ، وَثَبَاتَ مَقَامِكُمْ، وَشَرَفَ وَكَامِلَ بُودَنْ نورَتَان را و درستی منصبها و پابرجا بودنتان را (در اطاعت حق) و شرافت مَحَلِّكُمْ، وَمَنْزِلَتِكُمْ عَنْدَهُ، وَكَرَامَتِكُمْ عَلَيْهِ، وَخَاصَّتِكُمْ لَهَدِيَه، همگان و متزلت شما را در پیش خود و مقام گرامی شما را و خصوصیتی که در نزد او دارید وَقُرْبَ مَنْزِلَتِكُمْ مِنْهُ، بِأَيِّ أَنْتُمْ وَأَمِي وَأَهْلِي وَمَالِي وَأَسْرَتِي، و جایگاه نزدیکی که نسبت به او دارید پدر و مادر و خاندان و مال و فامیلم فدای شما، اشہدُ اللَّهُ وَأَشْهُدُكُمْ أَنِّي مُؤْمِنٌ بِكُمْ وَبِمَا آمَّنْتُمْ بِهِ، کافِرٌ بَعْدُوْكُمْ گواه گیرم خدا را و گواه گیرم شما را که من ایمان دارم به شما و بدانچه شما بدان ایمان دارید و کافرم نسبت به دشمن شما وَبِمَا كَفَرْتُمْ بِهِ، مُسْتَبَصِّرٌ بِشَأْنِكُمْ وَبِضَلَالِهِ مِنْ خَالَفَكُمْ، مُوَالٍ وَبِدَانِچَه شما انکار آن را کردید بینایم به مقام شما و به گمراهی آنکه با شما مخالفت کرد دوست دار لَكُمْ وَلَا وَلِيَائِكُمْ، مُبَغْضٌ لِأَعْدَائِكُمْ وَمُعَادٍ لَهُمْ، سِلْمٌ لِمَنْ شَمَا و (دوستدار) دوستان شمایم و بعض دشمنانتان را در دل دارم و دشمن آنهايم، صلحهم با هر که سالِمَكُمْ، وَحَرْبٌ لِمَنْ حَارَبَكُمْ، مُحَقِّقٌ لِمَا حَقَّقْتُمْ، مُبِطِلٌ لِمَا باشما صلح کند و در جنگ با هر کس که با شما در جنگ است حق می دانم آنچه را شما حق دانستید و باطل دانم آنچه را ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۵۳ أَبَطَلْتُمْ، مُطِيعٌ لَكُمْ، عَارِفٌ بِعَقِيقَتِكُمْ، مُقِرٌّ بِفَضْلِكُمْ، مُحْتَمِلٌ شما باطل دانستید پیرو شمایم عارف به حق شمایم اقرار به برتری شما دارم بار علم دانش شما را لِعِلْمِكُمْ، مُحْتَجِبٌ بِإِذْنِكُمْ، مُعْتَرِفٌ بِكُمْ، مُؤْمِنٌ بِأَيْكُمْ، تحمل کنم و از مهالک در پرده عهد و امان شما روم به شما (وحققتان) اعتراف دارم و به بازگشتن ایمان دارم مُصِدِّقٌ بِرَجْعِيَّتِكُمْ، مُتَنَظِّرٌ لِأَمْرِكُمْ، مُرْتَقِبٌ لِدَوْلَتِكُمْ، آخِذٌ و رجعت شما را تصدق دارم و چشم براه فرمان شما و منتظر دولت شمایم گفتارستان بِقَوْلِكُمْ، عاملِ بِأَمْرِكُمْ، مُسْتَجِيرٌ بِكُمْ، زَائِرٌ لَكُمْ، لَا إِذْ عَائِذُ رَا بِگیرم و دستورتان را انجام دهم و به شما پناه جویم و شما را زیارت کنم و به قبرهای بِقُبُورِكُمْ، مُسْتَشْفِعٌ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ بِكُمْ، وَمُتَرَبَّ بِكُمْ، إِلَيْهِ، شما پناه آرم و شما را بدرگاه خدای عزوجل شفیع آرم و بوسیله شما به پیشگاهش تقرب جویم وَمُقَدِّمُكُمْ أَمَامَ طَلَبَتِي وَحَوَائِجِي وَإِرَادَتِي فِي كُلِّ أَحْوَالِي و شما را در پیش روی خواسته و حاجات و اراده ام قرار دهم در همه حالات وَأَمْوَرِي، مُؤْمِنٌ بِسَرَرِكُمْ وَعَلَالِيَّتِكُمْ وَشَاهِدِكُمْ وَغَائِبِكُمْ وَأَوَّلِكُمْ و کارهایم، ایمان دارم به نهان شما و آشکارتان و حاضرتان و غائبان و اول و آخرِ کُمْ، وَمُفَوْضٌ فِي ذَلِكَ كُلِّهِ إِلَيْكُمْ، وَمُسْلِمٌ فِي مَعْكُمْ، و آخرتان و در این باره کار را به

خدوختان و امی گذارم (و هیچگونه ایرادی به کارهای شما ندارم) و تسليم شمایم و قلّی لکم مُسَلِّم، و رأیی لکم تبع، و نصیحتی لکم مُعَدَّه، حتی و دلم نیز تسليم شما است و رأی من نیز تابع (رأی) شما است و یاریم برایتان آماده است تا آنکه ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۵۴ یٰحٰيٰ اللّٰهُ تَعَالٰى دِيْنَهُ بِكُمْ، وَيَرِدُّ كُمْ فِي أَيَامِهِ، وَيُظْهِرُ كُمْ لِعَدْلِهِ، خدای تعالی دینش را بوسیله شما زنده کند و دوباره بازگرداند شما را در روزها (ی حکومت) خود و آشکار تان سازد برای عدل خود و یمکن کم فی ارضیه، فمکن کم معکم لامع غیر کم، آمنت بکم، و پابرجایتان کند در روی زمینش، پس با شما باشم با شما نه با غیر شما و ایمان دارم به شما و تولیت آخر کم بـما تولیت بـاول کم، و بـبرئـت إلـى اللـهـ عـزـ وـجـلـ وـ دـوـسـتـ دـارـمـ آـخـرـینـ فـرـدـ شـمـاـ رـاـ بـهـ هـمـاـ دـلـیـلـ کـهـ دـوـسـتـ دـارـمـ اوـلـیـنـ شـخـصـ شـمـاـ رـاـ وـ بـیـزـارـیـ جـوـیـمـ بـهـ پـیـشـگـاهـ خـدـایـ عـزـوـجـلـ مـنـ آـعـدـائـکـمـ وـمـنـ الـجـبـتـ وـالـطـاغـوتـ وـالـشـیـاطـینـ وـحـزـبـهـمـ اـزـ دـشـمـانـتـانـ وـ اـزـ جـبـتـ وـ طـاغـوتـ (خـلـفـایـ) وـ شـیـاطـینـ وـ پـیـرـوـانـشـانـ الـظـالـمـینـ لـکـمـ، وـالـجـاحـدـینـ لـحـقـکـمـ، وـالـمـارـقـینـ مـنـ وـلـیـتـکـمـ، آـنـ سـتـمـکـارـانـ بـرـ شـمـاـ وـ مـنـکـرـانـ حـقـ شـمـاـ وـ بـیـرـونـ روـنـدـگـانـ اـزـ زـیـرـ بـارـ وـلـایـتـ شـمـاـ وـالـغـاصـبـینـ لـاـرـثـکـمـ، وـالـشـائـیـطـینـ فـیـکـمـ، الـمـنـحـرـفـینـ عـنـکـمـ، وـمـنـ وـغـصـبـ کـنـتـدـگـانـ مـیرـاثـ شـمـاـ وـ شـکـ کـنـنـدـگـانـ درـبـارـهـ شـمـاـ وـ منـحـرـفـ شـدـگـانـ اـزـ طـرـیـقـهـ شـمـاـ وـ اـزـ کـلـ وـلـیـجـهـ دـوـنـکـمـ، وـکـلـ مـطـاعـ سـوـاـکـمـ، وـمـنـ الـائـمـةـ الـدـیـنـ هـرـ هـمـدـ وـ وـسـیـلـهـایـ غـیرـ اـزـ شـمـاـ وـ هـرـ فـرـمـانـرـوـائـیـ جـزـ شـمـاـ وـ اـزـ پـیـشوـایـانـیـ کـهـ یـدـعـوـنـ إـلـىـ التـارـ، فـتـبـتـیـ اللـهـ أـبـدـاـ ماـ حـیـیـتـ عـلـیـ مـوـالـاتـکـمـ مرـدمـ رـاـ بـهـ دـوـزـخـ مـیـ خـوـانـدـ پـسـ خـدـاـونـدـ پـابـرـجـایـمـ بـدارـدـ هـمـیـشـهـ تـاـ زـنـدـهـاـمـ بـرـ مـوـالـاتـ وـمـحـیـتـکـمـ وـدـیـنـکـمـ، وـوـقـنـیـ لـطـاعـتـکـمـ، وـرـزـقـنـیـ شـفـاعـتـکـمـ، وـ دـوـسـتـیـ وـ دـینـ وـ آـئـینـ شـمـاـ وـ مـوـقـفـمـ دـارـدـ بـرـایـ فـرـمـانـبـارـدـارـیـ شـمـاـ وـ رـوـزـیـمـ گـرـدـانـدـ شـفـاعـتـ شـمـاـ رـاـ اـدـعـیـهـ وـ زـیـارـاتـ مـدـینـهـ منـورـهـ، صـ: ۱۵۵ وـوـجـعـلـنـیـ مـنـ خـیـارـ مـوـالـیـکـمـ، التـابـیـعـنـ لـمـاـ دـعـوـتـمـ إـلـیـهـ، وـجـعـلـنـیـ وـ قـرـارـمـ دـهـدـ اـزـ بـرـ گـزـیدـگـانـ دـوـسـتـانـتـانـ آـنـاـنـکـهـ تـابـعـ دـعـوـتـ شـمـاـ هـسـتـنـدـ وـ بـگـرـدـانـدـ مـرـاـ مـمـنـ یـقـنـصـ آـثـارـکـمـ، وـیـسـیـلـکـمـ سـیـلـکـمـ، وـیـهـتـدـیـ بـهـدـاـکـمـ، اـزـ کـسـانـیـ کـهـ پـیـروـیـ کـنـدـ اـزـ آـثـارـ شـمـاـ وـ مـیـ رـوـدـ بـهـ رـاهـ شـمـاـ وـ رـاهـنـمـایـیـ جـوـیدـ بـهـ رـاهـنـمـایـیـ شـمـاـ وـیـحـشـرـ فـیـ زـمـرـتـکـمـ، وـیـکـرـ فـیـ رـجـعـتـکـمـ، وـیـمـلـکـ فـیـ دـوـلـتـکـمـ، وـ مـحـشـورـ گـرـددـ درـ گـروـهـ شـمـاـ وـ باـزـ گـرـددـ درـ دـورـانـ رـجـعـتـ وـ باـزـ گـشتـ شـمـاـ وـ بـهـ فـرـمـانـرـوـائـیـ رـسـدـ درـ دـورـانـ حـکـومـتـ شـمـاـ وـیـشـرـفـ فـیـ عـافـیـتـکـمـ، وـیـمـکـنـ فـیـ آـیـاـمـکـمـ، وـ تـقـرـعـیـنـهـ غـدـاـ وـ مـفـتـخـرـ گـرـددـ بـهـ عـافـیـتـ (وـ حـسـنـ عـاقـبـتـ) اـزـ شـمـاـ وـ مـقـتـدـرـ گـرـددـ درـ رـوـزـهـایـ (حـکـومـتـ) شـمـاـ وـ رـوـشـنـ گـرـددـ دـیدـهـاـشـ فـرـدـایـ قـیـامـتـ بـرـوـیـتـکـمـ، بـأـبـیـ أـنـتـمـ وـأـمـیـ وـأـنـفـسـیـ وـأـهـلـیـ وـمـالـیـ، مـنـ اـرـادـالـلـهـ بـدـیدـارـ شـمـاـ پـدرـ وـ مـادـرـمـ وـ خـودـمـ وـ خـانـدـانـ وـ دـارـاـئـیـ بـهـ فـدـایـ شـمـاـ هـرـ کـهـ آـهـنـگـ خـداـ کـنـدـ بـدـأـیـکـمـ، وـمـنـ وـحـدـهـ قـبـلـ عـنـکـمـ، وـمـنـ قـصـدـهـ تـوـجـهـ بـکـمـ، اـزـ شـمـاـ (بـایـدـ) شـرـوعـ کـنـدـ وـ آـنـکـسـ کـهـ خـداـ رـاـ بـهـ یـکـتـائـیـ شـنـاسـدـ (طـرـیـقـهـاـشـ رـاـ) اـزـ شـمـاـ پـذـیرـدـ وـ هـرـ کـهـ قـصـدـ اوـ کـنـدـ بـهـ شـمـاـ روـ کـنـدـ مـوـالـیـ لـاـ اـحـصـیـ شـاءـکـمـ، وـلـاـ أـلـبـلـغـ مـنـ الـمـدـحـ کـنـهـکـمـ، وـمـنـ سـرـورـانـ مـنـ شـنـایـ شـمـاـ رـاـ نـتوـانـمـ کـرـدـ وـ بـاـ مـدـحـ بـهـ کـنـهـ وـ حـقـیـقـتـ شـمـاـ نـرـسـمـ وـ بـاـ الـوـضـفـ قـدـرـکـمـ، وـأـنـتـمـ نـوـرـ الـأـخـيـارـ وـهـدـاـهـ الـأـبـارـ، وـحـجـجـ تـوـصـیـفـ قـدـرـ وـ مـنـزلـتـ شـمـاـ رـاـ بـیـانـ نـتوـانـمـ کـهـ شـمـائـیـدـ روـشـنـیـ خـوبـانـ وـ رـاهـنـمـایـ نـیـکـانـ وـ حـجـتـهـایـ الـجـبـارـ، بـکـمـ فـتـحـ اللـهـ وـ بـکـمـ یـحـیـمـ، وـبـکـمـ یـنـزـلـ الـعـیـثـ، وـبـکـمـ خـدـایـ جـبـارـ، خـدـاـونـدـ (عـالـمـ وـجـودـ رـاـ) بـهـ شـمـاـ آـغـازـ کـرـدـ وـ بـهـ شـمـاـ نـبـزـ خـتمـ کـنـدـ وـ بـخـاطـرـ شـمـاـ فـرـوـ رـیـزـدـ بـارـانـ رـاـ وـ بـخـاطـرـ شـمـاـ اـدـعـیـهـ وـ زـیـارـاتـ مـدـینـهـ منـورـهـ، صـ: ۱۵۶ یـمـسـکـ السـمـاءـ أـنـ تـقـعـ عـلـیـ الـأـرـضـ إـلـاـ بـاـذـنـهـ، وـبـکـمـ یـنـفـسـ شـمـاـ فـرـوـ رـیـزـدـ بـارـانـ رـاـ وـ بـخـاطـرـ شـمـاـ اـدـعـیـهـ وـ زـیـارـاتـ مـدـینـهـ منـورـهـ، صـ: ۱۵۷ الـهـمـ نـگـهـ دـارـدـ آـسـمـانـ رـاـ اـزـ اـینـکـهـ بـرـ زـمـینـ اـفـنـدـ جـزـ بـهـ اـذـنـ اوـ وـ بـخـاطـرـ شـمـاـ بـگـشـایـدـ اـنـدوـهـ رـاـ وـیـکـشـیـفـ الـضـرـ، وـعـنـدـکـمـ ماـ نـزـلـتـ بـهـ رـسـلـهـ، وـهـبـطـتـ بـهـ وـ بـرـطـفـ کـنـدـ سـخـتـیـ رـاـ وـ درـ پـیـشـ شـمـاـ اـسـتـ آـنـچـهـ رـاـ پـیـمـبـانـشـ فـرـودـ آـورـدـ مـلـاـئـیـکـتـ، وـإـلـىـ حـدـکـمـ». وـ فـرـشـتـگـانـشـ بـهـ زـمـینـ آـوـرـدـنـ وـبـسـوـیـ جـدـ شـمـاـ. وـ اـگـرـ زـیـارتـ اـمـیرـ مـؤـمنـانـ عـلـیـهـ السـلـامـ باـشـدـ بـهـ جـایـ «وـإـلـىـ جـدـکـمـ» بـکـوـ: «وـإـلـىـ أـخـیـکـ»، وـ بـهـ سـوـیـ بـرـادرـتـ، بـعـثـ الرـوـحـ الـأـمـیـنـ، آـتـاـکـمـ اللـهـ مـاـ لـمـ یـوـتـ أـحـدـاـ مـنـ (رـوـحـ الـأـمـیـنـ) جـبـرـیـلـ) نـازـلـ گـرـدـیدـ، بـهـ شـمـاـ دـادـهـ اـسـتـ خـدـاـونـدـ آـنـچـهـ رـاـ بـهـ هـیـچـیـکـ اـزـ مـرـدـ الـعـالـمـینـ، طـأـطـاـ کـلـ شـرـیـفـ لـشـرـفـکـمـ، وـبـعـحـ کـلـ مـتـکـبـرـ جـهـانـیـانـ نـدـادـهـ سـرـ (فـرـوـتـنـیـ) بـزـیرـ آـوـرـدـهـ هـرـ شـخـصـ شـرـیـفـیـ درـ بـرـابرـ شـرـفـ شـمـاـ وـ گـرـدنـ نـهـادـهـ هـرـ مـتـکـبـرـ لـطـاعـتـکـمـ، وـخـضـعـ کـلـ جـبـارـ لـفـضـ لـکـمـ، وـذـلـ کـلـ شـئـیـ لـکـمـ، بـهـ فـرـمـانـبـارـدـارـیـ شـمـاـ وـ فـرـوـتـنـ گـشـتـهـ هـرـ گـرـدنـکـشـیـ درـ بـرـابرـ فـضـلـ شـمـاـ وـ خـوارـشـدـ هـرـ چـیـزـیـ بـرـایـ شـمـاـ وـأـشـرـقـتـ الـأـرـضـ بـنـورـکـمـ، وـفـازـ الـفـائزـوـنـ بـوـلـایـتـکـمـ، بـکـمـ وـ روـشـنـ شـدـ زـمـینـ بـهـ یـرـ توـ نـورـ شـمـاـ وـ رـسـتـگـارـ شـدـنـدـ مـرـدـمـانـ رـسـتـگـارـ بـوـسـلـهـ لـوـلـایـتـ وـ دـوـسـتـیـ شـمـاـ، بـوـسـلـهـ شـمـاـ اـدـعـیـهـ وـ زـیـارـاتـ مـدـینـهـ

منوره، ص: ۱۵۷ یُسِّلِمَكَ إِلَى الرَّضْوَانِ، وَعَلَى مَنْ جَحَدَ وَلَا يَتَكَبَّمْ غَضَبُ به بهشت رضوان توان رسید و برآنکس که منکر فرمانروائی شما است خشم خدای الرَّحْمَانِ، بِأَبِي أَنْتَمْ وَأُمِّي وَنَفْسِي وَأَهْلِي وَمَالِي، ذِكْرُكُمْ فِي رَحْمَانِ (حَتَّم وَمُسْلِم) است، پدر و مادرم و خودم و خاندان و دارایم فدای شما باد، (ای سروران من گرچه) ذکر شما در (زبان) الْذَّاكِرِينَ، وَأَشِمَاؤُكُمْ فِي الْأَشْجَاءِ، وَأَجْسَادُكُمْ فِي الْأَجْسَادِ، ذکر کنندگان است و نامهایتان در میان نامها و پیکرتان با سایر پیکرها وَأَرْوَاحُكُمْ فِي الْأَرْوَاحِ، وَأَنْفُسِكُمْ فِي النُّفُوسِ، وَآثَارُكُمْ فِي وَرَوَاتِنَ در میان سایر روانها و جانهاتان در (عداد) سایر جانها و آثارتان در میان الْأَثَارِ، وَقُبُورُكُمْ فِي الْقُبُورِ، فَمَا أَخْلَى أَسْمَاءُكُمْ، وَأَكْرَمَ آثارَ (دیگران) و قبرهاتان در (شمار) سایر قبرها است ولی (شما را چه نسبت با دیگران) چه شیرین است نامهایتان و بزرگوار است أَنْفُسِكُمْ، وَأَعْظَمْ شَانِكُمْ، وَأَجَلَّ خَطَرَكُمْ، وَأَوْفَى عَهْدَكُمْ، جانهاتان و بزرگ است مقاماتان و برجسته است متزلت و موقعیتان و با وفا است عهدتان وَأَصْدَقَ وَعْدَكُمْ، كَلَامُكُمْ نُورٌ، وَأَمْرُكُمْ رُشدٌ، وَوَصِيَّكُمُ التَّقْوَى وَرَاسَتْ اسْتَ وَعْدَتَانَ سختنان نور و دستورتان یکپارچه رشد و رستگاری است سفارستان پرهیز کاری و فَعْلُكُمُ الْخَيْرِ، وَعَادَتُكُمُ الْإِحْسَانُ، وَسِيَّجِيَّتُكُمُ الْكَرَمُ، وَشَانِكُمْ و کارتان خیر و خوبی و عادت شما احسان و نیکی و شیوه شما کرم و بزرگواری و رفتارتان الحُقُّ وَالصِّدْقُ وَالرَّفْقُ، وَقُولُكُمْ حُكْمٌ وَحَتْمٌ، وَرَأْيُكُمْ عِلْمٌ حَقٌّ وَرَاسَتِي وَمَدارِئِي است وَكَفْتَارِتَانَ مُسْلِمٌ وَحَتْمِي اسْتَ وَرَأْيِي شما دانش ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۵۸ وَحَلْمٌ وَحَزْمٌ، إِنْ ذُكِرَ الْخَيْرُ كُنْتُمْ أَوَّلَهُ وَأَصْلَمَهُ وَفَرَعَهُ وَمَعْدِنَهُ وَبِرْدَارِي وَدُورَانِيَّشِي اسْتَ اگر از خیر و خوبی ذکری به میان آید آغاز و ریشه و شاخه و مرکز و مأواه و مُمْتَهَاهُ، بِأَبِي أَنْتَمْ وَأُمِّي وَنَفْسِي، كَيْفَ أَصْفُ حُسْنَ وَجَيْگَاه وَپَایانش شمائید پدر و مادرم و خودم به فدای شما چگونه توصیف کنم ثنای شَانِكُمْ، وَأَخْصِصِي جَمِيلَ بَلَائِكُمْ، وَبِكُمْ أَخْرَجَنَا اللَّهُ مِنَ الدُّلُلِ، نیکوی شما را و چگونه شماره کنم آزمایشهای خوبی که دادید و بوسیله شما بود که خدا ما را از ذلت بیرون آورد وَفَرَجَ عَنَّا غَمَرَاتِ الْكُرُوبِ، وَأَنْقَذَنَا مِنْ شَفَا جُرْفِ الْهَلَكَاتِ وَكَشَايِشَ داد به گرفتاریهای سخت ما و نجاتمان داد از پرتوگاه هلاکت و نابودی وَمِنَ النَّارِ، بِأَبِي أَنْتَمْ وَأُمِّي وَنَفْسِي، بِمُوَالِاتِكُمْ عَلَمَنَا اللَّهُ مَعَالِمَ وَهُمْ از آتش دوزخ، پدر و مادرم و خودم به فدای شما که بوسیله دوستی شما خداوند به ما یاد داد دستورات دِینِنا، وَأَصْلَحَ ما كَانَ فَسَدَ مِنْ دُنْيَا، وَبِمُوَالِاتِكُمْ تَمَتِ الْكَلِمَةُ، دینمان را و اصلاح کرد آنچه را که از دنیای ما تباہ گشته بود و بوسیله شما کلمه (توحید و معارف دین) کامل شد وَعَظَمَتِ الْعِمَّةُ، وَأَتَلَّفَتِ الْفُرْقَةُ، وَبِمُوَالِاتِكُمْ تَقْبِلُ الطَّاغِعُهُ و نعمت بزرگ گشت و جدائی و اختلاف مبدل به الفت و اتحاد گردید و بوسیله موالات شما پذیرفته گردد عبادت‌های المفترضه، وَلَكُمُ الْمَوَدَّهُ الْوَاجِبَهُ، وَالدَّرَجَاتُ الرَّفِيعَهُ، وَالْمَقَامُ وَاجِبُ وَاجِبُ و (تنها) دوستی شما است که بر خلق لازم و فرض است و از آن شما است درجات بلند و مقام الْمُحْمُودُ، وَالْمَكَانُ الْمَعْلُومُ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَالْجَاهُ الْعَظِيمُ، شایسته و جایگاه معین و معلوم در نزد خدای عزوجل و متزلت عظیم ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۵۹ وَالشَّانُ الْكَبِيرُ، وَالشَّفَاعَيْهُ الْمَقْبُولَهُ، رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبعَنَا وَرَتَبَهُ بزرگ و شفاعت پذیرفته، پروردگارا ما ایمان داریم بدانچه نازل فرمودی و پیروی کردیم الرَّسُولَ فَأَكْبَنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ، رَبَّنَا لَا تُرْغِبُنَا بَعْدَ إِذْ هَيَّدَنَا از پیامبرت پس نام ما را با گواهان (به این حقایق) ثبت فرما، پروردگارا منحرف مکن دلهای ما را پس از آنکه راهنماییمان کردی وَهَبَ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَهُ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَابُ، سُبْبَحَانَ رَبِّنَا إِنْ وَبِخشش به ما از نزد خوبیش رحمتی که براستی تویی بخشایشگر، منزه است پروردگار ما که کانَ وَعِيدُ رَبِّنَا لَمَعْتَولًا، یا وَلَى اللَّهِ، إِنَّ بَيْنِي وَبَيْنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ براستی و عده او انجام شدنی است ای ولی خدا همانا میان من و خدای عزوجل ذُنُوبًا لا یائی عَلَيْهَا إِلَّا رِضاَكُمْ، فَبِحَقِّ مَنِ اشْتَمَنَّكُمْ عَلَى سِرَّهُ، گناهانی است که محظوظ و پاک نکند آنها را جز رضایت شما پس به حق آن خدائی که شما را امین به راز خود کرده وَاسْتَرْعَاكُمْ أَمْرَ خَلْقِهِ، وَقَرَنَ طاعَتُكُمْ بِطَاعَتِهِ، لَمَّا اسْتَوْهَبْتُمْ وَسَرِپِرْسَتِي کار خلق خود را به شما و اگذارده و فرمانبرداری شما را به فرمانبرداری خود که شما بخشش گناهانم را ذُنُوبِی، وَكُنْتُمْ شُفَعَائِی، فَإِنِّی لَكُمْ مُطِيعُ، مَنْ أَطَاعَكُمْ فَقَدْ (از خدا) بخواهید و شفیعان من گردید زیرا که من فرمانبردار شمایم، هر که از شما فرمانبرداری کند خدای را اطاعَ اللَّهَ، وَمَنْ عَصَاَكُمْ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ، وَمَنْ أَحَبَّكُمْ فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهَ، فرمانبرداری کرده و هر که نافرمانی شما کند خدای را نافرمانی کرده و هر که شما را دوست دارد خدای را دوست داشته وَمَنْ

أَبْغَضَ كُمْ فَقَدْ أَبْغَضَ اللَّهَ. اللَّهُمَّ إِنِّي لَوْ وَجَدْتُ شُفَعَاءً وَهُرَ كَه شما را دشمن دارد خدای را دشمن داشته. خدا! اگر من شفیعانی را می‌یافتم ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۶۰ **أَقْرَبَ إِلَيْكَ مِنْ مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ الْأَكْيَارِ الْأَتِمَّ الْأَبْرَارِ لِجَعْلِهِمْ كَه نزدیکتر باشد** بدرگاهت از محمد و خاندان نیکویش آن پیشوایان نیکوکار بطور مسلم آنها را شفعائی، **فَيَحْقِّهُمُ الذِّي أَوْجَبْتَ لَهُمْ عَلَيْكَ أَسْأَلُكَ أَنْ تُدْخِلَنِي شَفِيعَانَ خَوْدَ قَرَارِ مِنْ دَادَمْ پَسْ از تو می‌خواهم بدان حقی که برای ایشان بر خود واجب کردی مرا فی جُمْلَةِ الْعَارِفِينَ بِهِمْ وَبِحَقِّهِمْ، وَفِي زُمْرَةِ الْمَرْحُومِينَ در زمره عارفان به مقام آنها و به حق آنها قرارم ده و نیز در زمره کسانی که بوسیله شفاعت آنها بِشَفَاعَتِهِمْ، إِنَّكَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ مُورَدِ مَهْرِ قَرَارِ گرفته‌اند که تو مهربانترین مهربانانی و درود خدا بر محمد و آل الطَّاهِرِينَ، وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا كَثِيرًا، وَحَسِبَنَا اللَّهُ وَنَعْمَ الْوَكِيلُ». پاکش و سلام مخصوص و بسیاری بر آنها باد و بس است ما را خدا و نیکو و کیلی است.»**

زیارت امین اللہ

یکی از زیارت‌های بسیار معروف و معتبر است که در کتاب‌های زیارات نقل شده است. مرحوم علامه مجلسی آن را از نظر متن و سند از بهترین زیارات دانسته که مناسب است در همه حرمها و مزارهای ائمّه علیهم السلام بر آن مداومت شود. این زیارت، هم از زیارت‌های مطلقه محسوب می‌شود که ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۶۱ در هر وقت می‌توان خواند، هم از زیارت‌های مخصوصه روز غدیر خم است، و هم از زیارات جامعه‌ای است که در همه حرم‌های مقدس ائمّه علیهم السلام خوانده می‌شود. محتوایی عرفانی و سراسر شور و اشتیاق به قرب الهی دارد. کیفیت آن چنان است که به سندهای معتبر روایت شده از جابر از امام محمد باقر علیه السلام که امام زین العابدین علیه السلام به زیارت امیرالمؤمنین علیه السلام آمد، و نزد قبر آن حضرت ایستاد، و گفیست، و گفت: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَحُجَّتُهُ عَلَى عِبَادِهِ»، «سلام بر تو ای امانتدار خدا در زمین او و حجتش بر بندگان او السلام عَلَيْكَ يَا أَمِيرَالْمُؤْمِنِينَ، أَشْهَدُ أَنَّكَ جَاهِيدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ سلام بر تو ای امیر مؤمنان گواهی دهم که تو در راه خدا جهاد کردی چهاده، وَعَمِلْتَ بِكِتَابِهِ، وَاتَّبَعْتَ سُنْنَتَ نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، چنانچه باید و رفتار کردی به کتاب خدا (قرآن) و پیروی کردی از سنتهای پیامبر شریعتی الله علیه و آله حتی دعاک الله إلى جواره، فَقَبَضَكَ إِلَيْهِ بِاخْتِيَارِهِ، وَالْزَمَّ تا اینکه خداوند تو را به جوار خویش دعوت فرمود و به اختیار خودش جانت را قبض نمود و ملزم کرد **أَعْيَدَأَكَ الْحُجَّةَ مَعَ مَا لَكَ مِنَ الْحَجَّاجِ الْبَالِغَةِ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِهِ**، دشمنات را به حجت و برهان با حجتهای رسای دیگری که با تو بود بر تمامی خلق خود ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۶۲ اللَّهُمَّ فَاجْعَلْ نَفْسَتِي مُطْمَئِنَّةً بِقَدَرِكَ، راضِيَةً بِقَضَائِكَ، مُولَعَةً خَدَايَا قرار ده نفس مرا آرام به تقدیرت و خوشند به قضایت و حریص بِذَكْرِكَ وَدُعَائِكَ، مُحِبَّةً لِصَفْوَةِ أُولَائِكَ، مَحْبُوبَةً فِي أَرْضِكَ به ذکر و دعایت و دوستدار بر گزیدگان دوستانت و محبوب در زمین وَسَمَائِكَ، صَابِرَةً عَلَى نُزُولِ بَلَاءِكَ، شَاكِرَةً لِفَوَاضِتِ لِتَعْمَائِكَ، وَآسِمَاتُ و شکیبا در مورد نزول بلایت و سپاسگزار در برابر نعمتهای فزونت ذاکرَةً لِسَوَابِعِ آلاَتِكَ، مُشْتَاقَةً إِلَى فَرَحَةِ لِقَائِكَ، مُتَرَوِّدَةً التَّقْوَى و متذکر عطایای فراوانت مشتاق به شاد گشتن دیدار توشه گیر پرهیز کاری لیومِ جزائیک، مُسْتَتَّةً بِسْتَنِ أُولَائِكَ، مُفارِقَةً لِأَخْلَاقِ أَعْدَائِكَ، برای روز پاداشت پیروی کننده روشهای دوستانت دوری گزیننده اخلاق دشمنات مُسْعُولَةً عَنِ الدُّنْيَا بِحَمْدِكَ وَثَنَائِكَ». سرگرم از دنیا به ستایش و ثبات.» پس گونه خود را بر قبر گذاشت و گفت: «اللَّهُمَّ إِنَّ قُلُوبَ الْمُخْتَيَّنِ إِلَيْكَ وَالْهُدَى، وَسُبُّلَ الرَّاغِبِينَ إِلَيْكَ «خدایا براستی دلهای فروتنان در گاهت بسوی تو حیران است و راههای مشتاقان به جانب تو شارعه، وَأَعْلَامُ الْقَاصِدِينَ إِلَيْكَ وَاضِحَّهُ، وَأَفْنَدَهُ الْعَارِفِينَ مِنْكَ باز است و نشانه‌های قاصدان کویت آشکار و نمایان است و قلبهای عارفان از تو ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۶۳ فازعه، وأصوات الدَّاعِينَ إِلَيْكَ صاعِدَهُ، وَأَبْوَابَ الْإِجَابَةِ لَهُمْ ترسان است و صدای خوانندگان بطرف تو صاعد و درهای اجابت برویشان مُفْتَحَهُ، وَدَعْوَةَ مَنْ ناجاکَ مُسْتَجَابَهُ، وَتَوْيِيَةَ مَنْ أَنَابَ إِلَيْكَ باز است و دعای آنکس که با تو راز گوید مستجاب است و توبه آنکس که به درگاه تو

بازگردد مَقْبُولَةٌ، وَعَبْرَةٌ مِنْ بَكَى مِنْ خَوْفِكَ مَوْحُومَةٌ، وَالإِغَاشَةَ لِمَنْ پَذِيرَفْتَهُ اسْتَ وَاشْكَ دِيدَه آنکس که از خوف تو گردید مورد رحم و مهر است و فریادرسی تو برای کسی که اشتیغات بک موجوده، وَالإِعَاشَةَ لِمَنِ اشْتَعَانَ بِكَ مَبْدُولَهُ، به تو استغاثه کند آمده است و کمک کاریت برای آنکس که از تو کمک خواهد رایگان است وَعِدَاتِكَ لِعِبَادِكَ مُسْجَزَهُ، وَزَلَّ مِنْ اسْتَقَالَكَ مُقَالَهُ، وَأَعْمَالَ وَعَدَهایی که به بندگان دادی و فایش حتمی است و لغش کسی که از تو پوزش طلب بخشد است و کارهای العاملین لدینک محفوظه، وَأَزْرَاقَكَ إِلَى الْخَلَاقِ مِنْ لَدُنْكَ آنانکه برای تو کار کنند در نزد تو محفوظ است و روزیهایی که به آفریدگان دهی از نزدت نازله، وَعَوَادَتَ الْمَزِيدِ إِلَيْهِمْ وَاصِلَهُ، وَذُنُوبَ الْمُسْتَغْفِرِينَ ریزان است و بهره های بیشتری هم بسویشان می رسد و گناه آمرزش خواهان (از تو) مَعْفُورَهُ، وَحَوَائِجَ خَلْقِكَ عِنْدَكَ مَقْضَيَهُ، وَجَوَائِزَ السَّائِلِينَ آمرزیده است و حاجتها آفریدگان نزد تو روا شده است و جایزه های سائلان عِنْدَكَ مُوَفَّرَهُ، وَعَوَادَتَ الْمَزِيدِ مُتَوَاتِرَهُ، وَمَوَائِدَ الْمُشَيَّطَعِمِينَ در پیش تو فراوان است و بهره های فروزن پیاپی است و خوانهای احسان تو برای طعام خواهان ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۶۴ مُعَدَّه، وَمَنَاهِلَ الظَّمَاءِ لَدِينِكَ مُتَرَعَّهُ. اللَّهُمَّ فَاسْتَيْجِبْ دُعَائِي، آمده است و حوضهای آب برای تشنگان لبریز است خدایا پس دعایم را مستجاب کن وَأَقْبِلْ ثَنَائِي، وَاجْمَعْ بَيْنِ وَبَيْنَ أُولَيَائِي، بِحِقِّ مُحَمَّدٍ وَعَلَيِّ و پذیر مرح و ثنایم را و گردآور میان من و دوستانم به حق محمد و علی وَفَاطِمَهُ وَالْحَسَنِ وَالْحَسَنِ، إِنَّكَ وَلِيُّ نَعْمَائِي وَمُنْتَهِي مُنَايَ و فاطمه و حسن و حسین که براستی تویی صاحب نعمتهايم و منتهای آرزویم و غایه رجائی فی مُنْقَلَبِي وَمَثَوَّيَ). و سرحد نهایی امیدم و بازگشتگاه و اقامتكاهم». و در کامل الزیارات بعد از زیارت این جملات آمده است: «أَنْتَ إِلَهِي وَسَيِّدِي وَمَوْلَايَ، اغْفِرْ لِي وَلِأَوْلَيَائِنَا، وَكُفَّ عَنَّا» (تویی معبد و آقا و مولای من بیامرز دوستان ما را و بازدار از ما آعدانما، وَأَشْغَلْهُمْ عَنْ اذانا، وَأَظْهِرْ كَلِمَهُ الْحَقِّ وَاجْعَلْهُمُ الْعُلِيَا، دشمنانمان را و سرگ مشان کن از آزار ما و آشکار کن گفتار حق را و آنرا برتر قرار ده وَأَدْحِضْ كَلِمَهَ الْبَاطِلِ وَاجْعَلْهُمُ السُّفْلَى إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ و از میان ببر گفتار باطل را و آنرا پست گردان که براستی تو بر هرچیز قَدِيرُ». توانایی. ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۶۵

زیارت وارث

زیارت مطلقه امام حسین علیه السلام معروف به زیارت وارث این زیارت معتبر و پرمحتوا، ابراز علاقه و همبستگی با سیدالشهدا و شهدای دیگر علیهم السلام کربلاست، و سلسله نورانی نیاکان امام حسین و دودمان رسالت علیهم السلام را به یاد می آورد. و پیوند زائر را با اهلیت عصمت تحکیم می کند. پس چون قصد زیارت امام حسین علیه السلام نمودی بگو: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يا وارثَ آدَمَ صَفْوَةِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا «سلام بر تو ای وارث آدم بر گزیده خدا سلام بر تو ای وارث نوح نبی الله، السلام علیکَ يا وارثَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللهِ، وارث نوح پیغمبر خدا سلام بر تو ای وارث ابراهیم خلیل خدا السلام علیکَ يا وارث مُوسَى كَلِيمِ اللهِ، السلام علیکَ يا وارث سلام بر تو ای وارث موسی هم سخن با خدا سلام بر تو ای وارث عیسی رُوحِ اللهِ، السلام علیکَ يا وارث مُحَمَّدِ حَبِّ اللهِ، عیسی روح خدا سلام بر تو ای وارث محمد حبیب خدا ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۶۶ السلام علیکَ يا وارث امیر المؤمنین، السلام علیکَ سلام بر تو ای وارث امیر مؤمنان علیه السلام سلام یا ابنَ مُحَمَّدِ الْمُصْطَفَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ عَلَيِّ بر تو ای فرزند محمد مصطفی سلام بر تو ای فرزند علی المرضی السلام علیکَ يَا ابْنَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ، السلام علیکَ مرتضی سلام بر تو ای فرزند فاطمه زهرا سلام بر تو یا ابنَ حَدِيْحَةَ الْكَبِيرِيِّ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ثَارَاللهِ وَابْنَ ثَارِهِ وَالْوِتْرِ ای فرزند خدیجه کبری سلام بر تو ای کسی که خدا خونخواهیش کند و فرزند چنین خونی و ای تک و تنها ماندهای که المُؤْتُور، أَشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ أَقْمَتَ الصَّلَاةَ، وَآتَيْتَ از کا، وَأَمْرَتَ انتقام خونت گرفته نشد گواهی دهم که تو پاداشی نماز را و بدادی زکات را و امر کردی بالمعروف، وَنَهَيْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَأَطَعْتَ اللهَ وَرَسُولَهُ حَتَّى به معروف (کار نیک) و نهی کردی از منکر (کار زشت) و پیروی کردی از خدا و رسولش تا آتاکَ الْيَقِيْنِ، فَلَعَنَ اللهُ أَمَّهُ قَتَلَتُكَ، وَلَعَنَ اللهُ أَمَّهُ ظَلَمْتُكَ، وَلَعَنَ به شهادت رسیدی پس خدا لعنت کند مردمی که تو را کشتد و

خدا لعنت کند مردمی که به تو ستم کردند الله أَمَّةٌ سَمِعَتْ بِذِلِّكَ فَرَضِيَتْ بِهِ، يا مَوْلَايَ يا أَبَا عَبْدِ اللهِ، أَشْهَدُ وَخَدا لعنت کند مردمی که این جریان را شنیدند و بدان راضی شدند ای مولای من ای ابا عبد الله گواهی دهم آنک کُنْتْ نُورًا فِي الْأَصْلِابِ الشَّامِخَةِ وَالْأَرْجَامِ الْمُطَهَّرَةِ، که تو براستی نوری بودی در صُلْبَهای شامخ (و بلند) و رَحْمَهای پاک، آلوهات ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۶۷ لَمْ تُتْجِسِّكَ الْجَاهِلِيَّةُ بِأَنْجَاسِهَا، وَلَمْ تُلْبِسِكَ مِنْ مُهْلِكَاتِ ثَيَابِهَا، نَكَرَ زَمَانَ جَاهِلِيَّتِهِ بِهِ بَلِّيْدِيْهَا يَا شَيْشَيْشَيْهِ وَنُوشَانِدَتْ از جامه‌های آلوهه و چرکش وَأَشْهَدُ آنکَ مِنْ دَعَائِمِ الدِّينِ وَأَرْكَانِ الْمُؤْمِنِينَ، وَأَشْهَدُ آنکَ وَگواهی دهم که براستی تو از جمله ستونهای دین و پایه‌های محکم مردان با ایمانی و گواهی دهم که براستی تو الإِلَمَامُ الْجَيْرُ الْقَيْرُ الرَّضِيَّ الرَّكِيْ الْهَادِيُّ الْمَهْدِيُّ، وَأَشْهَدُ آنَّ پیشوائی هستی نیکوکار و با تقوی و پسندیده و پاکیزه و راهنمای راه یافته و گواهی دهم که الْأَئِمَّةُ مِنْ وُلِيدَكَ كَلِمَةُ التَّقْوَى وَأَعْلَامُ الْهُدَى وَالْعَرْوَةُ الْوُثْقَى امامان از فرزندان تو اساس (و حقیقت) تقوی و نشانه‌های هدایت و دستاویز محکم (حق) وَالْحُجَّةُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا، وَأَشْهَدُ اللهُ وَمَلَائِكَتَهُ وَأَنْبِيَاءُهُ وَرُسُلَّهُ، وَحِجَّتِهایی بر مردم دنیا هستند و گواه گیرم خدا و فرشتگانش و پیمبرانش و رسولانش را آنی بِكُمْ مُؤْمِنْ وَبِأَيْدِكُمْ مُوقِنْ، بِشَرَائِعِ دِينِي وَخَوَاتِيمِ عَمَلي، که من براستی به شما ایمان دارم و به بازگشتستان یقین دارم طبق مقررات دین و مذهبیم و پایان کردارم وَقَلِيلٍ لِقَلْبِكُمْ سَاطِلٌ، وَأَمْرٍ لِأَمْرِكُمْ مُتَّسِعٌ، صَلَواتُ اللهِ وَدَلْ تَسْلِيمٍ دَلْ شَمَاءَ اَسْتَ وَ كَارِمٍ پیرو کار شما است درودهای خدا عَلَيْكُمْ، وَعَلَى أَرْوَاحِكُمْ، وَعَلَى أَجْسَادِكُمْ، وَعَلَى أَجْسَامِكُمْ، بر شما و بر روانهایتان و بر جسدهاتان و بر پیکرتان وَعَلَى شاهِدِكُمْ، وَعَلَى غَائِبِكُمْ، وَعَلَى ظَاهِرِكُمْ، وَعَلَى وَبر حاضرتان و بر غائبتان و بر آشکارتان و بر ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۶۸ باطِنِكُمْ، بِأَبِي أَنَّتْ وَأَمِي يَا ابْنَ رَسُولِ اللهِ، بِأَبِي أَنَّتْ وَأَمِي يَا نَهَانَتَانَ پدر و مادرم به فدای تو ای فرزند رسول خدا پدر و مادرم فدای تو ای أَبَا عَبْدِ اللهِ، لَقَدْ عَظَمْتِ الرَّزِيَّةَ، وَجَلَّ الْمُصْبَّةُ بِكَ عَلَيْنَا وَعَلَى ابا عبد الله براستی بزرگ گشت عزایت و گران شد مصیبت تو بر ما و بر جمیع أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، فَلَعَنَ اللهُ أَمَّةً أَسْرَجَتْ همه اهل آسمانها و زمین پس خدا لعنت کند مردمی را که اسبان را زین کردن وَالْجَمْتَ وَتَهَيَّأَتْ لِقَتَالِكَ، يا مَوْلَايَ يا أَبَا عَبْدِ اللهِ، وَدَهَانَهُ زَدَنَدَ وَآمَادَهُ كَشْتَارَتْ شدند ای مولای من ای ابا عبد الله قَصِّيْدَتْ حَرَمَكَ وَأَتَيْتُ مَشْهَدَكَ أَسْأَلُ اللهَ مِنْ آهَنَگَ کردم حرم تو را و آمدم به زیارتگاهت از خدا خواهم بالشأن الَّذِي لَكَ عِنْدَهُ وَبِالْمَحَلِ الَّذِي لَكَ لَدَيْهِ أَنْ يُصَيِّلَى عَلَى بَدَانِ مَنْزَلَتِي که در پیش او داری و بدان مقامی که نزدش داری که درود فرستد بر مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَآنِ يَجْعَلُنِي مَعَكُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْمَآخِرَةِ». محمد و آل محمد و قرار دهد مرا با شما در دنیا و آخرت. پس دو رکعت نماز زیارت با هر سوره که می خواهی بخوان، و چون از نماز فارغ شدی بگو: «اللَّهُمَّ إِنِّي صَلَّيْتُ وَرَكَعْتُ وَسَجَدْتُ لَكَ، وَحِيدَكَ (خدایا من نماز خواندم و رکوع کردم و سجده بجا آوردم برای تو تنها که ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۶۹ شریکَ لَكَ، لَأَنَّ الصَّلَاةَ وَالرُّكُوعَ وَالسُّجُودَ لَا تَكُونُ إِلَّا لَكَ، شریک نداری زیرا نماز و رکوع و سجده نیست جز برای تو لَأَنَّكَ أَنَّ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ چونکه تویی خدائی که معودی جز تو نیست خدا یا درود فرست بر محمد و آل مُحَمَّدٍ، وَأَلِيْغُهُمْ عَنِّي أَفْضَلَ السَّلَامِ وَالتَّحِيَّةِ، وَارْدُدْ عَلَى مِنْهُمْ مُحَمَّدٍ وَبرسان از جانب من بدانها بهترین سلام و تحيیت را و باز گرдан از جانب آنها نیز بر من السَّلَامِ. اللَّهُمَّ وَهَاتَنِ الرَّكْعَتَانِ هَدِيَّةٌ مِنِّي إِلَيْ مَوْلَايَ الْحُسَيْنِ بْنِ سَلَامِ خدا یا و این دو رکعت نمازی که خواندم هدیه‌ای است از من به پیشگاه سرورم حضرت حسین ابن علی علیه‌یم السلام، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَيْهِ، وَتَقَبَّلْ عَلَى علیه‌یما السلام خدا یا درود فرست بر محمد و بر آن حضرت و پذیر مینی، واجزی نی علی ذلک بِأَفْضَلِ أَمْلَى وَرَجَائِي فیکَ وَفِی از من و پاداشم بده در برابر آن بر طبق بهترین آرزو و امیدی که درباره ولیک، يا ولی المُؤْمِنِینَ. ولی تو دارم ای سرپرست مؤمنان.» آنگاه به قصد زیارت علی بن الحسین علیه‌یما السلام بگو: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ رَسُولِ اللهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ نَبِيِّ اللهِ، سلام بر تو ای فرزند رسول خدا سلام بر تو ای فرزند پیامبر خدا ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۷۰ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ سلام بر تو ای فرزند امیرمؤمنان سلام بر تو ای فرزند الحُسَيْنِ الشَّهِيدِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الشَّهِيدُ بْنُ الشَّهِيدِ، السَّلَامُ حسین شهید سلام بر تو ای شهید و فرزند (آن امام) شهید، سلام عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمَظْلُومُ بْنُ الْمَظْلُومِ، لَعَنَ اللهُ أَمَّةٌ قَتَلَتَكَ، وَلَعَنَ بر تو ای ستم رسیده

و فرزند (آن امام) ستمدیده خدا لعنت کند مردمی که تو را کشتند و خدا الله أَمَّهُ ظلَمْتُك، وَلَعَنَ اللهُ أَمَّهُ سَيِّعَتْ بِذِلِّكَ فَرْضَةٌ يَثِبُّتُهُ.
لعنت کند مردمی که به تو ستم کردند و خدا لعنت کند مردمی را که از این جریان اطلاع پیدا کرده و بدان راضی شدند. السلام علیک
یا ولی الله و ابن ولیه، لَقَدْ عَظُمَتِ الْمُصِّيَّةُ سلام بر تو ای ولی خدا و فرزند ولی خدا براستی که بزرگ گشت مصیبت تو و جلت
الرَّزِّيَّةُ بِكَ عَلَيْنَا وَ عَلَى جَمِيعِ الْمُسْلِمِينَ، فَلَعَنَ اللهُ أَمَّهُ وَ كَرَانَ شَدَ عَزَّائِيْ تو بر ما و بر تمام مسلمانان، خدا لعنت کند مردمی قتلشک، وَ
أَبْرَأً إِلَى اللهِ وَ إِلَيْكَ مِنْهُمْ». که تو را کشتند و بیزاری جویم بسوی خدا و بسوی تو از آنها. سپس به تیت زیارت دیگر شهدای کربلا
بگو: «السلام علیکم یا اولیاء الله و احبابه، السلام علیکم یا «سلام بر شما ای اولیاء خدا و دوستانش سلام بر شما ای ادعیه و زیارات
مدینه منوره، ص: ۱۷۱ أَصْفِيَاءَ اللهِ وَ أَوِدَّاهُ، السلام علیکم یا انصار دین الله، السلام برگزیدگان خدا و دوستدارانش سلام بر شما ای
یاوران دین خدا سلام علیکم یا انصار رسول الله، السلام علیکم یا انصار بر شما ای یاران رسول خدا سلام بر شما ای یاران
امیر المؤمنین، السلام علیکم یا انصار فاطمه سیده نساء امیر مؤمنان سلام بر شما ای یاران فاطمه بانوی زنان العالمین، السلام علیکم یا
انصار ابی محمد الحسن بن علی جهانیان سلام بر شما ای یاران حضرت ابا محمد حسن بن علی الولی الزکی الناصح، السلام علیکم
یا انصار ابی عبد الله، بایی آن دوست خیرخواه سلام بر شما ای یاران حضرت ابا عبد الله پدر آنتم و امی، طبیعت و طابت الأرض التي فیها
دُفِنتُمْ، وَفُرِتُمْ فَوْزاً و مادرم به فدای شما براستی پاکیزه شدید و پاکیزه گشت آن زمینی که شما در آن مدفون شدید و به رستگاری
عظیماً، فیا لَيَتَنِی كُنْتُ مَعَكُمْ فَأَفْوَرَ مَعَكُمْ فِي الْجَنَّةِ مَعَ بَزَرَگَی رسیدید پس ای کاش من هم با شما بودم که با شما رستگار گردم با
الشہداء والصالحين و حسن أولئک رفیقاً والسلام علیکم شهیدان و شایستگان که آنان نیکو رفیقانی می باشند سلام بر شما و رحمه
الله و بر کانه». و رحمت و برکات خدا بر شما باد.» ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۷۲

زیارت آں یس

مرحوم مجلسي در کتاب بحار الأنوار به نقل از ناحيه مقدسه چنین آورده است که هرگاه خواستي به وسیله ما به سوي خداوند تبارک و تعالی و به سوي ما توجه کنيد، بگويند: «سَلَامٌ عَلَى الْأَلِيَّةِ» يا داعي الله ورباني «سلام بر آل یاسين [خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله سلام بر تو ای دعوت کننده بسوی خدا و عارف آیاتِه، السلام علیکَ یا باب الله ودبیان دینه، السلام علیکَ یا به آیاتش سلام بر تو ای واسطه خدا و سرپرست دین او سلام بر تو ای خلیفة الله وناصیر حقة، السلام علیکَ یا حججه الله ودلیل خلیفه خدا و یاور حق او سلام بر تو ای حجت خدا و راهنمای ارادتِه، السلام علیکَ یا تالی کتاب الله وترجمانه، السلام اراده او سلام بر تو ای تلاوت کننده کتاب خدا و تفسیر کننده آیات او سلام علیکَ فی آناء لیلک واطراف نهارک، السلام علیکَ یا بقیة الله بر تو در تمام آنات و دقایق شب و سرتاسر روز سلام بر تو ای بجای مانده از طرف خدا ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۷۳ فی أَرْضِهِ، السلام علیکَ یا میثاق الله الذی اخذه ووکدہ، در روی زمین سلام بر تو ای پیمان محکم خدا که آن را از مردم گرفت و تأکید کرد السلام علیکَ یا وعده الله الذی ضمنه، السلام علیکَ آیه‌العلم سلام بر تو ای وعده خدا که تضمینش کرده سلام بر تو ای پرچم المنسوب، والعلم المضبوء، والغوث والرحمه الواسعة برافراشته و دانش ریزان و فریدارس خلق و رحمت وسیع حق وعدها غیر مکذوب، السلام علیکَ حین تقوم، السلام علیکَ و آن وعده‌ای که دروغ نشود سلام بر تو هنگامی که پی‌می‌ایستی سلام بر تو حین تقدیم، السلام علیکَ حین تقرأ وتبین، السلام علیکَ حین هنگامی که می‌نشینی سلام بر تو هنگامی که (فرامین حق را) می‌خوانی و تفسیر می‌کنی سلام بر تو هنگامی که تصلی وتفتت، السلام علیکَ حین تزکع وتسیجد، السلام نماز می‌خوانی و قنوت کنی سلام بر تو هنگامی که رکوع و سجده بجای آوری سلام علیکَ حین تهلل و تکبر، السلام علیکَ حین تحمد وتسیتغفر، بر تو هنگامی که «لا اله الا الله» و «الله اکبر» گوئی سلام بر تو هنگامی که خدا را ستایش کنی و از او آمرزش خواهی السلام علیکَ حین تضییب وتمسی، السلام علیکَ فی اللیل إذا سلام بر تو هنگامی که بامداد کنی و شام کنی سلام بر تو در شب هنگامی که ادعیه و

زیارات مدینه منوره، ص: ۱۷۴ یَعْشِي وَالنَّهَار اِذَا تَجَلَّ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّهَا الْإِمَامُ الْمَأْمُونُ، تاریکیش فراگیرد و در روز هنگامی که پرده برگیرد سلام بر تو ای امام امین السلام علیکَ ایّهَا الْمَقْدَمُ الْمَأْمُولُ، السلام عَلَيْكَ بِجَوَامِعِ سلام بر تو ای مقدم (بر همه خلق و) مورد آرزو (ی آنان) سلام بر تو به همه السلام، أَشْهَدُكَ يَا مَوْلَايَ أَنِّي أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ سلامها گواه گیرم تو را ای مولا و سرور من که من گواهی دهم به اینکه معبدی نیست جز خدای یگانه که لا شریکَ له، وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ لَا حَيْبَ إِلَّا هُوَ وَأَهْلُهُ، شریک ندارد و نیز (گواهی دهم که) محمد بنده و رسول او است و محبوبی نیست جز او و خاندانش وَأَشْهَدُكَ يَا مَوْلَايَ أَنَّ عَلَيْهَا أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ حُجَّتُهُ، وَالْحَسَنَ وَالْحَسَنَ وَكَوَافِرَهُ گیرم تو را ای مولا من که علی امیر مؤمنان حجت خدا است و حسن حُجَّتُهُ، وَالْحُسَينَ عَلَيْهَا أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ حُجَّتُهُ، وَمُحَمَّدُ بْنُ حُجَّتُهُ، وَمُوسَى بْنُ حُجَّتُهُ علی حجت او است و حسین حجت او است و علی بن الحسین حجت او است و محمد بن علی حجت او، وَجَعْفَرٌ بْنُ مُحَمَّدٍ حُجَّتُهُ، وَمُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ علی حجت او است و جعفر بن محمد حجت او است و موسی بن جعفر حُجَّتُهُ، وَعَلَيَّ بْنَ مُوسَى حُجَّتُهُ، وَمُحَمَّدُ بْنَ عَلَيِّ حُجَّتُهُ، وَعَلَيَّ حجت او است و علی بن موسی حجت او است و محمد بن علی حجت او است و علی ابن مُحَمَّدٍ حُجَّتُهُ، وَالْحَسَنَ بْنَ عَلَيِّ حُجَّتُهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ حُجَّةُ اللَّهِ، بن محمد حجت او است و حسن بن علی حجت او است و گواهی دهم که تو حجت خدائی، ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۷۵ أَتَتْمُ الْأَوَّلَ وَالآخِرُ، «۱» وَأَنَّ رَجَعَنَّكُمْ حَقٌّ لَا رَيْبٌ فِيهَا، یوْمٌ لا ینفع شمائید اول و آخر و مسلمًا بازگشت شما حق است که شکی در آن نیست روزی که سود نَفْسًا ایمانُهَا لَمْ تَكُنْ آمَنَّتْ مِنْ قَبْلُ او کَسَبَتْ فِي ایمانها ندهد کسی را ایمانش که بیش از آن ایمان نیاورده یا در (مدت) ایمان خویش خیراً، وَأَنَّ الْمَوْتَ حَقٌّ، وَأَنَّ نَاكِرًا وَنَكِيرًا حَقٌّ، وَأَشْهَدُ أَنَّ النَّشَرَ کار خیری انجام نداده و همانا مرگ حق است و ناکر و نکیر حق است و گواهی دهم که زنده شدن پس از مرگ حق، وَالْبَغْثَ حَقٌّ، وَأَنَّ الصِّرَاطَ حَقٌّ، وَالْمِرْصَادَ حَقٌّ، وَالْمِيزَانَ حَقٌّ، وَالْجَنَّةَ وَالنَّارَ حَقٌّ، حق است و حشر (در قیامت) حق است و مرصاد (کمینگاه) حق است و میزان حق، وَالْحَسْرَ حَقٌّ، وَالْحِسَابَ حَقٌّ، وَالْجَنَّةَ وَالنَّارَ حَقٌّ، حق است و حساب حق است و بهشت و دوزخ حق است و الْوَعْدَ وَالْوَعِيدَ بِهِمَا حَقٌّ، یا مَوْلَايَ شَقِّيَ مَنْ خَالَفُكُمْ وَسَعِدَ وَوَعْدُهُ وَتَهْدِيَهُ آن و من دوست توأم و بیزارم مِنْ عَدُوِّكَ، فَالْحَقُّ مَا رَضِيَتُمُوهُ، وَالْبَاطِلُ مَا سَخَطْتُمُوهُ، از دشمنت حق آنست که شما پسند کردید و باطل همانست که شما بدان خشم کردید وَالْمَعْرُوفُ مَا أَمْرَتُمْ بِهِ، وَالْمُنْكَرُ مَا نَهَيْتُمْ عَنْهُ، فَنَفْسِي مُؤْمِنَهُ و معروف همان بود که شما بدان دستور دادید و منکر همان بود که شما از آن جلوگیری و نهی کردید، من ایمان دارم بِاللهِ وَحْيَدَهُ لَا شریکَ له، وَبِرَسُولِهِ وَبِأَمْرِ الْمُؤْمِنِينَ وَبِكُمْ یا به خدای یگانه ای که شریک ندارد و به رسول او و به امیر مؤمنان و به شما- ای مَوْلَايَ اُولَکُمْ وَآخِرِکُمْ، وَنُصْرَتِي مُعَدَّهُ لَکُمْ، وَمَوَدَّتِي خالصَهُ مَوْلَايَ من- از اول تا آخرتان و یاریم برای شما آماده است و دوستیم خالص و پاک لَکُمْ آمین آمین». برای شما است آمین آمین.» سپس بگو: «اللَّهُمَّ أَنِّي أَشَأْلُكَ أَنْ تُصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ نِيَ رَحْمَتِكَ «خدایا از تو خواهم که درود فرستی بر محمد پیامبر رحمت وَكَلِمَهُ نُورِكَ، وَأَنْ تَمَلأَ قَلْبِي نُورَ الْقِيَمِنِ، وَصَدِرِي نُورَ الْإِيمَانِ، وَكَلْمَهُ نُورَتْ و دیگر آنکه پرکنی دل مرا با نور یقین و سینه ام را با نور ایمان ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۷۷ وَفِكْرِي نُورَ الْبَيَاتِ، وَعَزْمِي نُورَ الْعِلْمِ، وَقُوَّتِي نُورَ الْعَمَلِ، و اندیشه ام را با نور تصمیمها و اراده ام را با نور علم و نیرویم را با نور عمل و لسانی نُورَ الْصِّدْقِ، وَدِينِي نُورَ الْبَصَائِرِ مِنْ عِنْدِكَ، وَبَصَرِي و زبانم را با نور راستگویی و دین و مذهبیم را با نور بیناییها ای از نزد خودت و چشمم را نُورَ الضِّياءِ، وَسَمْعِي نُورَ الْحِكْمَهِ، وَمَوَدَّتِي نُورَ الْمُوَالَهِ با نور روشنایی و گوشم را با نور فرزانگی و حکمت و دوستیم را با نور موالات لِمُحَمَّدٍ وَآلِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ حتی الْقَاَكَ وَقَدْ وَفَيْتُ بِعَهْدِكَ محمد و آتش علیهم السلام تا تو را دیدار کنم و من به عهد و میاثاقِکَ فَتَعْشِيَنِی رَحْمَتِكَ یا وَلَیْ یا حَمِيدْ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى و پیمان تو وفا کردم پس رحمت خود را بر من بپوشان ای سرپرست و ای ستوده خدایا درود فرست بر مُحَمَّدٍ حُجَّتِكَ فی أَرْضِكَ، وَخَلِیفَتِكَ فی بَلَادِكَ، وَالدَّاعِیِ إِلَی مُحَمَّدٍ حجت تو در روی زمینت و جانشین تو در شهرهایت و دعوت

کننده بسوی سَبِيلِكَ، وَالْقَائِمِ بِقِسْطِكَ، وَالثَّائِرِ بِأَمْرِكَ، وَلِيَ الْمُؤْمِنِينَ وَبَوَارِ راهت و قیام کننده به عدل و دادت و انقلاب کننده به دستور تو، دوست مؤمنان و نابود کننده الْكَافِرِينَ، وَمُجْلِي الظُّلْمِ، وَمُنْيِرُ الْحَقِّ، وَالنَّاطِقُ بِالْحُكْمِ كافران و برطرف کننده تاریکی و روشن کننده حق و گویای به حکمت والصِّدقِ، وَكَلِمَتِكَ التَّامَةُ فِي أَرْضِكَ، الْمُرْتَقِبُ الْخَائِفُ و راستی و آن کلمه (دستور و فرمان) کاملت در روی زمین که در حال انتظار و بیم بسر برد ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۷۸ وَالْوَلِيُّ النَّاصِحُ، سَفِينَةُ النَّجَاهِ وَعِلْمُ الْهُدَى وَنُورُ أَبْصَارِ الْوَرَى و آن سرپرست خیرخواه و کشته نجات و پرچم هدایت و روشنی دیدگان مردم وَخَيْرٌ مِنْ تَقْمَصَ وَازْتَدَى وَمُجْلِي الْعُمَى الَّذِي يَمْلأُ الْأَرْضَ و بهترین کسی که جامه و رداء ببر کرد و زداینده گمراهی آنکس که پرکند زمین را عَدْلًا وَقِسْطًا كَمَا مُلِئَ ظُلْمًا وَجَوْرًا، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، از عدل و داد چنانچه پرشده باشد از ستم و بیدادگری که براستی تو بر هر چیز توانيی اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى وَلِيِّكَ وَابْنِ أُولِيَّائِكَ الَّذِينَ فَرَضْتَ طَاعَتَهُمْ، خدايا درود فرست بر بنده مقرب درگاهت و فرزند بندگان مقربت آنانکه فرض کردی فرمانبرداریشان را وَأَوْجَبْتَ حَقَّهُمْ، وَأَذْهَبْتَ عَنْهُمُ الرِّجْسَ وَطَهَّرْتَهُمْ تَطْهِيرًا، واجب گرداندی حقشان را و دور کردی از ایشان پلیدی را و بخوبی پاکیزه‌شان کردی اللَّهُمَّ انصُرْهُ وَانْصُرْهُ بِهِ لِدِينِكَ، وَانْصُرْهُ بِهِ أُولِيَاءَكَ وَأُولَيَاءَهُ خدايا یاریش کن و بدست او دینت را یاری کن و یاری کن بوسیله او دوستان خودت و دوستان او وشیعته و انصاره، واجعلنا مِنْهُمْ. اللَّهُمَّ اعِدْهُ مِنْ شَرِّ كُلِّ باغ و شیعیان و یاورانش را و ما رانیز از آنان قرار ده خدايا نگاهش دار از شر هر متجاوز و طاغ و مِنْ شَرِّ جَمِيعِ خَلْقِكَ، وَاحْفَظْهُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ حَافِلِهِ و سرکشی و از شر همه مخلوق خودت و محافظتش کن از پیش رُویش و از پشت سرش وَعَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ شِمَالِهِ، وَاحْرُسْهُ وَامْنَعْهُ مِنْ أَنْ يُوصَلَ إِلَيْهِ و از سمت راستش و از طرف چیش و پاسداریش کن و نگاهش دار از اینکه گزند و آسیبی ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۷۹ بِسُوءِ، وَاحْفَظْ فِيهِ رَسُولَكَ وَآلَ رَسُولِكَ، وَاظْهِرْ بِهِ الْعِدْلَ، بدو رسد و (شوکت و عزت) رسول و آل رسولت را در (وجود) او حفظ فرما و آشکار (یا پیروز) گردان بدست او عدل و داد را وَأَيْدِهِ بِالنَّصِيرِ، وَانْصِرْ ناصِةَ رِبِّهِ، وَاحْذَدُلْ خَادِلِيهِ، وَاقْصِمْ و بیارت کمکش کن و یاورش رانیز یاری کن و هر که دست از یاریش بردارد خوار گردان و در هم شکن قاصِمِیه، وَاقْصِمْ بِهِ جَبَابَرَهُ الْكُفَّرِ، وَاقْتُلْ بِهِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ شکننده‌اش را و بشکن بدست او قدرت و شوکت کافران را و آنان را بدست آن حضرت به خاک هلاک افکن و هم چنین منافقان وَجَمِيعَ الْمُلْحَدِينَ حیثُ كانوا مِنْ مَسَارِقِ الْأَرْضِ وَمَغَارِبِها و همه بی‌دینان ستیزه‌جو را در هر جا هستند از خاورهای زمین و باخترهای آن بَرَّها وَبَحْرِها، وَأَمْلَأْ بِهِ الْأَرْضَ عَدْلًا، وَاظْهِرْ بِهِ دِينَ نَبِيِّكَ چه در خشکی و چه در دریا، و پرکن بوسیله او زمین را از عدل و داد و آشکار (یا پیروز) کن بوسیله‌اش دین پیامبرت صلی الله علیه و آله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَاجْعَلْنِي اللَّهُمَّ مِنْ أَنْصَارِهِ وَأَعْوَانِهِ وَأَتَبْاعِهِ- درود خدا بر او آلس- را و قرار ده خدايا، مرا نیز از یاران و کمک کاران و پیروان وَشِیعَتِهِ، وَأَرِنِي فِي آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ما يَأْمُلُونَ وَفَى و شیعیانش و به من بنمایان در مورد آل محمد علیهم السلام آنچه را آرزو داشتند و در عِدْوَهُمْ مَا يَحْذِرُونَ، إِلَهُ الْحَقِّ آمِنَ، يا ذَا الْجَلَلِ وَالْكَرَامِ يا مورد دشمنشان آنچه از آن می‌ترسند مستجاب گردان ای معبد حق و ای صاحب جلالت و بزرگواری ای أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». مهربانترین مهربانان». ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۸۰

دعای بعد از زیارت ائمّه علیهم السلام

این دعا به خاطر مفاهیم بسیار ارزشمند و عالی آن، به دعای عالیه المضامین معروف است که آن را سید بن طاووس در مصباح الزائر بعد از زیارت جامعه مذکوره نقل فرموده و آن دعای شریف این است: «اللَّهُمَّ إِنِّي زُرْتُ هَذَا الْإِمَامَ مُقْرَأً بِإِمامَتِهِ مُعْتَقِدًا لِفِرْضِ «خدايا من زیارت کردم این امام را در حالی که اقرار به امامتش دارم و معتقدم که اطاعتیش بر من طَاعَتِهِ فَقَصَدْتُ مَسْهَدَهُ بِذُنُوبِي وَعُيُوبِي وَمُوْبِقاتِ آثَامِي وَوَاجِبِ است و با این حال آهنگ زیارتگاهش را کردم و با گناهانی که دارم و با عیوب و جرمها هلاکت بارم و کُرْتِهِ سَيِّثَاتِي وَخَطَايَايِ وَ مَا تَعْرِفُهُ مِنِي مُسْتَبِّحًا بِعَفْوِكَ بدیهای بسیار و خطاکاری‌هایم و آنچه تو خود می‌دانی و پناه آورده‌ام به

گذشت مُسْتَعِدًا بِحَلْمٍ كَ رَاجِيًّا رَحْمَتَكَ لاجِنًا إِلَى رُكْنِكَ عَاءِدًا وَ به بِرَدَبَارِيتِ وَ امِيدَوَارِمِ به رَحْمَتِ وَ مَلْجِيَّ كَشْتَهَامِ به پَايِهِ وَ اسَاسِ مَرْحَمَتِ وَ پَناهَنَدَهَامِ بِرَأْفَتِكَ مُشَتَّشَفِعًا بِولَيْكَ وَ ابْنِ أُولَيَائِكَ وَ صَيْفِيكَ وَ ابْنِ به مَهْرَتِ وَ شَفِيعَ گَرْفَتَهَامِ ولَى تو وَ فَرَزَندَ اولَيَائِتِ رَا وَ بِرَگَزِيدَهَاتِ وَ پَسْرَادِعِيهِ وَ زِيَاراتِ مَدِينَهِ منورَه، ص: ۱۸۱ أَصْفَيَائِكَ وَ أَمِينَكَ وَ ابْنِ أُمَانِيَّكَ وَ خَلِيقَتَكَ وَ ابْنِ خُلَفَائِكَ بِرَگَزِيدَگَانَتِ رَا وَ امِينَ تو وَ فَرَزَندَانَ امَانَتَدارَانَتِ رَا وَ جَانِشِينَ تو وَ فَرَزَندَانَ جَانِشِينَاتَ رَا الَّذِينَ جَعَلْتُهُمُ الْوَسِيلَةَ إِلَى رَحْمَتِكَ وَ رِضْوَانِتَكَ وَ الدَّرِيْعَهَ إِلَى آنَانَكَهِ قَرَارَشَانَ دَادِيَ وَ سِيلَهَاهِي بَسُويَ رَحْمَتِ وَ خَوْشَنُودِيَتِ وَ وَاسِطَهَاهِي رَأْفَتَكَ وَ غُفرَانِكَ اللَّهُمَّ وَ أَوَّلَ حِيَاجِتِي إِلَيْكَ أَنْ تَغْفِرَ لِي مِيَا بَرَايِ مَهْرَ وَ آمِرَزِي سَيَّلَفَ مِنْ ذُنُوبِي عَلَى كَثْرَتِهَا وَ أَنْ تَعْصِيَهَا وَ فِيمَا بَقِيَ مِنْ گَناهَانَ گَذَشَتَهَامِ رَا با بَسيَارِي آنَها وَ نَگَاهَمِ دَارِي از گَناهِ در باقيمانَدَهِ عُمُرِي وَ تُطَهِّرِ دِينِي مِمَّا يُدَنِّسُهُ وَ يُشَيِّئُهُ وَ يُبَرِّرِي بِهِ وَ تَحْمِيهِ عُمُرِ وَ پَاكِ كَنِي دِينِ وَ آئِنَ مَرا از آنچِه آلوَده وَ چَرَكِينَشَ كَنَدَ وَ مَعِيوبَشَ سَازَدَ وَ نَگَاهَدارِيشَ كَنِي مِنَ الرَّيْبِ وَ الشَّكِ وَ الْفَسَادِ وَ الشِّرْكِ وَ تُشَبِّهَنِي عَلَى طَاعَتِكَ وَ از شَكِ وَ شَبهَهِ وَ فَسَادِ وَ شَركِ وَ استوارِمِ بَدارِي بِرَفَمانِبرِدارِي خَودِ وَ طَاعَهَ رَسُولَكَ وَ ذُرِيَّتِهِ النَّجَباءِ السَّعَدَاءِ صَلَواتُكَ عَلَيْهِمْ وَ فَرَمانِبرِدارِي پِيامِبرِتِ وَ فَرَزَندَانَ نَجِيبِ وَ سَعادَتِمنَدَشِ - كَه درودَهَاهِي تو وَ رَحْمَتِكَ وَ سَلامُكَ وَ بَرَكَاتِكَ وَ تُحِينَيِ ما أَحْيَيْتِنِي عَلَى رَحْمَتِ وَ سَلامِ وَ بَرَكَاتِ بِرَايِشَانَ بَادِ - وَ زَنَدَهَامِ بَدارِي تَا هَرَ قَدرَ كَه زَنَدَهَامِ بَرَ طَاعَتِهِمْ وَ تَمِيَّتِي إِذَا أَمَتَتِي عَلَى طَاعَتِهِمْ وَ أَنْ لَا تَمْحُو مِنْ قَلْبِي فَرَمانِبرِدارِيشَانَ وَ بَمِيرَانِيمِ هَرَگَاهِ كَه مُرَدِّمِ بِرَ فَرَمانِبرِدارِيشَانَ وَ مَحو نَكَنِي از دَلِ منَ ادعِيهِ وَ زِيَاراتِ مَدِينَهِ منورَه، ص: ۱۸۲ مَوَدَّتِهِمْ وَ مَحَبَّتِهِمْ وَ بَعْضَ أَعْدَائِهِمْ وَ مَرَاقِقَهُ أُولَيَائِهِمْ وَ بَرِّهِمْ وَ دَوْسَتِي وَ محبتِ ايشَانَ وَ بَغْضِ دَشْمَانِشَانَ وَ رِفَاقَتِ دَوْسَتَانِشَانَ وَ نِيَكِي كَرَدَنِ بِهِ ايشَانَ رَا أَسَالُكَ يا رَبِّ أَنْ تَقْبِلَ ذَلِكَ مِنِي وَ تُحِبِّ إِلَيَّ عِبَادَتِكَ وَ وَ از تو خَواهِمِ پَرَورِدَگَارَا كَه بِپَذِيرِي اينِ (زيارتِ وَ دَعا) رَا از منِ وَ مَرا دَوْسَتَدارِ عِبَادَتِ كَنِي الْمُواظِبَهُ عَلَيْهَا وَ تُسَبِّهَهَا طَنَى لَهَا وَ تُبَغَّضُ إِلَيَّ مَعَاصِيَكَ وَ وَ مَوَاظِبِتِمِ دَهِي بِرَآنِ وَ بَنْشَاطِمِ آورِي بِرَايِ عِبَادَتِ وَ مَنْتَفِرِمِ كَنِي از گَناهَانَ مَحَارِمُكَ وَ تَدْفَعِنِي عَنْهَا وَ تُجَبِّنِي التَّقْصِيَهَ إِلَيَّ فِي صَيَّلاَتِي وَ مَحْرَمَاتِ وَ بازِمِ دَارِي از آنَها وَ بِرَكَتَارِمِ دَارِي از كَوتَاهِي كَرَدَنِ در نَمازَهَايِمِ وَ الْإِسْتَهَانَهَ بِهَا وَ التَّرَاخِي عَنْهَا وَ تُوَفِّقَنِي لِتَأْدِيَتِهَا كَمَا فَرَضَتِ وَ وَ سَرَسَرِي گَرْفَتنِ آنِ وَ سَسَتِي وَ كَاهَلِي كَرَدَنِ در آنِ وَ مَوْفَقَمِ دَارِ بِرَايِ اداءِ آنِ چَنَانِچِهِ وَاجِبِ كَرَدَهَاهِي أَمْرَتَ بِهِ عَلَى سُيَّنهَ رَسُولِكَ صَلَواتُكَ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ رَحْمَتِكَ وَ وَ دَسْتُورِ فَرَمُودَهَاهِي بِهِ روْشِ پِيامِبرِتِ - كَه درودَهَاهِي تو وَ رَحْمَتِ بَرَكَاتِكَ خُضُوعًا وَ خُشُوعًا وَ تَشْرَحَ صَدْرِي لِإِيَّاتِ الرَّكَاءِ وَ وَ بَرَكَاتِ بِرَ او وَ آلَشِ بَادِ - با حالِ خُضُوعِ وَ خُشُوعِ وَ دِيَگَرِ آنَهِ سِينَهَامِ رَا بازِ كَنِي (وَ بَلَندِي نَظَرِ بِهِ منَ دَهِي) بِرَايِ پَرَداخْتَنِ زَكَاتِ إِعْطَاءِ الصَّدَقَاتِ وَ بَدْلِ الْمَعْرُوفِ وَ الْإِحْسَانِ إِلَيَّ شَيْعَهَ آلِ وَ دَادَنِ صَدَقَاتِ وَ انجَامِ كَارِنيِكَ وَ احسَانِ نَسْبَتِ بِهِ شَيْعَانِ مُحَمَّدِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَ مُواسَاتِهِمْ وَ لَا تَتوَفَّانِي إِلَّا بَعْدَ أَنْ آلِ مُحَمَّدِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَ مَواسَاتِ بِا آنَها وَ نَمِيرَانِيمِ مَكَرِّ بَعْدِ ازايِنَكَهِ ادعِيهِ وَ زِيَاراتِ مَدِينَهِ منورَه، ص: ۱۸۳ تَرْزُقَنِي حَيَّجَ بَيْتِكَ الْحَرَامِ وَ زِيَارَهَ قَبْرِ نِيَكَ وَ قَبْورِ الْمَائِمَهَ عَلَيْهِمُ روزِيَمِ كَنِي حَجَ خَانَهِ كَعبَهَاتِ وَ زِيَارتِ قَبْرِ پِيامِبرِتِ وَ قَبُورِ امامَانِ عَلَيْهِمُ السَّلَامِ رَا السَّلَامُ وَ أَسَالُكَ يا رَبِّ تَوْبَهَ نَصُوحاً تَرْضَاهَا وَ نِيَهَ تَحْمَدُهَا وَ وَ از تو خَواهِمِ پَرَورِدَگَارَا تَوبَهَ حَقِيقَيِ مُورَدِ پَسِندَتِ رَا وَ نِيَتِي كَه سَتُودَهَ در گَاهِ تو باشدَ عَمَلًا صَالِحًا تَقْبِلُهُ وَ أَنْ تَغْفِرَ لِي وَ تَوَفَّيَتِي إِذَا تَوَفَّيَتِي وَ تُهَوَّنَ وَ كَرِدارِ شَايِستَهَاهِي كَه تو بِپَذِيرِي وَ دِيَگَرِ آنَهِ مَرا بِيامِرِزِي وَ بِهِ منَ رَحْمِ كَنِي هَنَگَامِي كَه از اينِ جَهَانِ مَرا بَبرِي وَ آسَانِ كَنِي عَلَى سَيَّكَراتِ الْمَوْتِ وَ تَحْشِرَنِي فِي زُمْرَهُ مُحَمَّدِ وَ آلِهِ بِرِ منَ سَخْتَهَاهِي مَرَگِ رَا وَ مَحْشُورِمِ كَنِي در گَروهِ مُحَمَّدِ وَ آلَشِ - درودِ خَدا صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ وَ تَدْخِلَنِي الْجَنَّهَ بِرَحْمَتِكَ وَ تَجَعَلَ بِرَ او وَ اهَلِ بَيْتِ بَادِ - وَ دَاخِلِ بَهْشَتمِ كَنِي بِهِ رَحْمَتِ خَودَتِ دَمْعِي عَزِيزِيَا فِي طَاعَتِكَ وَ عَبَرَتِي جَارِيَهَ فِيمَا يُقْرَبُنِي مِنْكَ وَ واشِكَمِ رَا فَرَاوَانِ كَنِي در انجَامِ طَاعَتِ وَ سِرَشَكمِ رَا رِيزَانِ نَمَايِي در آنچِهِ مَرا بِهِ تو نَزَديِكَ گَرْدانِدَ قَلْبِي عَطْوَافَ عَلَى أُولَيَائِكَ وَ تَصُونَتِي فِي هَيْذِهِ الدُّنْيَا مِنَ وَ دَلَمِ رَا مَهْرَبَانِ كَنِي نَسْبَتِ بِهِ دَوْسَتَانَتِ وَ نَگَاهَمِ دَارِي در اينِ دَنِيَا العَاهَاتِ وَ الْأَفَاتِ وَ الْأَمْرَاضِ الشَّدِيدَهِ وَ الْأَشْيَاقِ المُزْمِنَهِ وَ از آسِيَهَا وَ آفَاتِ وَ بَيْمارِيَهَا سَخَتِ وَ درَدَهَاهِي مَزْمَنِ حَجْمِي أَنْوَاعِ الْبَلَاءِ وَ الْحَوَادِثِ وَ تَصِيرِفَ قَلْبِي عَنِ الْحَرَامِ وَ وَ از هَرِ نوعِ بلا وَ حَادَهَاهِي وَ بَكْرَدَانِي دَلَمِ رَا از تَوْجَهِ بِهِ حَرَامِ ادعِيهِ وَ زِيَاراتِ مَدِينَهِ منورَه، ص: ۱۸۴ تَبَغَّضُ إِلَيَّ مَعَاصِيَكَ وَ تُحِبِّ إِلَيَّ الْحَلَالَ وَ تَفْتَحَ لِي أَبُوَابَهُ

وَ وَ مِبْغُوش گَرْدَانِی در نَزَدِ مَنْ نَافِرْمَانِیْهَايَت را وَ مَحْبُوب گَرْدَانِی در پَيْشِ مَنْ حَلَّل را وَ بَكْشَائِي بِرَوِيم درهَاي آن را تَثْبِتَتْ نَيَّتِي وَ فِعْلِي عَلَيْهِ وَ تَمَدَّدَ فِي عُمَرِي وَ تَعْلُقَ أَبْوَابَ الْمِحْنَ وَ اسْتَوَارَ كَنَى نَيَّتِي وَ كَارِم را بَرَ آن وَ دَرَاز گَرْدَانِی عَمْرَم را وَ بِرْبَندِي بِرَوِيم درهَاي غَمَ عَنِي وَ لَا تَسْلِمْنِي ما مَنَثَتْ بِهِ عَلَيَّ وَ لَا تَسْتَرَدَ شَيْئًا مِمَّا أَخْسِنَتْ وَ مَحْنَتْ را وَ نَعْمَتْهَايَي كَه بَهْ مَنْ دَادَهَايَي از مَنْ نَكَنَى از مَنْ نَعْمَتْهَايَي احسانهای (بیشمار) بِهِ إِلَيَّ وَ لَا تَنْزَعَ مِنِي النِّعَمَ الَّتِي أَعْنَمْتَ بِهَا عَلَيَّ وَ تَرِيدَ فِيمَا خَود را از مَنْ باز نَسْتَانِي وَ جَدَنَكَنَى از مَنْ نَعْمَتْهَايَي (بسیاری) را كَه بَهْ مَنْ عَنَيَتْ فَرْمَودِي خَوَلَتْنِي وَ تَضَاعَفَهُ أَضْعَافًا مُضَاعَفَهُ وَ تَرْزُقَنِي مَالًا كَثِيرًا وَاسِتَعَا وَ بِيفَزَائِي بَرَ آنچَه بَهْ مَنْ ارْزاَنِي دَاشَتِي وَ مُضَاعَفَ گَرْدَانِي آنرا بَهْ چَنْدِين بَرَابِر وَ رُوزِيْم كَنَى مَالِي بِسِيَار وَ وَسِيعَ سَائِغاً هَنِيَّئًا نَامِيَّا وَ افِيَا وَ عَزَّا بَاقِيَا كَافِيَا وَ جَاهَا عَرِيَضَا مَنِيَّعَا وَ رِيزَان وَ گَوارَا وَ بَا بَرَكَت وَ رِسَا، وَ نِيزَ عَزَتِي بَاقِي وَ كَافِي، وَ آبَرَوَيِي بِهَنَاؤِر وَ شَكُوهَمَنْد نَعْمَمَه سَابِغَةَ عَامَةَ وَ تَعْيَيْنِي بِذَلِكَ عَنِ الْمَطَالِبِ الْمُنَكَّدَةِ وَ نَعْمَتِي شَايَان وَ فَرَاكِيرَنَدِه وَ بَيْ نِيَازِم كَنْ بِدِينُوسِيلِه از تَكَابُوهَايِي پَرْ مَشْقَتِ الْمَوَارِدِ الصَّعِبَةِ وَ تَخَلَّصَنِي مِنْهَا مُعَيَّافِي فِي دِينِي وَ نَفْسِي وَ مَوَارِدِ سَخَّت وَ دَشَوَار وَ رَهَائِيم دَهِي از آنها با سَلَامَتِي دِين وَ جَان وَ وُلْمِدِي وَ مَا أَعْطَيْتِي وَ مَنَحْتِي وَ تَحْفَظَ عَلَيَّ مِيَالِي وَ جَمِيعَ مَا فَرَزَنِدَانِم وَ چِيزَهَايِي دِيَگَرِي كَه بَهْ مَنْ عَطَا كَرَدِه وَ ارْزاَنِي دَاشَتِي وَ نَكَهَدَارِي بِرَايِم مَالِم وَ هَمَه آنچَه رَا ادعِيَه وَ زِيَارتِ مدِينَه منورَه، ص: ۱۸۵ خَوَلَتْنِي وَ تَقْبِضَ عَنِي أَيْدِي الْجَبَابِرَه وَ تَرَدَّنِي إِلَيَّ وَطَنِي وَ بَهْ مَنْ بَخَشِيدَهَايِي وَ بَرَگِيرِي از سِرِ منْ دَسْتَهَايِي (ستم پیشه) گَرْدَنَكَشَان را وَ بازِم گَرْدَانِي به وَطَنِم تَبِلَغَنِي نَهَايَهَ أَمَلِي فِي دُنْيَايِي وَ آخِرَتِي وَ تَجَعَّلَ عَاقِبَهَ أَمَرِي وَ بِرَسَانِي مَرَا بَهْ نَهَايَت آرَزوِيْم در دِنِيَا وَ آخِرَتِم وَ بَكَرَدَانِي سَرَانِجَام كَارِم را مَحْمُومَوَدَه حَسَنَه سَلِيمَه وَ تَجَعَّلَنِي رَحِيبَ الصَّدَرِ وَاسِعَ الْحِيَالِ پَسَنْدِيَدِه وَ نِيكُو وَسَالِم، وَ قَرَارِم دَهِي فَرَاخِ سِينِه (وَ بَلَندِ نَظَرِه) وَ فَرَاخِ حَالَ حَسَنَ الْخُلُقِ بَعِيدًا مِنَ الْبَخْلِ وَ الْمَنْعِ وَ الْنِفَاقِ وَ الْكِذَبِ وَ خَوْشِ خَلْقِي وَ دُورِ از بَخْلِ وَ مَمَانَعَتْ (از احسانِ وَ دَسْتِگِيرِي) وَ نِفَاقِ وَ دَرُوغِ وَالْبَهْتِ وَ قَوْلِ الزُّورِ وَ تُؤْسَخِ فِي قَلْبِي مَحَجَّهَ مُحَمَّدِ وَ آلِ مُحَمَّدِ وَ بَهْتَانِ وَ زَورِگَوبِي وَ رِيشَهَدَارِي كَنَى در دَلِم دَوَسَتِي مَحَمَّدِ وَآلِ مَحَمَّدِ وَ شَيَعَتِهِمْ وَ تَحْرُسَنِي يَا رَبِ فِي نَفْسِي وَ أَهْلِي وَ مَالِي وَ وُلْدِي وَ شَيَعِيَانِشَان رَا وَ مَحَاظِظَتِم كَنَى پَرَورِدَگَارَا در جَانِم وَ خَانِدَانِم وَ مَالِ وَ فَرَزَنِدَانِم وَ أَهْلِ حُرَّاتِي وَ إِخْوَانِي وَ أَهْلِ مَوَدَّتِي وَ ذَرَّيَتِي بِرَحْمَتِكَ وَ نَانِخُورَانِ وَ بَرَادِرَانِ وَ دَوَسَتَانِ وَ نِزَادِم بَهْ مَهَرِ وَ جُودِكَ اللَّهُمَّ هَيْنِه حَاجَاتِي عِنْدَكَ وَ قَدِ اسْتَكْثَرْنَهَا لِلْؤُمِي وَ جَوْدَتْ خَدَايَا اينها بَودَ حاجَتَهَايَي كَه من بَدَرَگَاه تو دَارَم وَ اينكَه زَيَادَشَان كَرَدَم بَخَاطِرِ گَدا صَفَنِي وَ حَرَصَ شُسْحِي وَ هَيِ عِنْدَكَ صَغِيرَه حَقِيرَه وَ عَلَيْنِكَ سَهْلَه يَسِيرَه زَيَادِي است كَه من دَارَم وَلى هَمَه آنها در نَزَد تو كَوْچَكَ وَ اندَكَ است وَ انجامِشَ برَايِ تو سَهَلِ وَ آسَانِ است ادعِيَه وَ زِيَارتِ مدِينَه منورَه، ص: ۱۸۶ فَأَشَأَلَمِكَ بِحَيَاهِ مُحَمَّدِ وَآلِ مُحَمَّدِ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ عِنْدَكَ وَ پَس از تو خَواهِمِ به آن آبَرَوَيِي كَه مَحَمَّدِ وَآلِ مَحَمَّدِ - كَه بَرَ او وَ بَرَ ايَشَانِ سَلام بَاد - در نَزَد تو دَارَنَد بِحَقِّهِمْ عَلَيْكَ وَ بِمَا أَوْجَبَتْ لَهُمْ وَ بِسَائِرِ آنَبِيَاءِتِكَ وَ رُسُلِكَ وَ بَهْ حَقِيَ كَه ايَشَانِ برَ تو دَارَنَد وَ بَدَانَچَه وَاجِبَ كَرَدهَايِي برَايِشَانِ وَ بَهْ حَقِ سَايِرِ پِيمَبرَانِ وَ رَسُولَانِ وَ أَصْفَيَاءِتِكَ وَ أَوْلَيَاءِتِكَ الْمُخَلَّصَه يَنِ مِنْ عِبَادَكَ وَ بِإِسْمِكَ الْأَعْظَمِ برَگَزِيدَگَانِ وَ دَوَسَتَانِ مَخَلَصَ از بَنَدَگَانَتِ وَ بَهْ حَقِ بَزَرَگَتِرِينِ نَامِ اعْظَمَتِ الْمَأْعَظَمِ لَمَّا قَضَيَتِهَا كُلَّهَا وَ أَسْعَفَتِهَا كُلَّهَا وَ لَمْ تُخَيِّبْ أَمَلِي وَ كَه هَمَه اين حاجَتها را بِرَايِم بَرَآورِي وَ كَامِروَايِم سَازِي بَدانَها وَ امِيدِ وَ آرَزوِيْم را مَبْدِلِ به رَجَائِي، اللَّهُمَّ وَشَفِعْ صَاحِبَ هَذَا الْقَبْرِ فَيَ يا سَيِّدِي يَا وَلَيَ اللَّهِ نَوْمِيدِي نَكَنِي خَدَايَا وَ شَفَاعَتِ صَاحِبِ اين قَبْر را در بَارَه من بِيَذِيرِ، اى آقَای من اى وَلى خَدا يا أَمِينَ اللَّهِ أَسْأَلُكَ أَنْ تَشْفَعَ لِي إِلَيَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي هَذِهِ وَاي امانِتَدارِ خَدا از تو خَواهِمِ كَه شَفَاعَتِ كَنَى از من بَدَرَگَاه خَدَايَا عَزَوْجَل در هَمَه اين الحاجَاتِ كُلَّهَا بِحَقِّ آبَائِكَ الطَّاهِرِينَ وَ بِحَقِّ أَوْلَادِكَ الْمُنْتَجِيَنَ حاجَتها به حقِ پَدرَانِ پَاكَت وَ بِحَقِ فَرَزَنِدَانِ برَگَزِيدَهَاتِ فَإِنَّ لَكَ عِنْدَ اللَّهِ تَقدَّسَتْ أَشِيمَاؤُه الْمُنْزَلَه الشَّرِيفَه وَ زِيرَا كَه بَرَايِ تو در نَزَد خَداونَدِي كَه نَامَهَايِش مَنْزَه است مقَامِي است بَس شَرِيفَ الْمَرْتَبَه الْجَلِيلَه وَ الْجَاهَ الْعَرِيَضَ اللَّهُمَّ لَوْ عَرَفْتُ مَنْ هُوَ أَوْجَهُ وَ مَرْتَبَتِي است برجَسَتِه وَ آبَرَوَيِي است پَهَنَاوَر وَ بَسِيَارِ خَدَايَا اَگَرْ من كَسِي را سَرَاغَ دَاشَتِم كَه آبَرَوْمَنْدَر بَودَ ادعِيَه وَ زِيَارتِ مدِينَه منورَه، ص: ۱۸۷ عِنْدَكَ مِنْ هَذَا الْإِلَمَامَ وَ مِنْ آبَائِهِ وَ آبَائِهِ الطَّاهِرِينَ عَلَيْهِمْ در نَزَد تو از اين امام بَزَرَگَوارِ وَ از پَدرَانِ وَ فَرَزَنِدَانِ پَاكِيزَهَاش عَلِيهِمِ السَّلَامِ وَ الصَّلَاهُ لَجَعَلَهُمْ سُفَعَائِي وَ قَدَّمَهُمْ أَمَامَ حاجَتِي وَ بَطَورِ مَسْلِم آنها را شَفِيعَانِ خَودِ مَيَگَرَفتِم وَ پَيَشِ روَي حاجَتها طَلِبَاتِي

هذِه فَاسْمَعْ مِنِي وَ اسْتَجِبْ لِي وَ افْعُلْ بِي ما أَنْتَ أَهْلُهُ وَ خواسته‌ها یم قرار می‌دادم پس از من بپذیر و دعا یم را به اجابت رسان و انجام ده درباره من آنچه را تو شایسته آنی یا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ وَ مَا قَصَرْتَ عَنْهُ مَسْأَلَتِي وَ عَجَزْتَ ای مهربانترین مهربانان خدایا و هر چه را کوتاه آمد از آن درخواست من (و از یادم رفت) و ناتوان شد عنْهُ فُوَّتِي وَ لَمْ تَبَلَّغْهُ فِطْنَتِي مِنْ صَالِحِ دِينِي وَ دُنْیَايَ وَ آخِرَتِي از آن نیرویم، و فکرم بدان نرسید از آنچه به صلاح دین و دنیا و آخرتم باشد فَامْنُ بِهِ عَلَيَّ وَ احْفَظْنِي وَ احْرُسْنِي وَ هَبْ لِي وَ اغْفِرْ لِي وَ مَنْ پس آنها را بر من منت گذار (و عطا فرما) و محافظتم کن و پاسداریم کن و به بخش بر من و بیامرز مرا، و هر کس ارادتی بِسُوءِ اوْ مَكْرُوهِ مِنْ شَيْطَانٍ مَرِيدِ اوْ سُلْطَانٍ عَنِيدِ اوْ که قصد دارد به من آسیبی یا امر ناخوشایندی وارد کند چه از شیطانی متمرد یا سلطانی معاند مُخَالِفٍ فِي دِينِ اوْ مُنَازِعٍ فِي دُنْيَا اوْ حَاسِدٍ عَلَيَّ نِعْمَةً اوْ ظَالِمٌ يا مخالف در دین یا سیزه‌جوئی در مال دنیا یا حسودی که در نعمتی بر من رشک برد یا ستمکار اوْ باغٰ فَاقْبَضْ عَنِي يَدَهُ وَ اصْرِفْ عَنِي كَيْدَهُ وَ اشْغَلْهُ عَنِي يا زورگویی (که باشد) قدرتش را از سر من بازگیر و نقشه‌اش را از من بازگردان و او را بخودش ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۸۸ بِنَفْسِهِ وَ اكْفِنِي شَرَهُ وَ شَرَّ أَتَبَاعِهِ وَ شَيَاطِينِهِ وَ أَجْرِنِي مِنْ كُلِّ مَا مَشْغُولٌ كُنْ وَ شَرٌّ خُودَش وَ شَرٌّ پِيروان وَ شَيَاطِينِش را از من کفایت فرما و پناهم ده از هر چه يَضُّرُّنِي وَ يُجْحِفُ بِي وَ أَعْطَنِي جَمِيعَ الْخَيْرِ كُلِّهِ مِمَّا بِهِ مِنْ زِيَانٍ زَنْدَ وَ بِهِ هَلَّا-کتم اندازد و هر خیر و خوبی است همه را به من عطا فرما چه آنکه أَعْلَمُ وَ مِمَّا لَا-أَعْلَمُ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَ اغْفِرْ مِنْ دَانِمْ وَ چه آن را که نمی‌دانم خدایا درود فرست بر محمد و آل محمد و بیامرز لی وَ لَوِالْتَدَى وَ لِإِخْوَانِي وَ أَخْوَاتِي وَ أَعْمَامِي وَ مَرَا وَ پَدِرَ وَ مَادِرَمْ وَ بَرَادِرَانْ وَ خَوَاهِرَانِمْ وَ عموهایم و عمه‌هایم أَخْوَالِي وَ خَالَاتِي وَ أَجِدَادِي وَ حَيَّدَاتِي وَ أَوْلَادِهِمْ وَ ذَرَارِيهِمْ وَ دَائِهِهایم وَ خَالَهایم وَ اجَدَادَهایم را و فرزندانشان و نژادشان وَ أَرْوَاجِي وَ ذُرَّيَّاتِي وَ أَقْرِبَائِي وَ أَصْدِقَائِي وَ جَيْرَانِي وَ إِخْوَانِي همسران و فرزندان خودم و خویشانم و رفقا و همسایگانم و برادران دینیم را فیک مِنْ أَهْلِ الشَّرِقِ وَ الْغَربِ وَ لِجَمِيعِ أَهْلِ مَوَدَّتِي مِنْ از اهل شرق و غرب عالم و تمام آنانکه با من دوستی داشته و دارند از الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ، الْأَخْيَاءِ مِنْهُمْ وَ الْأَمْوَاتِ وَ لِجَمِيعِ مِنْ مُرْدَانْ وَ زَنَانْ با ایمان زنده و مردهشان را و تمام کسانی که عَلَمَنِي خَيْرًا وَ تَعْلَمَ مِنِي عِلْمًا، اللَّهُمَّ أَشْرِكُهُمْ فِي صَالِحِ دُعَائِي کار خیری را به من یاد داده یا از من علمی آموخته‌اند خدایا شریک ساز ایشان را در دعای خیری که کرده‌ام ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۸۹ وَ زِيَارَتِي لِمَسْهَدِ حُجَّتَكَ وَ وَلِيَكَ وَ أَشْرِكْنِي فِي صَالِحَ وَ زِيَارَتِي که از زیارتگاه حجت و ولیت نصیم شده و مرا نیز در دعاهای خیر ایشان أَدْعِيَتُهُمْ بِرَحْمَتِكَ يا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَ يَلْتَمِسْ وَلِيَكَ مِنْهُمُ السَّلَامَ شریک ساز به مهرت ای مهربانترین مهربانان و سلام برسان از طرف آنها بر ولی خودت، وَ السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ يا سَيِّدِي وَ مَوْلَايَ يا وَ سلام بر تو باد ای سرور و آقای من ای فلان بْنَ فُلانِ بِجَای «فلان بن فلان» نام امامی را که زیارت می‌کند و نام پدر آن بزرگوار را بگوید: صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ وَ عَلَى رُوحِكَ وَ بَدِنِكَ أَنْتَ وَسِيَلَتِي إِلَى دورد خدا بر تو و بر روح و جسمت تویی و سیله من الله وَ دَرِيَعَتِي إِلَيْهِ وَ لِي حَقُّ مُوَالَاتِي وَ تَأْمِيلِي فَكُنْ شَفِيعِی بدرگاه خدا و واسطه من در پیشگاهش و من بر تو حق دوستی و آرزومندی دارم پس شفیع من شو إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ حَلَّ فِي الْوُقُوفِ عَلَى قِصَّتِي هَذِهِ وَ صَرْفِي عَنْ بدرگاه خدای عزوجل در اطلاع بر جریان کارم و بازگرداندن از مَوْقِيَتِي هَذَا بِالْتَّبْعِيَّةِ بِمَا سَأَلْتُهُ کُلِّهِ بِرَحْمَتِهِ وَ قُدْرَتِهِ اللَّهُمَّ ازْرُقْنِي اینجا با کامیابی بدانچه درخواست کرده‌ام همه را به مهر و قدرت. خدایا! روزیم کن عَقْلًا كَامِلًا وَ لُبَّا رَاجِحًا وَ عِزَّا باقیاً وَ قَلْبًا زَكِيًّا وَ عَمَلًا كَثِيرًا وَ عَقْلی کامل و خردی که بچربد (بر هوای نفس) و عزتی باقی و دلی پاک و کرداری بسیار ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۹۰ أَدْبَأَ بَارِعًا وَ اجْعَلْ ذَلِكَ كُلَّهُ لَيِّ وَ لَا تَجْعَلْهُ عَلَيَّ بِرَحْمَتِكَ یا وَ ادبی نیکو و همه را بسود من قرار ده نه به زیان من به مهرت أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. ای مهربانترین مهربانان.

دعا برای حضرت حجۃ بن الحسن

- عجل اللَّهُ فرجه الشریف - هر گاه بخواهی برای خویش یا دیگران دست به دعا برداری بهتر آن است که نخست به نیت دعا برای

حضرت ولی عصر (عجل الله فرجه الشریف) این دعا را بخوانی: «اللَّهُمَّ كُنْ لِوْلَيْكَ الْحُجَّةُ بْنُ الْحَسَنِ، صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ «خدایا باش برای ولی خود حضرت حجت فرزند امام حسن عسکری که درودهای تو بر او و بر آبائیه، فی هذِهِ السَّاعَةِ وَ فِي كُلِّ ساعَةٍ، وَلَيَا وَ حافظاً وَ قَائِدًا وَ ناصِيَةٌ رَأْسَ دُرَانِشَ بَادَ در این ساعت و در هر ساعت یار و مددکار و نگهبان و رهبر و یاور و راهنمای دلیل و عیناً، حتیٰ تُسِّيْكَهُ أَرْضَكَ طَوْعًا، وَ تُمْتَعَهُ فِيهَا طَوِيلًا». و دیدهبان تا او را از روی میل و رغبت مردم در روی زمین سکونت دهی و بهره مندش سازی زمانی دراز.» ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۹۱

دعای عهد

از حضرت صادق علیه السلام روایت است که هر کس چهل بامداد این دعا را بخواند از یاوران قائم ما باشد و چنانچه پیش از ظهور آن حضرت بمیرد خداوند او را زنده سازد تا در خدمت آن حضرت باشد و خداوند به هر کلمه این دعا هزار حسته به او کرامت فرماید و هزار گناه از او محو کند. «اللَّهُمَّ رَبَ النُّورِ الْعَظِيمِ، وَرَبَ الْكُرْسِيِ الرَّفِيعِ، وَرَبَ الْبَحْرِ «خدایا ای پروردگار نور بزرگ و پروردگار کرسی بلند و پروردگار دریای المیث بجور، وَمُنْزَلَ التُّورَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالرَّبُورِ، وَرَبَ الظِّلِ جوشان و فرو فرستنده تورات و انجیل و زبور و پروردگار سایه والحرور، وَمُنْزَلَ الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ، وَرَبَ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ وَآفَاتَ داغ و فرو فرستنده قرآن بزرگ و پروردگار فرشتگان مقرب والأنبياء والمرسلین. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ، وَبِنُورِ وَبِمِيرَانِ وَمَرْسَلِينَ خدا یا از تو خواهم به ذات بزرگوارت و به نور وجہ کَ الْمُنِيرِ وَمُلِكِ الْقَدِيمِ، یا حَتَّیٰ یا قَيْوُمَ أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ جمال تابانت و فرمانروائی دیرینهات ای زنده ای پاینده از تو می خواهم بدان نامت ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۹۲ الَّذِي أَشْرَقْتَ بِهِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضُونَ، وَبِاسْمِكَ الَّذِي يَصْلَحُ که روشن شد بدان آسمانها و زمینها و بدان نامت که صالح و شایسته گشتند بِهِ الْأَوَّلُونَ وَالآخِرُونَ، یا حَتَّیٰ قَبْلَ كُلِّ حَتَّیٰ، وَيَا حَتَّیٰ بَعْدَ كُلِّ بدان پیشینیان و پسینیان ای زنده پیش از هر موجود، و ای زنده پس از هر حَتَّیٰ، وَيَا حَتَّیٰ حِينَ لَا حَتَّیٰ، یا مُحِيطَ الْمُوْتَى وَمُمِيتَ الْأَحْيَاءِ، یا موجود زنده و ای زنده در آن هنگام که زندهای وجود نداشت ای زنده کن مردگان و ای میرانده زندهگان ای حَتَّیٰ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. اللَّهُمَّ بِلْعُ مَوْلَانَا إِلَامَ الْهَادِي الْمَهِيدَی زندهای که معبدی جز تو نیست خدا یا برسان به مولای ما آن امام راهنمای راه یافته القائم بامرک، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ آبَائِهِ الطَّاهِرِينَ، عَنْ وَقِيَامِ کتنده به فرمان تو- که درودهای خدا بر او و پدران پاکش باد- از طرف جمیع المؤمنین والمؤمنات فی مشارق الارض و مغاربها، همه مردان و زنان با ایمان در شرقهای زمین و غربهای آن سهیلهای و بجهلها و بجهلها، وَعَنِ وَالَّدِی مِنْ هموار آن و کوه آن، خشکی آن و دریايش، و از طرف من و پدر و مادرم الصَّلَواتِ زِنَةَ عَرْشِ اللَّهِ وَمَهَادِ الْكَلِمَاتِهِ وَمَا أَحْصَاهُ عِلْمَهُ وَاحاطَ درودهای هموزن عرش خدا و شماره کلمات و سخنان او و آنچه را دانشش احصاء کرده و کتاب و دفترش بِهِ کتابه. اللَّهُمَّ إِنِّي أَحْيِدُ دَلَهُ فِي صَبِيَحَهُ يَوْمِي هَذَا وَمَا عَشْتُ بدان احاطه دارد خدا یا من تازه می کنم در بامداد این روز و هر چه زندگی کنم ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۹۳ مِنْ أَيَّامِي عَهْدًا وَعَقْدًا وَبَيْعَهُ لَهُ فِي عُنْقِی، لا- أَحُولُ عَنْهَا وَلَا- از روزهای دیگر عهدو پیمان و بیعتی برای آن حضرت در گردنم که هرگز از آن سرنیجم ازویل ایدا. اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ أَنْصَارِهِ وَأَعْوَانِهِ، وَالَّذِيْنَ عَنْهُ، وَ دَسْتُ نکشم هرگز. خدا یا! قرار ده مرا از یاران و کمک کارانش و دفاع کنندگان از او والمسارعین إِلَيْهِ فِي قَضَاءِ حَوَاجِهِ، وَالْمُمْتَشِّلِينَ لِأَوْامِرِهِ، وَ شَتَابِنَدَگان بسوی او در برآوردن خواسته هایش و انجام دستورات و اوامر ش والمحامین عَنْهُ، وَالسَّابِقِينَ إِلَى إِرَادَتِهِ، وَالْمُسْتَشْهِدِينَ بَيْنَ وَ مَدَافِعِنَ از آن حضرت و پیشی گیرندگان بسوی خواسته اش و شهادت یافتنگان یَدَیْهِ. اللَّهُمَّ إِنْ حَالَ بَيْنِي وَبَيْنَهُ الْمَوْتُ الَّذِي جَعَلَتُهُ عَلَى عِبَادِکَ پیش رویش خدا یا اگر حائل شد میان من و او آن مرگی که قرار داده ای آن را بر بندگان حَتَّمًا مَفْضِيَّا، فَأَخْرِجْنِي مِنْ قَبْرِي، مُؤْتَرِرًا كَفَنِی، شاهراً سَيْفِی، حتمی و مقرر پس بیرونم آر از گورم کفن به خود پیچیده با شمیشر آخته مُجَرَّدًا قناتی، مُلِيًّا دَعْوَةَ الدَّاعِی فِي الْحَاضِرِ وَالْبَادِی. اللَّهُمَّ وَ نِیزه بر هنے پاسخ گویان به ندای آن خواننده بزرگوار در شهر و بادیه خدا یا اُرنی الطَّلَعَةِ الرَّشِیدَةِ، وَالْغَرَةِ الْحَمِيدَةِ، وَاكْحُلْ ناظری بِنَظَرِهِ بنمایان به من آن جمال

ارجمندو آن پیشانی نورانی پسندیده را و سرمه وصال دیدارش را به یک نگاه مینی *إِلَيْهِ*، وَعَجْلٌ فَرَجَهُ وَسَهْلٌ مَخْرَجَهُ، وَأَوْسَعٌ مَمْهَجَهُ وَاسیلک به دیده ام بکش و شتاب کن در ظهورش و آسان گردان خروجش را وسیع گردان راهش را و مرا به ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۹۴ بی مَحَجَّةٍ، وَأَنْفَدْ أَمْرَهُ وَأَسْدُدْ أَزْرَهُ، وَاعْمَرْ اللَّهُمَّ بِهِ بِلَادَكَ، راه او درآور و دستورش را نافذ گردان و پشتیش را محکم کن و آباد گردان خدایا بدست او شهرها و بلادت را وَأَخْيِ بِهِ عِبَادَكَ، فَيَأْنَكَ قُلْتَ وَقَوْلُكَ الْحَقُّ: ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي و زنده گردان بوسیله اش بندگان را زیرا که تو فرمودی و گفته ات حق است (که فرمودی): «آشکار شد تبهکاری در الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتِ اِيْدِي النَّاسِ، فَأَظَاهِرِ اللَّهُمَّ لَنَا وَلَيْكَ خَسْكَى وَدَرِيَا بِخَاطِرِ كَرْدَهَهَايِ مَرْدَم» پس آشکار کن برای ما خدایا نماینده ات را وابن بنت نَبِيِّكَ الْمُسَيِّمِی باسم رَسُولِكَ حَتَّی لا يَظْفَرُ بِشَئِیْ مِنْ و فرزند دختر پیامبرت که همنام رسول تو است تا دست نیابد به هیچ الْبَاطِلِ إِلَّا مَرَّهُ، وَيُحَقِّ الْحَقَّ وَيُحَقِّقَهُ، وَاجْعَلْهُ اللَّهُمَّ مَغْزَعًا بِاطَلِی جز آنکه از هم بدراند و پابرجا کند حق را و ثابت کند آن را و بگردان آن بزرگوار را خدایا پناهگاه لِمَظْلُومِ عِبَادَكَ، وَنَاصِرًا لِمَنْ لَا يَجِدُ لَهُ نَاصِرًا غَيْرَكَ، وَمُجَدِّدًا ستمدیدگان بندگان و یاور کسی که جز تو یاوری برایش یافت نشود تو تازه کننده لِمَا عُطِلَ مِنْ أَحْكَامِ كَتَابِكَ، وَمُشَيْدًا لِمَا وَرَدَ مِنْ أَعْلَامِ دِينِكَ آن احکامی که از کتاب تو تعطیل مانده و محکم کننده آنچه رسیده از نشانه های دین وَسُنْنَ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَاجْعَلْهُ اللَّهُمَّ مِمَّنْ حَصَّنَهُ و آئین و دستورات پیامبرت صلی الله علیه و آله و قرارش ده خدایا از آنانکه نگاهش داری مِنْ بَأْسِ الْمُعْتَدِلِينَ. اللَّهُمَّ وَسِرِّ نَبِيِّكَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ از صولت و حمله زورگویان خدایا شاد گردان (دل) پیامبرت محمد صلی الله علیه و آله ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۹۵ بِرُؤْيَتِهِ وَمِنْ تَبَعِهِ عَلَى دَعْوَتِهِ، وَارْحَمْ اسْتِكَانَتَنَا بَعْدِهِ، را به دیدارش و همچنین هر که در دعوتش از آن حضرت پیروی کرد و رحم کن به بیچارگی ما پس از آن حضرت اللَّهُمَّ اكْشِفْ هذِهِ الْغُمَّةَ عَنْ هذِهِ الْأُمَّةِ بِحُضُورِهِ، وَعَجْلٌ لَنَا خدایا بگشا این اندوه را از این امت به حضور امام زمان و شتاب کن برای ما ظهوره، إِنَّهُمْ يَرَوْهُ بَعِيدًا وَنَرَاهُ قَرِيبًا، بِرَحْمَةِكَ يا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. در ظهور آن جناب که اینان ظهورش را دور پندراند ولی ما نزدیک می بینیم به مهرت ای مهربانترین مهربانان. پس سه بار دست بر ران راست خود می زنی و هربار می گویی: «الْعَجِيلُ، الْعَجِيلُ يَا مَوْلَائِي يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ». «تعجیل و شتاب فرما، ای مولای من، ای صاحب زمان.»

نماز شب

روایات واردہ از سوی پیشوایان معصوم در فضیلت نماز شب فراوان است که به ذکر برخی از آنها می بردازیم: امام صادق علیه السلام از پیامبر خدا صلی الله علیه و آله روایت کرده است که آن حضرت به وصیش حضرت علی بن ابی طالب علیه السلام فرمود: یا علی ترا به چند چیز سفارش می کنم به خاطر بسپار ... و بر تو باد به نماز شب، و بر تو باد به نماز شب، و بر تو باد به ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۹۶ نماز شب، ... «۱» و از انس نقل شده است که گوید: از پیامبر شنیدم که می فرمود: دو رکعت نماز در دل شب بهتر است از دنیا و آنچه که در اوست. «۲»

کیفیت نماز شب

نماز شب یازده رکعت است، و می توان در هر رکعت به حمد تنها اکتفا کرد، هشت رکعت آن را به نیت نماز شب باید خواند و بعد از هر دو رکعت سلام گفت، سپس دو رکعت به نیت نماز شَفْعَ و یک رکعت به نیت نماز وَثْر و بهتر است که نماز گزار در قنوت نماز وتر هفتاد مرتبه «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّيْ وَأَتُوْبُ إِلَيْهِ» و سپس هفت بار: «هذا مَقَامُ الْعَائِدِ بِكَ مِنَ النَّارِ» و بعد سیصد مرتبه «الْعَفْوُ» بگوید و آنگاه برای چهل نفر از مؤمنان دعا کند و بعد برای خویش دعا نماید و چون از قنوت فارغ شد رکوع و سجود گزارد و نماز را تمام نماید و پس از ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۱۹۷ نماز، تسبیح حضرت فاطمه زهرا علیها السلام را انجام دهد و بعد

هر چه می خواهد دعا کند.

نماز حضرت فاطمه علیها السلام

روایت شده که حضرت فاطمه علیها السلام دو رکعت نماز می گزارد که جبرئیل علیه السلام تعلیم او کرده بود، در رکعت اول بعد از حمد صد مرتبه سوره قدر و در رکعت دوم بعد از حمد صد مرتبه سوره توحید و چون سلام می گفت این دعا را می خواند: «سُبْحَانَ ذِي الْعِزِّ الشَّامِتِخَ الْمُنْفِي، سُبْحَانَ ذِي الْجَلَالِ» منزه است (خدای) صاحب عزت بسیار بلند و مرتفع، منزه است (خدای) صاحب جلال الباذخ العظیم، سُبْحَانَ ذِي الْمُلْكِ الْفَاتِحِ الْقَدِيمِ، سُبْحَانَ مَنْ وَالا وَبَرَگ، منزه است (خدای) صاحب فرمانروایی فاخر قدیم منزه است کسی لیست البهجه والجمال، سُبْحَانَ مَنْ تَرَدَّ بِالنُّورِ وَالْوَقَارِ، که در بردارد خرمی و زیبایی را منزه است آنکه به ردای نور و وقار خود را آراسته سُبْحَانَ مَنْ يَرِى اثَرَ الْمَمْلِيلِ فِي الصَّفَا، سُبْحَانَ مَنْ يَرِى وَقْعَ منزه است آنکه جای پای مور را در روی سنگ صاف بیند منزه است آنکه گذرگاه ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۹۸ الطیر فی الهواء، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ هَكَذَا لا هَكَذَا غَيْرُه». پرنده را در هوا بیند منزه است آنکه او این چنین است و جز او چنین نیست. شیخ در مصباح المتهجدین فرموده: سزاوار است کسی که این نماز را بجا می آورد چون از تسبیح فارغ شود زانوها و ذراعها را بر هنر نماید و بچسباند همه مواضع سجود خود را بزمین بدون حاجز و حایلی و حاجت خود را از خدا بخواهد و دعا کند آنچه می خواهد و در همان حال سجده بگوید: «يا مَنْ لَيْسَ غَيْرَهُ رَبُّ يُدْعَى يَا مَنْ لَيْسَ فَوَّهَ إِلَهٌ يُخْشَى يَا مَنْ لَيْسَ لَهُ وَزِيرٌ يُؤْتَى يَا مَنْ لَيْسَ آنَّكَ جَزٌ اوْ پَادِشَاهِي نیست که از او بترسند ای مَنْ لَيْسَ دُونَهُ مَلِكٌ يُتَقَى يَا مَنْ لَيْسَ لَهُ وَزِيرٌ يُؤْتَى يَا مَنْ لَيْسَ آنَّكَ جَزٌ اوْ پَادِشَاهِي نیست که وزیری برایش نیست که به نزدش روند ای آنکه لَهُ حَاجِبٌ يُرْشِى يَا مَنْ لَيْسَ لَهُ بَوَابٌ يُعْشَى يَا مَنْ لَهُ بَرَهِيزِند ای کسی که دربانی ندارد که او را پنهان کند ای آنکه درخواست علی کثرة السُّؤالِ إِلَّا كَرْمًا وَ جُودًا وَعَلَى كَثرة الدُّنُوبِ إِلَّا عَفْوًا فَرَاوَانِ نِيفَازِيد جز به کرم و جود خود و بر بسیاری گناه (بندگان) جز به گذشت وَصِفْحًا، صَلِ علی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَأَفْعُلْ بَيْ كَذَا وَكَذَا». و چشم پوشی درود فرست بر محمد و آل محمد و به من چنین و چنان کن. و بجای کلمه «کذا و کذا» حاجات خود را از خدا بخواهد.

نماز دیگر از حضرت فاطمه علیها السلام:

شیخ طوسی و سید بن طاووس روایت کردہ‌اند از صفویان که محمد بن علی حلبی روز جمعه خدمت حضرت صادق علیه السلام شرفیاب شد و عرض کرد: می خواهم مرا عملی تعلیم فرمائی که در این روز بهترین اعمال باشد. حضرت فرمود: من کسی را بهتر از حضرت فاطمه علیها السلام، نزد پیامبر سراغ ندارم و چیزی را بهتر از آنچه حضرت به او آموخت نشان ندارم. سپس فرمود: هر کس در روز جمعه غسل کند و چهار رکعت نماز گزارد بدوسلام و بخواند در رکعت اول بعد از حمد پنجاه مرتبه توحید، در رکعت دوم بعد از حمد پنجاه مرتبه والعادیات در رکعت سوم بعد از حمد پنجاه مرتبه إذا زُلْكَ و در رکعت چهارم بعد از حمد پنجاه مرتبه «إِذَا جَاءَ نَصِيرُ اللَّهِ» چون از نماز فارغ شود این دعا بخواند: «إِلَهِي وَسِيدِي مَنْ تَهَيَّأَ أَوْ تَعَبَّأَ أَوْ اعَدَّ او اسْتَعَدَ لِوَفَادَهِ» ای معبد و ای آقای من هر کس آمده و مجهز و مهیا و مستعد برای ورود بر مخلوق رجاءِ رفیله و فوایدِه و نائله و فوایدِه و جوائزه، فلایتک مخلوقی شده به امید دهش و فواید و بخشش و عطاها و جوائزش ولی ای ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۰۰ یا إِلَهِي کانت تهیتی وَتَعَبَّتِي وَإِغْرِيدِي وَأَسْتَعَدَدِي، رجاءً معبد من به سوی تو است آمادگی و تجهیز و تهیه و استعداد من به امید فوایدک و معاروفک و نائلک و جوائزک، فلا تخفی من ذلک، یا فواید و نیکی و بخشش و جوائز تو پس از این باره محروم ممکن ای مَنْ لَهُ آتِکَ بِعَمَلٍ صالحٍ مَسْأَلَةُ السَّائِلِ، وَلَا تُنْفَصِّهُ عَطَيَّةُ نَائِلٍ، فَإِنِّي که نامید نکند سائلی را در سؤال و نکاهد از او عطا و بخشش و من لَمْ آتِكَ بِعَمَلٍ صالحٍ

قَدَّمْتُهُ، وَلَا- شَفَاعَةٌ مَخْلُوقٍ رَجَوْتُهُ أَنْتَرَبُ بِاَكْرَادِ شَايَسْتَهُ اِكَهُ کَه پیش کش باشد به درگاهت نیامده و نه به شفاعت مخلوقی اميد بستهام که بدان وسیله به تو تقرب إِلَيْكَ بِشَفَاعَتِهِ، إِلَّا مُحَمَّداً وَأَهْلَ بَيْتِهِ صَلَواتُكَ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ، جویم جز به شفاعت محمد و خاندانش که درود تو بر او و ایشان باد آتیتُكَ أَرْجُو عَظِيمَ عَفْوَكَ الَّذِي عُيْدَتْ بِهِ عَلَى الْخَاطِئِينَ عِنْدَهُ بِهِ درگاهت آمد و اميد گذشت عظیم تو را دارم همان گذشتی که توجه کنی بدان بر آنانکه بسیار خطا کند در آن هنگامی عُکُوفِهِمْ عَلَى الْمُحَارِمِ، فَلَمْ يَمْنَعْكَ طُولُ عُکُوفِهِمْ عَلَى که بر کارهای حرام درافتاده اند و توقف طولانی آنها بر الْمُحَارِمِ أَنْ جُدْتَ عَلَيْهِمْ بِالْمَغْفِرَةِ، وَأَنْتَ سَيِّدِي الْعَوَادُ محرمات باز ندارد تو را از اینکه آمرزشت را از ایشان بازداری و تو ای آقای من بسیار عادت بِالْعَمَاءِ، وَأَنَا الْعَوَادُ بِالْخَطَاءِ، أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ بِهِ نعمت بخشی داری و من بسیار عادت به خطا کاری، از تو می خواهم به حق محمد و خاندان ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۰۱ الطَّاهِرِينَ أَنْ تَغْفِرْ لِي ذَنْبِي الْعَظِيمِ، فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الْعَظِيمِ إِلَّا پاکش که گناه بزرگ مرایامزی که گاه بزرگ را جز شخص بزرگ نیامزد الْعَظِيمِ، یا عَظِيمُ یا عَظِيمُ یا عَظِيمُ یا عَظِيمُ یا عَظِيمُ یا عَظِيمُ». ای خدای بزرگ، ای خدای بزرگ.

نماز حضرت صاحب الزَّمَانِ عَلَيْهِ السَّلَامُ

نماز حضرت صاحب الزَّمَانِ عَجَلَ اللَّهُ تَعَالَى فَرَجَهُ دو رکعت است می خوانی در هر رکعت سوره حَمْد را و چون به إِيَاكَ نَعْبُدُ وَإِيَاكَ نَسْتَعِينُ رسیدی آن را صد مرتبه تکرار می کنی و سپس بقیه سوره را می خوانی و بعد قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ را یکبار می خوانی و چون از نماز فارغ شدی این دعا را می خوانی: «اللَّهُمَّ عَظُمُ الْبَلَاءُ، وَبَرِحُ الْخَفَاءُ، وَانْكَشَفَ الْغَطَاءُ، «خَدَايَا بَلَاءُ وَ گرفتاری بزرگ شد و درد پنهان آشکار گشت و پرده از روی کار برداشته شد و ضاقَتِ الأَرْضُ بِمَا وَسَعَتِ السَّمَاءُ، وَإِيَكَ يَا رَبَّ الْمُشْتَكِي وَ زمین با فراخیش تا آسمان بر ما تنگ شد و شکوه ما ای پروردگار بسوی توست وَعَلَيْكَ الْمَعْوَلُ فِي الشَّدَّةِ وَالرَّخَاءِ. اللَّهُمَّ صَلِ عَلَى مُحَمَّدٍ و اعتماد در سختی و آسانی بر تو است خدایا درود فرست بر محمد ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۰۲ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الَّذِينَ أَمْرَتَنَا بِطَاعَتِهِمْ، وَعَجِلِ اللَّهُمَّ فَرَجَهُمْ وَآلِ مُحَمَّدٍ آنان که ما را به پیروی ایشان مأمور کردی و شتاب کن خدایا در فرج ایشان بِقَائِمِهِمْ، وَاظْهِرْ إِعْزَازَهُ، يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِيُّ يَا عَلِيُّ يَا مُحَمَّدُ، بوسیله قائمشان و عزتش را آشکار کن ای محمد ای علی ای محمد اکفیانی فَإِنَّكُمَا كافیای، یا مُحَمَّدُ یا عَلِیٌّ یا عَلِیٌّ یا مُحَمَّدُ، مرا کفايت کنید که کفايت کنندهام شمائید ای محمد و ای علی، ای علی و ای محمد انصُرَنِی فَإِنَّكُمَا ناصِّهَرَای، یا مُحَمَّدُ یا عَلِیٌّ یا عَلِیٌّ یا مُحَمَّدُ، مرا یاری کنید که یاور من شمائید ای محمد و ای علی، ای علی و ای محمد احْفَظَنِی فَإِنَّكُمَا حافظَای، یا مَوْلَای یا صَاحِبَ الزَّمَانِ، یا نَگَهْدَارِیم کنید که نَگَهْدَارِم شمائید ای مولای من ای صاحب زمان ای مَوْلَای یا صَاحِبَ الزَّمَانِ، یا مَوْلَای یا صَاحِبَ الزَّمَانِ، الْغَوْثَ مولای من ای صاحب زمان ای مولای من ای صاحب زمان پناه خواهم الْغَوْثَ، أَدْرِكْنِی أَدْرِكْنِی أَدْرِكْنِی، الْأَمَانَ الْأَمَانَ الْأَمَانَ». پناه خواهم پناه خواهم دریابم دریابم امامن ده امامن ده امامن ده.» ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۰۳

نماز حاجت

نماز حاجت به صورت های مختلفی روایت شده است و از جمله آنها نمازی است که مرحوم کلینی رحمه الله در کتاب کافی به سند معتبر از عبدالرحیم قصیر روایت کرده است که می گوید: حضرت صادق علیه السلام به من فرمود: چون مشکلی به تو روی آورد، پناه بیاور به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سپس دو رکعت نماز بگزار و آن را به آن حضرت هدیه کن، و چون سلام گفتی این دعا را بخوان: «اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَمَنْكَ السَّلَامُ، وَإِيَكَ يَرْجُعُ السَّلَامُ، «خداوند! نام تو «سلام» است و سلامت از سوی توست، و به تو باز می گردد، اللَّهُمَّ صَلِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَتَلَغُ رُوحُ مُحَمَّدٍ مِنِي خداوند! درود فرست بر محمد و آلس و سلام را به روح

حضرت محمد صلی الله علیه و آله السلام، و آرواح الائمه الصادقین سلامی، وارد دلیلی مِنْهُمْ و به ارواح امامان راستین برسان، و سلام آنها را به من السلام، والسلام عَلَيْهِمْ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَّ كاتهُ اللَّهُمَّ إِنَّ هَايَنِ باز گردان، سلام و رحمت و برکات الهی بر آنان باد، خداوند! این دو ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۰۴ الرَّكْعَيْنِ هَدِيَّةٌ مِنِّي إِلَى رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلهِ وَسَلَّمَ فَأَثِينِی رکعت را هدیه می کنم به پیشگاه رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلهِ وَسَلَّمَ عَلَيْهِمَا مَا أَمْلَتُ وَرَجَوتُ فِيكَ وَفِي رَسُولِكَ يَا وَلِيِّ الْمُؤْمِنِينَ. و پاداشی را که از تو امید و آرزو دارم و از پیامبرت برایم ثبت فرما ای یاور مؤمنان». سپس سجده کن و چهل مرتبه بگو: «یا حَسْنِی یا قَيْمُومُ، یا حَسْنِی لَأَيُّمُوتُ، یا حَسْنِی لَإِلَهٌ إِلَّا أَنْتَ، یا ذَا ای زنده قائم به ذات، ای زنده جاویدان، ای زندهای که معبدی جز تو نیست، ای صاحب الجلال والإکرام، یا أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ». جلالت و کرامت، ای مهربانترین مهربانان». آنگاه گونه راست را بر زمین گذار و همین دعا را که در سجده گفتی چهل بار بگو بعد گونه چپ را به زمین بگذار و همین دعا را چهل بار تکرار کن، پس سراز سجده بردار و دست راست را بلند کن و چهل مرتبه آن را بخوان، بعد دست‌ها را روی گردن خود بگذار و با انگشت سبابه اشاره کن و چهل مرتبه آن دعا را بگو، سپس محسن خود را به دست چپ بگیر و شروع به گریه نما و چنانچه نتوانستی گریه کنی حالت گریه و زاری بخود بگیر و بگو: ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۰۵ «یا مُحَمَّدٌ یا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلهِ وَسَلَّمَ وَإِلَيْکَ حاجتی، ای محمد، ای رسول خدا صلی الله علیه و آله، حاجتم را به تو و إلی اهْلِ بَيْتِكَ الرَّاشِدِيْنَ حاجتی، وَبِکُمْ أَتَوَجَّهُ إِلَى اللهِ وَإِلَيْکَ حاجتی، و به اهل بیت تو که هدایتگرند عرضه می‌دارم و به وسیله شما برای برآورده شدن حاجاتم به خداوند حاجتی». رو می‌کنم.» سپس سجده کن و در همان حال به اندازه یک نفس بگو: «یا اللهُ یا اللهُ»، بعد صلوات فرست و حاجت را از خدا بخواه. امام صادق علیه السلام فرمود: کسی که این عمل را به جا آورد، من از سوی خدای عزوجل ضمانت می‌کنم که از جای خود برنخیزد جز آنکه حاجت او برآورده گردد.

نماز جعفر طیار

نماز جعفر طیار علیه السلام با فضیلت و سند بسیار معترض وارد شده، که مهمترین فضیلت آن، بخشیده شدن گناهان کبیره است، و افضل اوقات آن پیش از ظهر روز جمعه است، و چگونگی آن چهار رکعت است؛ دو نماز دو رکعتی، در هر رکعت پس از ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۰۶ حمد و سوره، قبل از آن که رکوع کند، پانزده مرتبه بگویید: «سُبْحَانَ اللهِ وَالْحَمْدُ لَهُ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَاللهُ أَكْبَرُ»، و در رکوع پس از ذکر رکوع ده مرتبه آن را بگویید، و پس از رکوع در حال قیام ده مرتبه، و در سجده بعد از ذکر سجده ده مرتبه، و در جلوس بین دو سجده ده مرتبه، و در سجده دوم ده مرتبه بگویید، و در هر چهار رکعت به همین کیفیت عمل کند، که مجموع آن سیصد تسبیح می‌شود، و سوره مخصوصی در این نماز معین نشده، ولی افضل است که در رکعت اول پس از حمد، سوره «إِذَا زُلُّت» و در رکعت دوم بعد از حمد، سوره «وَالْعَادِيَات» و در رکعت سوم «إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللهِ» و در رکعت چهارم «فُلْ هُوَ اللهُ أَكْدُ» را بخواند. و نیز مستحب است در سجده دوم از رکعت چهارم پس از اتمام تسبیحات بگویید: «سُبْحَانَ مَنْ لَيْسَ الْعِزَّ وَالْوَقَارَ، سُبْحَانَ مَنْ تَعَطَّفَ بِالْمَجْدِ» منزه است آنکس که صاحب عزت و وقار است منزه است آنکه مجده و بزرگواری (بندگانش را) و تکرّم بیه، سُبْحَانَ مَنْ لَا يَتَبَغِي التَّشْيِيعَ إِلَّا لَهُ، سُبْحَانَ مَنْ مورد توجه قرار می‌دهد منزه است آنکه جز برای او تسبیح سزاوار نیست منزه است آنکه ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۰۷ أَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عِلْمَهُ، سُبْحَانَ ذَيِّ الْمَنْ وَالنَّعْمَ، سُبْحَانَ ذَیِّ الْعِزَّ وَالْوَقَارَ، سُبْحَانَ مَنْ لَا يَتَبَغِي التَّشْيِيعَ إِلَّا لَهُ، سُبْحَانَ مَنْ مورد توجه قرار می‌دهد منزه است آنکه اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَعَايِدِ الْعِزَّ مِنْ عَرْشِكَ، کرم و قدرت خدای از تو می‌خواهم به حق آنچه موجب عزت عرش تو و مُنتَهی الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ، وَأَسْمِكَ الْأَعْظَمَ، وَكَلِمَاتِكَ التَّائِمَةَ گشته و به حق منتهای رحمت از کتاب تو و اسم اعظمت و کلمات تامهات (اسماء حسنی) یا کتابهای منزه یا غیر آن) التَّيْ تَمَتْ صِدْقاً وَعِدْلًا، صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ وَأَفْعَلْ بِي که از نظر راستی و عدالت به حد

کمال رسیده درود فرست بر محمد و خاندانش و درباره من کَذَا وَكَذَا». چنین و چنان کن.» و به جای «وَأَفْعُلْ بِي كَذَا وَكَذَا» حاجت خود را از خدا بخواهد که برآورده می‌شود إن شاء الله تعالى و مستحب است پس از اتمام چهار رکعت نماز دست‌ها را به دعا بردارد و بگویید: «يا رب يا رب» به قدر یک نفس و نیز کلمه «يا رَبَّاهُ يَا رَبَّاهُ» را تکرار کند به قدر یک نفس، و «رب رب» به اندازه یک نفس، و «يا الله يا الله» به قدر یک نفس، و «يا حَسْنٍ يَا حَسْنٍ» به اندازه یک نفس، و «يا رَحْمَمُ يَا رَحْمَمُ» به اندازه یک نفس، ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۰۸ و بعد «يا رَحْمَانُ يَا رَحْمَانُ» هفت مرتبه، و «يا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ» هفت مرتبه، بگویید و آنگاه این دعا را بخواند: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَفْتَحُ الْقَوْلَ بِحَمْدِكَ، وَأَنْطُقُ بِالنَّاءِ عَلَيْكَ، «خدایا من گفتارم را به ستایش تو آغاز می‌کنم و به شای تو زبان می‌گشایم وَأَمْجَدُكَ وَلَا غَائِيَةً لِمَدْحِكَ، وَأَثْنَى عَلَيْكَ، وَمَنْ يَتَلَغَّ غَائِيَةً وَتُرَابَه بِزَرَگَیِّ يَادِ مَنْ كَنْمَ وَسْتَایش پایان ندارد و تو را شناگویم ولی آنکس که به منتهای شنایک، وَأَمَدَ مَجِيدَكَ وَأَنَّى لِخَلِيقَتِكَ كَنْهَ مَعْرِفَةً مَجِيدَكَ؟ وَأَئَ شَانِيَ تو وَانتهای مجد و عظمت بر سد کیست و کجا مخلوق تو می‌توانند به کنه معرفت مجد تو برستند و چه زَمِنٌ لَمْ تَكُنْ مَمْدُوحًا بِفَضْلِكَ، مَوْصُوفًا بِمَجِيدَكَ، عَوَادًا عَلَى وقت بوده که تو به فضل خویش ستوده نبوده‌ای و به مجد و عظمت موصوف نگشته‌ای و با برداری المُذْنِينَ بِحَلْمِكَ تَخَلَّفَ شُكَّانَ أَرْضِكَ عَنْ طَاعَتِكَ، فَكُنْتَ خود بر گنهکاران پی درپی بازنگشته‌ای ساکنان زمینت از اطاعت تو سرباز زدند ولی تو عَلَيْهِمْ عَطْوَفًا بِجُودِكَ، جَوَادًا بِفَضْلِكَ، عَوَادًا بِكَرِيمِكَ، يا لا إِلهَ بِرَأْنَهَا بِهِ بِخُشْشَ وَعَطَايَتِ مَهْرَ وَرْزِي وَبِهِ فَضْلَ خَوَيْشَ بِرَأْنَهَا جُودَ کَنْیِ وَبِهِ كَرْمَتَ پی درپی بِرَأْنَهَا بازگردی ای که نیست معبدی إِلَّا أَنْتَ الْمَنَانُ ذُوالْجَلَلِ وَالْإِكْرَامِ». جز تو نعمت‌دهنده بسیار و صاحب جلال و کرامت.» ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۰۹

اعمال دهه اول ذی حجه

ذی حجه از ماه‌های شریف است، و از این رو چون این ماه داخل می‌شد صیلحتای صحابه و تابعین در عبادت و نماز و نیایش نهایت سعی و اهتمام را داشتند. و ایام دهه اول آن «ایام معلومات» است که در قرآن کریم ذکر شده است، و در نهایت فضیلت و برکت است. از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت شده: که عمل خیر و عبادت در هیچ ایامی نزد حق تعالی از این دهه محبوب‌تر نمی‌باشد، و از برای این دهه اعمالی است: اول: روزه گرفتن نه روز اول این دهه که ثواب روزه تمام عمر را دارد. دوم: خواندن در رکعت نماز بین مغرب و عشاء در تمام شب‌های این دهه، در هر رکعت بعد از حمد یک مرتبه توحید، و آیه وَوَاعْدَنَا مُوسَى ثالثین لَيْلَةً وَأَنْتَمْنَا هَا بِعَشْرِ فَتَمْ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هُرُونَ أَخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَبْيَعْ سَيِّلَ الْمُفْسِدِينَ را ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۱۰ بخواند تا با ثواب حاجیان شریک شود. سوم: از روز اول تا عصر روز عَرْفَه بعد از نماز صبح و پیش از مغرب این دعا را، که شیخ و سید از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده‌اند بخواند: «اللَّهُمَّ هذِهِ الْأَيَّامُ الَّتِي فَضَلْتَهَا عَلَى عَيْرِهَا مِنَ الْأَيَّامِ وَشَرَفَهَا، «خدایا این روزهایی است که برتری و شرافتش دادی بر سایر روزها و به وَقْدَ بَلَغْتِنِيهَا بِمَنْكَ وَرَحْمَتِكَ، فَأَنْزَلْ عَلَيْنَا مِنْ بَرَكَاتِكَ، وَأَوْسِعْ لطف و رحمت مرا بدانها رساندی پس برکات خودت را بر ما فرو بار و از نعمتهای خود عَلَيْنَا فِيهَا مِنْ نعمائیک. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ در این روزها بر ما وسعت ده. خدایا! من از تو خواهم که درود فرستی بر محمد و آل و آل مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَهْدِيَنَا فِيهَا لِسَبِيلِ الْهُدَى وَالْعَفَافِ وَالْغُنْيَ مُحمد و نیز خواهم که ما را در این روزها به راه هدایت و پاکدامنی و بی نیازی راهنمایی فرمایی وَالْعَمَلِ فِيهَا بِمَا تُحِبُّ وَتَرْضِي اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يا مَوْضِعَ كُلَّ و موقuman داری به انجام آنچه دوست داری و موجب خوشنوی تو است خدایا از تو خواهم ای جایگاه هر شَكْوَی وَيَا سَامِعَ كُلَّ نَجْوَى وَيَا شَاهِدَ كُلَّ مَلَءِ، وَيَا عَالَمَ كُلَّ شکایت و ای شنای هر سخن سری و راز و ای حاضر در هر جمع و ای دنای هر خَفِيَّه، اَنْ تُصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ وَآل مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَكْسِفَ عَنَّا فِيهَا نهان که درود فرستی بر محمد و آل محمد و بگشایی در این روزها از ما ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۱۱ الْبَلَاءَ، وَتَسْتَجِيبَ لَنَا فِيهَا الدُّعَاءَ، وَنَفَوَيْنَا فِيهَا وَتُعَيَّنَتَا، وَتُوَفَّقَنَا بِلَاءَ وَغَرَفَتَرَی را و مستجاب گردانی در آنها دعای ما را و نیرو دهی به ما در این روزها

و کمکمان دهی، و موقمنان فیها لِمَا تُحِبُّ رَبَّنَا وَتَرْضِي وَعَلَى مَا افْتَرَضْتَ عَلَيْنَا مِنْ داری پروردگارا بدانچه دوستداری و خوشنود گردی و بر آن‌چه واجب کرده‌ای بر ما از طاعیتک و طاعیه رَسُولِک وَاهْلِ وَلَیٰتِک. اللَّهُمَّ إِنِّي أَشَأْلُكَ يَا اطاعت خودت و اطاعت پیامبرت و اهل ولایت خدایا از تو خواهم ای اَرْحَمَ الرَّاجِحِينَ اَنْ تُصِّلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَهَبَ مهربانان که درود فrstی بر محمد و آل محمد و در این ایام لَنَا فیهَا الرِّضا، إِنَّكَ سَيَجِعُ الدُّعَاءِ، وَلَا تَحْرِمْنَا خَيْرًا مَا تُنْزِلُ فیهَا خوشنودی خویش را به من بیخش که براستی تو شنوای دعائی و محروم مکن ما را از خیری که در این روزها مِنَ السَّمَاءِ، وَطَهَّرْنَا مِنَ الذُّنُوبِ يا عَلَامُ الْغُيُوبِ، وَأَوْجِبْ لَنَا از آسمان فرو باری و پاکمان کن از گناهان ای دانای بر نادیدنیها و واجب گردان فیها دارُ الْخُلُودِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَلَا تَشْرُكْ در این ایام برای ما خانه جاویدان را خدایا درود فrstی بر محمد و آل محمد و هیچ گناهی لَنَا فیهَا ذَنْبًا إِلَّا أَغْفَرْتَهُ، وَلَا هَمَّا إِلَّا فَرَجْتَهُ، وَلَا ذَنْبًا إِلَّا قَضَيْتَهُ، وَلَا برای ما باقی مگذار جز آنکه بیامرزی و نه اندوهی جز آنکه بگشائی و نه بیندهی جز آنکه بپردازی و نه غائیاً إِلَّا أَدَيْتَهُ، وَلَا حَاجَيْهُ مِنْ حَوَائِجِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ إِلَّا سَهَّلْنَا غائی بی جز آنکه به ما برسانی و نه حاجتی از حاجات دنیا و آخرت جز آنکه آسان ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۱۲ وَيَسِّرْنَا، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. اللَّهُمَّ يا عالمُ الْحَقِيقَاتِ، يا وَهْمُ وَهَمَارُش گردانی که براستی تو بر هر چیز توانایی خدایا ای دانای اسرار پنهان ای راحمَ الْعَبَرَاتِ، يا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ، يا رَبُّ الْأَرْضِينَ رحم کننده بر اشک دیدگان ای اجابت کننده دعاها ای پروردگار زمینها وَالسَّماواتِ، يا مِنْ لَا تَتَشَابَهُ عَلَيْهِ الْأَصْوَاتُ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآسِمَانها ای که صداتها (ییشمار) بر او اشتباه نشود درود فrstی بر محمد و آل مُحَمَّدٍ، وَاجْعَلْنَا فیهَا مِنْ عَتَقَائِكَ وَطُلْقَائِكَ مِنَ النَّارِ، وَآلِ مُحَمَّدٍ وَفَرَارِ ده ما را در این روزها از آزادشدگان و رهایی یافتگان از آتش وَالْفَانِيَنَ بِجَنَّتِكَ، النَّاجِينَ بِرَحْمَتِكَ، يا اَرْحَمَ الرَّاجِحِينَ، وَنَائِلَ شُونَدَگان به بهشت و نجات یافتگان بوسیله رحمت ای مهربانان وَصَلَّی اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ، وَسَلِّمَ عَلَيْهِمْ تَسْلِيمًا. و درود خدا برآقای ما محمد وآلش همگی، و درود فراوان برآنان فrstی. چهارم: در هر روز از دهه بخواند پنج دعایی را که حضرت جبرئیل از سوی خداوند برای حضرت عیسی هدیه آورده که در این دهه بخواند، و آن پنج دعا این است: (۱) «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ» (۱) «گواهی دهم که معبدی جز خدای یگانه نیست که شریک ندارد ملک هستی از آن او است ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۱۳ وَلَهُ الْحَمْدُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ». و ستایش خاص او است هر چه خیر است بدست اوست و او بر هر چیز توانا است. (۲) «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، أَحَدًا صَمَدًا» (۲) «گواهی دهم که معبدی جز خدای یگانه نیست که شریک ندارد ملک هستی از آن او است ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۱۴ وَلَهُ الْحَمْدُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ صَاحِيَهُ وَلَا وَلَدًا». که همسر و فرزندی برای خود نگیرد. (۳) «أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، أَحَدًا صَمَدًا» (۳) «گواهی دهم که معبدی جز خدای یگانه نیست که شریک ندارد ملک هستی از آن اوست وَلَهُ الْحَمْدُ، يُخْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ حَقٌّ لَا يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَخَاصٌّ او است ستایش، زنده کند و بمیراند و او است زنده‌ای که نمیرد خیر بدست او است وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ». و او بر هر چیز توانا است. (۴) «حَسِّيَ اللَّهُ وَكَفَى سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ دَعَا، لَيْسَ وَرَاءَ اللَّهِ» (۴) «بس است مرا خدا و کافی است، بشنود خدا صدای هر کس را که دعا کند و رای خدا ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۱۵ مُتَهَّى أَشْهَدُ لِلَّهِ بِمَا دَعَا، وَأَنَّهُ بِرَبِّهِ مِنْ تَبَرَّهَ، وَأَنَّ لِلَّهِ الْآخِرَةَ انتهائی نیست، گواهی دهم برای خدا بدانچه خوانده است و اینکه بیزار است از هر که از او بیزاری جسته و برای خدا است آخرت والاؤلی . و دنیا. حضرت عیسی علیه السلام ثواب بسیاری برای خواندن هر کدام از این پنج دعا را صد بار، نقل کرده است. پنجم: بخواند در هر روز این دهه این تهليلات را که از امیرالمؤمنین علیه السلام روایت شده است با ثواب بسیار، و اگر روزی ده مرتبه بخواند بهتر است. «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَيْدَ اللَّيَالِي وَاللَّهُوْرِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَدَدَ أَمْوَاجِ «معبدی جز خدا نیست به شماره شبها و روزگاران معبدی جز خدا نیست به شماره موجهای البُحُورِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَرَحْمَتُهُ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دریاها معبدی جز خدا نیست و رحمت

او بهتر است از آنچه مردم جمع کنند معبودی جز خدا نیست عَيْدَ الشُّوَكِ وَالشَّجَرِ، لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَيْدَ الشَّعْرِ وَالْوَبَرِ، لا إِلَهَ إِلَّا به شماره هر خار و هر درخت معبودی جز خدا نیست به شماره هر مُو و کُرک معبودی جز الله عَيْدَ الْحَجَرِ وَالْمَدَرِ، لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَيْدَ لَمْحِ الْعَيْوَنِ، لا إِلَهَ إِلَّا خَدَا نیست به شماره هر سنگ و کلوخ معبودی جز خدا نیست به شماره بهم خوردن چشمها معبودی ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۱۵ اللَّهُ فِي الْلَّيلِ إِذَا عَيْنَ، وَفِي الصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ، لا إِلَهَ إِلَّا جَزِ خَدَا نیست در شب چون تاریک شود و در صبح چون بدمد معبودی نیست جز الله عَيْدَ الرِّيَاحِ فِي الْبَرَارِيِّ وَالصُّخُورِ، لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مِنَ الْيَوْمِ خَدَا به شماره بادها در صحراءها و کوهها معبودی جز خدا نیست از امر روزِ إِلَى يَوْمٍ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ». تا روز دمیده شدن در صور، روز اوّل ذی حجه: روز بسیار مبارکی است، و در آن چند عمل وارد است: اوّل: روزه که ثواب روزه هشتاد ماه را دارد. دوم: خواندن نماز حضرت فاطمه علیها السلام، و طبق روایتی که شیخ نقل کرده، چهار رکعت است؛ دو نماز دو رکعتی، مثل نماز امیر المؤمنین علیه السلام، در هر رکعت حمد یک مرتبه، و توحید پنجاه مرتبه، وبعد از نماز، تسبیح حضرت را بخواند، و بگوید: «سُبْحَانَ ذِي الْعِزِ الشَّامِعِ الْمُنِيفِ، سُبْحَانَ ذِي الْجَلَلِ» متنه است خدای صاحب عزت بلند و والا متنه است صاحب شوکت الْبَاذِخِ الْعَظِيمِ، سُبْحَانَ ذِي الْمُلْكِ الْفَاتِحِ الْقَدِيمِ، سُبْحَانَ مَنْ مُرْتَفِعٌ وَبَرْكَ مُنْزَهٌ است صاحب فرمانروائی گرانمایه و دیرینه متنه است آنکس ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۱۶ یَرِى أَثَرَ النَّمَلَةِ فِي الصَّفَا، سُبْحَانَ مَنْ يَرِى وَقْعَ الطَّيْرِ فِي كه بیند جای پای مور را بر روی سنگ خارا متنه است آنکس که بیند ردّ عبور پرنده را در الْهَوَاءِ، سُبْحَانَ مَنْ هُوَ هَكَذَا وَلَا هَكَذَا عَيْرُهُ». هوا متنه است آنکس که فقط او چنین است و جز او چنین نیست.» سوم: نیم ساعت پیش از اذان ظهر، دو رکعت حمد یک مرتبه، در هر کدام از توحید و آیه الكرسى و سوره قدر، را ده مرتبه بخواند. چهارم: هر کس از ظالمی بترسد در این روز بگوید: «حَسْبِيَ حَسْبِيَ حَسْبِيَ مِنْ سُؤَالِي عِلْمُكَ بِحَالِي». «کفایت می‌کند، کفایت می‌کند، کفایت می‌کند، آگاهی تو از درخواستم و از حالم». تا حق تعالی شرّ ظالم را از او کفایت کند. و بدان که در این روز حضرت ابراهیم خلیل علیه السلام متولد شده، و به روایت شیخین ترویج حضرت فاطمه با امیر المؤمنین علیهم السلام در این روز می‌باشد. روز هفتم: سال صد و چهارده هجری قمری، شهادت حضرت امام محمد باقر علیه السلام در مدینه واقع شده، که روز حزن شیعه است. روز هشتم: روز تزویه است، و روزه اش فضیلت دارد، و ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۱۷ روایت شده که کفاره شصت سال گناه است، و شیخ شهید غسل این روز را مستحب دانسته است. شب نهم: شب عرفه، که از لیالی متبرکه و شب مناجات با قاضی الحاجات است، و توبه در آن شب مقبول، و دعا در آن مستجاب است، و کسی که آن شب را به عبادت به سر آورد اجر صد و هفتاد سال عبادت دارد، و از برای آن شب چند عمل است که در بخش اوّل فصل سوم ذکر می‌شود. روز نهم: روز عرفه، و از اعیاد عظیمه است، اگر چه به اسم عید نامیده نشده است، و روزی است که حق تعالی بندگان خویش را به عبادت و اطاعت خود خوانده، وجود و احسان خود را برای ایشان گسترانیده، و شیطان در این روز خوار و حقیر و رانده تر و خشمگین تر از همه اوقات خواهد بود. برای این روز چند عمل است، که بعضی از آنها در اعمال روز عرفه (ادعیه و زیارات مکه مکرمه) خواهد آمد. شب دهم: از لیالی متبرکه و از جمله چهار شبی است که احیای آنها مستحب است، و درهای آسمان در این شب باز است، و سنت است در آن زیارت امام حسین علیه السلام و دعای: ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۱۸ «يَا دَائِمَ الْفَضْلِ عَلَى الْبَرِيَّةِ، يَا بَاسِطَ الْيَدَيْنِ بِالْعَطِيَّةِ، يَا «إِيَّ كَسَى كَهْ فَضْلِ وَبَخْشَتْ بِرَحْلَقِ دَائِمِيَّ اَسْتَ وَإِيَّ آنَكَهْ دُوَسْتَ اَسْتَ اَسْتَ اَسْمَانَ در این شب باز است، و الْمَوَاهِبِ السَّيِّئَةِ، صَلَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ خَيْرِ الْوَرَى دَارِنَدَه بَخْشَهَيِّ اَرْجَمَنَدَه بَرَدَوَدَه فَرَسَتَ بِرَ مُحَمَّدٍ وَآلَشَهْ کَهْ بَهْتَرَنَدَه مَرْدَمَنَدَه سَجِيَّهَه، وَأَغْفِرْ لَنَا يَا ذَا الْعُلَى فِي هَذِهِ الْعَيْشَيَّةِ». در سرشت و نهاد، و بیامرز ما را ای خدای بلند مرتبه در این شب.» روز دهم: روز عید قربان و بسیار روز شریفی است، وبعضی اعمال آن در (ادعیه و زیارات مکه مکرمه) خواهد آمد.

عید غدیر، برای پیروان اهل بیت علیهم السلام، از اهمیت خاصی برخوردار است، چرا که عید آل محمد علیهم السلام و عید عدالت و رهبری است، و نزد ائمّه دارای حرمت و قداست بسیاری می‌باشد. در این روز رسول خدا صلی الله علیه و آله در غدیر خم حضرت علی علیه السلام را به ولایت و جانشینی خویش منصوب فرمود. اعمالی که برای این روز مبارک نوشته‌اند بسیار است، از جمله چند عمل زیر است: ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۱۹ اوّل: روزه، که کفاره گناهان است و پاداش بسیار دارد. دوّم: غسل. سوم: زیارت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام، بخصوص «زیارت امین الله». چهارم: دو رکعت نماز و بهتر است در رکعت اوّل بعد از حمد سوره قدر و در رکعت دوّم بعد از حمد سوره توحید را بخواند و پس از پایان نماز به سجده رود و صد مرتبه شکر خدا کند (شُكْرًا لِلَّهِ)، سپس سر از سجده بردارد و این دعا را بخواند: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، خَدَايَا از تو درخواست می‌کنم بدانکه از برای تو است ستایش یگانه‌ای که شریک نداری وَأَنَّكَ وَاحِدٌ صَمَدٌ، لَمْ تَلِدْ وَلَمْ تُولِدْ، وَلَمْ يَكُنْ لَكَ كُفُواً وَ تویی یکتای یگانه‌ای بی‌نیاز که فرزندی نداری و فرزند کسی نیستی و نیست برایت أَحَدٌ، وَأَنَّ مَحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ، صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ، يَا مَنْ هَمْتَابِي وَ براستی محمد بنده و رسول تو است درودهای تو بر او و آلش باد ای که هُوَ كُلَّ يَوْمٍ فِي شَاءِنِ، كَمَا كَانَ مِنْ شَاءِنِكَ أَنْ تَفَضُّلَ عَلَيَّ بِأَنْ هر روز در کاری هستی چنانچه از شأن تو بود که بر من تفضل فرمودی به جعلتني مِنْ أَهْلِ إِجَابَتِكَ، وَأَهْلِ دِينِكَ، وَأَهْلِ دَعْوَتِكَ، اینکه مرا از اهل اجابت و از اهل دینت و اهل دعوت قراردادی ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۲۰ وَوَقْتَنِي لِذِلِّكَ فِي مُبْتَدِإِ خَلْقِي، تَفَضُّلًا مِنْكَ وَكَرْمًا وَجُودًا، وَ موفقم داشتی بدان در آغاز آفرینش از روی تفضل و کرم و بخششت ثُمَّ أَرْدَفْتَ الْفَضْلَ فَضْلًا وَالْجُودَ جُودًا وَالْكَرْمَ كَرْمًا، رَأْفَةً مِنْكَ سپس دنبال آوردی این فضل را به فضلی دگر و این بخشش را به بخششی دگر و این کرم را به کرمی دگر که آن هم از روی وَرَحْمَةً، إِلَى أَنْ جَدَّدْتَ ذَلِكَ الْعَهْدَ لِي تَجْدِيدًا بَعْدَ تَجْدِيدِكَ مهر و رحمت بود تا بدانجا که تازه کردی این عهد را برایم از نو پس از تجدید خلقی، وَكُنْتُ نَشِيَّا مَنْسِيَّا ناسِيًّا ساهیًّا غافلًا، فَأَتَمْتَ نِعْمَتَكَ آفرینش در صورتی که من در فراموشی بودم و فراموشکاری و بی‌خبری و غفلت پس تو نعمت را بر من تمام کردی بِأَنَّ ذَكْرَتَنِي ذَلِّكَ، وَمَنْشَتِ بِهِ عَلَيَّ، وَهَيْدَيْتَنِي لَهُ، فَلَيْكُنْ مِنْ بِهِ اینکه آن را به یادم انداختی و بدان بر من منت نهادی و بر آن راهنماییم کردی پس همچنان باید شانک یا إِلَهِي وَسَيِّدِي وَمَوْلَايِ أَنْ تُعِمَّ لِي ذَلِّكَ، ولا تَشْلُفِينِي از شأن تو باشد ای معبد و آقا و مولای من که تمام کنی برایم آن نعمت را و از من سلب نفرمایی آن را حتی تَوْفَانِي عَلَى ذَلِّكَ وَأَنْتَ عَنِ راض، فَإِنَّكَ أَحَقُّ تا هنگامی که بمیرانیم بر آن در حالی که تو از من خوشنود باشی که براستی تو سزاوارترین المُنْعِيْمِينَ أَنْ تُعِمَّ نِعْمَتَكَ عَلَيَّ. اللَّهُمَّ سِيِّمعنا وَأَطْعَنَا وَاجْبَنا نعمت بخشانی که نعمت را بر من به پایان رسانی خدا یا شنیدیم و پیروی کردیم و خوانندهات را داعیکَ بِمَنْكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ، غُرْفَانِكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ، آمنَا اجابت کردیم به لطف تو پس از آن تو است حمد و آمرزشت را خواهانیم پروردگارا و به سوی تو است بازگشت، ایمان داریم ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۲۱ بِاللَّهِ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَبِرَسُولِهِ مَحَمَّدٍ، به خدای یگانه‌ای که شریک ندارد و به رسولش محمد صلی الله علیه و آله و صدّقنا واجبنا داعی الله، وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فی مُوَالَيَّةِ مَوْلَانَا وَ تصدیق کردیم و اجابت کردیم داعی خدا را و پیروی کردیم از رسول (او) در مورد دوستی و اطاعت مولایمان وَمَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ أَمِيرِالْمُؤْمِنِينَ عَلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ، عَبْدِ اللَّهِ وَ مولاَيِّ مؤمنان علی بن ابی طالب بنده خدا وَاخِي رَسُولِهِ، وَالصِّدِيقِ الْأَكْبَرِ وَالْحَجَّةِ عَلَى بَرِّيَّتِهِ، الْمُؤَيَّدِ بِهِ وَ بِرادر رسول او و صدیق اکبر و حجت او بر آفرید گانش آنکه خداوند نَبِيَّهُ وَدِينَهُ الْحَقَّ الْمُبِينَ، عَلَمَا لِتَدِينِ اللهِ، وَخَازِنًا لِعِلْمِهِ، وَعَيْنِهِ پیامبرش و دین حق آشکارش را بوسیله او تایید کرد نشانه و پرچم دین خدا و خزینه‌دار دانش او و گنجینه غیب الله، وَمَوْضَعَ سِرِّ اللَّهِ، وَأَمِينَ اللهِ عَلَى خَلْقِهِ، وَشَاهِدَهُ فِي غَيْبِ خَدَا وَ جایگاه راز خدا و امین خدا بر خلق او و گواه او در بَرِّيَّتِهِ. اللَّهُمَّ رَبَّنَا إِنَّا سِيِّمعنا مُنَادِيًّا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ آفرید گانش خدا یا ای پروردگار ما ما شنیدیم منادی را که ندا می‌کرد برای ایمان (و می‌گفت) ایمان آورید به پروردگار تان فَآمَنَ، رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَمْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوْفَنا مَعَ الْأَبْرَارِ، پروردگارا ما هم ایمان آوردیم پس بیامز گناهانمان را و بدیهانمان را پوشیده دار و ما را با نیکان بمیران رَبَّنَا وَآتَنَا ما وَعَدْنَا

علی رُسْلِکَ وَلَا- تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا- پروردگارا عطا کن به ما چیزی را که بوسیله فرستاد گانت به ما و عده دادی و در روز رستاخیز رسایمان مکن که براستی تو ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۲۲ تُحَلِّفُ الْمِيعَادَ، فَإِنَّا يَارَبَّنَا بِمَنْكَ وَلُطْفِكَ اجْبَنَا دَاعِيكَ، وَاتَّبَعْنَا خَلْفَ وَعْدِه نَمِيَّ كَنی، پس ما ای پروردگار به احسان و لطف تو اجابت کردیم داعی تو را و پیروی کردیم الرَّسُولَ، وَصَدَقَنَا وَصَدَقَنَا مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ، وَكَفَرْنَا بِالْجِبْتِ از رسول تو و تصدیقش کردیم و نیز تصدیق کردیم مولای مؤمنان را و کافر شدیم به جبت و طاغوت وَالظَّاغُوتِ، فَوَلَّنَا مَا تَوَلَّنَا، وَاحْسَرْنَا مَعَ أَئْمَنَنَا، فَإِنَّا بِهِمْ (غاصبان حقوق آن حضرت) پس والی ما گردان آن را که ما به ولایت بر گزیدیم وبا امامانمان محشورمان کن که مُؤْمِنُونَ مُقْنُونَ، وَلَهُمْ مُسِّلَّمُونَ، آمَّا بِسَرَّهُمْ وَعَلَانِيَتِهِمْ ایمان و اعتقاد داریم و تسليم آنانیم ایمان داریم بر نهانشان و آشکارشان وَشَاهِدِهِمْ وَغَائِبِهِمْ وَحَيَّهِمْ وَمَيِّهِمْ، وَرَضِيَّنَا بِهِمْ أَئْمَمَهُ وَقَادَهُ حاضرشان و غائبشان و زندهشان و مردهشان و خوشنودیم به امامتشان وساده، وَحَسْبُنَا بِهِمْ يَئِنَّا وَيَئِنَّ اللَّهُ دُونَ خَلْقِهِ، لَا يَنْتَغِي بِهِمْ وَآقَيْشان و همانها ما را در مابین خود و خدا از سایر خلق کافی هستند نجوئیم بجای ایشان یَدِلَّا، ولا تَنْخُذْ مِنْ دُونِهِمْ وَلِيَجِهَ، وَبَرَثْنَا إِلَى اللَّهِ مِنْ كُلِّ مَنْ بَدَلِي و نگیریم جز ایشان همدی (یا معتمدی) و بیزاری جوئیم به درگاه خدا از هر که نصب لَهُمْ حَرْبًا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسَنِ مِنَ الْمَأْوَلِينَ وَالْأَخْرِينَ، برپا کند در برابرشان جنگی از جن و انس از اولین و آخرين وَكَفَرْنَا بِالْجِبْتِ وَالظَّاغُوتِ وَالْأُوْثَانِ الْأَرْبَعَةِ وَأَشْيَاعِهِمْ وَكَافِرْ شدیم به جبت و طاغوت و بتھای چهارگانه و دنبال روندگان ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۲۳ وَأَبْيَاعِهِمْ وَكُلُّ مَنْ وَالْأَهْمُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسَنِ، مِنْ أَوَّلِ الدَّهْرِ وَپیروانشان و هر که دوستشان دارد از جن و انس از آغاز روزگار إلى آخره. اللَّهُمَّ إِنَّا نُشَهِّدُكَ أَنَّا نَدِينُ بِمَا دَانَ بِهِ مُحَمَّدٌ وَآلُّ تَا پَایِانَ آن خدایا تو را گواه می گیریم که ما متدين هستیم بدانچه متدين شد بدان محمد و آل مُحَمَّدٍ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ، وَقَوْلُنَا مَا قَالُوا، وَدِيَنُنَا مَا دَانُوا مَحْمَد درود خدا بر او و برایشان باد و گفتار ما همان است که آنها گفتند و دین ما همان است که آنها متدين بدان بیه، ما قَالُوا بِهِ قُلْنَا، وَمَا دَانُوا بِهِ دِنًا، وَمَا أَنْكَرُوا أَنْكَرُنَا، وَمَنْ بُودَنَد هر چه را آنان گفتند ما هم گفتیم و هر چه را آنان متدين بدان شدند ما هم شدیم و هر چه را آنان انکار کردند ما هم انکار کردیم و هر که والوا والینا، وَمَنْ عَادُوا عَادِيَنَا، وَمَنْ لَعَنُوا لَعَنَا، وَمَنْ تَبَرَّءَ وَمِنْهُ را دوست داشتند دوست داریم و هر که را دشمن دارند دشمن داریم و هر که را العن کردند لعن کنیم و از هر که بیزاری جستند تَبَرَّأْنَا مِنْهُ، وَمَنْ تَرَحَّمُوا عَلَيْهِ تَرَحَّمْنَا عَلَيْهِ، آمَّا وَسِلْمَنَا وَرَضِيَّنَا بیزاری جوئیم و بر هر که ترحم کردند ترحم کنیم ایمان آوردیم و تسليم و خوشنود گشتم وَاتَّبَعْنَا مَوَالِيَنَا، صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ. اللَّهُمَّ فَتَمِّمْ لَنَا ذَلِكَ وَلَا وَپیروی کردیم از سرورانمان درودهای خدا بر ایشان باد خدایا پس تو آن را برای ما تکمیل کن و از ما تَشَبَّهْنا، وَاجْعَلْهُ مُسْتَقِرًّا ثَابِتًا عِنْدَنَا وَلَا تَجْعَلْهُ مُسْتَعْلَرًا، وَاحْبِنَا سلب مفرما و آنرا پایگاهی ثابت در پیش ما قرار ده و پایگاه عاریت و موقعش قرار مده و زندهمان دار ما اَحْيَيْنَا عَلَيْهِ، وَامْتَنَّا إِذَا أَمْتَنَّا عَلَيْهِ، آلُّ مُحَمَّدٌ أَئْمَنَّا، فَبِهِمْ نَأَتَمْ بِرْ همان تا هرگاه که زندهمان داری و بمیرانمان بر آن هرگاه می راندیمان، آل محمد پیشوایان مایند به آنها اقتدا کنیم ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۲۴ وَإِيَاهُمْ نُوَالِي، وَعِيدُوهُمْ عَدُوَ اللَّهِ نُعَادِي، فَاجْعَلْنَا مَعَهُمْ فِي وَآنَانَ را دوست داریم و دشمنشان را که دشمن خدا است دشمن داریم پس ما را در الدُّنْيَا وَالْأَخِرَةِ وَمِنَ الْمُقْرَبِينَ، فَإِنَّا بِذلِكَ راضُونَ، یا أَرْحَمَ دُنْيَا وَآخِرَتْ بایشان قرار ده و از مقربان درگاهت گردان که براستی ما به همان خوشنودیم ای مهربانترین الرَّاحِمِينَ». مهربانان. باز به سجده رود و صد مرتبه «الْحَمْدُ لِلَّهِ» و صد مرتبه «سُكْرًا لِلَّهِ» بگوید. و روایت شده که هر کس این عمل را بجا آورد ثواب کسی داشته باشد که در روز عید غدیر نزد حضرت رسول خدا صلی الله علیه و آله حاضر شده باشد، و با آن حضرت بر ولایت بیعت کرده باشد، و بهتر آن است که این نماز را نزدیک زوال گذارد، که حضرت در آن ساعت امیرالمؤمنین علیه السلام را در غدیر خم به امامت و خلافت برای مردم نصب فرمود. پنجم: خواندن دعای ندبه. ششم: خواندن این دعا، که سید بن طاووس از شیخ مفید نقل کرده است: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ نَبِيِّكَ، وَعَلَيِّ وَلَيْكَ، وَالشَّانِ «خدایا از تو درخواست کنم به حق محمد پیامبرت و به حق علی ولی تو و بدان متزلت ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۲۵ وَالْقَدْرِ الَّذِي خَصَصَتْهُمَا بِهِ دُونَ خَلْقِكَ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَمَرْتَبَهِ که بدان وسیله آن دو را از سایر مخلوق خود اختصاص دادی که درود

فرستی بر محمد و علی، وَأَنْ تَبْدِأْ بِهِمَا فِي كُلِّ خَيْرٍ عَاجِلٍ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى وَإِلَى وَإِنَّ آنَانَ شَرُوعَ كَنْتَ نَدِينَ هُرَبِرِيَ كَهْ فُورِیَ است خَدِایا درود فرست بر مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، الْأَئِمَّةِ الْفَادِهِ، وَالدُّعَاءِ السَّادَهِ، وَالنُّجُومِ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ پیشوایان رهبر و خوانندگان بزرگ و سرور و ستارگان الزَّاهِرَهُ، وَالْأَعْلَامِ الْبَاهِرَهُ، وَسَاسَهُ الْعِبَادِ، وَأَرْكَانِ الْبِلَادِ، وَالنَّاقَهُ دَرْخَشَانَ وَ نَشَانَهَهَا فَرُوزَانَ وَ تَدِبِيرَ كَنْتَدَگان کار بندگان و پایه‌های جاهای آباد و ناقه المُؤْسِلَهُ، وَالسَّعِينَهُ التَّاحِيَهُ الْجَارِيَهُ فِي الْلُّجَجِ الْغَامِرَهُ. اللَّهُمَّ فَرَسَادِهِ شَدِهِ وَ كَشْتِي نَجَاتِ كَهْ رَوَانَ است در دریاهای ژرف پرآب خَدِایا صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، حُزَانِ عِلْمِكَ، وَأَرْكَانِ تَوْحِيدِكَ، درود فرست بر محمد و آل محمد گنجینه‌های دانست و پایه‌های محکم توحید تو وَدَعَائِمِ دِيَتِكَ، وَمَعَادِنِ كَرَامَتِكَ، وَصَيْفُوتِكَ مِنْ بَرِيَتِكَ، وَسَتوْنَهَهای دِينِ تو وَ مَعْدَنَهَهای كَرامَتِ وَ بَرْگَزِيدَگان از خَلْقَكَ وَ خَيْرِتِكَ مِنْ خَلْقِكَ، الْأَتِيقَاءِ الْأَتِيقَاءِ الْجَبَاءِ الْأَبْرَارِ، وَالْبَابِ وَ بهترین آفریدگان کانت آن پرهیز کاران پاکیزه و بَرْگَزِيدَگان نیکوکار و درگاهی المُبْتَلَى بِهِ النَّاسُ، مِنْ اتَّاهَ نَجَاهُ، وَمِنْ أَبَاهُ هَوَى اللَّهُمَّ صَلِّ كَهْ مورد ابتلای مردم است هر که بدان درگاه آمد نجات یافت و هر که سرباز زد سقوط کرد خَدِایا درود ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۲۶ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، أَهْلِ الذِّكْرِ الذِّي أَمْرَتَ بِمَسْأَلَتِهِمْ، فَرَسَتْ بَرْ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ اهْلَ ذَكْرِيَ كَهْ دَسْتُور فرمودی بپرسش مسائل از آنها وَذَوِي الْقُرْبَى الَّذِينَ أَمْرَتَ بِمَوَدَّتِهِمْ، وَفَرَضْتَ حَقَّهُمْ، وَخَوِيشَانِدَانِی کَهْ دَسْتُور فرمودی به دوست داشتنشان و حَقْشَانَ را واجب کردی وَجَعَلَتِ الْجَنَّةَ مَعَادَ مَنِ افْتَصَّ آثَارَهُمْ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَبَهْشَتْ را بازگشتگاه (و سرمنزل) کسی قرار دادی که آثارشان را پیروی کند خَدِایا درود فرست بر محمد وَآلِ مُحَمَّدٍ، کَمَا أَمْرَوْا بِطَاعَتِكَ، وَنَهَوْا عَنْ مَعْصِيَتِكَ، وَدَلُوا وَآلِ مُحَمَّدٍ چنانچه دَسْتُور پیروی تو را دادند وَ از نافرمانیت نهی کردند وَ بَنْدَگانَتِ عِبَادَكَ عَلَى وَحْيَدِتِكَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ نَّبِيِّكَ رَبِّي يَگانگیت راهنمایی کردند خَدِایا من از تو می خواهم به حق محمد پیامبر وَنَبِیِّکَ وَصَيْفُوتِکَ وَأَمِینِکَ وَرَسُولِکَ إِلَى خَلْقِكَ، وَبِحَقِّ أَمِيرٍ وَگرامی و بَرْگَزِیدَه و امین تو و فرستادهات بسوی خلق و به حق امیر المُؤْمِنِینَ، وَيَعْشُوبِ الدِّينِ وَقَادِدِ الْغَرِّ الْمُحَاجِلِينَ، الْوَصِيَّ مُؤْمِنَانَ وَپیشوای دِینِ و رهبر سفیدرویان آن وصی الْوَفَیِّ، وَالصَّدِيقِ الْمَأْكُورِ، وَالْفَارُوقِ بَيْنَ الْحَقِّ وَالْبَاطِلِ، با وفا و صدیق اکبر و جداکننده بین حق و باطل والشَّاهِدِ لَكَ، وَالدَّالِّ عَلَيْكَ، وَالصَّادِعِ بِأَمْرِكَ، وَالْمُجَاهِدِ فِي وَگواه تو و راهنمایی کننده بر تو و آشکار کننده دَسْتُور و جهاد کننده در ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۲۷ سَبِيلِكَ، لَمْ تَأْخُذْهُ فِيَکَ لَوْمَهُ لِأَنِّيمِ، أَنْ تُصِيلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ راهت آنکه نگیردش (و ناراحتش نکند) درباره تو ملامت کنندهای که درود فرستی بر محمد وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَجْعَلَنِي فِي هَذَا الْيَوْمِ الَّذِي عَقَدْتَ فِيهِ لَوْلِيَکَ مُحَمَّدٍ وَمَرَا قَرَارَ دَهِی در این روزی که بستی برای ولی خود الْعَهْدَ فِي أَعْنَاقِ خَلْقِكَ، وَأَكْمَلْتَ لَهُمُ الَّذِي مِنَ الْعَارِفِينَ پیمان (امامت) را در گردن خلق خود و کامل گرداندی برای آنها دِینِ را از عارفان بِحُرْمَتِهِ، وَالْمُقْرِرِينَ بِفَضْلِهِ، مِنْ عَتَقَائِتِكَ وَطَلْقَائِتِكَ مِنَ النَّارِ، وَلَا بِحُرْمَتِهِ اسْتَهَدَ رهاسدگان از آتش و تُشْمِسِتِ بِی حَسِدِي النِّعَمِ. اللَّهُمَّ فَكَمَا جَعَلْتَهُ عِيدَكَ الْأَكْبَرَ، شاد مکن نسبت به من حسودانِم را در نعمتهاست خَدِایا چنانچه آنرا عید بزرگ خود قرار دادهای وَسَمِيَّتَهُ فِي السَّمَاءِ يَوْمَ الْعَهْدِ الْمَعْهُودِ، وَفِي الْأَرْضِ يَوْمَ و نامیدی آنرا در آسمان روز عهد معهود و در زمین روز المِيَاثِقِ الْأَخْوَذِ وَالْجَمْعِ الْمَسْؤُولِ، صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ پیمان گرفتن و انجمن بازخواست شده درود فرست بر محمد وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَقِرْزِ بِهِ عَيْونَنَا، وَاجْمَعِ بِهِ شَمَلَنَا، وَلَا تُضِّلَّنَا بَعْدَ إِذْ مُحَمَّدٍ وَرُوشَنَ کن بوسیله‌اش دیدگان ما را و گردآور بِدَسْتِش پراکنده‌گی ما را و گمراهمان مکن پس از آنکه هَدَیَنَا، وَاجْعَلْنَا لِأَنْعِمَّهُ کَمِنَ الشَّاكِرِینَ، یا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، هدایتمان کردی و قرارمان ده از سپاسگزاران نعمتهاست ای مهربانترین مهربانان ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۲۸ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَرَفَنَا فَضْلَ هَذَا الْيَوْمِ، وَبَصَرَنَا حُرْمَتَهُ، وَكَمَا سَتَایش خاص خَدِایی است که شناساند به ما فضیلت این روز را و بینامان کرد به حرمت این روز و گرامیمان داشت بِهِ، وَشَرَفَنَا بِمَعْرِفَتِهِ، وَهَدَانَا بِنُورِهِ، یا رَسُولَ اللَّهِ، یا أَمِيرَ بَدَانَ و شرافتمان داد به معرفتش و هدایتمان کرد به نورش ای رسول خدا ای امیر المُؤْمِنِینَ، عَلَيْکُمَا وَعَلَى عِتَرَتِکُمَا وَعَلَى مُجِیْعِکُمَا مِنِ اَفْضَلِ مُؤْمِنَانَ بر شما و بر عترت شما و بر دوستان شما بهترین السَّلَامِ مَا بَقَى اللَّيلُ وَالنَّهَارُ، وَبِکُمَا أَتَوَجَّهُ إِلَى اللَّهِ رَبِّی وَرَبِّکُمَا سَلَامٌ وَدَرُودٌ مَنْ بَادَ تا بِرِیاست شب و

روز و بوسیله او رو کنم بسوی خدا پروردگار من و پروردگارتان فی نجاح طلبی، وقضاء حوائجی، وتهییه اموری». در موفق شدن به مقصودم و برآورده شدن حاجاتم و آسان شدن کارهایم. هفتم: آنکه در دیدار با برادران مؤمن، این تهنیت را به یکدیگر بگویند که سپاس نعمت ولایت است: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَّمَسِّكِينَ بِوِلَايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ» ستایش خاص خدایی است که قرار داد ما را از تمسک جویان به ولایت امیر مؤمنان وآلئم علیهم السلام. و سایر امامان علیهم السلام. و نیز بخواند: ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۲۹ «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَكْرَمَنَا بِهَذَا الْيَوْمِ، وَجَعَلَنَا مِنَ الْمُوفِينَ» ستایش خاص خدایی است که گرامی داشت ما را به این روز و قرامن داد از وفاکنندگان بعهیده إِنَّا وَمِثْقَلَهِ إِلَيْنَا وَمِثْقَلَهِ الَّذِي وَاثَقَنَا بِهِ مِنْ وِلَايَةِ وَلَاءَ أَمْرِهِ، وَالْقَوْامُ بِهِ عَهْدِي که با ما کرده بود و پیمانی که با ما بسته بود از ولایت سربرستان امر دین او و برپادارندگان بقیه طه، ولم یجعلنا مِنَ الْجَاهِدِينَ وَالْمَكَذِّبِينَ بِيَوْمِ الدِّينِ. عدلش و قارمان نداد از منکران و تکذیب کنندگان روز جزا. هشتم آنکه صد مرتبه بگوید: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ كَمَالَ دِينِهِ وَتَمَامَ نِعْمَتِهِ بِوِلَايَةِ» ستایش خاص خدایی است که قرار داد کمال دین و تمام شدن نعمتش را به ولایت امیر المؤمنین علی بن أبي طالب علیه السلام. امیر مؤمنان علی بن ابی طالب علیه السلام.

اعمال روز مباھله

طبق یک سنت دیرین، گاه دو نفر یا دو گروه با هم در مسائله‌ای اختلاف نظر داشتند و هیچ یک به گفته دیگری قانع نمی‌شدند، باهم «مباھله» می‌کردند، و از خداوند می‌خواستند که طرف باطل را با فرستادن عذابی هلاک کنند و طرف حق ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۳۰ پیروز شود. مسیحیان نجران، چون به رسالت پیامبر خدا صلی الله علیه و آله ایمان نداشتند، می‌خواستند که با مباھله، حق آشکار شود. نصارای نجران در تاریخ مقرر و مکان معین با همه زیورها و آرایش‌ها و تشریفات حاضر شدند. رسول خدا صلی الله علیه و آله هم همراه با اهل بیت خاص خود برای مباھله حاضر شدند. رسول خدا پیش از آنکه خواست مباھله کند، عبا بر دوش مبارک گرفت و سپس امیر المؤمنین و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام را داخل در زیر عبا نمود، و گفت: پروردگار! هر پیغمبری را اهل بیتی بوده است که مخصوصترین خلق بوده‌اند، بار خداوند! اینها اهل بیت من می‌باشند، پس از ایشان برطرف کن شک و گناه را، و پاک کن ایشان را. پس جبرئیل نازل شد و آیه تطهیر را در شأن ایشان آورد. پس حضرت رسول صلی الله علیه و آله آن چهار بزرگوار را بیرون برد از برای مباھله، چون نگاه نصاری بر ایشان افتاد و حقاتیت آن حضرت و آثار نزول عذاب را مشاهده کردند، جرأت مباھله ننمودند، و درخواست مصالحه و قبول جزیه نمودند. در این روز نیز حضرت امیر المؤمنین علیه السلام در حال رکوع ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۳۱ انگشتی خود را به سائل داد، و آیه إنما وَلِكُمُ اللَّهُ ... در شأن نازل شد، وبالجمله این روز، روز شریفی است، و در آن چند عمل وارد است: اول: غسل، دوم: روزه، سوم: دو رکعت نماز، مثل نماز روز عید غدیر که از نظر وقت و کیفیت و ثواب و خواندن آیه الكرسي مثل نماز روز عید غدیر است. چهارم: خواندن دعای مباھله که شبیه به دعای سحر ماه رمضان است، و شیخ و سید هر دو دعای روز مباھله را از حضرت صادق علیه السلام چنین نقل کرده‌اند: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ بَهَائِكَ بَاهِئَكَ وَكُلُّ بَهَائِكَ بَهَئِي. اللَّهُمَّ «خَدَايَا از تو خواهم از درخشندۀ ترین مراتب درخشندگیت و همه مراتب آن درخشندۀ است خدایا اینی اسألاً لکَ بِبَهَائِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ جَلَالِكَ بِأَجْلَلِهِ از تو خواهم به تمام مراتب درخشندگیت خدایا از تو خواهم از باشوکت ترین مراتب جلالت وَكُلُّ جَلَالِكَ جَلِيلٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِجَلَالِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي وَتَمَامَ مراتب جلال تو شوکتمند است خدایا از تو خواهم به همه مراتب جلالت خدایا از اسئله ک من جمالِکَ بِأَجْمَلِهِ وَكُلُّ جَمَالِكَ جَمِيلٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي تو خواهم از زیباترین مراتب جمال تو و همه مراتب جمالت زیاست خدایا از ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۳۲ اسألاً لکَ بِجَمَالِكَ كُلِّهِ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ كَمَا أَمْرَتَنِي، فَاسْتَجِبْ تو خواهم به همه مراتب جمالت خدایا تو را خوانم چنانچه دستورم دادی پس دعایم را به اجابت لی کما وَعَيْدَتَنِي. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ عَظَمِتَكَ بِأَعْظَمِهَا وَكُلُّ

رسان چنانچه وعده‌ام دادی خدایا از تو خواهم از بزرگترین مراتب عظمت و همه عظیم‌تک عظیم‌تک اللہمَ إِنِّي أَسأَلُكَ بِعَظَمَتِكَ كُلُّهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي مراتب آن بزرگ است خدایا از تو خواهم به همه عظمت خدایا از تو آشناً لَكَ مِنْ نُورِكَ بِأَنْوَرِهِ وَكُلُّ نُورِكَ نَيْرٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسأَلُكَ خواهم از تابنده‌ترین مراتب روشنیت و همه مراتب آن تابنده است خدایا از تو خواهم بِنُورِكَ كُلُّهٗ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسأَلُكَ مِنْ رَحْمَةِكَ بِأَوْسِيَّهَا وَكُلُّ به تمام مراتب روشنیت خدایا از تو خواهم از وسیع ترین مراتب رحمت و همه رَحْمَتِكَ وَاسِعَةٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ كُلُّها. اللَّهُمَّ إِنِّي رحمت تو وسیع است خدایا از تو خواهم به همه مراتب رحمت خدایا تو آذُونُكَ کما امْرَتَنِي، فَاسْتَجِبْ لِي كَمَا وَعَدْتَنِي. اللَّهُمَّ إِنِّي را می خوانم همچنانکه دستورم دادی پس اجابت کن دعایم را چنانچه وعده فرمودی خدایا از آشناً لَكَ مِنْ كَمَالِكَ بِأَكْمَلِهِ وَكُلُّ كَمَالِكَ كَامِلٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسأَلُكَ تو خواهم از کاملترین مراتب کمال و تمام مراتب آن کامل است خدایا از تو خواهم بِكَمَالِكَ كُلُّهٗ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسأَلُكَ مِنْ كَلِمَاتِكَ بِأَتَمِهَا وَكُلُّ به تمام مراتب کمال خدایا از تو خواهم از تمامترین کلمات و سخنات و تمام ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۳۳ کَلِمَاتِكَ تَامَةٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسأَلُكَ بِكَلِمَاتِكَ كُلُّهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي کلمات تام و تمام است خدایا از تو خواهم به کلمات همگی خدایا از آشناً لَكَ مِنْ أَشِمَائِكَ بِأَكْبَرِهَا وَكُلُّ أَشِمَائِكَ كَبِيرَةٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي تو خواهم به بزرگترین نامهایت و همه نامهایت بزرگ است خدایا از تو آشناً لَكَ بِأَشِمَائِكَ كُلُّها. اللَّهُمَّ إِنِّي آذُونُكَ کما امْرَتَنِي، فَاسْتَجِبْ خواهم به نامهایت همگی خدایا من تو را می خوانم چنانچه به من دستور دادی پس به اجابت رسان لی کما وَعَدْتَنِي. اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ مِنْ عِزَّتِكَ بِأَعْزَزِهَا وَكُلُّ دعایم را چنانچه وعده‌ام فرمودی خدایا از تو خواهم به عزیزترین مراتب عزت و همه عِزَّتِكَ عَزِيزَةٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ بِعِزَّتِكَ كُلُّها. اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ مراتب تو عزیز است خدایا از تو خواهم به همه مراتب عزت خدایا از تو خواهم مِنْ مَسِيَّتِكَ بِأَمْضَاها وَكُلُّ مَسِيَّتِكَ ماضیهٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ به گذراترین اراده و خواست و همه مراتب اراده تو گذراست خدایا از تو خواهم بِمَسِيَّتِكَ كُلُّها. اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ بِقُدْرَتِكَ الَّتِي اسْتَطَلَّتْ بِهَا به تمام مراتب اراده و خواست خدایا از تو خواهم بدان قدرت که بوسیله آن علی کُلِّ شَئِيهِ وَكُلُّ قُدْرَتِكَ مُسْتَطِيلَهٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ بر همه چیز برتری گرفتی گرچه تمام مراتب قدرت برتری گیرنده است خدایا از تو خواهم بِقُدْرَتِكَ كُلُّها. اللَّهُمَّ إِنِّي آذُونُكَ کما امْرَتَنِي، فَاسْتَجِبْ لِي کما به تمام مراتب قدرت خدایا من تو را خوانم چنانچه دستورم دادی تو هم اجابت کن چنانچه ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۳۴ وَعَدْتَنِي. اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ مِنْ عِلْمِكَ بِأَنْفَصِهِ وَكُلُّ عِلْمِكَ نَافِدٌ، وعده فرمودی خدایا از تو خواهم از نافذترین مراتب دانشت با این که تمام مراتب دانشت نافذ است اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ بِعِلْمِكَ كُلُّهٗ. اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ مِنْ قُولَكَ خدایا از تو خواهم به مراتب دانشت همگی خدایا از تو خواهم از پسندیده‌ترین بِأَرْضَاهُ وَكُلُّ قُولَكَ رَضَاهٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ بِقُولَكَ كُلُّهٗ. اللَّهُمَّ گفتارت و تمام گفتارت تو پسندیده است خدایا از تو خواهم به همه گفتارت خدایا اینی آشناً لَكَ مِنْ مَسَائِلِكَ بِأَحْبَبِهَا إِلَيْكَ وَكُلُّها إِلَيْكَ حَبِيبَهٌ. اللَّهُمَّ از تو خواهم به محبوترین چیزی که از تو درخواست شده و همه آنها پیش تو محبوب است خدایا از آشناً لَكَ بِمَسَائِلِكَ كُلُّها. اللَّهُمَّ إِنِّي آذُونُكَ کما امْرَتَنِي، فَاسْتَجِبْ تو خواهم به تمام آنچه از تو درخواست شده خدایا من تو را خوانم چنانچه دستورم دادی پس اجابت لی کما وَعَدْتَنِي. اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ مِنْ شَرِفِكَ بِأَشْرَفِهِ وَكُلُّ کن چنانچه وعده‌ام فرمودی خدایا از تو خواهم به شریفترین مراتب شرفت و تمامی شَرِفَكَ شَرِيفٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ بِشَرِفِكَ كُلُّهٗ. اللَّهُمَّ إِنِّي مراتب شرف تو شریف است خدایا از تو خواهم به مراتب شرفت همگی خدایا از تو آشناً لَكَ مِنْ سُلْطَانِكَ بِأَدَوْمِهِ وَكُلُّ سُلْطَانِكَ دائِمٌ، اللَّهُمَّ إِنِّي خواهم به حق بادواهترین مراتب سلطنت و تمام مراتب آن دائمی است خدایا از آشناً لَكَ بِسُلْطَانِكَ كُلُّهٗ. اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ مِنْ مُلْكِكَ بِأَفْخَرِهِ وَكُلُّ تو خواهم به مراتب سلطنت همگی خدایا از تو خواهم به گرانمایه‌ترین مراتب فرمانروایت و تمام ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۳۵ فاخرٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ بِمُلْكِكَ كُلُّهٗ. اللَّهُمَّ إِنِّي آذُونُكَ مراتب فرمانروایت گرانمایه است خدایا از تو خواهم به تمام مراتب فرمانروایت خدایا من تو را خوانم کما امْرَتَنِي، فَاسْتَجِبْ لِي کما وَعَدْتَنِي. اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ مِنْ چنانچه دستورم دادی پس اجابت کن چنانچه وعده‌ام فرمودی خدایا از تو خواهم به علائِكَ بِأَعْلاَهٌ وَكُلُّ علائِكَ عالٍ. اللَّهُمَّ إِنِّي آشناً لَكَ بِعَلائِكَ كُلُّهٗ، والاترین مراتب

بلندیت و تمام مراتب بلندی تو والا. است خدایا از تو خواهم به والا-ترین مراتب بلندیت همگی اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ آيَاتِكَ بِأَعْجَبِهَا وَكُلُّ آيَاتِكَ عَجِيبَةٌ. اللَّهُمَّ خدایا از تو خواهم به شگفت ترین آیات و نشانه‌هایت و همه آیات تو شگفت است خدایا اینی آسِئَةً لِسِكَ بِآیَاتِكَ كُلَّهَا. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ مَنْكَ بِأَقْدَمِهِ از تو خواهم به آیات همگی خدایا از تو خواهم به قدیمترین نعمت وَكُلُّ مَنْكَ قَدِيمٌ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَنْكَ كُلَّهٗ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَدْعُوكَ وَهُمَّ نعمت‌هاست قدمی است خدایا از تو خواهم به همه اقسام نعمت خدایا من تو را خوانم کما امْرَتَنِی، فَاسْتَجِبْ لِی كَمَا وَعَدْتَنِی. اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُكَ بِمَا چنانچه دستورم دادی پس اجابت کن دعايم را چنانچه وعده فرمودی خدایا من از تو خواهم به آنچه آنست فیه مِنَ الشُّوُونَ وَالْجُبُرُوتِ. اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُكَ بِكُلِّ شَأْنٍ تو در آنی از مقامات و قدرت و عظمت خدایا از تو خواهم به حق هر مقام وَكُلُّ جَبْرُوتٍ. اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُكَ بِمَا تُجِيَّبَنِی بِهِ حِينَ أَسْأَلُكَ، یا و هر قدرت و عظمتی که داری خدایا من از تو خواهم بدانچه اجابتمن کنی بدان هنگامی که تورا خوانم ای ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۳۶ اللَّهُ يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسِئَةً لِسِكَ بِبَهَاءِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، يَا لَا إِلَهَ إِلَّا خَدَا ای که معبدی جز تو نیست از تو خواهم به درخشندگی کلمه «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ» ای که نیست معبدی جز آنست، آسِئَةً لِسِكَ بِجَلَالِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، يَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، آسِئَةً لِسِكَ بِلَا تو از تو خواهم به جلال و شوکت کلمه «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ» ای که معبدی جز تو نیست از تو خواهم به إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوكَ کَمَا امْرَتَنِی، فَاسْتَجِبْ لِی كَمَا کلمه «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ» خدایا تو را خوانم چنانچه دستورم دادی پس اجابت کن دعايم را چنانچه وَعَدْتَنِی. اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُكَ مِنْ رِزْقِکَ بِأَعْمَمِهِ وَكُلُّ رِزْقِکَ عَامٌ، وعده‌ام فرمودی خدایا از تو خواهم از عمومی ترین اقسام روزیت و تمام اقسام روزی تو عمومی است اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُكَ بِرِزْقِکَ كُلَّهٗ. اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُكَ مِنْ عَطَائِکَ خدایا از تو خواهم به تمام اقسام روزی تو خدایا از تو خواهم از گواراترین عطایای بِأَهْبَهِهِ وَكُلُّ عَطَائِکَ هَبَنِی. اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُكَ بِعَطَائِکَ كُلَّهٗ. اللَّهُمَّ تو و تمام عطاهاست گوارا است خدایا از تو خواهم به تمام عطاایت خدایا اینی آسَأَلُكَ مِنْ خَيْرِکَ بِأَعْجَلِهِ وَكُلُّ خَيْرِکَ عَاجِلٌ. اللَّهُمَّ إِنِّی از تو خواهم به فوری ترین خیر و نیکیت و تمام نیکیهای تو فوری است خدایا از تو آسَأَلُكَ بِخَيْرِکَ كُلَّهٗ. اللَّهُمَّ إِنِّی آسِئَةً لِسِكَ مِنْ فَضْلِکَ بِأَفْضَلِهِ وَكُلُّ خواهم به تمام نیکیهایت خدایا از تو خواهم به فرونترین فضل تو و همه فَضْلِکَ فاضل. اللَّهُمَّ إِنِّی آسَأَلُكَ بِفَضْلِکَ كُلَّهٗ. اللَّهُمَّ إِنِّی فضل تو فرون است خدایا از تو خواهم به فضل تو همگی خدایا تو را ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۳۷ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى خوانم چنانچه دستورم دادی پس اجابتمن کن چنانچه وعده‌ام فرمودی خدایا درود فrst بر مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَابْنِي عَلَى الْإِيمَانِ بِكَ وَالْتَّصْدِيقِ بِكَ وَرَسُولِكَ عَلَيْهِ وَآلِهِ السَّلَامُ، وَالْوِلَايَةُ لِعَلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ، به رسولت - که درود بر او و آلسش باد- و ولایت علی بن ابی طالب وَالْبَرَاءَةِ مِنْ عَدُوِّهِ، وَالْإِتِّمامُ بِالْمُائِمَةِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ وَبِيَازِرِی از دشمنش و اقتدا به امامان از آل محمد علیهم السلام السَّلَامُ، فَإِنِّی قَدْ رَضِيَتُ بِذِلِّکَ یا رَبِّ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ زیرا که من خوشنودم بدین ای پروردگار من خدایا درود فrst بر محمد عَبْدِیَّدَ کَ وَرَسُولِكَ فِي الْأَوَّلِيَّنَ، وَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ فِي الْآخِرِيَّنَ، بنده و رسولت در زمره اولین و درود فrst بر محمد در زمره آخرین وَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ فِي الْمُلَمَّا الْمَاعِلِيِّ وَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ فِي و درود فrst بر محمد در عالم بالا و درود فrst بر محمد در المُرْسَلِيَّنَ. اللَّهُمَّ أَعْطِ مُحَمَّدًا الْوَسِيْلَةَ وَالشَّرَفَ وَالْفَضْلَةَ يَلَهَ زمره مرسلین خدایا عطا کن به محمد مقام وسیله و شرف و فضیلت وَالدَّرَجَةُ الْكَبِيرَةُ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَقُنْتَنِی و درجه بزرگ را خدایا درود فrst بر محمد و آل محمد و قانع کن مرا ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۳۸ بِمَا رَزَقْتَنِی، وَبِارِکْ لِی فِيمَا أَغْطَیْتَنِی، وَاحْفَظْنِی فِی غَيْبَتِنِی وَفِی بدانچه روزیم کردہ‌ای و برکت‌ده به من در آنچه به من داده‌ای و نگهداری کن مرا در غیتیم وَكُلُّ غَائِبٍ هُوَ لِی. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَابْنِی هر غائبی که مربوط به من است خدایا درود فrst بر محمد و آل محمد و برانگیز مرا عَلَى الْإِيمَانِ بِكَ وَالْتَّصْدِيقِ بِرَسُولِكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ بر ایمان به خودت و تصدیق به رسولت خدایا درود فrst بر محمد وآل مُحَمَّدٍ، وَآسَأَلُكَ خَيْرَ الْخَيْرِ رِضْوَانَكَ وَالْجَنَّةَ، وَأَعُوذُ بِكَ وَآلِ محمد و از تو خواهم خوبتها را که خوشنودی تو و بهشت باشد و پناه برم به تو مِنْ شَرِّ الشَّرِّ سَخَطِكَ وَالنَّارِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ

وآل از بدترین بدها که خشم تو و آتش دوزخ باشد خدایا درود فrst بر محمد و آل محمد، واحفظنی من کل مصیبه، و من کل بیانیه، و من کل محمد و محافظت کن مرا از هر پیش آمد ناگوار و از هر گرفتاری و از هر عقویه، و من کل فتنه، و من کل بلاء، و من کل شر، و من کل شکنجه و از هر فتنه و از هر بدی و از هر مکروه، و من کل مصیبه، و من کل آفه نزلت او و تنزل من السماء ناراحتی و از هر مصیب و از هر آفتی که نازل شده یا بعد از این از آسمان إلى الأرض، فی هذه الساعه، و فی هذه الليله، و فی هذا اليوم، بزمین نازل شود در این ساعت و در این شب و در این روز ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۳۹ و فی هذه السننه اللهم صل علی محمد وآل و در این ماه و در این سال خدایا درود فrst بر محمد و آل محمد، و اقسام لی من کل سور، و من کل بهجه، و من کل محمد و نصیم کن از هر شادی و از هر خوشحالی و از هر استقامه، و من کل فرج، و من کل عافیه، و من کل سلامه، و من پایداری و از هر گشايشی و از هر تندرستی و از هر سلامتی و از کل گرامه، و من کل رزق واسع حلال طیب، و من کل نعمه، هر کرامت و از هر روزی فراخ حلال پاکی و از هر نعمتی و من کل سیعه نزلت او و تنزل من السماء إلى الأرض، فی هذه و از هر وسعتی که نازل شده یا بعد از این نازل شود از آسمان به زمین در این الساعه، و فی هذه الليله، و فی هذا اليوم، و فی هذا الشهري، و فی ساعت و در این شب و در این روز و در این ماه و در هذه السننه اللهم إن كانت ذنوبي قد أخلقت وجهي عندك، این سال خدایا اگر چنانچه گناهانم شرمنده کرده است چهره ام را پیش تو و حالت بینی وینک، وغیرت حالی عنیدک، فإنی أسألك بنور و حائل شد میان من و تو و حالم را پیش تو تغییر داده پس از تو خواهم به حق نور وجهك الذي لا يطفأ، وبووجه محمد حبیک المضي طفی وبووجه ذات که خاموش نشود و به آبروی محمد مصطفی حبیب تو و به آبروی ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۴۰ و لئک على المرضى وبحق أولئک الذين استجابة لهم، أن ولی تو على مرضی و به حق اولیائت که برگزیدی آنها را که تعلی علی محمد وآل محمد، و آن تعفرلی ما مضی من درود فrst بر محمد وآل محمد و بیامزی برایم گذشته های از ذنوبي، و آن تعصمنی فيما بقی من عمری، و آعود بک اللهم أن گناهانم را و نگاهدم داری در آینده عمرم و پناه می برم به تو خداها از اینکه أعود في شئ من معاشریک آبیدا ما أبقيتی، حتى تتوافقی و أنا بازگردم به یکی از گناهان و نافرمانیهایت هر گز تازندهام (یعنی) تا آنگاه که مرا بمیرانی و من لک مطیع و آنست عنی راض، و آن تختم لی عملی بحسنه، فرمانبردار تو باشم و تو از من خوشنود باشی و به انجام رسانی عمل مرا به نیکوترين آن و تجعل لی ثوابه الجنّة، و آن تفعیل بی ما آنت آهله، یا أهل و پاداش آنرا برایم بهشت مقرر داری و انجام دهی درباره من آنچه را تو شایسته آنی ای اهل التّقّوی ویا أهیل المغفرة، صل علی محمد وآل محمد، تقوی و ای شایسته آمرزش درود فrst بر محمد وآل محمد وارحمنی برحمتیک یا أرحیم الرّاحیمین». و رحم کن به من به رحمت خویش ای مهربانترین مهربانان.» ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۴۱

فصل دوم: اعمال مدینه منوره

فضیلت زیارت پیامبر، فاطمه زهرا و ائمه بقیع علیهم السلام

و فاطمه زهرا و ائمه بقیع علیهم السلام

مستحب موکد است برای مردم، خصوصاً حجاج، مُشرّف شدن به زیارت روشه مُطهّره و آستانه منوره فخر عالمیان حضرت سید المرسلین محمد بن عبد الله صلی الله علیه و آله، و ترک زیارت آن حضرت باعث جفا در حق او می شود. و شیخ شهید فرموده: اگر مردم ترک زیارت آن حضرت کنند، بر امام است که ایشان را مجبور کند به رفتن زیارت آن حضرت، زیرا که ترک زیارت آن حضرت موجب جفا در حق پیامبر صلی الله علیه و آله است. شیخ صدق از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود: هر گاه کسی از شما حج کند، باید حجش را ختم کند به زیارت ما، زیرا که این از تمامی حج است. و نیز روایت کرده از حضرت

امیرالمؤمنین علیه السلام که فرمود: تمام کنید حجّ خود را به ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۴۴ زیارت حضرت رسول صلی الله علیه و آله که ترک زیارت آن حضرت بعد از حجّ جفا و خلاف ادب است، و شما را امر به این کردند، و بروید به زیارت قبوری که حق تعالی لازم گردانیده است بر شما حق آنها و زیارت آنها را، و روزی از حق تعالی طلب کنید نزد آن قبرها، و نیز از ابوالصیلت هَرَوِی روایت کرده که گفت: به خدمت حضرت امام رضا علیه السلام عرض کردم که نظر شما درباره این حدیث که مؤمنین از منازل خویش در بهشت، زیارت می‌کنند پروردگارشان را چیست؟ حضرت در جواب او فرمودند: ای ابا الصیلت! حق تعالی پیغمبرش حضرت محمد صلی الله علیه و آله را بر جمیع خلقش - از پیغمبران و فرشتگان - برتری بخشیده و اطاعت او را اطاعت خود، و بیعت با او را بیعت با خود، و زیارت او را زیارت خودش شمرده است، چنانچه در سوره نساء آیه ۸۰ فرمود: مَن يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ، و در سوره فتح، آیه ۴۸ فرموده: إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ. حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرموده: «هر کس مرا زیارت کند در حال حیات یا بعد از فوت من چنان است که حق تعالی را ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۴۵ زیارت کرده باشد...». و حمیری در «قرب الاسناد» از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که فرمود: رَسُولُ خدا صلی الله علیه و آله فرموده: هر کس مرا زیارت کند در حال حیات من یا بعد از فوت من شفیع او گردد، و فرمود: ما به که حضرت صادق علیه السلام روز عیدی رفت به زیارت رسول الله صلی الله علیه و آله و بر آن حضرت سلام کرد، و فرمود: ما به سبب زیارت و سلام بر رسول خدا صلی الله علیه و آله بر اهل همه شهرها مکه و غیر مکه، فضیلت داریم. و مرحوم شیخ طوسی در تهذیب از یزید بن عبدالملک روایت کرده، و او از پدرش، از جدش، که گفت: به خدمت حضرت فاطمه علیها السلام مشرف شدم، آن حضرت بر من سلام کرد، سپس از من پرسید که برای چه آمده‌ای؟ عرض کردم: برای طلب برکت و ثواب. فرمود: خبرداد مرا پدرم، و اینک حاضر است که هر کس بر او و بر من سه روز سلام کند، حق تعالی بهشت را از برای او واجب گرداند، گفتم: در حال حیاتتان؟ فرمود: بلی، و هم چنین بعد از موت ما. علامه مجلسی فرموده که در حدیث معتبر از عبدالله بن عباس منقول است که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود: هر کس ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۴۶ امام حسن علیه السلام را در بقیع زیارت کند قدمش بر صراط ثابت گردد و نلغزد در روزی که قدمها بر آن بلغزد. و در «مقنه» از حضرت صادق علیه السلام روایت شده که فرمود: هر کس مرا زیارت کند گناهانش آمرزیده شود و فقیر و پریشان نمیرد. ابن قولویه در کامل الزیارات حدیث طولانی از هشام بن سالم از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده و از جمله فرازهای آن این است که: مردی به خدمت حضرت صادق علیه السلام شرفیاب شد، و عرض کرد: آیا باید زیارت کرد پدرت را؟ فرمود: بلی. عرض کرد: پاداش آن چیست؟ فرمود: اگر با اعتقاد و متابعت از امامت او باشد پاداش آن بهشت است. عرض کرد: کسی که اعراض کند از زیارت او چه خواهد داشت؟ فرمود: حضرت خواهد داشت در روز الحسره که روز قیامت است ... و احادیث در این باب بسیار است.

آداب زیارت

زیارت، دیدار با روحهای پاک و الگوهای کمال و آینه‌های حق نماست. ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۴۷ زائر، خود را در برابر وجودهای والا و پیشوایان معصومی دیده، با اعتراف به نقص خود و کمال آن اولیای الهی، به فضایل آنان اشاره می‌کند، و درودهای خود را نثارشان می‌نماید، و پیوند خویش را با آنان و با راه و تعالیم و فرهنگشان ابراز می‌دارد. از این رو، نخستین شرط زیارت، «ادب» است، و ادب هم در سایه معرفت و محبت پدید می‌آید. خود را در محضر رسول الله صلی الله علیه و آله دیدن، و در برابر قبور پاک امامان ایستاندن، هم آداب ظاهری دارد، هم آداب باطنی. آنچه در منابع روایی مانند «بحار الأنوار» و نوشته‌های علماء درباره آداب زیارت آمده، بسیار است، و در اینجا برخی از آن آداب را نقل می‌کنیم: ۱- قبل از ورود به زیارتگاه، غسل کردن و باطهارت بودن و خواندن این دعا هنگام غسل زیارت مستحب است: «بِسْمِ اللَّهِ وَبِاللَّهِ الَّهُمَّ اجْعَلْنِي نُورًا وَطَهُورًا وَحِرْزاً» به نام خدا، و

به یاری خدا، خداوند! این غسل را نور، پاکیزگی، حرز و شفاءِ مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَ سُقْمٍ وَ آفَةٍ وَ عَاهَةٍ。اللَّهُمَّ طَهُرْ بِهِ قَلْبِي، وَ شَفَى از هر درد، بیماری، آفت برایم قرار ده خداوند با آن قلبم را پاک ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۴۸ وَاشْرَحْ بِهِ صَدْرِي، وَسَهْلْ لَيْ بِهِ أَمْرِي』. سینه‌ام را گشاده و کارم را آسان فرمای. ۲- لباس‌های پاکیزه پوشیدن و عطر و بوی خوش استعمال کردن. ۳- هنگام رفتن به زیارت، قدم‌های کوتاه برداشتن، با آرامش و وقار راه رفتن، با خضوع و خشوع آمدن، سر به زیر انداختن و به این طرف و آن طرف و بالا نگاه نکردن، و ترک کلمات بیهوده و مخاصمه و مجادله نمودن در راه، تا رسیدن به حرم. ۴- هنگام رفتن به حرم و زیارت، زبان به تسبیح و حمد خدا گشودن، و صلوت بر محمد و آل او فرستادن، ودهان را با یاد خدا و نام اهل بیت معطر ساختن. ۵- بر درگاه حرم ایستادن، و دعا خواندن، و اجازه ورود خواستن، و سعی در تحصیل رقت قلب و خشوع دل نمودن، و مقام و عظمت صاحب قبر را تصوّر نمودن، و این که او ما را می‌بیند، سخن ما را می‌شنود، و سلام ما را پاسخ می‌دهد. هرگاه رقت قلب حاصل شد و آمادگی روحی پدید آمد، در این حال وارد شود، و زیارت نماید. ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۶ ۲۴۹ در وقت داخل شدن، پای راست را مقدم داشتن، و هنگام خروج از حرم پای چپ را، آن گونه که در ورود و خروج مسجد مستحب است. ۷- در برابر ضریح ایستادن و زیارت نامه‌هایی را که از ائمه علیهم السلام رسیده، خواندن. ۸- در زیارت قبر معصومین علیهم السلام رو به قبر متور آنها ایستادن، و پس از فراغت از زیارت، با تصریع دعا کردن، و از خداوند حاجت خواستن، سپس به طرف بالای سر رفتن، و رو به قبله دعا کردن، و زیارت خواندن. ۹- صاحب قبر را برای برآمدن حاجت و رفع نیاز نزد خداوند شفیع قرار دادن. ۱۰- ایستادن هنگام خواندن زیارت، اگر عذری و ضعفی ندارد. ۱۱- هنگام مشاهده قبر مطهر و پیش از خواندن زیارت، (آرام) الله أَكْبَر بگوید. ۱۲- خواندن دو رکعت نماز زیارت در حرم مطهر، و اگر زیارت ائمه است، بالای سر بهتر است. و پس از نماز، دعاهای منقول را خواندن، و حاجت طلبیدن، و تلاوت قرآن ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۵۰ با آرامش و ترتیل و طمأنیه، و هدیه کردن ثواب آن به روح مقدس آن معصوم. ۱۳- پرهیز از سخنان ناشایست، و کلمات لغو و بیهوده، و جدال‌های بی‌مورد در حرم‌ها و زیارتگاه‌ها. ۱۴- صدای خود را در نماز و زیارت خیلی بلند نکردن، که مزاحم زیارت دیگران نشود. ۱۵- وداع کردن با پیامبر صلی الله علیه و آله و امام علیه السلام، هنگام بیرون آمدن از شهر (زیارت وداع حضرت رسول صلی الله علیه و آله و ائمه در همین کتاب آمده است). ۱۶- پس از زیارت، تعجیل در بیرون آمدن، تا هم شدت شوق برای رجوع به زیارت بیشتر شود و هم نوبت و فرصت برای دیگران باشد، و پرهیز از اختلاط با زنان در مشاهد مشرفه، و رعایت حرمت و دوری از هر نوع خطأ و گاه. هم چنین در صورت ازدحام و کثرة زوار، رعایت حال آنان را کردن، و مکان و فرصت زیارت به آنان دادن. ۱۷- حضور قلب داشتن در تمام مراحل زیارت، و نیز توبه و استغفار و صدقه به نیازمندان و اتفاق به مستحقان. ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۱۸ ۲۵۱ هنگام زیارت، باید زمینه‌ای برای کمال روحی و رشد معنوی و تصفیه قلب انسان فراهم شود، تا زائر را در اخلاق و زندگی و عفاف و تقویت اولیاء الله نزدیک سازد، و وسیله‌ای برای توبه، تطهیر، و تزکیه باطنی وی گردد. این جز با توفیق الهی و جز با داشتن «معرفت» و «محبّت» نسبت به این بزرگواران، فراهم نمی‌شود. اساس ارزش زیارت هم به معرفت است، و درباره زیارت ائمه و معصومین علیهم السلام تعبیر «عارِفاً بِحَقِّهِ» اشاره به همین نکته است، و گرنه، زیارت بی‌معرفت، آن ثواب و کمال مطلوب را ندارد.

زیارت اول حضرت رسول صلی الله علیه و آله

هرگاه به مدینه‌الرسول وارد شدی، پس از غسل زیارت اذن دخول بخوان: «اللَّهُمَّ أَتَى قَدْ وَقْفُتْ عَلَى بَابِ مِنْ ابْوَابِ بَيْوتِ نَبِيِّكَ خَدَايَا مِنْ ایستاده‌ام بر در خانه‌ای از درهای خانه‌های پیامبرت ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۵۲ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَقَدْ مَنَعَتِ النَّاسَ أَنْ يَدْخُلُوا إِلَيْهِ بِأَذْنِهِ، که درودهای تو بر او و آلس باد و چنان است که تو قدغن فرموده‌ای که مردم داخل آن گردند جز به اذن او، و فَقْلَتْ: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بَيْوتَ الرَّبِّ إِلَّا أَنْ فَرَمَدَ إِلَيْكُمْ كَسَانِی که ایمان آورده‌اید داخل خانه‌های پیامبر نشوید

جز اینکه **يُؤْذَنَ لَكُمْ**، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعْتَدْ حُرْمَةً صَاحِبَ هَذَا الْمَسْهَدِ به شما اذن دهنـد. خداـيا من معتقدـم به احـترام صـاحـب اـين زيـارتـگـاه الشـرـیـف فـی غـیـثـیـه، کـما اـعـتـدـهـا فـی حـضـرـتـیـه، وـاعـلـمـ آـن رـسـوـلـکـ شـرـیـف در زـمانـ غـیـثـتـ وـپـنهـانـیـشـ، چـنانـچـهـ اـینـ عـقـیدـهـ رـاـ درـ زـمانـ حـضـورـشـ دـارـمـ وـمـیـ دـانـمـ کـهـ وـخـلـفـاءـکـ عـلـیـهـمـ السـلـامـ أـخـیـاءـعـنـدـکـ یـوـرـقـونـ، یـرـوـنـ مـقـامـیـ رسولـ توـ وـ جـانـشـینـانـشـ عـلـیـهـمـ السـلـامـ زـنـدـهـانـدـ وـدرـ نـزـدـ توـ روـزـیـ مـیـ خـورـنـدـ وـهـمـ اـکـنـونـ جـایـ مـرـاـ مـیـ بـینـنـدـ وـیـسـیـ مـعـونـ کـلـامـیـ وـبـرـدـونـ سـلـامـیـ، وـأـنـکـ حـجـبـتـ عـنـ سـجـعـیـ وـ سـخـمـ رـاـ مـیـ شـنـونـدـ وـسـلـامـ مـرـاـ جـوـبـ دـهـنـدـ. ولـیـ توـ جـلوـ گـرـفـهـ اـیـ اـزـ گـوـشـ مـنـ شـنـیدـنـ سـخـنـشـانـ رـاـ، وـ باـزـ کـلـامـهـمـ، وـفـتـحـتـ بـابـ فـهـمـیـ بـلـدـیـدـ مـنـاجـاتـهـمـ، وـإـنـیـ أـسـیـتـأـذـنـکـ کـرـدـهـایـ درـیـچـهـ فـهـمـ رـاـ بـهـ منـاجـاتـ لـذـیـذـ اـیـشـانـ، وـ منـ اـکـنـونـ اـیـ پـرـورـدـگـارـمـ، اوـلـاـ اـزـ توـ اـذـنـ مـیـ طـبـیـ یـاـ رـبـ اـوـلـاـ، وـأـسـیـتـأـذـنـ رـسـوـلـکـ صـیـلـیـ اللـهـ عـلـیـهـ وـآلـهـ ثـانـیـاـ ... وـ ثـانـیـاـ اـزـ رـسـوـلـ توـ صـلـیـ اللـهـ عـلـیـهـ وـآلـهـ اـذـنـ مـیـ گـیرـمـ ... ءـادـخـلـ یـارـسـوـلـ اللـهـ، ءـادـخـلـ یـاـ حـجـجـةـ اللـهـ، ءـادـخـلـ یـاـ مـلـائـکـةـ آـیـاـ دـاخـلـ شـوـمـ اـیـ حـجـتـ خـداـ، آـیـاـ دـاخـلـ شـوـمـ اـیـ فـرـشـتـگـانـ اـدعـیـهـ وـ زـیـارتـ مدـینـهـ منـورـهـ، صـ: ۲۵۳ اللـهـ الـمـقـرـیـنـ الـمـقـیـمـینـ فـیـ هـذـاـ الـمـسـهـدـ، فـأـذـنـ لـیـ یـاـ مـوـلـایـ مـقـرـبـ خـداـ، کـهـ درـ اـینـ زـیـارتـگـاهـ اـقـامـتـ دـارـیـدـ، پـسـ اـذـنـ بـدـهـ اـیـ مـوـلـایـ مـنـ فـیـ الدـخـولـ اـفـضـلـ ماـ اـذـنـتـ لـأـحـدـ مـنـ اـوـلـیـاءـکـ، فـانـ لـمـ أـکـنـ أـهـلـ بـرـایـ دـاخـلـ شـدـنـ، بـهـتـرـینـ اـذـنـیـ رـاـ کـهـ بـهـ یـکـیـ اـزـ دـوـسـتـاـنـ مـیـ دـهـیـ، کـهـ اـکـگـرـ منـ شـایـسـتـهـ آـنـ لـذـلـکـ فـأـنـتـ اـهـلـ لـذـلـکـ، نـیـسـتـ، حـتـمـاـ توـ شـایـسـتـهـ آـنـیـ». پـسـ دـاخـلـ شـوـ، وـبـکـوـ: بـسـمـ اللـهـ وـبـالـلـهـ وـفـیـ سـبـیـلـ اللـهـ، وـعـلـیـ مـلـهـ «ـبـهـ نـامـ خـداـ، وـ بـهـ یـادـ خـداـ، وـ درـ رـاهـ خـداـ، وـ بـرـ شـرـیـعـتـ وـ آـیـنـ رـسـوـلـ اللـهـ صـیـلـیـ اللـهـ عـلـیـهـ وـآلـهـ وـآلـهـ اـغـفـرـ لـیـ رـسـوـلـ خـداـ دـرـودـ خـداـ بـرـ اوـ وـ آـلـشـ بـادـ خـداـیـ! بـیـاـمـرـ مـرـاـ وـاـرـحـمـنـیـ، وـتـبـ عـلـیـ، اـنـکـ اـنـتـ التـوـابـ الرـحـیـمـ». وـ بـهـ مـنـ رـحـمـ کـنـ وـ تـوـبـهـامـ رـاـ بـیـذـیرـ، کـهـ بـهـ رـاـسـتـیـ تـوـئـیـ تـوـبـهـ بـیـذـیرـ مـهـرـبـانـ». اـزـ دـرـ جـبـرـیـلـ دـاخـلـ شـوـ، وـ مـقـدـمـ دـارـ پـایـ رـاستـ رـاـ، وـ صـدـ مـرـتبـهـ اللـهـ اـکـبـرـ بـکـوـ. آـنـگـاهـ دـوـ رـکـعـتـ نـمـازـ تـحـیـتـ مـسـجـدـ بـگـزارـ، آـنـگـاهـ نـزـدـ قـبـرـ مـطـھـرـ حـضـرـتـ رـسـوـلـ خـداـ صـلـیـ اللـهـ عـلـیـهـ وـآلـهـ بـایـسـتـ وـ بـکـوـ: اـدعـیـهـ وـ زـیـارتـ مدـینـهـ منـورـهـ، صـ: ۲۵۴ «ـالـسـلـامـ عـلـیـکـ یـارـسـوـلـ اللـهـ، الـسـلـامـ عـلـیـکـ یـاـ نـیـیـ اللـهـ، سـلـامـ بـرـ توـ اـیـ رـسـوـلـ خـداـ سـلـامـ بـرـ توـ اـیـ پـیـغمـبـرـ خـداـ الـسـلـامـ عـلـیـکـ یـاـ مـحـمـدـبـنـ عـبـدـالـلـهـ، الـسـلـامـ عـلـیـکـ یـاـ خـاتـمـ سـلـامـ بـرـ توـ اـیـ مـحـمـدـ فـرـزـنـدـ عـبـدـالـلـهـ، سـلـامـ بـرـ توـ اـیـ خـاتـمـ التـبـیـنـ، اـشـهـدـ اـنـکـ قـدـ بـلـغـتـ الرـسـالـةـ، وـأـقـمـتـ الصـلـاـةـ، وـآـتـیـتـ پـیـامـبـرـانـ، گـواـهـیـ دـهـمـ کـهـ توـ رسـالـتـ رـاـ رـسـانـدـیـ وـ نـمـازـ رـاـ بـرـپـاـ دـاشـتـیـ وـ الزـکـاـةـ، وـأـمـرـتـ بـالـمـعـرـوـفـ، وـنـهـیـتـ عـنـ الـمـنـکـرـ، وـعـبـدـتـ اللـهـ زـکـاتـ دـادـیـ وـ اـمـرـ کـرـدـیـ بـهـ مـعـرـوفـ وـ نـهـیـ کـرـدـیـ اـزـ کـارـ بـدـ وـ عـبـادـتـ کـرـدـیـ خـداـ رـاـ مـخـلـصـاـ حـتـیـ اـتـاـکـ الـیـقـینـ، فـصـیـلـوـاتـ اللـهـ عـلـیـکـ وـرـحـمـتـهـ وـعـلـیـ اـزـ روـیـ اـخـلاـصـ تـاـ مـرـگـ بـهـ سـرـاغـتـ آـمـدـ. پـسـ دـرـودـهـایـ خـداـ وـ رـحـمـتـشـ بـرـ توـ وـ بـرـ اـهـلـ بـیـتـکـ الطـاـهـرـیـنـ». خـانـدانـ طـاـهـرـ وـ پـاـکـیـزـهـاتـ. سـپـیـسـ روـ بـهـ قـبـلـهـ درـ کـنـارـ سـتـونـیـ کـهـ درـ سـمتـ رـاستـ مـرـقدـ مـطـھـرـ استـ بـایـسـتـ، درـ حـالـیـ کـهـ قـبـرـ مـطـھـرـ درـ سـمتـ چـپـ توـ وـ مـنـبـرـ درـ سـمتـ رـاستـ توـ باـشـدـ کـهـ درـ اـینـ حـالـ درـ بالـاـ سـیرـ رسولـ خـداـ صـلـیـ اللـهـ عـلـیـهـ وـآلـهـ قـرـارـ گـرـفـتـهـایـ وـ بـکـوـ: «ـأـشـهـدـ اـنـ لاـ إـلـهـ إـلـاـ اللـهـ وـحـدـهـ لـاـ شـرـیـکـ لـهـ، وـأـشـهـدـ اـنـ گـواـهـیـ دـهـمـ کـهـ مـعـبـودـیـ نـیـسـتـ جـزـ خـدـایـ یـگـانـهـایـ کـهـ شـرـیـکـ نـدارـدـ وـ گـواـهـیـ دـهـمـ کـهـ اـدعـیـهـ وـ زـیـارتـ مدـینـهـ منـورـهـ، صـ: ۲۵۵ مـحـمـدـاـ عـبـدـهـ وـرـسـوـلـهـ، وـأـشـهـدـ اـنـکـ رـسـوـلـ اللـهـ، وـأـنـکـ مـحـمـدـ مـحـمـدـ بـنـدـهـ وـرـسـوـلـ اوـ اـسـتـ وـ گـواـهـیـ دـهـمـ کـهـ توـیـیـ رـسـوـلـ خـداـ وـ هـمـانـاـ توـیـیـ مـحـمـدـ اـبـنـ عـبـدـالـلـهـ، وـأـشـهـدـ اـنـکـ قـدـ بـلـغـتـ رـسـالـتـ رـبـیـکـ، وـأـصـیـحـتـ فـرـزـنـدـ عـبـدـالـلـهـ وـ گـواـهـیـ دـهـمـ کـهـ رسـالـتـ پـرـورـدـگـارـتـ رـاـ رـسـانـدـیـ وـ خـیرـخـوـاهـیـ کـرـدـیـ لـأـمـیـتـکـ، وـجـاهـیـدـتـ فـیـ سـبـیـلـ اللـهـ، وـعـیـدـتـ اللـهـ مـخـلـصـاـ حـتـیـ اـتـاـکـ بـرـایـ اـمـتـ وـ درـ رـاهـ خـداـ جـهـادـ کـرـدـیـ وـ خـداـ رـاـ پـرـسـتشـ کـرـدـیـ تـاـ مـرـگـتـ فـراـ رسـیدـ الـیـقـینـ بـالـحـکـمـیـ وـ الـمـوـعـظـةـ الـحـسـنـیـ، وـأـدـیـتـ الـذـیـ عـلـیـکـ مـنـ الـحـقـ، بـهـ وـسـیـلـهـ حـکـمـتـ وـ پـنـدـ نـیـکـ وـ آـنـچـهـ رـاـزـ حقـ بـهـ عـهـدـهـ دـاشـتـیـ اـدـاـ کـرـدـیـ وـأـنـکـ قـدـ رـوـفـتـ بـالـمـؤـمـنـیـنـ، وـغـلـظـتـ عـلـیـ الـکـافـرـیـنـ، فـبـلـغـ اللـهـ وـ بـرـاستـیـ توـ نـسـبـتـ بـهـ مـؤـمنـانـ مـهـرـبـانـ وـ نـسـبـتـ بـهـ کـافـرـانـ سـخـتـ گـیرـ بـودـ خـدـایـتـ بـهـ بـیـکـ اـفـضـلـ شـرـفـ مـحـلـ الـمـکـرـمـیـنـ، الـحـمـیدـ لـلـهـ الـذـیـ اـسـتـقـدـنـاـ بـهـتـرـینـ شـرـافـتـ جـایـگـاهـ گـرامـیـانـ بـرـسـانـدـ، سـتـایـشـ خـدـایـیـ رـاـ اـسـتـ کـهـ ماـ رـاـ بـهـ وـسـیـلـهـ بـیـکـ مـنـ الشـرـکـ وـالـصـلـاـةـ. اللـهـمـ فـاجـعـلـ صـلـوـاتـکـ وـصـلـوـاتـ توـ اـزـ شـرـکـ وـ گـمراـهـیـ نـجـاتـ بـخـشـیدـ. خـدـایـاـ! پـسـ دـرـودـهـایـ خـودـ وـ دـرـودـهـایـ مـلـائـکـتـکـ الـمـقـرـیـنـ وـأـنـیـاـنـکـ الـمـرـسـلـیـنـ وـعـبـادـکـ الـصـالـیـحـینـ، فـرـشـتـگـانـ مـقـرـبـتـ وـ پـیـامـبـرـ مـرـسلـتـ وـ بـنـدـگـانـ شـایـسـتـهـاتـ وـ اـهـلـ السـمـاـواتـ وـالـأـرـضـیـنـ، وـ مـنـ سـبـعـ لـکـ یـارـبـ الـعـالـمـیـنـ مـنـ وـ سـاـکـنـانـ آـسـمـانـهـاـ وـ

زمنیها و هر که را برای تو ای پروردگار جهانیان تسبیح گویند از ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۵۶ **اللَّهُمَّ أَعْطِهِ الدَّرِيْحَةَ الرَّفِيعَةَ، وَآتِهِ وَمَنْتَخِبَ تَوْازِنَ خَلْقَهُ**، وَهُنَّ الْأَوَّلُونَ وَالآخِرُونَ، عَلَى مُحَمَّدٍ عَيْدِكَ وَرَسُولِكَ وَئِيْكَ أَولَىنَ وَآخِرَينَ هُمَّهُ رَايَكَ قَرَارَ دَهُ، بَرَى مُحَمَّدَ بَنَدَهُ وَرَسُولَتَ وَپَیامِرَتَ وَأَمِيَّتَكَ وَنَجِيَّكَ وَحَبِيبِكَ وَصَيِّفِيَّكَ وَخَاصَّتِكَ وَصَيِّفُوتِكَ أَمِينَ (بَرَ وَحِيتَ) وَهُمَّرَاتَ وَحَبِيبَتَ وَدُوْسَتَ خَالِصَ وَمَخْصُوصَتَ وَبَرَگَزِيدَهَ وَخَيْرِتَكَ مِنَ حَلْقَكَ. اللَّهُمَّ أَعْطِهِ الدَّرِيْحَةَ الرَّفِيعَةَ، وَآتِهِ وَمَنْتَخِبَ تَوْازِنَ خَلْقَهُ بَنَدَاهُ بَهُ مُحَمَّدَ درَجَهُ بَلَندَی عَطا فَرَمَا وَمَقَامَ الْوَسِيْلَهِ مِنَ الْجَنَّهِ، وَابْعَثْهُ مَقَاماً مَحْمُودَاً يَغْبُطُهُ بِهِ الْأَوَّلُونَ وَسَيِّلَهُ رَا درَبَهَشَتَ بَهُ اوَ بَدَهُ وَبَهُ مَقَامَ پَسِنْدِیدَهَايَ اوَ رَا بَرَگَزِينَ كَهُ غَبَطَهُ خُورَنَدَ بَهُ اوَ اولَىنَ وَالآخِرُونَ. اللَّهُمَّ إِنَّكَ قُلْتَ: وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَآخِرِينَ خَدَاهُ تَوْزِيْنَ خَلْقَهُ تَوْزِيْنَ فَرَمَدَيِ (وَإِنَّكَ ایشان در آن هنگام که به خود ستم کردند جاءَوْكَ فَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفِرُ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوْجِيَّدُوا اللَّهَ بَهُ نَزَدَ تَوْ آيَنَدَ وَازَ خَدَا آمِرَزَشَ خَواهَنَدَ وَپَیغمَبرَهُم بَرَای ایشان آمِرَزَشَ بَخَواهَدَ هَمَانَا بِیابَنَدَ خَدَاهُ رَا تَوَابَا رَجِيمَاً، وَإِنَّی أَتَیَّتَكَ مُسْتَغْفِرَاً تَائِيًّا مِنْ ذُنُوبِيِّ، وَإِنَّی بَسِيَّارَ تَوَبَهُ پَذِيرَ وَمَهْرَبَانَ» وَمِنَ آمِرَزَشَخَواهَانَهُ بَهُ درَگَاهَتَ آمِدَهُ وَتَوَبَهُ از گَناهَانَمَ کَرَدَمَ وَمِنْ أَتَوَجَّهَ بِیکَ إِلَيَّ اللَّهِ رَبِّیِّ وَرَبِّکَ لَیَغْفِرَ لِی ذُنُوبِیِّ». بَوسَيِّلَهُ تَوَ روَ بَهُ خَدَائِي کَرَدَهَامَ کَهُ پَرَورَدَگَارَ منَ وَتَوَاستَ تَا بِیامِرَزَدَ گَناهَانَمَ رَا». وَحَاجَتَ خَودَ رَا بَطْلَبَ، امِيدَ استَ کَهُ بَرَآورَدَهُ شَوَدَ. اَدَعِيَهُ وَ زَيَّارَاتَ مدِينَهُ منورَه، ص: ۲۵۷ **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا حَمَلَ وَحْيَكَ وَبَلَغَ رسالَاتِكَ، خَدَاهَا درَودَ فَرَسْتَ بَرَ مُحَمَّدَ چَنَانِچَهَ وَحِيَ تَوَرَّا مَتَحْمَلَ شَدَ وَپَیامَهَايَتَ رَا رَسَانِيدَ وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا أَحَلَ حَلَالَكَ، وَحَرَمَ حَرَامَكَ، وَعَلَمَ وَدَرَودَ فَرَسْتَ بَرَ مُحَمَّدَ چَنَانِچَهَ حَلَالَ کَرَدَ حَلَالَ تَوَرَّا وَحَرَامَ کَرَدَ حَرَامَ تَوَرَّا وَبَهُ مرَدمَ يَادَ دَادَ کَتَابَیَّكَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ کَمَا اقَامَ الصَّلَاهَ، وَآتَیَ الزَّكَاهَ، وَدَعَا کَتَابَ تَوَرَّا وَدَرَودَ فَرَسْتَ بَرَ مُحَمَّدَ چَنَانِچَهَ بَرِپَادَاشَتَ نَمازَ رَا وَزَكَاتَ دَادَ وَبَدِينَ تَوَ إِلَيَّ دِینِکَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ کَمَا صَدَقَ بِوَعْدِکَ، وَأَشْفَقَ مِنْ دَعَوَتَ فَرَمَودَ وَدَرَودَ فَرَسْتَ بَرَ مُحَمَّدَ چَنَانِچَهَ وَعَدَهُ تَوَرَّا تَصَدِيقَ کَرَدَ وَتَرَسَانِيدَ (مرَدمَ رَا) از وَعِيدِکَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ کَمَا غَفَرَتَ بِهِ الذُّنُوبَ، وَسَرَّتَ بِهِ تَهْدِيَّدَ تَوَرَّا وَدَرَودَ فَرَسْتَ بَرَ مُحَمَّدَ چَنَانِچَهَ آمِرَزِیدَ بَوسَيِّلَهَاشَ گَناهَانَ رَا وَپَوَشَانِدَ بَدُو الْعَيْوَبَ، وَفَرَجَّتَ بِهِ الْكُرُوبَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ کَمَا دَفَعَتَ بِهِ عَيْوَبَ رَا وَبَرَطْرَفَ کَرَدَی بَدُو گَرفَتَارِهَا رَا وَدَرَودَ فَرَسْتَ بَرَ مُحَمَّدَ چَنَانِچَهَ دَفَعَ کَرَدَی بَدُو الشَّقَاءَ، وَكَشَفَتَ بِهِ الْعَمَاءَ، وَأَجَبَتَ بِهِ الدُّعَاءَ، وَنَجَّيَتَ بِهِ مِنْ بَدِبَختَی رَا وَزَدَوَدَی بَدُو غَمَهَا رَا وَاجَابَتَ کَرَدَی بَدُو دَعَا رَا وَنَجَاتَ دَادَی بَهِ بَرَکَتَ اوَ از الْبَلَاءِ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ کَمَا رَحِمَتَ بِهِ الْعِبَادَ، وَأَحَبَّتَ بِهِ بَلَاءَ وَدَرَودَ فَرَسْتَ بَرَ مُحَمَّدَ چَنَانِچَهَ رَحْمَ کَرَدَی بَدُو بَنَدَگَانَ رَا وَزَنَدَهَ کَرَدَی بَدُو اَدَعِيَهُ وَزَيَّارَاتَ مدِينَهُ منورَه، ص: ۲۵۸ **الْبِلَادُ، وَقَصَيْهُ مَنَتِ بِهِ الْجَبَابِرَهُ، وَأَهْلَكَتِ بِهِ الْفَرَاعِنَهُ، وَصَلِّ عَلَى شَهَرَهَا وَبَلَادَ رَا وَشَكَسَتَی بَدُو گَرَدنَکَشَانَ رَا وَهَلَاكَ کَرَدَی بَدُو فَرَعَونَهَا رَا وَدَرَودَ فَرَسْتَ بَرَ مُحَمَّدٍ کَمَا أَصْعَفَتَ بِهِ الْأَمْوَالَ، وَأَخْرَزَتَ بِهِ مِنَ الْأَهْوَالِ، محمدَ چَنَانِچَهَ چَنَدَ بَرَابَرَ کَرَدَی بَدُو اَموَالَ رَا وَحَفْظَ کَرَدَی بَدُو (مرَدمَ) رَا از هَرَاسَهَا وَکَسِيرَتَ بِهِ الْأَصْيَنَامَ، وَرَحِمَتَ بِهِ الْأَنَامَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ کَمَا وَشَكَسَتَی بَدُو بَتَهَا رَا وَرَحْمَ کَرَدَی بَدُو بَرَ مرَدمَانَ وَدَرَودَ فَرَسْتَ بَرَ مُحَمَّدَ چَنَانِچَهَ بَعَشَهُ بَخَيْرَ الْأَدْيَانِ، وَأَعْزَزَتَ بِهِ الْإِيمَانَ، وَتَبَرَّتَ بِهِ الْأَوْشَانَ، بَرَانِگِيَختَی اوَ رَا بَهِتَرِینَ اَدِيَانَ وَعَزَتَ دَادَی بَهِ اوَ بَرَ اِيمَانَ وَنَابَودَ کَرَدَی بَدُو بَتَانَ رَا وَعَظَمَتَ بِهِ الْحَرَامَ، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ وَعَظَمَتَ دَادَی بَدُو بَهِ خَانَهَ كَعبَهَ وَدَرَودَ فَرَسْتَ بَرَ مُحَمَّدَ وَخَانَدانَ الطَّاهِرِيَّنَ الْأَخِيَارِ وَسَيِّلَمَ تَسْلِيَّمَاً. پَاکَ وَنِيكُوكَارَشَ وَسَلامَ مَخْصُوصَ بَرَ اِيشَانَ فَرَسْتَ.****

زیارت دوم حضرت رسول صلی اللہ علیہ و آله

با سند صحیح و با دو روایت، از امام رضا علیه السلام روایت شده است که رو به قبر مطهر پیامبر صلی الله علیه و آله ایستاده، و چنین می خوانی: ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۵۹ «السَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ» سلام بر پیامبر خدا، سلام و رحمت و برکات خدا و برکات ائمه، السلام علیک یا محمد بن عبد الله، السلام علیک یا برتو، سلام بر تو ای محمد بن عبدالله، سلام بر تو ای حبیب الله، السلام علیک یا حبیب ای انتخاب شده خدا، سلام بر تو ای حبیب خدا، سلام بر تو ای برگریده

صِفَوَةُ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ خدا، سلام بر تو ای امین خدا، سلام بر تو ای حجت خدا. أَشْهَدُ أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ، وَأَشْهَدُ أَنَّكَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، وَأَشْهَدُ گواهی می دهم که تورسول خدایی، وشهادت می دهم که تو محمد می دهم فرزند عبدالله می باشی و گواهی می دهم آنکَ قَدْ نَصَيَّحْتَ لِأُمَّتِكَ، وَجَاهَدْتَ فِي سَيِّلِ زَيْكَ، وَعَبَدْتَهُ که تو خیرخواه امت خویش بودی، و در راه پروردگارت جهاد کردی و تا لحظه حتی اتیکَ الْقِيَمُ، فَجَزَاكَ اللَّهُ أَفْضَلَ مَا جَزَى نَبِيًّا عَنْ أُمَّةٍ، مرگ عبادت او کردی، خداوند بهترین پاداش خدمت یک پیامبر به امتش را به تو عنایت کند اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، أَفْضَلَ مَا صَلَّيْتَ عَلَى خداوند! درود فرست بر محمد و خاندانش، بهترین درودی که بر ابراهیم وآل ابراهیم، اینکَ حَمِيدٌ مَحِيدٌ. ابراهیم و خاندانش فرستادهای که تو ستد و بزرگی. ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۶۰ سپس رو به قبله کن، و این دعا را که امام سجاد علیه السلام پس از زیارت قبر رسول خدا صلی الله علیه و آله می خواند، بخوان: «اللَّهُمَّ إِلَيْكَ الْجَائِزُ أَمْرِي، وَإِلَيْكَ فَقِيرٌ نِيَكَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ «خداوند! کارم را به تو ارجاع داده ام، و به قبر پیامبرت محمد صلی الله علیه و آله علیه و آله عبد کَ وَرَسُولِكَ أَسْنَدْتُ ظَهْرِي، وَالْقِبْلَةُ التَّى وَبَنْدَهُ وَفَرَسَاتَهُ اعْتَمَدَ كَرده ام، و به قبله ای که رَضِيَتْ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ اسْتَقْبَلْتُ. اللَّهُمَّ إِنِّي بِرَأْيِ حضرتَ مُحَمَّدَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ رَضِيَتْ داده ای رو نموده ام، خداوند! من أَصْبَحْتُ لَا أَمِلْكُ لِنَفْسِي خَيْرٌ مَا أَرْجُو لَهَا، وَلَا أَذْفَعُ عَنْهَا شَرًّا مَا قَادِرُ بَهْ جَلْبُ سُودَيِّ که به اميد آن می باشم و نیز توانایی دفع شری که أَخْدُرُ عَلَيْهَا، وَأَصْبَحْتُ الْأُمُورُ كُلُّهَا بِيَدِكَ، وَلَا فَقِيرٌ أَفْقُرُ مِنِّي، إِنِّي از آن بیناکم ندارم و همه چیز بدست تو است. هیچ فقیری از من نیازمندتر نیست، و به آنچه لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ. اللَّهُمَّ ارْدُدْنِي مِنْكَ بِخَيْرٍ وَلَا- رَأَدَ به من عنایت فرمایی محتاجم خداوند! مرا به گونه ای نیکو بازم گردان که کسی قادر به جلوگیری لفظ لک. اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ تُنْهِيَّ اسْبِمِي، وَأَنْ تُغَيِّرَ از فضل و کرمت نمی باشد، خداوند! پناه به تو می برم که نامم را تبدیل و جسمم را چشمی، اوْ تُزِيلَ بِعَمَّتَكَ عنی. اللَّهُمَّ زَينِي بِالْتَّقْوَى، وَجَمِيلِنِي تغیر دهی و یا نعمت را از من سلب نمایی خداوند! مرا با تقوا زینت بخش، و با نعمت ها ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۶۱ بِالنِّعَمِ، وَأَغْمُونِي بِالْعَافِيَةِ، وَأَرْزُقْنِي شُكْرُ الْعَافِيَةِ». جلوه و جمالم ده و ارمغان عافیت عنایتم کن و توفیق شکر عافیتم بخش. در بسیاری از زیارات آمده که پس از آن یازده بار سوره «قدر» را بخواند، و اگر حاجتی دارد، رو به قبله دستها را بالا ببرد، و حاجات خود را بطلبید، که إن شاء الله برآورده شود.

نمایز زیارت و دعای بعد از آن

سپس دو رکعت نماز زیارت می خوانی، و ثواب آن را به پیامبر صلی الله علیه و آله اهدا می کنی و می گویی: «اللَّهُمَّ إِنِّي صَلَّيْتُ وَرَكَّمْتُ وَسَيَجَدْتُ لَيْكَ، وَحَمِدَكَ لَا- «خداوند! من برای تو نماز و رکوع و سجود گزاردم که تو یگانه شریک کَ، لِأَنَّ الصَّلَاةَ وَالرُّكُوعَ وَالسُّجُودَ لَا تَكُونُ إِلَّا لَكَ، وَبِي هَمْتَابِي، وَنَمَازٌ وَرُكُوعٌ وَسُجُودٌ جُزٌّ بَرَايِ تو نمی تواند باشد لِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ. اللَّهُمَّ وَهَاتَانِ الرَّكْعَتَانِ هَدِيَّهُ وَ تو خدایی می باشی که معبدی جز تو نیست، خداوند! این دو رکعت هدیه مینی إِلَى سَيِّدِي وَمَوْلَايِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، از سوی من به سرور و مولایم رسول خدا صلی الله علیه و آله می باشد ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۶۲ فَتَقْبَلُهُمَا مِنِّي بِالْحَسَنِ قَبُولِكَ، وَأَجْرُنِي عَلَى ذَلِكَ بِأَفْضَلِ أَمْلِي، آن را از من پسذیر به بهترین صورت، و به بهترین پاداشی که اميد و رجائي فیکَ و فی رَسُولِكَ، یا وَلَئِي الْمُؤْمِنِینَ. آن را از جانب تو و پیامبرت دارم، ای سرپرست مؤمنان، پاداشم ده.» و نیز مستحب است بعد از نماز این دعا را بخوانی: «اللَّهُمَّ إِنَّكَ قُلْتَ لِنِيَكَ مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: وَلَوْ «خدایا تو خود به پیغمبرت محمد صلی الله علیه و آله فرمودی: «وَأَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفِرُوا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرُ لَهُمْ ایشان به خود ستم کند و نزد تو آیند و از خدا آمرزش خواهند الرَّسُولُ لَوْ جَدُوا اللَّهَ تَوَابًا رَحِيمًا، وَلَمْ أَخْضُرْ زَمَانَ رَسُولِكَ وَپیغمبر نیز برای آنها آمرزش طلب کند حتماً می یابند خدا را توبه پسذیر و مهربان» ومن زمان رسول تو را- عَلَيْهِ وَآلِهِ السَّلَامُ، وَقَدْ زُرْتُهُ راغبًا تائیًا مِنْ سَعِيَءِ عَمَلِی، که سلام بر او و آلسش باد- درک نکردم خدایا اکنون او را از روی شوق زیارت کرده و از کار بدم توبه خواهم و مُسْتَغْفِرًا لَكَ مِنْ ذُنُوبِی، وَمُقْرًا

بخشی از مستحبات مسجد النبی صلی اللہ علیہ و آله

در مسجد پیغمبر صلی الله علیه و آله بسیار نماز بگزار، چون که برای هر نماز در آن مکان شریف، معادل ثواب یک هزار نماز در نامه اعمال نماز گزار می‌نویستند، و خصوصاً بین منبر و مرقد منور آن حضرت افضل است. از حضرت رسول صلی الله علیه و آله
مردی است که فرمودند: بین قبر و منبر من باعی از باغ‌های بهشت است، و حدود روضه شریفه طولًا از قبر منور تا موضع منبر آن
حضرت، و عرضًا از منبر تا ستون چهارم قرار گرفته، و مستحب است این دعا را در روضه مبارک بخوانند: «اللَّهُمَّ إِنَّ هَذِهِ رَوْضَةٌ مِّنْ
رِّيَاضِ جَنَّتِكَ، وَشَعْبَةٌ مِّنْ شَعَبِ «خَدَاوَنْد»! این جا بستانی از بستانهای بهشت تو است، و بخشی از ادعیه و زیارات مدینه منوره،
ص: ۲۶۵ رَحْمَتِكَ، الَّتِي ذَكَرَهَا رَسُولُكَ وَأَبَانَ عَنْ فَضْلِهَا، وَشَرَفِ التَّعْبُدِ رَحْمَتٌ تو می‌باشد که از آن و فضیلت و شرافت عبادت تو
در لَكَ فِيهَا، فَقَدْ بَلَغْتِيهَا فِي سَيِّلَامَةِ نَفْسِي، فَلَكَ الْحَمْدُ يَا سَيِّدِي آن یاد کرده است که مرا در کمال سلامت به اینجا رساندی. پس
سپاس تراست ای سرورم علی عظیم نعمتک علی فی ذلک، و علی ما رَزْقُتُنِي مِنْ بر این نعمت بزرگت (توفیق زیارت)، شکر و سپاس
تو را سزاست بر اینکه طاعتک، و طلب مرضاتک، و تعظیم حرمہ نبیک صلی الله علیه طاعت و موجبات جلب رضایت خویش و
بزرگداشت درود پیامبر، که رحمت خدا و برکاتش بر و آله، بزيارة فیره والتشیلیم علیه، والتردد فی مشاهدہ و مواقفہ، او باد، را به
وسیله زیارت مرقدس و آمد و شد در اماکن و تردد و توقفش را نصیب نمودی، فَلَكَ الْحَمْدُ يَا مَوْلَائِي، حَمْدًا يَتَنَظَّمُ بِهِ مَحَمَّدٌ حَمَّلَهُ
پس حمد ترا سزاست ای مولایم، حمدی هماهنگ با حمد حاملان عرشک، و سیگان سیماواتک لَكَ، و یقُصُر عَنْهُ حَمْدٌ مَّنْ مَضى
عرش و ساکنان آسمانها برایت، حمدی فراتر از حمد گذشتگان و یَفْضُلُ حَمْدًا مَّنْ بَقَى مِنْ خَلْقَكَ، وَلَكَ الْحَمْدُ يَا مَوْلَائِي، حَمْدًا
برتر از حمد آیندگان خلقت، حمد ویژه تو است ای مولایم، حمدی همانند حمد مَنْ عَرَفَ الْحَمْدَ لَكَ، وَالْتَّوْفِيقَ لِلْحَمْدِ مِنْكَ، حَمْدًا
یَئِلَّا عارفان به حمد و قدرشناسان توفیق حمد تو، حمدی به گنجایش فضای هستی و به امتداد ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص:
۲۶۶ مَا خَلَقْتَ وَيَلْعُجُ حَيْثُ مَا أَرَدْتَ، وَلَا يَحْجُبُ عَنْكَ وَلَا يَنْفَضِّهِ خواست و اراده تو، حمدی که محجوب و وامانده از وصول به تو
نگردد دُونَکَ، وَيَلْعُجُ أَقْصَى رِضاَكَ وَلَا يَلْعُجُ آخِرَهُ أَوَّلَ مَحَامَتِهِ وَمَوْافِقَ با کمال رضایت باشد، حمدی که آغازین سپاس‌های

خلقت به پای آن نرسد، خلقوک لک، ولک الحمدُ ما عُرفَ الْحَمْدُ، واعْتَقَدَ الْحَمْدُ، حمد ترا از آنگاه که حمد را می‌شناسم و به آن معتقدم و آن لحظه که حمد سرآغاز و جعل ابتداء الْكَلَامُ الْحَمْدُ، یا باقی العِزِّ والْعَظَمَةُ، وَدَائِمٌ گردیده، ای صاحب عزت و عظمت و سلطنت و قدرت جاودان و دارنده قدرت و السُّلْطَانِ الْقَدْرَةِ وَشَدِيدَ الْبُطْشِ وَالْقُوَّةِ، وَنَافِذًا الْأَمْرِ وَالْإِرَادَةِ، توانایی و امر و اراده نافذ، و رحمت و مغفرت گستردہ و واسع الرَّحْمَةِ وَالْمَغْفِرَةِ، وَرَبُّ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، كَمْ مِنْ نِعْمَةٍ وَپروردگار دنیا و آخرت، چه بسیار نعمت‌هایی که حمد من در خور اندکی لک علیٰ یقُصُّرُ عَنْ ایسیرها حمیدی، ولا یبلغ أَذْنَاهَا سُكْرِی، از آنها نمی‌باشد و شکرم به اندازه کمترین آنها نیست و چه بسا الطافی که بیشترین وَكَمْ مِنْ صَيَّانِعٍ مِنْكَ إِلَى لَا يُحِيطُ بِكَثِيرَتِهَا وَهُمِّی، ولا يَعِدُهَا آنها فراتر از گمان من است و اندیشه‌ام به آنها نمی‌رسد، فکری. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَیٰ نَبِيِّكَ الْمُصْطَفَیِّ بَيْنَ الْبَرِّیَّةِ طِفْلًا خداوند! بر پیامبرت، برجسته‌ترین فرد در کودکی ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۶۷ وَخَيْرِهَا شَابًاً وَكَهْلًا، أَطْهَرَ الْمُطَهَّرِينَ شَيْمَةً، وَأَجْوَدَ وَبرترین آنها در جوانی و کهن سالی، پاک و پاکیزه‌ترین مردم در اخلاق و سخی ترین الْمُسْتَمَتِرِینَ دِيمَةً، وَأَعْظَمَ الْخُلُقَ جُرْثُومَةً، الَّذِي أَوْضَحَتِ بِهِ وَمَدَّا مِنْ ترین سخاوتمندان و بزرگترین و اصیل ترین آفریده‌ها که به وسیله او الدلالات، وَأَقْمَتَ بِهِ الرِّسَالَاتِ، وَحَتَّمَتَ بِهِ الشَّوَّاتِ، وَفَتَحَتَ راه‌های هدایت را روشن و رسالت‌ها را اقامه و نبوت را به او پایان دادی باب خیرات را به وسیله او بِهِ بَابَ الْخَيْرَاتِ، وَأَطْهَرَتْهُ مَطْهَرًا، وَابْتَعَثَتْ نَبِيًّا وَهَادِيًّا أَمِينًا گشودی و او را جلوه گر ساختی، و به عنوان پیامبر، هدایتگر، امین، راهنمای، مهیدیا، داعیاً إِلَيْكَ، وَدَالًا عَلَيْكَ، وَحُجَّةً بَيْنَ يَدَيْكَ. اللَّهُمَّ صَلِّ دعوت کننده خلق به سوی توحجه خویش برانگیختی، خداوند! درود فرست علی الْمَعْصُومِینَ مِنْ عَمَّرَتْهُ وَالْطَّيِّبِينَ مِنْ اسْيَرَتِهِ، وَشَرِفْ لَدَيْكَ بر معصومان عترت پیامبر و پاکان خاندانش و جایگاهشان را در درگاهات والا ساز و مقامشان را بِهِ مَنَازِلُهُمْ، وَعَظِيمٌ عِنْدَكَ مَرَاتِبُهُمْ، وَاجْعَلْ فِي الرَّفِيقِ الْمَاعِلِيِّ وَالا وَبَزْرَگَ گردان و در رفیق اعلا جایشان ده، مَجَالِسِهُمْ، وَارْفَعْ إِلَى قُربِ رَسُولِكَ دَرَجَاتِهِمْ، وَتَمِّمْ بِلِقَائِهِ و درجاتشان تا مقام قرب پیامبرت بالا و با دیدارش سُرُورَهُمْ، وَوَفِرْ بِمَكَانِهِ انسَهُمْ». سرورشان را کامل و انسشان را وافر ساز.» ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۶۸

دعا و نماز نزد ستون توبه

دو رکعت نماز نزدیک ستون ابوالبابه که معروف به «ستون توبه» است بگزار، و بعد از آن این دعا را بخوان: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. اللَّهُمَّ لَا تُهْنِي بِالْفَقْرِ، وَلَا تُذَلِّنِي «به نام خداوند رحمان و رحیم، خداوند! مرا با تهی دستی خوار مساز و با قرض بالدین، وَلَا تَرْذَنِي إِلَى الْهَلَكَةِ، وَأَعْصِهِ مُنْتَهِيَّ کَمْ أَعْصِمُ، ذلیلم مُکْرَدان، و به هلاکتم مینداز، و مرا از گناه بازدار تا آلوده نگردم، وَأَصِيلْعَنْیَ کَمْ أَنْصِلْحَ، وَاهِدِنِی کَمْ أَهْتَدِی. اللَّهُمَّ اعِنِی عَلَیٰ و توفیق اصلاحم بخش تا صالح گردم و هدایتم کن تا در راه هدایت گام نهم، خداوند! مرا بر اجتهاد نفْسَی، وَلَا تُعَذِّبْنِی بِسُوءِ ظَنِّی، وَلَا تُهْلِکْنِی وَأَنْتَ جهاد با نفس یاری ده، و به کیفر بد گمانی دچارم مکن، و مرا هلاک نکن که تو رجائی، وَأَنْتَ أَهْلُ أَنْ تَعْفِرَ لِي وَقَدْ أَحْطَأْتُ، وَأَنْتَ أَهْلُ أَنْ مایه امیدم می‌باشی، من خطا کارم و تو شایسته مغفرتی، من معرفت تَفْقُّعَ عَنِي وَقَدْ أَفْرَزْتُ، وَأَنْتَ أَهْلُ أَنْ تُقْبِلَ وَقَدْ عَثِرْتُ، وَأَنْتَ به گناهم و تو شایسته بخشانیدگی می‌باشی، تو شایسته گذشتی و من اهل لغش و گناهم ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۶۹ أَهْلِلُ أَنْ تُحْسِنَ وَقَدْ اسْأَتُ، وَأَنْتَ أَهْلُ التَّقْوَى وَالْمَغْفِرَةِ، من تبه کارم و تو شایسته نکوکاری، و تو با پرهیز گاران و آمرزش خواهانی فوْقَنِی لِمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى وَيَسِّرْ لِي الْيَسِيرَ، وَحَسِنَی کُلَّ پس مرا به آنچه دوست داری موفق بدار، و مرا به امور سهل و آسان رهنمون و از دشواری‌ها عَسِير. اللَّهُمَّ أَعْنِنِی بِالْحَالِ مِنَ الْحَرَامِ، وَبِالْطَّاعَاتِ عَنِ الدُّورِ، خداوند! مرا با روزی حلال از کسب حرام و با اطاعت از المعاصی، وَبِالْعَنْیَ عَنِ الْفَقْرِ، وَبِالْجَنَّةِ عَنِ النَّارِ، وَبِالْمَأْبِرَارِ عَنِ مَعْصِيَتِ و با دارایی از فقر و با بهشت از دوزخ و با مصاحبت نیکان از الفجّار، یا مَنْ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَئِءٌ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ، وَأَنْتَ بدان بی‌نیازم کن، ای آنکه بی‌همتا و شنوای بینایی و علی کُلِّ شَئِءٍ قَدِيرٌ. بر انجام هر چیز توانایی.» پس حاجات خود را طلب کن، که به خواست خدا مستجاب می‌شود.

استحباب روزه و دعا در مدینه منوره و مسجدالنّبی صلی اللہ علیہ و آله

مستحب است سه روز در مدینه منوره به قصد برآورده شدن حاجات روزه بگیرند، گرچه مسافر باشند، و شایسته ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۷۰ است روزهای چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه باشد، و نیز مستحب است شب چهارشنبه و روز آن نزدیک ستون ابولبابه نماز گزارند، و شب پنجشنبه و روز آن نزد ستونی که مقابل آن قرار گرفته نماز گزارند، و شب و روز جمعه نزد ستونی که جنب محراب حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله واقع شده نماز گزارند، و جهت برآورده شدن حاجات دُنیوی واخروی خود از درگاه الهی مسئلت نمایند، و ضمن دعاها یکی که می‌خوانی این دعا باشد: «اللَّهُمَّ مَا كَانَ لِإِيمَانِكَ مِنْ حَاجَةٍ شَرَعْتُ أَنَا فِي طَلَبِهَا خَدَاوَنِدًا! حاجت‌هایی که من به تو دارم، چه آنها که شروع به درخواست کرده یا وَالْتِمَاسِهَا أَوْ لَمْ أَشْرُعْ، سَأَلْتُكُهَا أَوْ لَمْ أَسْأَلْكُهَا، فَإِنِّي أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ هنوز نکردهام، و در مقام مسئلت برآمده یا برニامدهام، من با تو سل بُنَيِّكَ مُحَمَّدَ نَبِيَ الرَّحْمَةِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، فِي قضاء به پیامبر رحمت حضرت محمد صلی الله علیه و آله برای برآورده شدن حوابیجی صیغیرها و کبیرها. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعِزْتِكَ وَقُوَّتِكَ كُوچک و بزرگ آنها به تو رو نمودهام، خداوند! ترا به عزت و نیرو و قدرتک، وَجَمِيعٍ مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ، أَنْ تُصْلِيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَقَدْرَتٍ وَآنچه به آن آگاهی، سوگندت می‌دهم که بر محمد ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۷۱ وَآلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَأَنْ تَفْعَلَ بِي كَذَا وَكَذَا». و آلس درود فrst و در حق من چنین و چنان کن.» و آنگاه حاجات خودرا بطلب، که إن شاء الله مستجاب می‌شود.

نماز و دعا نزد مقام جبرئیل

مستحب است در مقام جبرئیل نماز گزارد، و دعا بخواند، و آن همان مقامی است که جبرئیل هنگام ورود بر پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله به آنجا که می‌رسید از ایشان اذن ورود می‌طلیبد، و مکان آن زیر ناوادانی است که بالای در خانه حضرت زهرا علیها السلام قرار گرفته، و در خانه آن حضرت- بنابر روایاتی که قبر آن بانوی معظمه را در خانه‌اش معین کرده است- همان دری است که محاذی قبر آن حضرت است، و پس از نماز بگو: «يامن خلق السماوات، وَمَلَاهَا جُنُودًا مِنَ الْمُسَيِّحِينَ لَهُ مِنْ «ای خالق آسمان‌ها که آنها را از سپاه فرشتگان ملائیکتیه، وَالْمُمَجِّدِينَ لِقُدْرَتِهِ وَعَظَمَتِهِ، وَأَفْرَغَ عَلَى أَبْدَانِهِمْ تسبیح گو و تعظیم کنند گان در برابر قدرت و عظمت آنکنهای و آنان را به ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۷۲ ۲۷۲ حُلَلَ الْكَرَامَاتِ، وَأَنْطَقَ الْسِنَتَهُمْ بِضُرُوبِ الْلُّغَاتِ، وَالْبَسَهُمْ زیور کرامات آراستهای و باللغات گونه گون به سخشن آوردهای و جامه شعار التّعوی وَفَلَدُهُمْ قلائِدَهُنَّی وَجَعَلَهُمْ أَوْفَرَ أَجْنَاسٍ تقوا بر آنها پوشانده و گردنبند خرد بر آنها نهادهای و آنها را خالقِه مَعْرَفَةً بِوَحْدَاتِهِ وَقُدْرَتِهِ وَحَالَاتِهِ وَعَظَمَتِهِ، وَأَكْمَلَهُمْ عِلْمًا در یگانگی، قدرت، جلال و عظمت خویش و علم و آگاهی به آن شناساترین و به، وَأَشَدَّهُمْ فَرَقاً، وَأَدْوَهُمْ لَهُ طَاعَةً وَخُضُوعًا وَأَسْتِكَانَهُ وَخُشُوعًا، عالم‌ترین آفریده‌هایت و خایف‌ترین آنان و مدام‌ترین اطاعت کنندگان و خاضع ترین و مطیع ترین یا مِنْ فَضْلِ الْأَمِينِ جبرئیل علیه السلام بخصائصه و درجاته و خاص ترینشان قرار دادهای، ای آنکه جبرئیل امین علیه السلام را بواسطه ویژگی‌ها و مقام و درجاتش و مَنَازِلِهِ، وَأَخْتَارَهُ لَوْحِيهِ وَسَهَّارَتِهِ وَعَهْدِهِ وَأَمَانَتِهِ، وَإِنْزَالِ كُتبِهِ برتری بخشیده‌ای او را برای مقام ابلاغ وحی و سفارت و عهد و امانت و نازل کردن کتاب‌های آسمانی وَأَوْامِرهِ عَلَى أَنْيَائِهِ وَرُسُلِهِ، وَجَعَلَهُ وَاسِطَةً بَيْنَ نَفْسِهِ وَبَيْنَهُمْ، و اوامر خویش بر پیامبران و فرستادگان برگزیده او را واسطه میان خویش و آنها قرار دادهای، آنکه جبرئیل امین علیه السلام را بواسطه ویژگی‌ها و مقام می‌خواهم که بر محمد و آلس درود فrst و بر تمام ملائیکتیک و سُكَانِ سماواتیک، أَعْلَمَ خَلْقِكَ بِكَ، وَأَخْوَفِ فرشتگان و ساکنان آسمان‌ها که داناترین خلقت به تو و خایف‌ترینشان ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۷۳ ۲۷۳ خالق کَ لَمَکَ، وَأَفْرَبِ خَلْقِكَ مِنْکَ، وَأَعْمَلِ خَلْقِكَ بِطَاعَتِکَ، از تو و نزدیک‌ترینشان به تو، و اطاعت کننده ترینشان از تو می‌باشند، الَّذِينَ لَا يَعْشَاهُمْ نَوْمُ الْعَيْوَنِ، وَلَا سَهُوُ

الْعُقُولِ، وَلَا فَتْرَةٌ فَرَشْتَگانی که نه خواب به دید گانشان آید و نه فراموشی به سراغشان آید و نه سستی، الْأَبْدَانِ، الْمُكَرَّمَینَ بِجَوَارِ کَ وَالْمُؤْتَمَنَینَ عَلَیِ وَحْیِکَ، آنها که به جوار خویش گرامیشان داشته‌ای و امین وحیت ساخته‌ای الْمُجْتَبَبِنَ الْأَفَاتِ، وَالْمُوقِنَ السَّيَّاتِ. اللَّهُمَّ وَاحْصُ صِرْ الرُّوحَ وَازْ آفَاتْ تَبَهْ کاری‌ها مصونشان داشته‌ای، خداوند! حضرت روح الامین را الْأَمِينَ، صَمَدَ اُوتَکَ عَلَیْهِ بَأْضَعَافِهَا مِنْکَ، وَعَلَیِ مَلَائِکَتِکَ بِه درودهای مضاعف اختصاص ده و نیز فرشتگان الْمُقرَّبَینَ وَطَبِقاتِ الْكَرُّوبِیَّینَ وَالْرُّوحَانِیَّینَ، وَزَدْ فِی مَرَاتِبِه مَقْرَبَ و طبقات کَرُوبیَّینَ و روحانیون را و بر مقام و متزلتشان عِنْدَکَ، وَحُقُوقِه الَّتِی لَهُ عَلَیِ أَهْلِ الْمَأْرِضِ، بِمَا کَانَ يَنْزُلُ بِهِ مِنْ نَزَدِ خویش و بر پاداششان که به خاطر خدمت به زمینیان دارند، به خاطر نازل کردن شرائع دینکَ، وَمَا يَبْتَهُ عَلَیِ الْسَّيَّةِ الْأَنْیَائِکَ، مِنْ مُحَلَّاتِکَ احکام دینت و آنچه تو بر زبان پیامبرت جاری کرده‌ای از حلال و محرّماتِکَ. اللَّهُمَّ أَكْثِرْ صَلَواتِکَ عَلَیِ جَبَرِیْلَ، فَإِنَّهُ قُدُّوْهُ و حرام، بِیَفْرَا، خداوند! درودهای فراوانت را بر جبرئیل الْكَوَی ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۷۴ وَسَادِسُ أَصْحَابِ الْكِسَاءِ. اللَّهُمَّ پیامبران و هدایت کننده برگزیدگان و ششمين شخص «اصحاب کسا» بفرست. خداوند! اجعلْ وُقوْفِی فِی مَقَامِهِ هذَا سَبَبًا لِیَنْزُولِ رَحْمَتِکَ عَلَیَّ، تو قفهم را در این جا سبب نزول رحمت بر من قرار ده وَتَجَاوِزِکَ عَنِیْ، اَیْ جَوَادُ اَیْ کَرِیْمُ، اَیْ قَرِیْبُ و از من در گذر، ای بخشندۀ کریم، ای نزدیک اَیْ بَعِیدُ، اَسْأَلُکَ اَنْ تُصَلِّی عَلَیِ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ وَ ای دور، از تو می خواهیم که بر مَحَمَّدٍ وَآلِش درود فرستی و تُوْفِقَنِی لِطَاعَتِکَ، وَلَا- تُرِیْلَ عَنِیْ نِعْمَتِکَ، وَانْ تَرْزُقَنِی الْجَهَّةَ ما را به اطاعت توفیق بخشی، و نعمت را از ما نگیری، و به رحمت خویش بهشت را بِرَحْمَتِکَ، وَتَوْسِعَ عَلَیَّ مِنْ فَضْلِکَ، وَتُعْتَنِی عَنْ شَرَارِ حَلْقِکَ، نصیمان گردانی و به فضلت بر ما وسعت روزی بخشی و از آفریده‌های شریر بی نیازمان سازی، وَتُلْهِمَنِی شُكْرَکَ وَذُکْرَکَ، وَلَا تُخَبِّبَ یا رَبْ دُعَائِی، وَلَا تَقْطَعَ و شکر گزاری را به ما الهام کنی و در دعا نومیدمان نسازی ای پروردگار! ایدم را نومید رجائی، بِمُحَمَّدٍ وَآلِهِ». نگردانی به حق مَحَمَّدٍ و خاندانش. و سپس بگو: ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۷۵ «وَأَسْأَلُکَ بِأَنَّکَ أَنْتَ اللَّهُ لَیْسَ كَمِيلِکَ شَرَفِیْ، اَنْ تَعْصِمَنِی وَ از تو می خواهم ای خدای بی همتا که مرا از سختی‌های هلاکت زا مِنَ الْمَهَالِکِ، وَأَنْ تُسَلِّمَنِی مِنْ آفاتِ الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ، وَوَعْثَاءِ مصونم داری و از آسیب‌های دنیا و آخرت و نیز از رنج السَّفَرِ وَسُوءِ الْمُنْقَلِبِ، وَأَنْ تَرْدَنِی سَالِمًا إِلَى وَطَنِی، بَعِيدَ حَجَّ سَفَرِ و بازگشت ناخوشایند به سلامت داری و به سلامت به وطن بازگردانی پس از انجام حجی مَقْبُولٍ وَسَعِیٍ مَشْكُورٍ وَعَمَلَ مُتَقَبَّلٍ، وَلَا- تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ مَقْبُولٍ و تلاشی با پاداش و عملی پذیرفته و آن را آخرین دیدار حَرَمِکَ وَحَرَمِ نَیِّکَ، صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ». از حرم خویش و حرم پیامبرت- درود خدابراو وآلش- نگردانی. و از حضرت امام صادق عليه السلام روایت است که نزد مقام جبرئیل عليه السلام بایست و بگو: «اَیْ جَوَادُ اَیْ کَرِیْمُ، اَیْ قَرِیْبُ اَیْ بَعِیدُ، اَسْأَلُکَ اَنْ تُصَلِّی عَلَیِ «ای بخشندۀ کریم، ای نزدیک، ای دور (از دیده ظاهر) از تو می خواهم که درود فرستی عَلَیِ مُحَمَّدٍ وَآلِ بَیْتِه، وَأَنْ تَرَدَّ عَلَیِ نِعْمَتِکَ». بر محمد و خاندانش و نعمت (پس گرفتهات) را به من بازگردانی. ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۷۶

زیارت وداع رسول اکرم صلی الله علیه و آله

هر گاه خواستی از مدینه خارج شوی غسل کن، و برو نزد قبر پیغمبر صلی الله علیه و آله برو و عمل کن آنچه را قبلًا انجام می‌دادی، پس وداع کن آن حضرت را، و بگو: «السَّلَامُ عَلَیْکَ یا رَسُولَ اللَّهِ، اَشْتَوَدُ عَکَ اللَّهُ وَأَشْتَرِ عِیَکَ «سلام بر تو ای رسول خدا تو را به خدا می‌سپارم و عنایت و توجّه ترا می‌طلبم وَأَقْرَأْ عَلَیْکَ السَّلَامَ، آمَنْتُ بِاللَّهِ وَبِمَا جِئْتَ بِهِ وَدَلَّتَ عَلَیْهِ، و بر تو درود وداع می‌فرستم ایمان دارم به خدا و بدانچه تو آوردى و بدان راهنمایی کردی اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِی لِزِیَارَةِ قَبْرِ نَیِّکَ، فَإِنْ تَوَفَّنِی خدایا قرار مدهاين زیارتمن را آخرین زیارتمن از قبر پیامبرت و اگر پيش از آنکه دوباره موفق به زیارتمنش شوم قبل ذلک فَإِنِّی أَشْهَدُ فِی مَمَاتِی عَلَیِ مَا شَهِدْتُ عَلَیْهِ فِی مِرَانِدِی پس من در مرگم نیز گواهی دهم بدانچه گواهی بدان دادم در حیاتی، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُکَ، صَلَّی زندگیم که معبدی نیست جز تو و اینکه محمد بنده و رسول تو است درود اللَّهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ».

مهمربانان.

خدا بر او و آتش باد». ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۷۷ حضرت صادق علیه السلام در وداع قبر پیغمبر صلی الله علیه و آله به یونس بن یعقوب فرموده، بگو: «صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ السَّلَامُ عَلَيْكَ، لَا جَعَلَهُ اللَّهُ أَخْرَجَ تَسْلِيمِي» «درود خدا بر تو، سلام بر تو، قرار ندهد خدا (این سلام را) آخرین سلام علیک». بر تو. در نقل دیگری آمده است: هرگاه خواستی از مدینه منوره خارج شوی، پس از اتمام کلیه اعمال غسل کن، و پاک ترین لباسهایت را پوش، و به زیارت رسول خدا صلی الله علیه و آله مشرف شو، و به همان زیارتی که قبلًا گفته شد زیارت کن، سپس در وداع آن حضرت بگو: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّهَا الْبَشَّيرُ» «سلام بر تو ای رسول خدا سلام بر تو ای مژده دهنده النَّذِيرُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّهَا السَّتْرَاجُ الْمُبَيِّنُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيَّهَا وَيَسِّرُ دَهْمَ اَرْجَمَنْدَ وَرَحْمَهَايِ پاکیزه که آلودهات نکرد دوران الجاهلیه بانجاستها، ولئن تلیسک مِنْ مُدْلِهَمَاتِ ثِيَابِهَا، وَأَشَهَدُ يَا جاهلیت به پلیدیها و نپوشانیدت از جامه‌های چرکینش و گواهی دهم ای رَسُولَ اللَّهِ أَنِّي مُؤْمِنٌ بِكَ وَبِالْأَئِمَّةِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِكَ مُوقِّنٌ رسول خدا که تو نوری بودی ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۷۸ فِي الْأَصْلِ لَابِ الشَّامِخَةِ وَالْأَرْجَامِ الْمُطَهَّرَةِ، لَمْ تُتَجْشِيَّكَ در صلبهای ارجمند و رحمهای پاکیزه که آلودهات نکرد دوران الجاهلیه بانجاستها، ولئن تلیسک مِنْ مُدْلِهَمَاتِ ثِيَابِهَا، وَأَشَهَدُ يَا جاهلیت آنچه تو آوردهای خوشنو و معتقدم و گواهی دهم که امامان از اهل بیت تو اعلام الہی و العروة الوثقی و الحججه علی اهل الدنیا. اللَّهُمَّ مُشَعَّلَهَايِ هدایت و رسیمان محکم حق هستند و بر اهل دنیا حجتند خدا یا لاتَّجَعَلُهُ أَخْرَجَ الْعَهْدِ مِنْ زِيَارَةِ نَبِيِّكَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَإِنْ تَوَفَّيْتَنِي قرار مده این زیارت را آخرین زیارت پیغمبرت - که بر او و آتش سلام باد - و اگر مرا میراندی فَإِنِّي أَشَهُدُ فِي مَمَاتِي عَلَى مَا أَشَهَدُ عَلَيْهِ فِي حَيَاتِي، أَنَّكَ أَنْتَ پس من گواهی دهم در مرگم بر آنچه گواهی دادم بدان در زندگیم که همانا تویی الله لا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَحْيَدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ خدائی که معبدی جز تو نیست یگانه‌ای که شریک نداری و همانا محمد بند و رَسُولُكَ، وَأَنَّ الْمَائِمَةَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ أُولَائُكَ وَأَصْلَارُكَ وَرَسُولُ تو است و همانا امامان از اهل بیت او اولیا و یاران ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۷۹ وَحَجَجْجُكَ عَلَى حَلْقِكَ، وَخُلَفَاؤُكَ فِي عِبَادِكَ وَأَعْلَامُكَ فِي وَحْجَتَهَايِ تو اند بر خلقت و جانشینان تو اند در بندگان و نشانه‌های تو اند در بلادک، وَخُرَانُ عِلْمِكَ، وَحَفَظَةُ سِرِّكَ، وَتَرَاجِمُهُ وَحْجِكَ. اللَّهُمَّ شَهْرَهَايِ وَخَزِينَهَ داران دانشت و نگهبانان راز تو اند و ترجمانه‌های وحی تو اند خدا یا صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَبَلْغُ رُوحَ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، فِي درود فرست بر محمد و آل محمد و برسان به روح پیمبرت محمد و آل او در ساعتی هنده و فی کُل ساعتِ تَحِيَّةٍ مِنِي وَسَلَامًا، السَّلَامُ عَلَيْكَ یا این ساعت و در هر ساعت تحيت و سلامی از جانب من و سلام بر تو ای رَسُولَ اللَّهِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، لاجَعَلَهُ اللَّهُ أَخْرَجَ تَسْلِيمِي عَلَيْكَ». رسول خدا و رحمت خدا و برکاتش. خداوند قرار ندهد (این سلام را) آخرین سلام من بر تو. و بگو: «اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ أَخْرَجَ الْعَهْدِ مِنْ زِيَارَةِ قَبْرِ نَبِيِّكَ، فَإِنْ تَوَفَّيْتَنِي «خداوند! آن را آخرین زیارت قرار نده، و چنانچه پیش از آن مرا قبل ذلک، فَإِنِّي أَشَهُدُ فِي مَمَاتِي عَلَى مَا أَشَهَدُ عَلَيْهِ فِي حَيَاتِي، میراندی پس من گواهی می دهم در حال مرگ به همانگونه که گواهی دادم در حال حیات آن لا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ، وَأَنَّكَ که معبدی جز تو نیست و محمد بند و پیامبر تو است و تو ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۸۰ قَدِ احْتَرَتَهُ مِنْ حَلْقِكَ، ثُمَّ احْتَرَتَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ الْمَائِمَةِ الطَّاهِرِينَ، او را بر خلقت برگزیدی و سپس از میان خاندانش اهل بیت معصومش را انتخاب نمودی الَّذِي أَذْهَبَتْ عَنْهُمُ الرِّجْسَ وَطَهَرَتْهُمْ تَطْهِيرًا، فَاخْسَرُونَا مَعَهُمْ، آنانکه پلیدی گناه را از آنها برطرف ساختی و پاک و پاکیزه‌شان کردی پس ما را با آنان و وفی زُمْرَتِهِمْ وَتَحْتَ لِوَانِهِمْ، ولا تُفَرِّقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ فِي الدُّنْيَا در زمرة آنان و زیر پرچم آنان محشور ساز و میان ما و آنها در دنیا و آخرت و الآخرة، يا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. جدایی نیفکن ای مهربان ترین

حضرت زهرا علیها السلام نزد خداوند مقامی بس والا دارد، و در زیارت آن بانوی بزرگ و فداکار، پاداشی عظیم است. به نقل علامه مجلسی در «مصابح الأنوار»، از حضرت فاطمه علیها السلام: که پدرم به من فرمود: هر کس بر تو صلوات بفرستد، خداوند متعال او را بیامزد، و در هر جای از بهشت که باشم، او را به من ملحق سازد. مرحوم شیخ طوسی در «تهذیب» نوشته است: آنچه در ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۸۱ فضیلت زیارت حضرت زهرا علیها السلام روایت شده، بیش از آن است که به شمار آید.

حضرت فاطمه علیها السلام در سال‌های اول بعثت به دنیا آمد، و در دامان پیامبر صلی الله علیه و آله، بزرگ شد، و در دوران سخت رسالت رسول خدا صلی الله علیه و آله به مراقبت و یاری پدر پرداخت. با علی بن ابی طالب علیه السلام ازدواج کرد، و پس از رحلت پدر بزرگوارش، به فاصله ۷۵ روز (یا ۹۵ روز) دار فانی دنیا را وداع گفت. جای دقیق قبر آن حضرت، معلوم نیست. برخی مدفن او را در حرم پیامبر (بین قبر و منبر) می‌دانند، برخی گفته‌اند در خانه خودش (کنار مرقد پیامبر) دفن شده، بعضی هم مدفن او را در بقیع و در کنار قبر ائمه علیهم السلام می‌دانند. آنچه بیشتر نزد اصحاب ما مطرح است، زیارت آن حضرت در روضه و کنار قبر رسول الله صلی الله علیه و آله است، و بهتر است که در هر سه مکان، آن حضرت را زیارت کنی.

زیارت اول حضرت فاطمه علیها السلام

وقتی در هر یک از این مواضع ایستادی، خطاب به آن معصومه مطهره و پاره تن پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله کرده، و بگو: ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۸۲ «السَّلَامُ عَلَيْكِ يَا بُنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكِ يَا بُنْتَ نَبِيِّ اللَّهِ»، سلام بر تو ای دختر فرستاده خدا. سلام بر تو ای دختر پیامبر خدا السلام علیکِ یا بُنْتَ حَبِيبِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكِ یا بُنْتَ حَلِيلِ اللَّهِ، خلیل خدا سلام بر تو ای دختر حبیب خدا. سلام بر تو ای دختر خلیل و دوست خدا. السَّلَامُ عَلَيْكِ یا بُنْتَ صَيْفِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكِ یا سلام بر تو ای دختر برگزیده خدا. سلام بر تو ای بُنْتَ أَمِينِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكِ یا بُنْتَ حَبِيرٍ خَلْقِ اللَّهِ، السَّلَامُ دختر امین خدا سلام بر تو ای دختر بهترین خلق خدا سلام علیکِ یا بُنْتَ أَفْضَلِ أَنْبِياءِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَلائِكَتِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكِ بر تو ای دختر بهترین پیغمبران خدا و رسولانش و فرشتگانش سلام بر تو یا بُنْتَ حَبِيرِ الْبَرِّيَّةِ، السَّلَامُ عَلَيْكِ یا سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، مِنَ ای دختر بهترین مخلوقات سلام بر تو ای سرور بانوان جهانیان الْأَوَّلَيْنَ وَالْآخِرَيْنَ. از اولین و آخرین.» السَّلَامُ عَلَيْكِ یا زَوْجَةَ وَلِيِّ اللَّهِ وَحَبِيرِ الْخَلْقِ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ، سلام بر تو ای همسر ولی خدا و بهترین خلق پس از رسول خدا السلام علیکِ یا اُمَّ الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ سَيِّدَيْنِ ایتیها اهل الجنة، سلام بر تو ای مادر حسن و حسین دو آفای جوانان اهل بهشت ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۸۳ السَّلَامُ عَلَيْكِ ایتیها الصِّدِيقَةُ الشَّهِيدَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكِ ایتیها سلام بر تو ای شهیده صدیقه سلام بر تو ای الرَّضَّيَةُ الْمَرْضِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكِ ایتیها الْفَاضِلَةُ الزَّكِيَّةُ، السَّلَامُ خوشنود از خدا و پسندیده حق سلام بر تو ای با فضل و پاکیزه سلام علیکِ ایتیها الْحَيْوَرَاءُ الْإِنْسَيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكِ ایتیها التَّنَّيِّةُ النَّقِيَّةُ، بر تو ای حوریه انسیه، سلام بر تو ای پرهیز گار پاکیزه، السَّلَامُ عَلَيْكِ ایتیها الْمُحَدَّثَةُ الْعَلِيَّةُ، السَّلَامُ عَلَيْكِ سلام بر تو ای هم سخن با فرشتگان و ای دانا، سلام بر تو ای ایتیها الْمُضْطَهَدَةُ الْمَقْهُورَةُ، السَّلَامُ عَلَيْكِ یا فاطِمَةُ بُنْتَ سَمَّ کشیده‌ای که مقهور دشمنان شدی، سلام بر تو ای فاطمه دختر رسول الله، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَّ كَاتِهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكِ وَعَلَى رُوحِكِ رسول خدا سلام و رحمت و برکات خدا.» درود خدا بر تو و روح و بدنست گواهی دهم که براستی تو وَيَدِنِكِ، اَشَهَدُ اَنَّكَ مَضَيْتَ عَلَى بَيْنَةٍ مِنْ رَبِّكِ، وَأَنَّ مَنْ سِرَّكِ از این جهان رفتی با برهانی روشن از جانب پروردگاری و بطور مسلم هر که تو راشادان کرد فَقَدْ سَيَرَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَمَنْ جَفَاكِ فَقَدْ جَفَا رسول خدا را شادان کرده سلام و درود خدا بر او و آتش و هر کس بر تو جفا رواداشت رسول الله، وَمَنْ آذاكِ فَقَدْ آذى رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، به پیامبر خدا صلی الله علیه و آله، و هر کس تو را آزرد همانا پیامبر خدا را آزرده است. ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۸۴ وَمَنْ وَصَلَّى لَكِ فَقَدْ وَصَلَّى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، وَمَنْ هر کس که بر تو پیوست به پیامبر صلی الله علیه و آله پیوسته است، و هر که از تو قطعه‌ک فَقَدْ قَطَعَ رَسُولَ اللَّهِ، لِأَنَّكَ بَضْعَةً مِنْهُ، وَرُوحُهُ الَّتِي يَئِنَّ برید از رسول خدا پیوندش را بریده

زیرا تو پاره تن او هستی و روح اوئی در پیکرش جنتیه، کما قالَ عَلَيْهِ أَفْضَلُ سَيِّدِ الْمُؤْمِنِينَ، اشْهَدُ اللَّهَ هَمَان طور که او که بهترین درود وسلام خدا براو باد فرمود، گواه گیرم خدا و وَرَسُولُهُ أَنِّي راضٍ عَمَّا يَتَبَرَّأُ إِلَيْهِ، ساخت عَمَّا يَسْخَطُتْ پیمبران و فرشتگانش را که من راضیم از هر که تو از او راضی هستی و خشمگینم بر هر که تو بر عَلَيْهِ، مُتَبَرَّأٌ مِّمَّا تَبَرَّأَتْ مِنْهُ، مُوَالٍ لِمَنْ وَالَّذِي، مُعَادٍ لِمَنْ او خشمگینی بیزاری جویم از هر که تو از او بیزاری جوئی دوستدارم هر که را تو دوستداری، دشمن دارم هر عادیت، مُبِغضٌ لِمَنْ أَبْغَضَتْ، مُحِبٌ لِمَنْ أَحْبَبَتْ، وَكَفَى بِاللَّهِ كه را تو دشمن داری تنفر دارم از هر که تو تنفر داری دوستم با هر که تو دوست داری و بس است خدا شاهیداً وَحَقِيقَةً وَجَازِيَا وَمُمُيَّزاً. برای گواهی و حسابرسی و کیفر دادن و پاداش نیک دادن». سپس می گویی: «اللَّهُمَّ صَلِّ وَسِّلِّمْ عَلَى عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِاللَّهِ» خداها دورد فrst بر بنده و رسولت حضرت محمد بن عبدالله ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۸۵ خاتم النبیین، وَخَيْرُ الْخَالقِ أَجْمَعِينَ، وَصَلِّ عَلَى وَصِّيهِ عَلَى بْنِ آخرين پیامبر و بهترین خلقت و درود فrst بر وصی پیامبر علی بن ابی طالب امیرالمؤمنین، وَامَامُ الْمُؤْمِنِينَ، وَخَيْرُ الْوَصِّيَّينَ، ابی طالب امیرالمؤمنین و پیشوای مسلمانان و بهترین اوصیا وَصَلِّ عَلَى فاطِمَةَ بُنْتِ مُحَمَّدٍ سَيِّدَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، وَصَلِّ عَلَى وَدَرُودَ فَرَسْتَ بر فاطمه دختر حضرت محمد بد بهترین زنان عالم و دورد فrst بر سیدی دشیاب اهل الجنة، الحسن والحسین، وَصَلِّ عَلَى زَيْنِ بْنِ بَهْرَيْنَ جوانان اهل بهشت حسن و حسین، و درود فrst بر زین العابدین علی بن الحسین، وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلَى باقر علیم العابدین علی بن حسین، و درود فrst بر محمد بن علی؛ شکافنده علم النبیین، وَصَلِّ عَلَى الصَّادِقِ عَنِ اللَّهِ جَعْفَرَ بْنِ مُحَمَّدٍ، وَصَلِّ پیامبران، و درود فrst بر حضرت صادق از سوی خداوند، جعفر بن محمد، و درود فrst علی کاظم الغنیظ فی الله موسی بْنِ جَعْفَرٍ، وَصَلِّ عَلَى الرَّضا بر فرو نشاننده خشم در راه خدا موسی بن جعفر، و درود فrst بر علی بْنِ مُوسَى وَصَلِّ عَلَى التَّقِيِّ مُحَمَّدِ بْنِ عَلَى، وَصَلِّ عَلَى علی بن موسی الرضا، و درود فrst بر محمد تقی، و درود فrst بر النّقی علی بْنِ مُحَمَّدٍ، وَصَلِّ عَلَى الزَّكِّيِّ الْحَسَنِ بْنِ عَلَى، علی النقی، و درود فrst بر حسن بن علی ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۸۶ وَصَلِّ عَلَى الْحُجَّةِ الْقَائِمِ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلَى. اللَّهُمَّ أَخْبِرْ بِهِ الْعَدْلَ، و درود فrst بر حجت قائم فرزند حسن بن علی. خداها به واسطه او عدل را وَأَمِثْ بِهِ الْحَيْوَرَ، وَزَيْنٌ بَطْوُلٌ بَقَائِمِ الْأَرْضَ، وَأَطْهَرْ بِهِ دینک زنده بدار، و جور و ستم را از میان بردار، و زمین را به وجودش زینت بخش، و دین و سنت پیامبرت را به وَسْنَه نیک، حتی لا یَسْتَخْفِي بِشَيْءٍ مِّنَ الْحَقِّ مَخَافَةً أَحَدٍ مِّنَ وَجْهِ دِينِ آشکار ساز، تا اینکه از خوف هیچ کس چیزی از حق الخلق، واجعلنا مِنْ أَعْوَانِه وَأَشْيَاعِهِ، وَالْمُقْبُولَيْنِ فِي زُمْرَةِ پنهان نماند، و ما را از شیعیان و تابعینش قرار ده، و از جمله دوستدارانش اولیائیه، یا أَرْحَمِ الرَّاحِمِينَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَهْلِ بَيْتِهِ، قبول فرما، ای مهربان ترین مهربانان. خداها درود فrst بر محمد بد و اهل بیتش، الَّذِينَ أَذْهَبُتْ عَنْهُم الرَّجْسَ وَطَهَرَتْهُمْ تَطْهِيرًا، آنهایی که ناپاکی را از ایشان دور کردی و پاک و پاکیزه شان قرار دادی.» سپس دو رکعت نماز بگزار در مسجد پیامبر صلی الله علیه و آله، و ثواب آن را به روح منور حضرت زهرا علیها السلام هدیه کن، آنگاه این دعا را بخوان: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَتَوَجَّهُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ، وَبِأَهْلِ خَادِنَدَا! مِنْ بِهِ وَسِيلَهِ پیامبرمان حضرت محمد صلی الله علیه و آله وسلم ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۲۸۷ بَيْتِهِ صَلَواتُكَ عَلَيْهِمْ، وَأَسْأَلُكَ بِحَقِّكَ الْعَظِيمِ الَّذِي وَاهِلَّ بِيَتِش - که درود تو بر آنان باد - به تو رو نمودهام، و به حق خودت که از عظمت آن جز لا-یَعْلَمُ كُنْهُهُ سِواكَ، وَأَسْأَلُكَ بِحَقِّ مَنْ حَقُّهُ عِنْدَكَ عَظِيمٌ، تو آگاه نمی باشی و نیز به حق آنکه حقش نزدت بزرگ است وَبِأَسْمَائِكَ الْحُشَنَى الَّتِي أَمْرَتَنِي أَذْعُوكَ بِهَا، وَأَسْأَلُكَ و به نامهای نیکت که مرا به یاد کردن خود به آنها دستور دادهای و به بِاسْمِكَ الْأَعْظَمِ الَّذِي أَمْرَتَ بِهِ إِبْرَاهِيمَ، أَنْ يَدْعُوَ اسْمَ اعْظَمَتْ که ابراهیم علیه السلام را امر کردی تا پرنده را بِهِ الطَّيْرَ فَأَجَابَتْهُ، وَبِاسْمِكَ الْعَظِيمِ الَّذِي قُلْتَ لِلَّتَارِ كُونَی بَرَدًا با آن فرا خواند، و پرنده اجابت کرد، و به نام بزرگت که به آتش فرمودی بر ابراهیم وَسَلَامًا علی إِبْرَاهِيمَ، فَكَانَتْ بَرَدًا، وَبِأَحَبِّ الْأَسْمَاءِ سَرَدُ و سلامت باش، و سرد و سلامت شد و به محبوب ترین نامها بِإِلَيْكَ وَأَشْرَفَهَا وَأَعْظَمَهَا لَهْدِيَّكَ، وَأَسْرَعَهَا إِجَابَةً وَأَنْجَحَهَا طَلَيْهُ، نزدت و شریف ترین و عظیم ترینشان پیشت، و سریع ترین آنها برای اجابت دعا و برآورده شدن حاجات وَبِمَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَمُسْتَحْفَعُهُ وَمُسْتَوْجَبُهُ، وَأَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ وَأَرْغَبُ و به آنچه که تو

شایسته و سزاوار و مستوجب آن می‌باشد به تو توسل می‌جویم و به تو اظهار اشتیاقِ **إِلَيْكَ**، وَأَتَصْرَعُ إِلَيْكَ، وَأَلْحُ عَلَيْكَ، وَأَسْأَلُكَ بُكْتِبَكَ الَّتِي أَنْزَلْتَهَا می‌کنم و بدرگاهت زاری و اصرار می‌ورزم و از تو می‌خواهم به کتاب‌هایی که بر ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۸۸ علی **أَنْبِيَاٰكَ وَرَسُّلِكَ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِمْ، مِنَ التَّوْرِيَةِ وَالْإِنْجِيلِ** فرستادگان- که درود تو بر آنان باد- نازل کرده‌ای؛ از تورات و انجیل و **الرَّبُّوِرِ وَالْقُرْآنِ الْعَظِيمِ**، فَإِنَّ فِيهَا أَسْمَكَ الْمَاعِظَمِ، وَبِمَا فِيهَا وَزَبُورٍ وَقُرْآنٍ عَظِيمٍ که در آنها اسم اعظم و دیگر من آشیانیکَ الْعَظِيمِ آنْ تُصَلِّی عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ نَامَهَايی بزرگ تو می‌باشد که درود فرستی بر محمد و آلش **تُفَرَّجَ عَنْ آلِ مُحَمَّدٍ وَشَيْعَتِهِمْ وَمُحِيمِهِمْ وَعَنْهِمْ**، وَتَفْتَحَ أَبْوَابَ وَكَشَائِشَ بِمَحْمِيدٍ وَخَانِدَانَ وَشِيعَانَ وَدُوْسْتَانَشَ وَمِنْ عَنَایَتِ فَرمایی و درهای آسمان را برای السَّمَاءِ لِتُدْعَائِی، وَتَرْفَعُهُ فِي عَلَیْنَ، وَتَأْذَنَ لَیِ فِي هَذَا الْيَوْمِ اجابت دعايم بگشایی و آن را تا علیین بالا بری و در این روز و فی هَذِهِ السَّاعَيْهِ يَفْرَجِی وَإِعْطَاءِ أَمْلَی وَسُؤْلَی فِي الدُّنْيَا وَهَمِينَ سَاعَتْ اذن فرج برایم صادر فرمایی، و آرزو و خواست دنیا و الْآخِرَةِ، یا مَنْ لَا يَعْلَمُ أَحَدٌ كَيْفَ هُوَ وَقُدْرَتَهُ إِلَّا هُوَ، یا مَنْ سَدَّ وَآخْرَتْ را بِرَآورِی، ای آنکه کسی به حقیقت و قدرتش جز خود او آگاه نیست، ای آنکه هوا را الهواء بالسماء، وَكَبَسَ الْأَرْضَ عَلَى الْمَاءِ، وَاحْتَارَ لِنَفْسِهِ بِالْإِسْمِ الَّذِي تُعْصِی بِهِ نیکوترین نام‌ها برگزیده‌ای، ای آنکه خود را به گسترده‌ای و برای خویش **أَحْسَنَ الْأَسْمَاءِ**، یا مَنْ سَمِّیَ نَفْسَهُ بِالْإِسْمِ الَّذِي تُعْصِی بِهِ نیکوترین نام‌ها برگزیده‌ای، ای آنکه خود را به نامی نامیده‌ای که با یاد کردن آن ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۸۹ حاجه مَنْ يَدْعُوهُ، أَسْأَلُكَ بِحَقِّ ذَلِكَ الْإِسْمِ، فَلَا شَفِيعَ أَقْوَى لَی حاجت دعاگو بِرَآورده شود، ترا به حق آن نام می‌خوانمت که شفیعی قوی تر مِنْهُ، آنْ تُصَلِّی عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَأَنْ تَقْضِی لَی از آن ندارم، درود فرستی بر محمد و آل محمد و حوالجه حَوَائِجِی، وَتُشَيْعَ بِمُحَمَّدٍ وَعَلَیِ وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنِ وَالْحَسَنِ، را بِرَآورِی و به حق محمد و علی و فاطمه و حسن و علی بْنِ الْحُسَنِ، وَمُحَمَّدُ بْنُ عَلَیِ وَجَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ، و علی بن الحسين و محمد بن علی و جعفر بن محمد و موسی بْن علی و علی بْن موسی و موسی بن جعفر و علی بن موسی و محمد بن علی و علی بْن مُحَمَّدٍ، وَالْحَسَنُ بْنُ عَلَیِ وَالْحُجَّةُ الْمُسْتَنْظَرُ لِإِذْنِكَ، صَلَوَاتُكَ مُحَمَّدٍ وَحَسَنٌ بْنُ عَلَیِ وَالْحَجَّةُ الْمُسْتَنْظَرُ که درود وَسَلَامُكَ وَرَحْمَتُكَ وَبَرَكَاتُكَ عَلَيْهِمْ صَوْتِی لِيُشْفَعُوا لَیِ وَسَلَامٌ وَرَحْمَةٌ وَبَرَكَاتٌ بِرَآورده که دعايم را بشنوی و آنان مرا نزد تو شفاعت **إِلَيْكَ**، وَتُشَفِّعُهُمْ فِی، وَلَا- تَرْدَنِی خَائِبًا، بِحَقِّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ». کنند و شفاعتشان را درباره من پذیرا گردی و نویمیدم بازنگردنی، به معبدی که جز تو کسی نیست.» سپس حاجات را بخواه که إن شاء الله بِرَآورده می‌شود. ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۹۰

زیارت دوم حضرت فاطمه زهرا علیها السلام

«السلام عَلَيْکَ یا مُمْتَحَنَکَ الَّذِی خَلَقَکَ قَبْلَ آنْ يَخْلُقُکَ، سلام بر تو ای آزمود ترا آنکس که تو را آفرید، پیش از آنکه تو را خلق کند فوجد کی **لِمَا امْتَحَنَکَ صَابِرَةً**، وَرَعَمْنَا آنَّا لَکَ أَوْلَیاءٍ وَمُصَدِّقُونَ آزمودت و تو در آن آزمایش بردبار و شکیبا بودی و ما دوستان تو و صابریون، وَلِكُلِّ مَا أَتَانَا بِهِ أَبُوكَ، صَلَلَی اللَّهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ، وَأَتَانَا وَتَصْدِيقَ کننده و شکیایم به آنچه پدرت صلی الله علیه و آله بِهِ وَصِيَّهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ، فَانَّا نَسَأَلُكَ إِنْ كَنَّا صَدَقْنَاكَ إِلَّا الْحَقْتَنَا وَوَصِيَّش علیه السلام آورده‌اند تسليم هستیم و ای خدا ما از تو می‌خواهیم همچنانکه ما تصدیق کننده‌ایم به درجه **بِتَضْدِيقِنَا لَهُمَا لُبْشَرَ أَنْفُسِنَا بِأَنَّا قَدْ طَهَرْنَا بِوْلَیتِکَ**. عالیه‌ای برسانی تا ما خود را مژده دهیم که بخاطر ولایت این خانواده پاک شدیم.» آنگاه می‌گویی: «السلام عَلَيْکَ یا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ، السلام عَلَيْکَ یا بِنْتَ «سلام بر تو ای دختر رسول خدا، سلام بر تو ای دختر نبی الله، السلام عَلَيْکَ یا بِنْتَ حَبِيبِ اللَّهِ، السلام عَلَيْکَ یا بِنْتَ پیامبر خدا، سلام بر تو ای دختر حبیب خدا، سلام بر تو ای دختر ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۹۱ خَلِلِ اللَّهِ، السلام عَلَيْکَ یا بِنْتَ أَمِينِ اللَّهِ، السلام عَلَيْکَ یا بِنْتَ خَلِلِ خَدَا، سلام بر تو ای دختر امین خدا، سلام بر تو ای دختر بهترین آفریده خدا، خَيْرِ خَلْقِ اللَّهِ، السلام عَلَيْکَ یا بِنْتَ أَئِمَّهَا الْمُحَمَّدِ ثَئِيْلِيْمَهِ، اشْهَدُ اللَّهَ سلام بر توای هم سخن با فرشتگان و ای دانا، خدا را و همچنین وَرَسُولَهُ وَمَلَائِكَتَهُ اَنَّی راضٍ عَمَّنْ رَضِیَ

عنْهُ، سَخِطٌ عَلَى مَنْ پِيَامِر و فَرْشَتَگَانَش را گَواه می‌گیرم که مَن از هر کس که تو از او خوشنود باشی خوشنودم و بر هر کس که تو از او خشمناک سَخِطَتْ عَلَيْهِ، مُتَبَرِّءٌ مِمَنْ تَبَرَّأَتْ مِنْهُ، مُوَالٍ لِمَنْ وَائِتَ، مُعَادٍ بَاشی خشمناکم، بیزاری می‌جوییم از هر کس که تو از او بیزاری و دوست دارم هر کسی که تو او را دوست داری و دشمن دارم لِمَنْ عَادِیَتِ، مُبِينِضٌ لِمَنْ أَبَغَضَتِ، مُحِبٌ لِمَنْ أَحَبَبَتِ، وَكَفِي كَسِی را که تو دشمن داری و ناخوشنودم از کسی که تو از او ناخوشنودی دوست دارم کسی را که تو دوستدار آنی و کافی بالله شَهِيداً وَحَسِيَّةَ يَبِأً وَجَازِيَاً وَمُثِيَّاً. است خداوند گواه و پاداش دهنده من باشد.» پس دو رکعت نماز زیارت بگزار، به همان ترتیبی که در زیارت اول آن حضرت ذکر کردیم. ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۹۲

زیارت ائمَّه بقیع علیهم السلام

چون خواستی این بزرگواران را زیارت کنی آنچه در آداب زیارت ذکر شد (از غسل، طهارت، پوشیدن جامه‌های پاک و پاکیزه، استعمال بوی خوش و إذن دخول و امثال آن) اینجا نیز بجای آور، و در اذن دخول بگو: «يا موالی يا ابناء رسول الله، عَبْدُكُمْ وَائِنْ أَمَتُكُمْ، الْذَلِيلُ «ای آقايان من ای فرزندان رسول خدا من بنده شما و پسر کنیز شمایم که ذلیل بین ایدیکم، والْمُضْعَفُ فِي عُلُوْ قَدْرِكُمْ، وَالْمُعْتَرِفُ بِحَقِّكُمْ، در برابر تان و فزاینده در علو قدر و متزلتان و اعتراف کننده به حق شمایم جاء کم مُسْتَجِيرًا بِكُمْ، قاصِدًا إِلَى حَرَمَكُمْ، مُنَقَرِّبًا إِلَى مَقَامَكُمْ، آمدہام به در گاهتان به حال پناه خواهی و حرم شما را قصد کرده و بوسیله مقام شما تقرب جویم مُتَوَسِّلاً إِلَى اللَّهِ تَعَالَى بِكُمْ، أَدْخُلُ يَا مَوَالِيَ، أَدْخُلُ يَا أُولَيَاءَ وَمُتوَسِّلًا شوم به خدای تعالی آیا داخل شوم ای سروران من آیا داخل شوم ای اولیای الله، أَدْخُلُ يَا مَلَائِكَةَ اللَّهِ الْمُخْدِقِينَ بِهَذَا الْحَرَمِ، الْمُقَيْمِينَ خدا آیا داخل شوم ای فرشتگان خدا که حلقه‌وار اطراف این حرم را گرفته و در این زیارتگاه ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۹۳ بِهَذَا الْمَسْهَدِ». رحل اقامت افکنده‌اید. و بعد از خضوع و خشوع و رقت قلب داخل شو و پای راست را مقدم دار، و بگو: «اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيرًا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ كَثِيرًا، وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً «خدا بزرگتر است به بزرگی کامل و ستایش خاص خداست بسیار متزه است خدا در بامداد وَاصِةِيَا، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الْفَرِدُ الصَّمِدِ، الْمَاجِدُ الْأَحَدُ، الْمُتَفَضِّلِ وَپَسِين و ستایش خاص خدا است که یگانه و بی‌نیاز و شوکتمند و یکتا و فزونبخش المَنَانِ، الْمُتَطَوَّلُ الْحَنَانِ، الَّذِي مَنَّ بِطْوَلِي، وَسَيَهَلَّ زِيَارَةً سَادَتِي و نعمت ده و احسان‌بخش و مهرورز است خدائی که منت نهاد بوسیله احسان خود و آسان کرد برایم زیارت سرورانم را پای‌حسانه، وَلَمْ يَجْعَلْنِي عَنْ زِيَارَتِهِمْ مَمْنُوعًا، بَلْ تَطَوَّلَ وَمَنَعَ». به احسان خود و مرا از زیارت‌شان بی‌بهره نساخت بلکه به من لطف و تفضل فرمود.» پس نزدیک قبور مقدسه ایشان برو، و رو به قبر آن بزرگواران بایست و بگو: «السلام عَلَيْكُمْ أَئَمَّهُ الْهُدَى السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ التَّقْوَى» سلام بر شما پیشوایان هدایت سلام بر شما شایستگان پرهیز کاری ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۹۴ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَهَا الْحُجَّةُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَهَا سلام بر شما ای حجتها بر اهل دنیا سلام بر شما ای القوام فی البریه بالقیشط، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الصَّفْوَةِ، السَّلَامُ قِيام کنندگان به عدل در میان مردم سلام بر شما ای شایستگان برگزیدگی سلام عَلَيْكُمْ آلَ رَسُولِ اللهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ النَّجْوَى السَّلَامُ بر شما ای آل رسول خدا، سلام بر شما ای اهل راز، سلام عَلَيْكُمْ العَزْوَةُ الْوُتْقَى أَشْهَدُ أَنْكُمْ قَدْ بَلَغْتُمْ وَنَصَحْتُمْ بر شما ای رسیمان و دستاویز محکم حق، گواهی دهم که شما ولی شما و صَبَرْتُمْ فی ذاتِ اللهِ، وَكَذَبْتُمْ وَأَسْتَأْنَكُمْ إِلَيْكُمْ فَعَفَوْتُمْ، بخوبی تبلیغ و خیرخواهی کردید و در مورد خدا شکیبائی کردید با اینکه شما را تکذیب کرده و با شما بد کردند و آشَهَدُ أَنْكُمُ الْأَئَمَّهُ الرَّاَشِدُونَ الْمُهَتَّدُونَ، وَأَنَّ طَاعَتُكُمْ آنها را بخشیدید و گواهی دهم که شمایید امامان راهبر راه یافته و همانا اطاعت شما مفروضه، وَأَنَّ قَوْلَكُمُ الصِّدْقُ، وَأَنَّكُمْ دَعَوْتُمْ فَلَمْ تُطَاعُوا، واجب است و گفتار تان راست است و براستی شما مردم را به خدا دعوت کردید ولی اجابت نکردند وَأَمْرَتُمْ فَلَمْ تُطَاعُوا، وَأَنَّكُمْ دَعَاءِمُ الدِّينِ وَأَرْكَانُ الْأَرْضِ، لَمْ و دستور دادید ولی اطاعت نکردند و همانا شمایید پایه‌های دین و رکنهای زمین و همواره تزالوا بِعِينِ اللهِ، يَسْخَنُكُمْ مِنْ أَصْلَابِ كُلِّ مُظَهِّرِ، وَيَنْقُلُكُمْ فی در زیر نظر خدا بودید که برمه داشت شما را از صلبهای هر شخص پاک و منتقلتان می‌ساخت ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص:

۲۹۵ أَرْحَامُ الْمُطَهَّرَاتِ، لَمْ تُدْنِسْ كُمُ الْجَاهِلِيَّةُ الْجَهْلَاءُ، وَلَمْ تَشْرَكْ بِهِ رَحْمَهَايِّيَّةٍ يَكِيْزَهِ، آلُودَه نَكَرَدَ شَمَاءِ اوضاع جاھلیت غرق در نادانی و تأثیر نکرد فیکم فتنَ الْأَهْوَاءِ، طَبْتُمْ وَطَابَ مَنْشُؤُكُمْ، مَنْ بِكُمْ عَلَيْنَا دَيَانُ در شما فتنههای هوس آلود پاک بودید و پاک بود ریشه شما منت نهاد بوسیله شما بر ما جزا ده الدین، فَجَعَلَكُمْ فِي يَوْمَتِ اذْنَ اللَّهِ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرُ فِيهَا اسْمُهُ، روز جزا پس شما را در خانوادههایی قرار داد که به عظمت و فرازمندی آنها و پر آوازه شدن نامتنان فرمان داد وَجَعَلَ صَلَواتَنَا عَلَيْكُمْ رَحْمَةً لَنَا وَكَفَارَةً لِتُذْنُوبِنَا، اذ اخْتَارَكُمْ درود فرستادن ما را بر شما رحمتی برای ما و کفارهای برای گناهانمان چونکه خدا شما را برای ما انتخاب لَنَا، وَطَيْبَ خَلَقْنَا بِمَا مَنَّ بِهِ عَلَيْنَا مِنْ وِلَائِتُكُمْ، وَكُنَّا عِنْدَهُ مُسَيْمِينَ فرمود و پاک کرد خلقت ما را بوسیله آنچه منت گذارد بر ما از ولايت شما و ما پیش خدا از نامبرد گان بِعِلْمِكُمْ، مُعْتَرِفِينَ بِتَصْدِيقِنَا إِيَّاكُمْ، وَهَذَا مَقَامٌ مَنْ أَشَرَّفَ وَأَخْطَأَ بِهِ دانش شما و اعتراف کنند گان به تصدیقمان نسبت به شما بودیم و این جایگاه کسی است که زیاده روی و خطأ کرده و اشتکان وَأَفَّرَ بِمَا بَجَنَى وَرَجَى بِمَقَامِهِ الْخَالِصِ، وَأَنْ يَسْتَقِنَّدُ وَمُسْتَمْنَدُ شده و به جنایت خود اقرار داشته و اميد دارد بدین جایگاه خلاصی خود را و نجات دهدش بِكُمْ مُسَيْتَقِنُدُ الْهَلْكَى مِنَ الرَّدِي فَكُونُوا لِي شُفَعَاءَ، فَقَدْ وَفَدَتْ خَدَاوَنَد بوسیله شما نجات دادن هلاک شد گان از نابودی پس شما شفیعان من باشید که من به إِلَيْكُمْ إِذْ رَغَبْ عَنْكُمْ أَهْلُ الدُّنْيَا، وَاتَّخَذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوا، شما وارد شدم در آنگاه که دوری کردند از شما مردم دنیا و آیات خدا را مسخره گرفتند ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۹۶ وَاسْتَكْبِرُوا عَنْهَا، يا مَنْ هُوَ قَائِمٌ لَا يَسْهُو، وَدَائِمٌ لَا يَلْهُو، وَمُحِيطٌ وَتَكْبِرُ وَرَزِيدَنَد از آنها ای پابر جایی که سهو ندارد و پایندهای که سرگرم نشود و به هر چیز بِكُلِ شَيْءٍ، لَكَ الْمُنْ بِمَا وَفَقْتَنِي، وَعَرَقْتَنِي بِمَا إِشْمَتَنِي عَلَيْهِ، إِذْ احاطَهُ دَارَدْ تو را است منت بدانچه مرا بدان موفق داشتی و شناساندی مرا بدان بريا داشتی در صَدَّ عَنْهُ عِبَادُكَ وَجَحَدُوا مَعْرِفَهُ، وَاسْتَخَفُوا بِحَقِّهِ، وَمَالُوا إِلَى صورتی که بند گانت از آن رو گرداندند و از شناختنش نادان بودند و حقش را سبک شمردند و به غير آن سواه، فَكَانَتِ الْمِنَّةُ لَكَ وَمِنْكَ عَلَى مَعَ أَقْوَامَ خَاصَصَتُهُمْ بِمَا مُنْحرَفَ شدند پس منت داری بر من با مردمی که مخصوصان داشتی بدانچه مرا بدان خَاصَصَتُهُمْ بِهِ، فَلَكَ الْحَمْدُ إِذْ كُنْتُ عِنْدَكَ فِي مَقَامِي مَذْكُورًا مخصوص کردی پس تو را است ستایش چونکه من در پیش تو در این مقام یاد شده مَكْتُوبًا، فَلَا تَحْرِمْنِي مَا رَجَوْتُ، وَلَا تُخْيِنْنِي فِيمَا دَعَوْتُ». و نام برده شده بودم پس محروم مکن از آنچه اميدوارم و نومیدم مساز در آنچه تو را خواندم. پس دعا کن از برای خود هر چه خواهی. به تصریح اکثر بزرگان بهترین زیارت برای ائمه بقیع همان زیارت جامعه کبیره است که در ادعیه و زیارات مشترک ذکر شد و دارای مفاهیم عالی و بیان اوصاف و مناقب اهل بیت علیهم السلام است. ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۹۷

زيارت ديگر ائمه بقیع علیهم السلام

علامه مجلسی رحمة الله در «بحار الأنوار» گوید: این زیارت را به قصد ائمه بقیع بخوان: «السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَئِمَّةُ الْمُؤْمِنِينَ، وَسَادَةُ الْمُتَّقِينَ، وَكُبَرَاءُ سَلَامٍ بِرَبِّ شَمَاءِ ای پیشوایان مؤمنان، و سروران پرهیز کاران، و بزرگان الصدیقین، وَأَمْرَاءُ الصَّالِحِينَ، وَقَادَةُ الْمُحْسِنِينَ، وَأَعْلَامَ صَدِيقِينَ و فرمانروایان صالحان، و رهبان نکوکاران و پرچم المُهَتَّمِينَ، وَأَنْوَارُ الْعَارِفِينَ، وَوَرَشَةُ الْأَنْبِيَاءِ، وَصَحِيفَةُ الْأَصْفَيَاءِ، هدایت راه یافگان و انوار عارفان و وارثان پیامبران و زیده زبد گان وَخِيرَةُ الْأَتْقِيَاءِ، وَعِبَادُ الرَّحْمَانِ، وَشَرِكَاءُ الْفُرْقَانِ، وَمَنَاهِجَ وَبرگزیده تقوا پیشگان و بند گان خدای رحمان، و شرکای قرآن و راههای الإیمان، و معادن الحقائق، و شفیعاء الحلالیق، و رحمة الله ایمان و معادن حقایق، و شفیعان خلائق و رحمت و برکاتش و بَرَكَاتُهُ، أَشْهَدُ أَنَّكُمْ أَبْوَابُ نِعَمِ اللَّهِ الَّتِي فَتَحَّهَا عَلَى بَرِيَّتِهِ، بر شما باد گواهی می دهم که شمایید درهای نعمت هایی که خداوند بر روی خلقش گشوده ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲۹۸ وَالْأَعْلَامُ الَّتِي فَطَرَهَا لِإِرْشَادِ خَلِيقَتِهِ، وَالْمَوَازِينُ الَّتِي نَصَبَهَا وَپَرْچَمَهَا های هدایت آفریدهها و میزانهای منصب لِتَهْذِيبِ شَرِيعَتِهِ، وَإِنَّكُمْ مَفَاتِيحُ رَحْمَتِهِ، وَمَقَالِيدُ مَعْفَرَتِهِ، برای پاکسازی شریعتش و کلیدهای رحمت او وسیله های آمرزش و سحائب رضوانه، و مفاتیح جنابه، و حمله فرقانه، و حزننه و سحاب رضایت و کلیدهای بهشت و حاملان قرآن و گنجینه های علیمه، و حافظه سرره، و مهبط وحیه، و معادن امراه

وَأَمَانَاتُ دانش و حافظان اسرار، محل نزول وحى و جایگاه‌های امر و نهى او و امانت‌های الْبُشْرَى، وَوَدَائِعُ الرَّسَالَةِ، وَفِي بَيْتِكُمْ نَزَلَ الْقُرْآنُ، وَمِنْ دَارِكُمْ نُوبَةٌ وَوَدِيعَهَا رسالت. وَخَانَهُ شَمَاءُ مَحْلِ نَزْوَلِ قُرْآنٍ ظَهَرَ الإِسْلَامُ وَالإِيمَانُ، وَإِلَيْكُمْ مُخْتَلِفُ رُسُلُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةُ، وَظَهُورُ اسْلَامٍ وَآيَةٍ وَآمِدٍ وَشَدَّ فَرْسَتَادَكَانَ وَفَرْشَتَگانَ الْهَبِيَّ است. وَأَنْتُمْ أَهْلُ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ الَّذِينَ ارْتَضَاكُمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لِلِّإِمَامَيْهِ، شَمَاءُ هَمَانَ خَانَدانَ ابْرَاهِيمَ اِيدَ كَهْ خَدَائِي عَزَّ وَجَلَّ بَهْ اِمامَتِ شَمَاءِ رَضَا دَادَ وَاجْتَبَاكُمْ لِلْخَلَافَةِ، وَعَصَيْمَكُمْ مِنَ الدُّنْوِيَّ، وَبِرَأْكُمْ مِنَ وَبِهِ خَلَافَتِ بَرْگَزِيدَ وَازْ گَنَاهَانَ مَصْوَنَ وَمَعْصُومَتَانَ دَاشَتَ وَازْ عَيْبَهَا الْعُيُوبَ، وَطَهَرَكُمْ مِنَ الرِّجْسِ، وَفَضَّلَكُمْ بِالْتَّوْرِيَّ وَالْجِنْسِ، بَرْ كَنَارَتَانَ سَاحَتَ وَازْ پَلِيدَيِ گَنَاهَ پَاكَتَانَ دَاشَتَ وَبِرْ هَمَهِ اِنْوَاعَ وَاجْنَاسَ اِدعَيَهِ وَزَيَاراتَ مدِينَهِ منورَه، ص: ۲۹۹ وَاصِيَّ طَفَاكُمْ عَلَى الْعَالَمِيَّنَ بِالْتُّورِ وَالْهُمَدِيَّ وَالْعِلْمِ وَالْتُّقَى آفَرِيدَهَا بِرْ تَرَى تَانَ بَخْشِيدَ وَشَمَاءَ رَابَهِ وَاسْطَهِ نُورَ وَهَدَيَتَ، دَانَشَ وَتَقَوا، وَالْجَلْمِ وَالْنَّهِيَّ وَالسَّكِينَيَّهِ وَالْوَقَارِ، وَالْخَشِينَيَّهِ وَالْإِشْتِغَافَارِ، بَرْ دَبَارِيَّ وَخَرْ دَورَزِيَّ، سَنَگِنَيَّ وَوَقارِ، خَشِيتَ وَاسْتَغَافَارِ، وَالْحَكْمَهِ وَالْأَثَارِ، وَالْتَّقْسِيَّ وَالْعَفَافِ، وَالرِّضا وَالْكَفَافِ، حَكْمَتَ وَآثَارَ، پَرْهِيزَكَارِيَّ وَعَفَافَ، رَضَا وَكَفَافَ، وَالْقُلُوبِ الزَّاِكِيَّهِ، وَالْفُؤُوسِ الْعَالَمِيَّهِ، وَالْأَشْخَاصِ الْمُنِيرَهِ، دَلَهَايِ پَاكِيزَهِ وَجَانَهَايِ مَتعَالِيَّ، وَچَهَرَهَايِ تَابَنَاكَ وَالْأَحْسَابِ الْكَبِيرَهِ، وَالْأَنْسَابِ الطَّاهِرَهِ، وَالْأَنْوَارِ الْبَاهِرَهِ وَشَخصِيَّتَهَايِ وَالـ وَنَسْبَهَايِ پَاكَ وَنُورَهَايِ درْخَشَانَ الْمُؤْصُولَهِ، وَالْأَحْكَامِ الْمُقْرُونَهِ، وَأَكْرَمَكُمْ بِالْأَيَّاتِ، وَأَيَّدَكُمْ وَفَرَّاگِيرَ، وَقَوَانِينَ مَقْرُونَ بَرْ جَهَانِيَانَ بَرْگَزِيدَ، شَمَاءَ رَابَهِ وَاسْطَهِ نَزْوَلَ آيَاتِي درْ حَقْتَانَ اَكْرَامَ كَرَدَ، بِالْبَيْنَاتِ، وَأَعَزَّكُمْ بِالْحُجَّيْجِ الْبَالِغَهِ، وَالْأَدِلَهِ الْوَاضِيَّهِ، وَخَصَّكُمْ وَبِاِحْجَتَهَايِ رَسَا وَدَلَيلَ رُوشَنَ عَزْتَانَ بَخْشِيدَ وَشَمَاءَ رَابَهِ بِالْمَأْفَوَالِ الصَّادِقَهِ، وَالْأَمْثَالِ النَّاتِقَهِ، وَالْمَوَاعِظِ الشَّافِيَّهِ، گَفتَارِ صَادَقَانَهِ، مَثَالَهَايِ گُويَهِ، پَنَدهَايِ شَافِيَّ وَالْحِكْمَ الْبَالِغَهِ، وَوَرَثَكُمْ عِلْمَ الْكِتَابِ، وَمَنَحَكُمْ فَصَلَ وَحَكْمَتَهَايِ رَسَا اِختِصَاصَ دَادَ وَمِيرَاثَ بَرَانَ دَانَشَ قَرَآنَتَانَ كَرَدَهِ وَبِهِ شَمَاءَ فَصِيلَ الْخَطَابِ اِدعَيَهِ وَزَيَاراتَ مدِينَهِ منورَه، ص: ۳۰۰ لِطْرُقِ الصَّوابِ، وَأَوْدَعَكُمْ عِلْمَ الْمَنَايَا عَنِيَّتَ كَرَدَهِ وَبِهِ رَاهَ رَاستَ رَهْنَمُونَتَانَ گَرَدِيدَهِ وَعِلْمَ مَنَايَا وَالْبَلَاهِيَّ، وَمَكْنُونَ الْخَفَايَا، وَمَعَالِمِ التَّتَرِيلِ، وَمَفَاصِيلِ التَّأْوِيلِ، وَبَلَاهِيَّ وَزَرْفَاهِ اِسْرَارَ وَمَعَالِمِ قُرْآنَ، وَفَصِيلَهَايِ تَأْوِيلَ وَمَوَارِيثَ الْأَنْتِيَاءِ، کَتابُوتِ الْحِكْمَهِ، وَشَهَارِ الْخَلِيلِ، وَمَنْسَأَهِ وَمِيرَاثِ پِيَامِبرَانَ- مَانَدَ تَابُوتَ حَكْمَتَ وَشَفَاهِ ابْرَاهِيمَ خَلِيلَ وَعَصَاهِ مُوسَاهِ الْكَلِيمَ، وَسَابِعَهِ دَاؤَهِ، وَخَاتَمَ الْمُلْكَ، وَفَضَلِ الْمُضِيَّ طَفِيَّ كَلِيمَ وَزَرَهِ دَاؤَهِ وَانْكَشَرَ سَلِيمَانَ وَفَضِيلَتَ حَضَرَتَ مَصْطَفِيَّ وَسَيِّفِ الْمُرَضَى وَالْجَفْرِ الْعَظِيمِ، وَالْإِرْثِ الْقَدِيمِ، وَضَرَبَ وَشَمَسِيرَ حَضَرَتَ مَرْتَضَى وَجَفَرَ عَظِيمَ وَارَثَ قَدِيمَ رَا نَزَدَ شَمَاءَ بَهِ وَدِيعَهِ سَپِردَ وَدرَ قُرْآنَ لَكُمْ فِي الْقُرْآنِ أَمْتَالِهِ، وَامْتَحَنَكُمْ بَلْوَيَ، وَأَحَلَّكُمْ مَحَلَّ نَهَرِ كَرِيمَ بِرَاهِيَّتَنَ ضَرَبَ المَثَلَهَا زَدَ وَبِهِ بَلَاهَا آزِمُودَهَتَانَ، وَشَمَاءَ رَاهَمَ چَونَ نَهَرَ طَالُوتَ، وَحَرَّمَ عَلَيْكُمُ الصَّدَقَهِ، وَأَحَلَّ لَكُمُ الْخُمْسَ، وَنَزَّهَكُمْ طَالُوتَ سَبَبَ آزِمُونَ خَلَقَ قَرَارَ دَادَ، وَبِرَ شَمَاءَ صَدَقَهِ رَاحَمَ وَخَمْسَ رَا حَلَلَ سَاحَتَ وَازْ عَنِ الْخَبَائِثِ ماَ ظَهَرَ مِنَهَا وَماَ بَطَنَ، فَأَنَّتُمُ الْعِبَادُ الْمُكَرَّمُونَ، وَالْخَلَفَاءُ بَلِيدَهَايِ پَيدَا وَنَهَانَ پَاكَتَانَ دَاشَتَ، شَمَايِدَ بَندَگانَ گَرامِيَّ خَدا، الرَّاِشَتِدُونَ، وَالْأَوْصَيَاءُ الْمُضِيَّونَ، وَالْأَئِمَّهُ الْمَعْصُومُونَ، وَخَلَفَاهِ رَاشَدُونَ، وَأَوصَيَاهِ بَرْگَزِيدَهِ وَپِيشَوَاهِيَانَ اِدعَيَهِ وَزَيَاراتَ مدِينَهِ منورَه، ص: ۳۰۱ وَالْأَوْلَيَاءُ الْمَرْضِيَّونَ وَالْعُلَمَاءُ الصَّادِقُونَ، وَالْحُكَمَاءُ الرَّاسِخُونَ مَعَصُومَ وَأَولَيَاهِ پَسَنْدِيدَهِ شَدَهِ وَعِلْمَاءِ رَاستَينَ، وَحَكمَاهِ رَاسَخَ وَالْمُسَيِّنُونَ، وَالْبَشَرَاءُ التَّدَرَاءُ الشُّرَفاءُ الْفَضَّلَاءُ، وَالسَّادَهُ الْأَتْقِيَاءُ، تَبَيَّنَ گَرَهِ، وَمَزَدَهِ دَهْنَدَگانَ رَحْمَتَ وَبِيمَ دَهْنَدَگانَ اِزْ عَذَابَ، شَرِيفَانَ فَاضَلَ، وَسَرَورَانَ پَرْهِيزَکارَ، الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ، وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ، وَاللَّاِسْنُونَ شَعَارَ آمَرَانَ بَهِ مَعْرُوفَ وَنَاهِيَانَ اِزْ مُنْكَرَ، وَآزِمَايِشَ شَدَگانَ الْبَلْوَيَ وَرَدَاءَ الْتَّقْوَى وَالْمُتَسَبِّلُونَ نُورَ الْهُدَى وَالصَّابِرُونَ بَالْبَلَاهَا وَجَامِهِ پَوْشَانَ تَقَوا وَتنَ پَوْشَانَ فَرُوغَ هَدَيَتَ، وَشَكِيبَايَانَ فِي الْبَاسِاءِ وَالضَّرَاءِ وَحِينَ الْبَيْسِ، وَلَمَدَكُمُ الْحَقُّ، وَرَبَّا كُمْ درَ دَشَوارِهَا وَآسِبَهَا وَنِبرَدَهَا، زَادَگانَ حَقِيقَتَ وَدَستَ پَرَورَدَگانَ الصِّدْقُ، وَغَدَّا كُمُ الْيَقِينُ، وَنَطَقَ بِفَضْلِكُمُ الدَّيْنَ، وَأَشَهَدُ أَنَّكُمْ صَدَاقَتَ وَتَغْذَيَهِ شَدَگانَ يَقِينَ وَشَمَايِدَ كَهِ دَينَ درَ فَضِيلَتَانَ سَخَنَ گَفَهَهِ اِستَ وَگَواهِي دَهَمَ كَهِ شَمَاءَ السَّبِيلُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَالطَّرْقُ إِلَى ثَوَابِهِ، وَالْهُدَاءُ إِلَى رَاهَهَايِ شَنَاخَتَ خَدَاونَدَ عَزَّ وَجَلَّ وَكَسَبَ پَادَشَ، وَهَدَيَتَ خَلِيقَتَهِ، وَالْأَعْلَامُ فِي تَرَيَتَهِ، وَالسَّفَراءُ بَيَّنَهُ وَبَيَّنَ خَلْقَهِ، وَأَوْتَادُهُ وَپَرَچَمَهَايِ رَاهِنَمَايِ خَلَقَ وَاسْطَهِهَايِ مِيَانَ مَخْلُوقَهَايِ اِوتَادَ فِي أَرْضِهِ، وَخُرَانُهُ عَلَى عِلْمِهِ، وَأَنْصَارُ كَلِيمَهِ التَّقْوَى وَمَعَالِمَ زَمِينَ وَگَنجِينَهَايِ عَلَمَ، وَيَاورِي رَسَانَانَ مَرَدمَ بَرَايَ كَسَبَ تَقَوا وَ

راهنمایان ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۰۲ سُبْلِ الْهُدِی وَمَفْرُعُ الْعِبَادِ اذَا اخْتَلَفُوا، وَالدَّالُونَ عَلَى الْحَقِّ إِذَا رَاهَ هَدَايَتْ وَ مَرْجَعْ حَلَّ اختلافات، وَ ارَائِه دهندگان حق در تنازعُوا، وَالنُّجُومُ الَّتِي بِكُمْ يُهْتَدِي وَبِأَفْوَالِكُمْ وَأَفْعَالِكُمْ مُنَازِعَاتْ، وَ ستارگانی که به وسیله شما هدایت و به گفتار و کردارتان یُقْتَدِی وَيَقْضِلُكُمْ نَطَقَ الْقُرْآنِ، وَبِوْلَايَتِكُمْ كَمْلَ الدِّينِ عمل کرد و قرآن در فضیلتان سخن گفته و با ولایتتان دین و ایمان به وَالإِيمَانُ، وَإِنَّكُمْ عَلَى مِنْهَاجِ الْحَقِّ، وَمَنْ خَالَفُكُمْ عَلَى مِنْهَاجِ كَمَالِ رسیده، و شمایید که در طریق حق قرار دارید و مخالفاتان در راه الباطل، وَأَنَّ اللَّهَ أَوْدَعَ قُلُوبَكُمْ أَشِيرَارَ الْغُيُوبِ وَمَقَادِيرَ باطل، و خداوند به دلهایتان اسرار غیب و مقدرات الْخُطُوبِ، وَأَوْفَدَ إِلَيْكُمْ تَأْيِيدَ السَّكِينَةِ وَطَمَانِيَّةَ الْوَقَارِ، وَجَعَلَ مِهْمَ را سپرده است و آرامش و طمأنینه و وقار به شما عطا فرموده، و دیدگانتان أَبْصَارَكُمْ مَالِفًا لِلْقُسْلَرَةِ، وَأَرْوَاحَكُمْ مَعَادِنَ لِلْقُسْدَسِ، فَلَا يَنْعُكُمْ را تیز و نیرومند و روح هایتان را کانون قداست ساخته، حق توصیف تان را إِلَى الْمَلَائِكَةِ، وَلَا يَصِّهُكُمْ إِلَى الرُّشْلِ، أَنْتُمْ أَمْنَاءُ اللَّهِ وَأَحَبَّوْهُ، جز فرشتگان و پیامبران نتوانند ادا کنند، شمایید امنا و اولیای الهی، وَعِبَادَهُ لِلْقُسْدَسِ وَأَصْفِيَّاُوهُ، وَأَنْصَارُ تَوْحِيدِهِ، وَأَرْكَانُ تَمْجِيدِهِ، و بندگان مقدس و برگزیدگان او و یاوران توحید و اركان تمجید ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۰۳ وَدَعَائِمُ تَحْمِيدِهِ، وَدُعَائِهِ إِلَى دِينِهِ، وَحَرَسَهُ حَلَاقَهِ، وَحَفَظَهُ وَ پَايَهَهَا تحمید و فراخوانان به دین و پاسداران خلق، و نگهبانان شرائیعه، وَأَنَا أَشْهُدُ اللَّهَ خَالِقِي، وَأَشْهُدُ مَلَائِكَتَهُ وَأَنْبِيَاءَهُ وَرَسُلَهُ، شریعت او، و من آفریدگارم و فرشتگان و پیامبرانش وَأَشْهُدُكُمْ أَنِّي مُؤْمِنٌ بِكُمْ، مُقْرِّبٌ فِي فَضْلِكُمْ، مُعْتَقِدٌ لِاِمامَتِكُمْ، و شما (امامان) را گواه می گیرم که به شما ایمان دارم و به فضیلتان اقرار و به امامتتان معترف مُؤْمِنٌ بِعَصْمِ مَيْتَكُمْ، خاضع لِوْلَايَتِكُمْ، مُتَقَرِّبٌ إِلَى اللَّهِ سُبْحَانَهُ و به عصمت تان مؤمن و به ولایت تان خاضع می باشم و با دوستی شما و بِحِكْمَتِكُمْ، وَبِالْبَرَاءَةِ مِنْ أَعْيَادِكُمْ، عَالِمٌ بِمَأْنَ اللَّهِ جَلَّ جَلَلُهُ فَذ دشمنی دشمنانتان به خداوند سبحان تقریب می جویم، و به اینکه خدای بزرگ شما طَهَّرْ كُمْ مِنَ الْفَوَاحِشِ ماظهرِ منها و مابطنَ، وَمِنْ كُلِّ رَئِيَّهِ وَرَجَاسَهِ را از گناهان آشکار و نهان و از هر پلیدی و پستی پاکتان داشته وَذَنَائِهِ وَنَجَاسَهِ، وَأَعْطَاكُمْ رَايَهُ الْحَقِّ، الَّتِي مَنْ تَقَدَّمَهَا ضَلَّ، آگاه می باشم و شما را پرچمدار حق ساخته، پیشی گزیده بر آن گمراه وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا ذَلَّ، وَفَرَضَ طَاعَتَكُمْ وَمَوَدَّتَكُمْ عَلَى كُلِّ و تخلّف کننده از آن خوار می باشد، و اطاعتتان را بر هر أَسْوَدَ وَأَبْيَضَ مِنْ عِبَادِهِ، فَصَلَواتُ اللَّهِ عَلَى أَرْوَاحِكُمْ سیاه و سفیدی از بندگان لازم گردانیده، درودهای الهی بر روحها و ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۰۴ وَأَجْسَادِكُمْ». پیکرهای شما باد. آنگاه بگو: «السَّلَامُ عَلَى أَبِي مُحَمَّدِ الْحَسَنِ بْنِ عَلَى، سَيِّدِ شَبَابِ أَهْلِ سلام بر ابی محمد حسن بن علی سرور جوانان الجنة، السَّلَامُ عَلَى أَبِي الْحَسَنِ عَلَى بْنِ الْحُسَيْنِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ، بِهِشَتْ، سلام بر ابی الحسن علی بن الحسین زینت عابدان، السَّلَامُ عَلَى أَبِي جَعْفَرِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلَى بَاقِرِ عِلْمِ الدِّينِ، السَّلَامُ سلام بر ابی جعفر محمد بن علی شکافنده دانش دینی، سلام عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ الصَّادِقِ الْأَمِينِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ بر ابی عبد الله جعفر بن محمد صادق و امین، و رحمت و برکات و برکاته، بِأَبِي أَنْتُمْ وَأَمِّي، لَقَدْ رُضِّعْتُمْ ثَدَى الْإِيمَانِ، وَرُبِّيْتُمْ فِي او بر شما، پدر و مادرم فدایتان باد، شما از پستان ایمان تغذیه شدید و در دامان حِجْرِ الإِسْلَامِ، وَاصْطَفَاكُمْ اللَّهُ عَلَى النَّاسِ، وَوَرَثْتُكُمْ عِلْمَ اسلام پرورش یافید و خداوند شما را بر مردمان برگزید، و دانش قرآن به الْكِتَابِ، وَعَلَمَكُمْ فَضْلَ الْخِطَابِ، وَأَجْرِيَ فِيْكُمْ مَوَارِيثَ شما بخشید، و فصل الخطاب به شما آموخت و در میان شما میراث‌های ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۰۵ التَّبَوَّءَ، وَفَجَرَ بِكُمْ يَنَائِيَعَ الْحِكْمَةِ، وَالْزَمَكْمُ بِحِفْظِ الشَّرِيعَةِ، پیامبری جاری ساخت، و چشمه‌های حکمت به وسیله شما جوشید، و شما را حافظان شریعت قرار داد وَفَرَضَ طَاعَتَكُمْ وَمَوَدَّتَكُمْ عَلَى النَّاسِ، السَّلَامُ عَلَى الْحَسَنِ وَاطاعت و محبت شما را بر مردم واجب ساخت. سلام بر حسن ابن علی، خَلِيلَةُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، الْإِمَامِ الرَّضِيِّ الْهَادِي الْمَرْضَى، بن علی، جانشین امیر مؤمنان امام پسندیده، هدایتگر، عَلَمِ الدِّينِ وَإِمَامِ الْمُتَّقِينَ، الْعَالِمِ بِالْحَقِّ وَالْقَائِمِ بِالْقِسْطِ، أَفْضَلَ پُرْجَمَ بر افراسته دین، پیشوای پرهیزکاران عامل به حق و قائم به عدل، بهترین، وَأَطْيَبَ وَأَنْمَى ما صَلَّيْتَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ أَوْلَائِكَ پاکیزه‌ترین و بالنده‌ترین درودهایی که به یکی از اولیا و برگزیدگان و محبتان وَأَصْفِيَّاُوهُکَ وَأَحَبَّاُوهُکَ، صَلَّى اللَّهُ تَبَّعِيسُ بِهَا وَبَجْهِهِ، وَتَطْبِبُ بِهَا مِنْ فَرَسْتَی، درودی که مایه روسفیدی، و طراوت رُوحه، فَقَدْ لَزِمَ عَنْ آبَائِهِ الْوَصِيَّةَ، وَدَفَعَ عَنِ الْإِسْلَامِ الْبَلِيَّةَ، روح او گردد، او به وصیت پدرانش پای بند بود و از اسلام

گرفتاری‌ها را دفع نمود، فلماً خافَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ الْفَتَنَ رَكَنَ إِلَى الدِّيَارِ إِلَيْهِ رَكَنَ، وَكَانَ وَبِهِ خاطر بیمناک بودن از گرفتاری مؤمنان به آنچه واقع شد تن داد، و از بِمَا أَتَاهُ اللَّهُ عَالِمًا، وَبِمِنْهِ قَائِمًا، فَأَجْزِهِ اللَّهُمَّ جَزاءَ الْعَارِفِينَ، پیش به آن حادثه آگاه بود، و در دینش استوار، پس خداوند! او را پاداش عارفان عنایت فرما ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۳۰۶ وَصَلَ عَلَيْهِ فِي الْأَوَّلِينَ وَالآخِرِينَ، وَلِغُةُ مِنَ السَّلَامِ، وَارْدُدْ وَدَرُودَ فَرَسْتَ بِرَأْيِهِ وَآخِرِهِ کَیْمَنَهِ بِرَحْمَتِكَ یا أَرْحَمِ الرَّاحِمِينَ. اللَّهُمَّ صَلِ عَلَى او را در پاسخ او به مباز گردان برحمت ای مهریان ترین مهریان. خداوند درود فرست بر الإمام الوصی، والسَّيِّد الرَّضِی، وَالْعَابِدُ الْأَمِینُ، عَلَیِّیْ بِنِ امام (سجاد) وَصَّی امام (پیشین) و سرور پسندیده، و عابد امین علی بن الحسین زین العابدین، امام المُؤْمِنِینَ، وَوَارِثِ عِلْمِ التَّبَیِّنَ، الحسین زین العابدین امام مؤمنان و وارث علم پیامبران، اللَّهُمَّ اخْصِصْهُ بِمَا خَصَّهُ صَسْتَ بِهِ أَوْلَیَاءَ کَیْ مِنْ شَرَائِفِ رَضْوَانِکَ، خداوند! به او اختصاص ده به آنچه به اولیات اختصاص داده‌ای از وَكَرَائِمَ تَحْیَاتِکَ، وَنَوَامِی بَرَکَاتِکَ، فَلَقَدْ بَلَغَ فِي عِبَادَهِ، وَصَصَیَحَ تَحْیَاتِ گرامیات و از برکات فرایندهات، که او در میان بندگان تبلیغ کرد و در اطاعت لیک فی طاعته، وَسَارَعَ فِي رِضاَکَ، وَسَلَکَ بِالْأَمْمَةِ طَرِيقَ اخلاقِ داشت و در جلب رضایت شناخت و راه هدایت را هدایت کرد، وَقَضَی ما کان علیهِ مِنْ حَقِّتَکَ فِی دُوْلَتِهِ، وَأَدَّی ما به امت نمود و حقی را که از تو بر ذمه داشت به انجام رساند و آنچه بر او وَجَبَ عَلَيْهِ فِی وِلَایَتِهِ، حَتَّیَ انقضَتْ أَيَّامُهُ، وَکَانَ بِشَيْءِ عَيْتِهِ واجب بود ادا نمود تا آنگاه که روزگار عمرش به پایان رسید، و او نسبت به پیروانش ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۳۰۷ رَوْفَوْفَاً، وَبِرَعِيَّتِهِ رَحِيمَاً اللَّهُمَّ بِلِغْهُ مِنَ السَّلَامِ، وَارْدُدْ مِنْهُ عَلَيْنَا رَوْفَ وَبِهِ رَعِيَتْ مهریان بود، خداوند! از ما به او سلام او را به ما السَّلَامِ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَرَحْمَهُ اللَّهِ وَبَرَکَاتُهُ اللَّهُمَّ وَصَلِ عَلَى باز گردان و سلام و رحمت و برکات الهی بر او باد، خداوند! درود فرست بر الوصی الباقر، وَالإِمام الطَّاهِرِ، وَالْعَلَم الظَّاهِرِ، مُحَمَّد بْنِ عَلَیِّ، وَصَّی (او) باق؛ امام پاک و پرچم آشکار؛ محمد بن علی؛ أَبِی جَعْفَرِ الْبَاقِرِ اللَّهُمَّ صَلِ عَلَیَ وَلِیَکَ الصَّادِعُ بِالْحَقِّ، أَبِی جَعْفَرِ الْبَاقِرِ، خداوند! درود فرست بر ولیت؛ آشکار کننده حق، وَالنَّاطِقُ بِالصِّدْقِ، الَّذِی بَقَرَالْعِلْمَ بَقْرًا وَبَيْنَهُ سِرَّاً وَجَهْرًا، وَقَضَی وَگوینده صادق، آنکه علم را شکافت و آن را در نهان و آشکار تبیین نمود، و حقی را که بِالْحَقِّ الَّذِی کَانَ عَلَيْهِ، وَأَدَّی الْأَمَانَةَ الَّتِی صَارَتْ إِلَيْهِ، وَأَمَرَ بِرِعْهَدَهِ داشت به انجام رساند و امانتی که به او رسیده بود ادا کرد و به طاعت بطاعتک، وَنَهَیَ عَنْ مَعْصِيَتِکَ اللَّهُمَّ فَكَمَا جَعَلْتَنَا نُورًا تو دستور و از معصیت نهی کرد، خداوند! چنانچه او را نوری قرار دادی یستضی بِهِ الْمُؤْمِنُونَ، وَفَضْلًا يَعْتَدِ بِهِ الْمُتَّقُونَ، فَصَلِ عَلَیَهِ که مؤمنان از آن نورانی گردند، و به فضایل او اقتدا نمایند پس بر او وَعَلَیَ آبَائِهِ الطَّاهِرِینَ، وَأَبْنَائِهِ الْمَعْصُومِينَ، أَفْضَلَ الصَّلَاةَ وَبِرِ پدران پاکش و فرزندان معصومش، بهترین و کاملترین ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۳۰۸ وَأَجْزَلَهَا، وَأَعْطِهِ سُوْلَهُ وَغَایَهُ مَأْمُولِهِ، وَأَبِلَغْهُ مِنَ السَّلَامِ، وَارْدُدْ درود را بفرست، و او را به خواسته و نهایت آرزویش برسان و سلاممان را به او ابلاغ و سلام علینا مِنْهُ السَّلَامِ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ وَرَحْمَهُ اللَّهِ وَبَرَکَاتُهُ اللَّهُمَّ او را به ما باز گردان، سلام و رحمت و برکات الهی بر او باد. خداوند! وَصَلِ عَلَى الإِمام الْهَادِی، وَصَّی الْأَوَّلِصِیَّاءِ، وَوَارِثِ عِلْمِ درود فرست بر امام هادی، وَصَّی او اوصیاء و وارث علم الائمه، عَلَم الدِّینِ، وَالنَّاطِقُ بِالْحَقِّ الْيَقِینِ، وَأَبِی الْمَسَاکِینِ، انبیا؛ پرچم برافراشته دین و گوینده حق به طور یقین؛ پدر بیچارگان؛ جعفر بن محمد الصادق الامین. اللَّهُمَّ فَصَلِ عَلَیَهِ کَمَا عَبَدَکَ جعفر بن محمد صادق امین، خداوند! چنانچه ترا خالصانه مُخْلِصاً وَأَطَاعَکَ مُخْلِصاً مُجْتَهِداً، وَاجِزِهِ عَنْ إِحْیَاءِ سُنْتِکَ عبادت و اطاعت کرد و در اطاعت کوشید، پس بر او درود فرست، و به خاطر احیای سنت و اقامه فرائضک خیز جزء المتفقین، وَأَفْضَلَ ثَوَابَ الصَّالِحِينَ، و اقامه واجبات بهترین پاداشی که به پرهیز کاران و شایستگان می دهی به او عنایت فرما، وَخُصَّصَهُ مِنَ السَّلَامِ، وَارْدُدْ عَلَيْنَا مِنَ السَّلَامِ، وَالسَّلَامُ عَلَيْهِ و سلامش را به ما باز گردان سلام و رحمت وَرَحْمَهُ اللَّهِ وَبَرَکَاتُهُ. و برکات الهی بر او باد. ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۳۰۹

زیارت امام حسن مجتبی علیه السلام

«السَّلَامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ «سَلَامٌ بِرَوْنَدِ خَدَا، سَلَامٌ بِرَوْنَدِ مَسْلَمٍ»

امیر المؤمنین، السلام علیک یا ابن فاطمه الزهراء، السلام علیک سلام بر تو ای پسر امیر مؤمنان، سلام بر تو ای پسر فاطمه زهرا، سلام بر تو ای یا حبیب الله، السلام علیک یا صفوه الله، السلام علیک یا امین حبیب خدا، سلام بر توای برگزیده خدا، سلام بر تو ای امین الله، السلام علیک یا حججه الله، السلام علیک یا نور الله، خدا، سلام بر تو ای حجت خدا، سلام بر تو ای نور خدا، السلام علیک یا صراط الله، السلام علیک یا بیان حکم الله، سلام بر تو ای صراط الهی، سلام بر تو ای زبان حکم الهی، السلام علیک یا ناصر دین الله، السلام علیک آئیها السید سلام بر تو ای یاور خدا، سلام بر تو ای سرور الزکی، السلام علیک آئیها البر الوفی، السلام علیک آئیها القائم پاکیزه، سلام بر تو ای نیکوکار متّقی، سلام بر تو ای قائم ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۱۰ المأمين، السلام علیک آئیها العالم بالتأویل، السلام علیک آئیها امین، سلام بر تو دانای بر تنزیل (قرآن) سلام بر تو ای الہادی المهدی، السلام علیک آئیها الطاهر الزکی، السلام هادی و مهدی، سلام بر تو ای پرهیز کار پاکیزه، سلام بر تو ای علیک آئیها التقی النقی، السلام علیک آئیها الحق الحقيقة، پاک و پاکیزه، سلام بر تو ای حقیقت اصیل، السلام علیک آئیها الصدیق الشهید، السلام علیک یا آبا سلام بر تو ای صدیق شهید، سلام بر تو ای ابا محمد الحسن بن علی و رحمة الله و برکاته». محمد، حسن بن علی و رحمت و برکات خداوند بر تو باد».

زیارت امام زین العابدین علیه السلام

«السلام علیک یا زین العابدین، السلام علیک یا زین «سلام بر تو ای زینت المتبجلین، السلام علیک یا امام المُمَقِّین، السلام علیک یا شب زنده‌داران، سلام بر تو ای پیشوای پرهیزکاران، سلام بر تو ای ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۱۱ ولی المُشْبِّیْن، السلام علیک یا قرۃ عین الناظرین العارفین، ولی مسلمانان، سلام بر تو ای نور دیده عارفان، السلام علیک یا وصیَّ الْوَصِّیْن، السلام علیک یا خازن وصایا سلام بر تو ای وصی اوصیا، سلام بر تو ای خزانه‌دار وصایای المُرْسَلِین، السلام علیک یا ضَوْءَ الْمُشَّوَّحَیْن، السلام علیک فرستادگان الهی، سلام بر تو ای نور بیمناکان، سلام بر تو یا نُورَ الْمُجْتَهِدِین، السلام علیک یا سراج المُرْتَاضِین، السلام ای نور کوشندگان عابد، سلام بر تو ای چراغ روشنایی بخش ریاضت کشان، سلام علیک یا ذخیره المُتَعَبِّدِین، السلام علیک یا مصیبَّ العالَمِین، بر تو ای زاد و ذخیره عابدان، سلام بر توی ای چراغ فروزان جهانیان، السلام علیک یا سفینهِ العلم، السلام علیک یا سیکینهِ الْحَلْم، سلام بر تو ای کشتی دانش، سلام بر تو ای آرامش بخش و بردبار و حلیم، السلام علیک یا میزانِ القصاص، السلام علیک یا سیفینه سلام بر تو ای مشخص کننده قصاص، سلام بر تو ای کشتی الخلاص، السلام علیک یا بحر الندی السلام علیک یا بدُرِ اخلاص، سلام بر تو ای دریای بخشش، سلام بر تو ای ماه تابان الدُّجی السلام علیک آئیها الْأَوَّاهِ الْحَلِیْمِ، السلام علیک یا شب تار سلام بر تو ای مرد دعا و بردباری سلام بر تو ای ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۱۲ الصَّابِرُ الْحَکِیْمُ، السلام علیک یا رئیس الْبَکَائِین، السلام علیک شکیبای حکیم، سلام بر تو ای سرور گریه کنندگان، سلام بر تو یا مصیبَّ الْمُؤْمِنِین، السلام علیک یا مؤلای یا آبا محمد، آشَهَدُ ای چراغ هدایت مؤمنان، سلام بر تو ای مولایم ای ابا محمد، گواهی می‌دهم آنکَ حججه الله وابن حججه وابو حججه، وابن امینه وابن امنایه، که تویی حجت خدا و فرزند و پسر حجت خدا و پسر امین او و فرزند امنای الهی، و آنکَ ناصیحت فی عبادَةِ رَبِّکَ، و سارعَت فی مَرْضَايِهِ، تو در عبادت پروردگارت خالصانه کوشیدی و برای جلب خوشنودیش شتافتی و خیبت اُعداء، و سرزَت أُولیاءُهُ، آشَهَدُ آنکَ قَدْ عَبَدَتِ اللَّهُ و دشمنانش را مأیوس و اولیاش را مسروپ ساختی، گواهی می‌دهم که تو حق حق عبادتِه، و اتّقیتِه حق تُقاویتِه، و اطعْتَه حق طاعتِه، حتی اتیک عبادت الهی گزاردی، و حق تقوا و اطاعتیش را بجای آوردی تا آنگاه که الْیقِین، فَعَلَیْکَ یا مؤلای یا ابن رسول الله افضل التَّحِیَّة، در گذشتی، پس بر تو باد ای مولای من ای فرزند رسول خدا برترین درود والسلام علیک و رحمة الله و برکاته». ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۱۳

زیارت امام محمد باقر علیه السلام

«السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْبَاقِرُ بِعِلْمِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا سلام بر تو ای شکافنده علم الهی، سلام بر تو ای الفاچح عن دین الله، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمُبِينُ لِحُكْمِ اللَّهِ، تحقیق کتنده دین الهی، سلام بر تو ای تبیین کتنده حکم خدا، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْقَائِمُ بِقَسْطِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّاصِحُ سلام بر تو ای قائم به قسط و عدل الهی، سلام بر تو ای پند دهنده لِعِبَادِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الدَّاعِيِ إِلَى اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ بندگان خدا، سلام بر تو ای فراخوان مردم بسوی خدا، سلام بر تو ایه الدلیل علی الله، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْجَبْلُ الْمُتَّيْنُ، السَّلَامُ ای راهنمای به سوی خدا، سلام بر تو ای ریسمان (واسطه) استوار، سلام عَلَيْكَ أَيُّهَا الْفَضْلُ الْمُبِينُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْجَبْلُ السَّاطِعُ، بر تو ای فضیلت آشکارا، سلام بر تو ای نور درخشان، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْبَيْدُرُ الْلَّامِعُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْحَقُّ سلام بر تو ای ماه تابان، سلام بر تو ای حق ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۱۴ الْأَبَلَجُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السِّرَاجُ الْأَسْرَجُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا روشن، سلام بر تو ای چراغ فروزان، سلام بر تو ای النَّجْمُ الْأَزْهَرُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْكَوْكَبُ الْأَبَهَرُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ ستاره تابناک، سلام بر تو ای اختر نورافشان، سلام بر تو ایه المُنَزَّهُ عَنِ الْمُعْضَلَاتِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْمَغْصُومُ مِنَ ای منزه از درماندگی، سلام بر تو ای مصون از الرَّلَهَاتِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الرَّكِيْعُ فِي الْحَسْبِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ لغش‌ها، سلام بر تو ای پاکیزه حَسْبَ، سلام بر تو ایه الرَّفِيعُ فِي النَّسَبِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْفَقْرُ الْمَشِيدُ، ای والانسب، سلام بر تو ای کاخ فرازمند، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ أَجْمَعِينَ، أَشَهَدُ يَا مَوْلَايِ سلام بر تو ای حجت الهی بر همه خلق، گواهی می دهم ای مولایم آنکه قد صَدَعْتَ بِالْحَقِّ صَدْعًا، وَبَعَرْتَ الْعِلْمَ بَقْرًا، وَنَزَّلْتَهُ نَثْرًا، که تو حق را به خوبی آشکار ساختی و علم را به حقیقت شکافتی و آن را منتشر ساختی لَمْ تَأْخُذْكَ فِي اللَّهِ لَوْمَةً لَا إِثْمٌ، وَكُنْتَ لِدِينِ اللَّهِ مُكَاتِمًا، و در راه خدا از سرزنش سرزنشگران نهراسیدی و اسرار دین الهی را پنهان داشتی وَقَصَّيْتَ مَا كَانَ عَلَيْكَ، وَأَخْرَجْتَ أُولَيَاءَكَ مِنْ وِلَايَةِ غَيْرِ اللَّهِ وَظِيفَاتِ را به انجام رساندی، و دوستانت را از ولايت غیر خدا ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۱۵ إِلَى وِلَايَةِ اللَّهِ، وَأَمْرَتَ بِطَاعَةِ اللَّهِ، وَنَهَيْتَ عَنْ مَعْصِيَةِ اللَّهِ، به ولايت خدا سوق دادی، و به اطاعت الهی دستور و از معصیتش نهی نمودی حتی قبضک الله إلی رضوانه، وَذَهَبَ إِلَيْكَ إِلَى دارِ كَرَامَتِهِ، تا آنگاه که خداوند ترا به سوی روضه رضوان و سرای کرامت وَإِلَى مَسِيَّاکِنِ أَصْفَيَّاَتِهِ، وَمُجَاوِرَةُ أُولَيَائِهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَرَحْمَهُ و جایگاه بر گزیدگان و جوار اولیائش برد، سلام و رحمت و اللَّهُ وَبَرَ كَاتُهُ». برکات الهی بر تو.

زیارت امام صادق علیه السلام

«السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْإِمَامُ الصَّادِقُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا سلام بر تو ای امام راستین، سلام بر تو ای الْوَصِيُّ النَّاطِقُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْفَائِقُ الرَّائِقُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وصی ناطق، سلام بر تو ای مصلح برتر، سلام بر تو ایه السَّنَامُ الْأَعْظَمُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الصِّرَاطُ الْأَقْوَمُ، السَّلَامُ ای بزرگان، سلام بر تو ای صراط استوار، سلام ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۱۶ عَلَيْكَ يا مِصْبَحُ الظُّلُمَاتِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا دَافِعُ الْمُعْضَلَاتِ، بر تو ای چراغ تاریکی ها، سلام بر تو ای دفع کتنده مشکلات، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا مِفْتَاحُ الْخَيْرَاتِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا مَعْدِنَ سلام بر تو ای کلید خیرات، سلام بر تو ای معدن البرکات، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا صاحبُ الْحُجَّاجِ وَالدَّلَالَاتِ، السَّلَامُ برکات، سلام بر تو که دارنده حجت‌ها و دلایلی، سلام عَلَيْكَ يا صاحبُ الْبَرَاهِينِ الْوَاضِحَاتِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا ناصِرَ بر تو ای صاحب برهان‌های آشکار، سلام بر تو ای یاور دین الله، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا ناشِرَ حُكْمِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا دین خدا، سلام بر تو ای ناشر حکم خدا، سلام بر تو ای فاصِلَ الْخَطَابَاتِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا کاشفَ الْكُبُرَاتِ، السَّلَامُ داور در امور مهم، سلام بر تو ای بطرف کتنده اندوهها، سلام عَلَيْكَ يا عَمِيدَ الصَّادِقِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا لِسَانَ النَّاطِقِينَ، بر تو ای مورد اعتماد راستگویان، سلام بر تو ای زبان گویندگان، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا خَلَفَ الْخَلِيقَينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا زَعِيمَ سلام بر تو ای جانشین بیمناکان، سلام بر تو ای رهبر الصَّادِقِينَ الصَّالِحِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا سَيِّدَ الْمُسْلِمِينَ، السَّلَامُ راستگویان صالح، سلام بر تو ای سرور مسلمانان، سلام ادعیه و زیارات مدینه

منوره، ص: ۳۱۷ علیکَ یا هادی المضیلين، السلامُ علیکَ یا سَکن الطائیین، بر تو ای هدایتگر گمراهان، سلام بر تو ای آرامش مطیعان، اشهدَ یا مولایِ إِنَّكَ عَلَى الْهُدَىٰ وَالْعُرُوَةُ السُّوْنُقَىٰ وَشَهْمُسْ گواهی می دهم ای مولا-یم که تو در مسیر هدایتی ریسمان مستحکم، خورشید الصُّحِی وَبَحْرُ الْمَيْدَى وَكَهْفُ الْوَرَى وَالْمَشَلُ الْمَاعُلِی صَلَّی نیمه روز، دریای کرم، پناهگاه مردم و الگوی برتر می باشی، درود اللَّه عَلَى رُوحِكَ وَبَدَنِكَ، والسلامُ علیکَ وَعَلَى العَبَاسِ عَمِ بر روان و پیکرت و سلام بر تو و بر عباس عمومی رَسُولِ اللَّهِ، صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَّ کاتُهُ». رسول خدا که درود و رحمت و برکات خدا بر او باد.»

زيارت وداع ائمه بقیع علیهم السلام

مرحوم شیخ طوسی و سید بن طاوس گفته‌اند که چون خواستی ائمه بقیع را وداع کنی، بگو: «السلامُ علیکُمْ أَئِمَّةُ الْهُدَىٰ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَّ کاتُهُ، أَشَّهُدُ عَلَيْكُمُ اللَّهَ (سلام و رحمت و برکات خدا بر شما ای پیشوایان هدایت شما را به خدا ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۱۸ وَأَقْرَأُ عَلَيْكُمُ السَّلَامَ، آمَّنَا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَبِمَا جِئْنَا بِهِ مِنْ سِيَارَمْ وَدَرُودْ وَدَاعَ بِهِ شَمَاعَرَهْ می دارم، و ایمان دارم به خداوند و پیامبر و به آنچه که آورده‌اید، وَدَلَّلْتُمْ عَلَیْهِ اللَّهُمَّ فَاكْبُرْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ». و راهنمایی کردید بر آن. خدایا! مرا از جمله شاهدان قرار ده.» پس دعا بسیار کن، و از خداوند بخواه که بار دیگر زیارت ایشان را نصیب تو گرداند، و این آخرین زیارت تو نباشد.

زيارت عباس بن عبدالمطلب علیهم السلام

عباس بن عبدالمطلب، عمومی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله مقامی والا دارد، و در راه اسلام فداکاری‌های بسیار کرده و از حامیان رسول خدا صلی الله علیه و آله بوده، که قبر او در قبرستان بقیع است. در مفتاح الجنات این زیارت برای آن بزرگوار نقل شده است: «السلامُ علیکَ یا عَبَاسُ بْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ، السلامُ علیکَ یا عَمَّ «سلام بر تو ای عباس پسر عبدالمطلب، سلام بر تو ای رَسُولِ اللَّهِ، السلامُ علیکَ یا صَاحِبِ السَّقَاءِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَّ کاتُهُ». عمومی رسول خدا، سلام بر تو ای ساقی حاج و رحمت و برکات الهی بر تو باد.»

زيارت مادر گرامی امیر المؤمنین علیهم السلام

زیارت فاطمه بنت اسد مادر گرامی امیر المؤمنین علیهم السلام فاطمه بنت اسد، از زنان عالی مقام و مورد احترام خاص رسول خدا صلی الله علیه و آله بود، و فرزندی هم چون علی بن ابی طالب علیه السلام به دنیا آورد. قبر ایشان نزدیک قبور ائمه بقیع است، لکن بعضی گفته‌اند قبر آن مخدّره نزدیک قبر حلیمه سعدیه دایه پیامبر صلی الله علیه و آله می باشد. نزد قبر آن بانوی مجلله می گویی: «السلامُ علی نَبِیِ اللَّهِ، السلامُ علی رَسُولِ اللَّهِ، السلامُ علی «سلام بر پیامبر خدا سلام بر رسول خدا سلام بر مُحَمَّدِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ، السلامُ علی مُحَمَّدِ سَيِّدِ الْأُولَى، السلامُ محمدَ آقَى رَسُولَانِ سلام بر محمدَ آقَى اولین، سلام علی مُحَمَّدِ سَيِّدِ الْآخِرَينَ، السلامُ علی مَنْ بَعَثَهُ اللَّهُ رَحْمَمَهُ بِرَحْمَةِ اللَّهِ وَبَرَّ کاتُهُ». عموی رسول خدا، سلام بر تو ای کافل خاتم النبی و رحمه الله و بَرَّ کاتُهُ، السلامُ برای جهانیان سلام و رحمت خدا و برکاتش بر تو ای پیغمبر سلام ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۲۰ علی فاطمه بَنْتِ اسَدِ الْهَاشِمِيَّةِ، السلامُ علیکَ أَئِنَّهَا الصِّدِيقَةُ بر فاطمه دختر اسد آن بانوی هاشمی سلام بر تو ای راستگوی المرضیه، السلامُ علیکَ أَئِنَّهَا التَّقِيَّةُ النَّقِيَّةُ، السلامُ علیکَ أَئِنَّهَا پَسْنِدِیده سلام بر تو ای بانوی پرهیز کار پاکیزه سلام بر تو ای الْكَرِيمَةُ الرَّضِيَّةُ، السلامُ علیکَ یا کافلَهُ مُحَمَّدِ خَاتَمِ النَّبِيِّینَ، بانوی بزرگوار و خوشنود از حق سلام بر تو ای کفالت کننده محمد خاتم پیغمبران السلام علیکَ یا والدَه سَيِّدِ الْوَصِيَّینَ، السلامُ علیکَ یا مَنْ سلام بر تو ای مادر بزرگ او صیای الهی، سلام بر تو ای که ظهرت شفقتها علی رَسُولِ اللَّهِ خاتَمِ النَّبِيِّینَ، السلامُ علیکَ یا آشکار شد مهوت نسبت به رسول خدا خاتم پیغمبران سلام بر تو ای مَنْ تَرَبَّیَتْهَا لِوْلِيِ اللَّهِ

الْأَمِينِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى رُوْحِكَ كَه بَه او تفویض شد تربیت ولی الله امین سلام بر تو و بر روح تو وَبَدِنِكَ الطَّاهِرِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى وَلَدِكَ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَدْنَ پاکت سلام بر تو و بر فرزندت و رحمت خدا وَبَرَ کاتُهُ، أَشْهَدُ أَنَّكَ أَخْسَتِ الْكَفَالَةَ، وَأَدَيْتِ الْأَمَانَةَ، وَبرکاتش گواهی دهم که براستی تو بخوبی کفالت کردی و حق امانت را ادا کردی وَاجْتَهَدْتَ فِي مَرْضَاةِ اللَّهِ، وَبَالْغَتِ فِي حِفْظِ رَسُولِ اللَّهِ، عَارِفًا وَدر بدست آوردن موجبات خوشنودی خدا کوشش کردی و در نگهداری رسول خدا حد اعلای سعی خود را مبذول داشتی در حالی که ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۲۱ بِحَقِّهِ، مُؤْمَنَةً بِصَدْقَهِ، مُعْتَرِفَةً بِبُيُوتِهِ، مُسْتَبْصَرَةً بِنَعْمَتِهِ، کافِلَهُ بِهِ حَقَ او آشنا و به راستگوئیش ایمان داشتی و به نبوتش معترف و به نعمتش بینا و آشنا بودی و تربیتش بِتَرْبِيَتِهِ، مُشْفِقَةً عَلَى نَفْسِهِ، وَاقِفَةً عَلَى حِدْمَتِهِ، مُحْتَارَةً رَأَ بعدهه گرفتی و نسبت بدان حضرت مهر ورزیدی و برای خدمتکاریش خود را مهیا کردی و خوشنودیش را اختیار کردی رِضاهُ، وَأَشْهُدُ أَنَّكَ مَصَيِّطٌ عَلَى الْإِيمَانِ وَالْمُسْكِ بِأَشْرَفِ وَگواهی دهم که تو از این جهان رفتی در حالی که به حق ایمان داشتی و به بهترین الْأَذْيَانِ، راضِيَةً مَرْضِيَّةً، طَاهِرَةً زَكِيَّةً، تَقِيَّةً نَقِيَّةً، فَرَضَّةً ادیان متمسک گشته و در حال خوشنودی و پسندیدگی و پاکی و پاکیزگی و پرهیزکاری و دور از هر بدی بودی پس الله عنک و آزاداک، وَجَعَلَ الْجَنَّةَ مَنْزِلَكَ وَمَأْوَاكَ، اللَّهُمَّ صَيْلٌ خدا از تو خوشنود باد و خوشنودت سازد و بهشت را منزل و مأوایت قرار دهد خدایا درود فرست علی مُحَمَّدٍ وآل مُحَمَّدٍ، وَانْفَعْنِي بِزِيَارَتِهَا، وَثَبَّتْنِي عَلَى بَرِّ مُحَمَّدٍ وآل مُحَمَّدٍ و سود ده مرا بوسیله زیارت این بانوی محترم و ثابتمن بدار مَجْبَتِهَا، وَلَا تَحرِمْنِي شَفَاعَتَهَا وَشَفَاعَةَ الْأَئِمَّةِ مِنْ ذُرَيْتِهَا، به دوستیش و محروم مکن از شفاعت او و شفاعت امامان از نژادش وَأَرْزُقْنِي مُرَافَقَتَهَا، وَاحْسُنْنِي مَعَهَا وَمَعَ أَوْلَادِهَا الطَّاهِرِينَ، وروزیم کن هم جواریش را و محشور کن مرا با او و با فرزندان پاکش اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْهُ آخرَ الْعَهْدِ مِنْ زیارتی إیاها، وَأَرْزُقْنِي الْعَوْدَ خدایا قرار مده این زیارت را آخرین زیارتیم و روزیم گردان آمدن ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۲۲ إِلَيْهَا أَيَّدَاهَا مَا أَبْقَيْتَنِي، وَإِذَا تَوَفَّيْتَنِي فَاحْسُنْنِي فِي زُمْرَتِهَا، به زیارتیش را همیشه تا زنده‌ام داری و چون مرا میراندی در زمره او محشورم کن وَأَذْخُلْنِي فِي شَفَاعَتِهَا، بِرَحْمَتِهِ کَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. اللَّهُمَّ وَدر شفاعت او داخلم گردان به رحمت ای مهربانترین مهربانان خدایا بِحَقِّهَا عِنْدَكَ وَمَنْزِلَتِهَا لَدَنِيكَ، اغْفِرْلَی وَلِوَالِدَیَ وَلِجَمِيعِ به حقی که این بانوی محترم نزد تو دارد و به مقام و متزلت او در درگاهات که بیامز مرا و پدر و مادرم و همه المُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، وَآتَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ مردان مؤمن و زنان با ایمان را و بدنه به ما در دنیا خوبی و در آخرت حسَنَةً، وَقِنَا بِرَحْمَتِكَ عِذَابَ النَّارِ». نیز خوبی و نگاهمان دار به رحمت از عذاب دوزخ.

زیارت دختران حضرت رسول صلی الله علیه و آله

رسول خدا صلی الله علیه و آله غیر از فاطمه زهرا علیها السلام دختران دیگری هم به نامهای «زینب»، «ام کلثوم» و «رقیه» داشته است که قبرشان در بقیع می‌باشد. برای زیارت آنان، نزدیک قبورشان می‌ایستی و به امید ثواب، چنین می‌گویی: ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۲۳ «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ رَبِّ الْعَالَمِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سلام بر تو ای پیامبر پروردگار جهانیان، سلام بر تو ای صَفْوَةَ جَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مَنْ اخْتَارَهُ بِرَغْبَتِهِ همه پیامبران و رسولان، سلام و رحمت و برکات خدا بر توی ای آنکه خداوند الله علی الْحَلْقِ أَجْمَعِينَ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَّ کاتُهُ، السَّلَامُ عَلَى تو را بر تمام آفریده‌هایش انتخاب کرد، سلام بر بناتِ السَّيِّدِ الْمُصْيِّ طَفِي السَّلَامُ عَلَى بَنَاتِ النَّبِيِّ الْمُجْبَتِيِّ دختران حضرت مصطفی، سلام بر دختران پیامبر برگزیده، السَّلَامُ عَلَى بَنَاتِ مِنْ اصْطَفِيهِ اللَّهِ فِي السَّمَاءِ، وَفَضَلَهُ عَلَى سلام بر دختران آنکه خداوند او را در آسمان برگزید و بر خلق جَمِيعِ الْبَرِيَّةِ وَالْوَرَى السَّلَامُ عَلَى ذُرَيْهِ السَّيِّدِ الْجَلِيلِ، مِنْ برتری داد، سلام بر فرزندان سرور بزرگوار از نسلِ اسماعیل، وَسُلَالَةُ إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلِ، السَّلَامُ عَلَى بَنَاتِ نسل اسماعیل و از فرزندان ابراهیم خلیل، سلام بر دختران النَّبِيِّ الرَّسُولِ، السَّلَامُ عَلَى اخواتِ فاطِمَةَ الرَّهْرَاءِ الْبَتُولِ، پیامبر مرسل، سلام بر خواهران فاطمه؛ زهرا بتوی السَّلَامُ عَلَى زَيْنَبَ وَأَمِّ كُلُّثُومَ وَرُقْيَةَ، السَّلَامُ عَلَى الشَّرِيفَاتِ سلام بر زینب و ام کلثوم و رقیه، سلام بر

بانوان ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۲۴ **الْأَخْسَابُ، وَالظَّاهِرَاتُ الْأَنْسَابُ، السَّلَامُ عَلَى بَنَاتِ الْأَبَاءِ وَالاَكْهَرِ وَبِاَكِيَّهِ نَسْبٌ، سَلامٌ بَرِ الدُّخْرَانِ پَدْرَانِ الْأَعْاظِمِ، وَسَلَامٌ عَلَيْهِ الْأَجِيدَادِ الْأَكَارِمِ الْأَفَاخِمِ، عَبِيدُ الْمُطَلِّبِ بَزَرْگَوَارِ وَفَرِزَنْدَانِ نِيَّاَيِّ كَرِيمِ وَبَزَرْگَكِ؛ عَبْدُ الْمُطَلِّبِ وَعَبِيدُ مَنَافِ وَهَاشِمِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ». وَعَبْدُ مَنَافِ وَهَاشِمِ وَرَحْمَتُ وَبَرَكَاتُ خَدَّا بَرِ آنَانِ بَادِ.**

زیارت عقیل وعبدالله فرزند جعفر طیار علیهم السلام

زیارت جناب عقیل و جناب عبدالله فرزند جعفر طیار علیهم السلام عقیل و جعفر طیار هر دو برادران علی بن ابی طالب هستند. عبدالله پسر جعفر طیار، همسر حضرت زینب علیها السلام است. قبر عقیل و عبدالله بن جعفر در بقیع قرار دارد. در زیارت این دو بزرگوار چنین می‌گویی: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا سَيِّدَنَا يَا عَقِيلَ بْنَ ابِي طَالِبٍ، السَّلَامُ عَلَيْكَ «سلام بر تو ای سرور ما عقیل بن ابی طالب، سلام بر تو ای داعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۲۵ يَا ابْنَ عَمِ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ عَمِ نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ ای پسر عمومی رسول خدا، سلام بر تو ای پسر عمومی پیامبر خدا، سلام علیک يَا ابْنَ عَمِ حَبِيبِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ عَمِ الْمُصْبِحِ طَفَى بر تو ای پسر عمومی حبیب خدا، سلام بر تو ای پسر عمومی حضرت مصطفی، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَخَا عَلَى الْمُرْتَضَى السَّلَامُ عَلَى عَبْدِ اللَّهِ سلام بر تو ای برادر علی مرتضی، سلام بر تو ای عبدالله فرزند بن جعفر الطیار فی الجنان، وَعَلَى مَنْ حَوْلَكُمَا مِنْ أَصْحَابِ جعفر پرواز کننده در بهشت، و سلام بر کسانی که اطراف شمایند از اصحاب رسول خدا صلی الله علیه و آله رَسُولُ اللَّهِ رَضَّةُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْكُمَا وَأَرْضَكُمَا أَخْسَى الرِّضَا، خداوند از شما خوشنود باشد و شما را به بهترین صورت خوشنود سازد و وَجَعَلَ الْجَنَّةَ مَنْزِلَكُمَا وَمَسْكَنَكُمَا وَمَحَلَّكُمَا وَمَأْوِيَكُمَا، بهشت را منزل و مسکن و جایگاه و سر پناهتان قرار دهد، السَّلَامُ عَلَيْكُمَا وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ». سلام و رحمت و برکات خدا بر شما باد».

زیارت ابراهیم، فرزند رسول اکرم صلی الله علیه و آله

ابراهیم، پسر رسول الله صلی الله علیه و آله در کودکی از دنیا رفت و پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله را داغدار کرد. در گذشت ابراهیم، پیامبر را به شدت غمگین ساخت و آن حضرت در سوگ فرزند، اشک می‌ریخت و می‌فرمود: «چشم اشک‌فشنان است و غمگین، ولی سخنی نمی‌گوییم که موجب ناخوشنودی پروردگارمان گردد». **۱** این فرزند، که مورد علاقه شدید پیامبر صلی الله علیه و آله بود، در بقیع به خاک سپرده شد. برای زیارت او، در قبرستان بقیع، نزدیک قبر او می‌ایستی و چنین می‌گویی: «السَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى «سلام بر رسول خدا سلام بر حبیب الله، السَّلَامُ عَلَى صَفِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى نَجِيِّ اللَّهِ، حبیب خدا سلام به برگزیده خدا سلام بر انتخاب شده خدا ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۲۷ السَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدَ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَخَاتَمِ الْمُرْسَلِينَ، سلام بر محمد بن عبدالله آقای پیغمبر و خاتم رسولان و خیره الله من خلقه فی اَرْضِهِ وَسَمَائِهِ، السَّلَامُ عَلَى جَمِيعِ وَبَرَّگَزِیده خدا از خلقش در زمین و آسمانش سلام بر همه ائمۂ الله وَرَسُلِهِ، السَّلَامُ عَلَى السُّعَدَاءِ وَالشُّهَدَاءِ پیغمبران و رسولان سلام بر سعادتمدان و شهیدان والصالحین، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، السَّلَامُ و بندگان شایسته حق سلام بر ما و بر بندگان صالح خدا سلام علیک ایتها الرُّوحُ الزَّاكِيَّهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ ایتها النَّفْسُ الشَّرِيفَهُ، بر تو ای روح پاک سلام بر تو ای جان شریف السلام علیک ایتها السُّلَالَهُ الطَّاهِرَهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ ایتها النَّسِيمَهُ سلام بر تو ای نسل پاکیزه سلام بر تو ای انسان الزَّاكِيَّهُ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ خَيْرِ الْوَرَى السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ پَاكَ سلام بر تو ای فرزند النَّبِيِّ الْمُجْبَبِيِّ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ الْمَبْعُوتِ إِلَى كَافَةِ الْوَرَى پیامبر برگزیده سلام بر تو ای فرزند برانگیخته شده بسوی عموم مردم السلام علیک يَا ابْنَ الْبَشِّيرِ النَّدِيرِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ السَّرَّاجِ سلام بر تو ای فرزند بشیر و نذری سلام بر تو ای فرزند چراغ ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۲۸ الْمُبَنِيِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ الْمُؤَبِّدِ بِالْقُرْآنِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ تابِنَکَ سلام بر تو ای فرزند آنکس که بوسیله

قرآن تأیید شد سلام بر تو ای فرزند المُرْسَلِ إِلَى الْإِنْسِ وَالْجَانِ، السلام عَلَيْكَ يَا بْنَ صَاحِبِ الرَّاِيَةِ آنکس که بسوی انس و جن فرستاده شد سلام بر تو ای فرزند صاحب پرچم والعلامة، السلام عَلَيْكَ يَا بْنَ الشَّفِيعِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، السلام عَلَيْكَ و علامت سلام بر تو ای فرزند شفیع در روز قیامت سلام بر تو يَا بْنَ مَنْ حَبَّاَ اللَّهَ بِالْكَرَامَةِ، السلام عَلَيْكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، ای فرزند آن کس که خدایش مخصوص فرمود به بزرگواری سلام بر تو و رحمت خدا و برکاتش آشْهَدُ أَنَّكَ قَدْ احْتَارَ اللَّهَ لَكَ دَارٌ إِنْعَامٍ قَبْلَ أَنْ يَكُنْتَ عَلَيْكَ گواهی دهم که براستی خداوند برای تو خانه نعمت خود را انتخاب فرمود پیش از آنکه مقرر و واجب کند بر تو أَحْكَامَهُ، أَوْ يُكَلِّفَكَ حَلَالَهُ وَحَرَامَهُ، فَكَلِّمَكَ إِلَيْهِ طَبِيًّا زَاكِيًّا حُكْمَ خُودَ رَايَا تَكْلِيفَ كَنْدَ تُورَّا بِهِ حَلَالٍ وَحَرَامَشَ پِسَ تُورَّا بِدَانَ خَانَهَ مُنْتَقَلَ فَرَمَدَ پَاكَ وَمَبْرَا مَرْضَةً طَاهِرًا مِنْ كُلَّ تَجَسٍ، مُقَدَّسًا مِنْ كُلَّ دَنَسٍ، وَبَوَأَكَ جَنَّةً وَپَسْنِدِيدَه وَپَاکِيزَه از هر نجاست و تمیز از هر کشافت و آلدگی و جایت داد الْهَمَّاُوی وَرَفَعَكَ إِلَى الدَّرَجَاتِ الْعُلَى وَصَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ در بهشت آسایش و بالایت برد به درجات بالا و درود خدا بر تو صَيَّلاَةً تَقَرُّ بِهَا عَيْنَ رَسُولِهِ، وَتَبَلَّغُهُ أَكْبَرَ مَأْمُولِهِ. اللَّهُمَّ اجْعَلْ درودی که روشن شود بدان دیده رسول خدا و برساندش به بزرگترین آرزویش خدا دایا قرار ده ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۲۹ برساندش به بهترین درودها و پاکیزه‌ترین آنها و فزاینده‌ترین برکاتش و کاملترین آنها را بر رَسُولِكَ وَنَبِيِّكَ وَخَيْرِتَكَ مِنْ خَلْقِكَ، مُحَمَّدٌ خَاتَمَ النَّبِيِّينَ، رسول خود و پیامبرت و برگریده از خلقت محمد خاتم پیغمبران وَعَلَى مَنْ تَسْلِمَ مِنْ أَوْلَادِ الطَّيِّبِينَ، وَعَلَى مَا حَلَفَ مِنْ عِتْرَتِهِ وَبَرْ نَسْلِ او از اولاد پاکش و بر یادگاری که بجای گذارد از عترت الطَّاهِرِینَ، بَرَحْمَتِكَ يا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. اللَّهُمَّ إِنِّي أَسَأَلُكَ بِحَقِّ پَاکِيزَه اش به رحمت ای مهربانترین مهربانان خدا دایا از تو خواهم به حق مُحَمَّدٍ صَيْفِيَّکَ، وَإِبْرَاهِيمَ نَجِيلَ نَبِيِّکَ أَنْ تَجْعَلَ سَيِّعِيِّبِیْمُ مُحَمَّدَ بَرَگَرِیدَهات وَبَهْ حَقِّ ابْرَاهِيمَ فَرَزَنْدَ پیامبرت که قرار دهی سعی مرا بـدیشان مَشْكُورًا، وَذَنْبِیْ بِهِمْ مَغْفُورًا، وَحَيَاَتِیْ بِهِمْ سَيِّعِيَّهَ، وَعَاقِبَتِیْ مُورَد سَپَاسْكَرَارِی وَگَناَمِ را آمَرَزِیدَه وَزَنْدَگِیْمِ را سَعَادَتِمنَد وَعَاقِبَتِیْمِ بِهِمْ حَمِيدَهَ، وَحَوَائِجِیْ بِهِمْ مَقْضِيَّهَ، وَأَغْعَالِیْ بِهِمْ مَوْضِيَّهَ، را سَتُودَه وَحَاجَاتِمِ را رَوَا شَدَه وَكَرَدارِمِ را پَسْنِدِيدَه وَأَمْوَارِیْ بِهِمْ مَسْعُودَهَ، وَشُوُوفِنِیْ بِهِمْ مَحْمُودَهَ. اللَّهُمَّ وَأَحْسِنْ وَكَارَهَایِم را مَقْرُون به سعادت و وضعم را مورَد پَسَند و سَتُودَه خدا دایا و نیکو گردن لَیِ التَّوْفِیَّقَ، وَنَفَشَ عَنِیْ كُلَّ هَمٌ وَضِيقَ. اللَّهُمَّ جَنِّبْنِی عِقَابَکَ، بـرایم توفیق را و بـطرف کن از من هر اندوه و فشاری را خدا دایا دور کن مرا از عقاب و شکنجهات و ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۳۰ وَامْتَحِنِی ثَوَابَکَ، وَأَشِکِنِی جَنَانَکَ، وَأَرْزُقِنِی رِضْوَانَکَ تفضل کن بر من پاداش نیکت را و سکنایم ده در بهشت و روزیم گردن رضوان وَأَمَانَکَ، وَأَشِرَّکَ لَیِ فِي صَالِحٍ دُعَائِی وَالِّدَیَ وَوَلْدَی وَجِمِيعَ وَامْنِیت را و شریک گردن با من در دعای شایسته‌ام پدر و مادرم و فرزندانم و همه الْمُؤْمِنِینَ وَالْمُؤْمِنَاتِ، الْأَخِيَاءَ مِنْهُمْ وَالْأُمَوَاتَ، إِنَّكَ وَلَئِنْ مُؤْمِنَ وَمُؤْمَنَات را زندگان از ایشان و مردگانشان را که براستی تویی صاحب اختیار الْبَاقِيَاتِ الصَّالِحَاتِ، آمِنَ رَبَّ الْعَالَمِينَ». اعمال ماندگار و شایسته آمین ای پروردگار جهانیان».

زيارت اسماعيل فرزند امام صادق عليهما السلام

اسماعیل، فرزند بزرگ امام صادق علیه السلام بود، و عده‌ای از شیعیان پس از امام صادق به امامت او اعتقاد پیدا کردند و به «اسماعیلیه» معروف شدند، اگرچه خود به امامت برادرش امام موسی کاظم عقیده داشت و مورد احترام آن حضرت بود. در زیارت اسماعیل می‌گویی: «السَّلَامُ عَلَى جَدِّكَ الْمُضْطَفِي السَّلَامُ عَلَى أَيِّكَ الْمُرْتَصَى» سلام بر جدت (حضرت) مصطفی، سلام بر پدرت (حضرت) مرتضی، ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۳۱ الرّضا، السلام عَلَى السَّيِّدَيْنِ الْحَسَنِ وَالْحُسَينِ، السلام عَلَى سلام بر دو سرور (امام) حسن و (امام) حسین، سلام بر خَدِيجَةُ أُمِّ الْمُؤْمِنِينَ أُمِّ سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ، السلام عَلَى مادر مؤمنان و مادر بانوی بـانوان جهان؛ خدیجه، سلام بر فاطِمَةُ أُمِّ الْأَئِمَّةِ الطَّاهِرِینَ، السلام عَلَى الْفُنُوسِ الْفَارِخَةِ، بُحُورِ مادر امامان پاک (حضرت) فاطمه، سلام بر جان‌های والا- و دریاهای الْعُلُومِ الْرَّازِيَّةِ، شُفَعَائِی فِي الْآخِرَةِ، وَأَوْلَائِی عِنْدَ عَوْدِ دانش؛ شفیعانم در آخرت و مددکارانم به هنگام

بازگشت الرُّوح إِلَى الْعِظَامِ النَّخْرَةِ، أَئِمَّةُ الْخَلْقِ وَوَلَاءُ الْحَقِّ، السَّلَامُ عَلَيْكَ روان به استخوان‌های فرسوده؛ پیشوایان راستین و ولات حق، سلام بر تو آیه‌ها الشَّخْصُ الشَّرِيفُ، الطَّاهِرُ الْكَرِيمُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، ای شخصیت شریف؛ (امام) پاک و بزرگوار، گواهی می‌دهم که معبدی جز الله نیست و اینکه وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَمُصْبِحُ طَفِيهُ، وَأَنَّ عَلِيًّا وَلَيْهِ وَمُجْتَبَاهُ، وَأَنَّ حَضْرَتَ مُحَمَّدَ بَنْهُ وَبَرْ كَزِيدَه او است و اینکه حضرت علی ولی و منتخب او می‌باشد و امامت تا الْإِمَامَةِ فِي وُلْدِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ، نَعَلَمُ ذَلِكَ عِلْمَ الْيَقِينِ، وَنَحْنُ قِيَامُ در میان فرزندان (معصوم) او است، و برای ما امری یقینی است و بر این لِتَذَلِّكَ مُعْتَدِّهِ دُونَ، وَفِي تَصِيرِهِمْ مُجْتَهِدُونَ». باوریم و در یاریشان کوشان می‌باشیم.» ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۳۲

زیارت حلیمه سعدیه علیها السلام

حلیمه سعدیه، دایه و مادر رضاعی رسول خدا صلی الله علیه و آله بود که آن حضرت را در کودکی از عبدالطلب (جد پیامبر) تحويل گرفت و میان قبیله خود در بیرون مکه برد، و به او شیر داد و بزرگش کرد. زنی با عاطفه و مهربان که افتخار دایگی پیامبر صلی الله علیه و آله را داشت، و مورد احترام و علاقه حضرت بود. در زیارت آن بانوی عظیم الشأن چنین می‌گویی: «السَّلَامُ عَلَيْكَ يا أَمَّ رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا أَمَّ «سلام بر تو ای مادر (رضاعی) پیامبر خدا، سلام بر تو ای مادر صَفِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا أَمَّ حَبِيبِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يا بَرْ كَزِيدَه خدا، سلام بر تو ای مادر حبیب خدا، سلام بر تو ای أَمَّ الْمُصْبِحِ طَفِيِّ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُؤْمِنَةَ عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ مادر حضرت مصطفی، سلام بر تو ای دایه رسول خدا، سلام بر تو یا حلیمه السعیدیه، فرضیه الله تعالی عَنْكِ وَأَرْضَاكِ، وَجَعَلَ ای حلیمه سعدیه، خداوند تعالی از تو خوشنود باد و ترا خوشنود سازد، و بهشت الجنة مُنْزَلَكِ وَمَأْوَاكِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَّ كَاتُهُ». را منزل و پناهگاهتان قرار دهد و رحمت و برکات خدا بر تو باد.»

زیارت عمه‌های رسول اکرم صلی الله علیه و آله

قب این دو بانوی بزرگوار «صفیه و عاتکه»، دختران عبدالطلب و ام البنین مادر حضرت ابوالفضل علیه السلام در بقیع در کنار هم قرار دارند. صفیه، زنی شجاع، با کمال و ادب و شاعر بود، و در آغاز ظهور اسلام مسلمان شد، و با پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله بیعت کرد، و به مدینه هجرت نمود. در جنگ احُد و خندق هم حاضر بود، و در سال ۲۰ هجری در سن ۷۳ سالگی از دنیا رفت. عاتکه نیز زنی با ایمان بود، و در ردیف صحابه پیامبر قرار داشت، و همراه مسلمانان مهاجر به مدینه هجرت کرد. در زیارت دو عمه حضرت رسول صلی الله علیه و آله صفیه و عاتکه می‌گویی: «السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا عَمَّتَنِي رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا «سلام بر شما دو عمه رسول خدا، سلام بر شما دو عمة نبی الله، السَّلَامُ عَلَيْكُمَا يَا عَمَّتَنِي حَبِيبِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَمَّهُ پیامبر خدا، سلام بر شما دو عمه حبیب خدا، سلام ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۳۴ عَلَيْكُمَا يَا عَمَّتَنِي الْمُصْبِحِ طَفِيِّ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْكُمَا وَجَعَلَ بر شما دو عمه حضرت مصطفی، خداوند از شما خوشنود باد و بهشت الجنة مُنْزَلَکُمَا وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَّ کَاتُهُ». را جایگاهتان قرار دهد و رحمت و برکات خدا بر شما باد.»

زیارت ام البنین مادر حضرت ابوالفضل علیه السلام

ام البنین، که نامش «فاطمه» دختر حرام است، زنی رشید، شجاع و عارف و فاضل و نجیب و با اخلاق‌ص بود که پس از شهادت حضرت زهرا علیها السلام، به همسری امیر المؤمنین در آمد، و صاحب چهار فرزند رشید به نامهای عباس، عبدالله، جعفر و عثمان شد که هر چهار نفر در کربلا، در رکاب امام حسین علیه السلام جنگیدند، و شربت شهادت نوشیدند. ام البنین برای شهدای کربلا و چهار شهید خود در مدینه عزاداری می‌کرد، و در رثایشان شعر می‌سرود، واژ احیاگران یاد کربلا و شهدا بود. در زیارت ام البنین

علیها السلام می‌گویی: ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۳۵ «السَّلَامُ عَلَيْكِ يَا زَوْجَهَ وَلِيِّ الْلَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكِ يَا زَوْجَهَ سلام بِرْ تو ای همسر ولی خدا، سلام بِرْ تو ای همسر امیرالمؤمنین، السَّلَامُ عَلَيْكِ يَا اُمَّ الْبَنِينَ، السَّلَامُ عَلَيْكِ يَا اُمَّ امِيرِ المؤمنان، سلام بِرْ تو ای ام البنین، سلام بِرْ تو ای مادر العَبَاسِ بْنِ امِيرِ المؤمنین عَلَى بْنِ ابِي طَالِبٍ، رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْكِ، عَبَاسٌ پسر امیر مؤمنان عَلَى بْنِ ابِي طَالِبٍ، خَدَائِی تَعَالَی از تو راضی باد وَجَعَلَ الْجَنَّةَ مَتْرِلَكَ وَمَأْوِیکِ، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَّ کَاتُهُ». و بهشت را منزل و پناهگاهاتان قرار دهد و رحمت و برکات خدا بر شما».

زیارت اهل قبور

این زیارت برای دیگر اموات مؤمن و مؤمنه مدفون در بقیع و در دیگر قبرستان‌ها خوانده می‌شود: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ «السَّلَامُ عَلَى اَهْلِ لِإِلَهٖ إِلَّا اللَّهُ، مِنْ اَهْلِ لِإِلَهٖ إِلَّا اللَّهُ، يَا «سَلَامٌ بِرِّ مُعْتَقَدَانِ بِهِ «لَا إِلَهٖ إِلَّا اللَّهُ» اَی اَهْلَ لِإِلَهٖ إِلَّا اللَّهُ، بِحَقٍّ لِإِلَهٖ إِلَّا اللَّهُ، كَيْفَ وَجَدْتُمْ قَوْلًا لِإِلَهٖ مُعْتَقَدَانِ بِهِ «لَا إِلَهٖ إِلَّا اللَّهُ»، شَمَا رَا بِهِ حَقٌّ «لَا إِلَهٖ إِلَّا اللَّهُ» چَغْوَنَه يَافْتَيْدِ پَادَاشِ ذَكْرِ «لَا إِلَهٖ إِلَّا اللَّهُ» ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۳۶ مَعْبُودِی کَه نیست جز الله، ای معبد یکتا به حق «لَا إِلَهٖ إِلَّا اللَّهُ» اعْفُرْ لِمَنْ قَالَ لَا إِلَهٖ إِلَّا اللَّهُ، وَاحْسَنْنَا فِي زُمْرَةِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهٖ إِلَّا اللَّهُ، را از سوی آنکه را که گوید: «لَا إِلَهٖ إِلَّا اللَّهُ» و ما را در زمرة گویند گان «لَا إِلَهٖ إِلَّا اللَّهُ»، اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ عَلَى وَلِيِّ اللَّهِ». محمد رسول الله، علی ولی الله محشور ساز. از امیرالمؤمنین علیه السلام روایت شده هر کس به قبرستان برای زیارت اهل قبور برود، خداوند متعال ثواب پنجاه سال عبادت به او عطا فرماید، و گناه پنجاه ساله او و والدینش را بخشد. از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله نقل است هر کس هفت مرتبه سوره إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ را نزد قبر مؤمنی بخواند، خداوند متعال فرشته‌ای را نزد قبر او می‌فرستد که پرسند که پرسن خدا کند، و ثوابش را به نام آن میت می‌نویسد. پس چون روز قیامت شود به هر هولی از احوال قیامت برسد، خداوند آن هول را از او برطرف کند، تا اینکه داخل بهشت شود.

زیارت حضرت عبد الله بن عبدالمطلب عليهما السلام

پدر گرامی حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله پس از مراجعت از سفر شام و قبل از ولادت رسول خدا صلی الله علیه و آله از دنیا رفت، قبر آن بزرگوار تقریباً رویه روی «باب السلام» در محل مُصیّلی قرار داشت که پس از طرح توسعه حرم، در داخل شبستان مسجد قرار گرفت و هم‌اکنون جای دقیق آن معلوم نیست. در زیارت آن حضرت بگو: «السَّلَامُ عَلَيْكِ يَا وَلِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكِ يَا أَمِينَ اللَّهِ، «سلام بِرْ تو ای ولی خدا، سلام بِرْ تو ای امین خدا، السلام عَلَيْکَ يَا نُورَ اللَّهِ، السلام عَلَيْکَ يَا مُسْتَوْدَعَ نُورِ رَسُولِ سلام بِرْ تو ای نور خدا، سلام بِرْ تو ای سپردگاه نور پیامبر الله، السلام عَلَيْکَ يَا وَالِّدَ خَاتَمَ الْأَنْبِيَاءِ، السلام عَلَيْکَ يَا مَنِ خدا، سلام بِرْ تو ای پدر خاتم پیامبران، سلام بِرْ تو ای آنکه انتهی إِلَيْهِ الْوَدِيعَهُ وَالْأَمَانَهُ الْمَبْيَعَهُ، السلام عَلَيْکَ يَا مَنْ امَانَتْ مُنْعِي (نور نبوت) به او منتقل گردید، سلام بِرْ تو ای آنکه ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۳۸ أَوْدَعَ اللَّهُ فِي صُلْبِهِ الطَّيِّبِ الطَّاهِرِ الْمَكِينِ نُورَ رَسُولِ اللَّهِ الصَّادِقِ خداوند به ودیعت نهاد در صلب پاک و پاکیزه او، نور رسول راستگو و الامین، السلام عَلَيْکَ يَا وَالِّدَ سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ، أَشْهَدُ امین را، سلام بِرْ تو ای پدر سرور پیامبران و رسولان، گواهی دهم آنکَ قَدْ حَفِظَتِ الْوَصِيَّهُ، وَأَدَيْتِ الْأَمَانَهُ عَنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ فِي که تو وصیت را حفظ، و حق امانت پروردگار جهانیان یعنی رسوله، وَكُنْتَ فِي دِينِكَ عَلَى يَقِينٍ، وَأَشْهَدُ آنَّكَ اتَّبَعْتَ دِينَ پیامبر او را ادا نمودی، و در دینت به مقام یقین رسیدی، و گواهی دهم که تو دین الله علی مِنْهَاجَ حَيْدَكَ ابْرَاهِيمَ خَلِيلَ اللهِ فِي حَيَاتِكَ وَبَعْدَ خدا را که شریعت جدت ابراهیم خلیل الله بود، در دوره زندگی پیروی کردی وفاتک، علی مرضات الله فی رسوله، وَأَقْرَرْتَ وَصَدَقْتَ بِسُنْوَهُ و بر آن مردی و مورد رضای خدا و پیامبرش بودی و به نبوت رسول الله صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ، وَوَلَیْهِ امیرالمؤمنین عَلَیْهِ رسول

خدا صلی الله علیه و آله و ولایت امیر مؤمنان و دیگر السلام، والْمَائِمَةُ الطَّاهِرِيْنَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، فَصَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ حَيَاً ائمَّه طاھرین علیهم السلام اقرار کردی، خداوند در حال حیات و مرگ و میت، وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ». بر تو درود فرستاد و رحمت و برکاتش بر تو باد.»

زیارت دوم حضرت عبداللہ بن عبدالمطلب علیهم السلام

«السلام علیک یا صاحب المجد الائیل، السلام علیک یا «سلام بر تو ای بزرگوار و اصیل، سلام بر تو ای خیر فرع مِنْ دَوْحَةِ الْخَلِيلِ، السلام علیک یا ابن الذیح بهترین شاخسار شجره ابراهیم خلیل، سلام بر تو ای فرزند اسماعیل إِسْمَاعِيلَ، السلام علیک یا سیلاه الابرار، السلام علیک یا آبا ذبیح، سلام بر تو ای که از دودمان نیکانی، سلام بر تو ای پدر الشی المختار، وَعَمُ الْوَصِّیِ الْکَرَارِ، وَوَالدَّالِیْنَهُ الْأَطْهَارِ، پیامبر بر گزیده و عمومی وصی [او حیدر] کزار و پدر ائمه اطهار السلام علیک یا مِنْ أَصَاءَتْ بُنُور جَبَینَهُ عِنْدَ وِلَادَتِهِ أَطْرَافُ سلام بر تو ای آنکه با نور پیشانیش به هنگام ولادتش کرانه‌های آسمان السماء، السلام علیک یا یوسف آل عیید مناف، السلام علیک روشن شد، سلام بر تو ای یوسف خاندان عبد مناف، سلام بر تو یا مِنْ سَلَمَکَ جَدُّهِ إِسْمَاعِيلَ، فَاسَلَمَ لِأَبِيهِ لَيَذْبَحُهُ، ای آنکه پیرو راه جدش اسماعیل بود و در برابر پدر برای ذبح تسليم گشت ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۴۰ السلام علیک یا مِنْ فَدَاهُ اللَّهُ بِمَا فَدَاهُ، فَتَقَبَّلَهُ فَأَعْطَاهُ اللَّهُ وَأَبَاهُ، سلام بر تو که خداوند فدایی برایت قرار داد و فدایش را پذیرا شد السلام علیک یا حامِلَ نُورَ الْبُشُورِ، السلام علیک یا أَشْرَفَ سلام بر تو ای حامل نور پیامبری، سلام بر تو ای شریف‌ترین النَّاسِ فِي الْأُبُورِ والْبُشُورِ، السلام علیک یا وَالدَّخَاتِمُ الْبَيْنَ، مردم از جهت پدر و فرزند، سلام بر تو ای پدر خاتم پیامبران السلام علیک یا آبا الطاھرین بَعْدَ الطَّاهِرِيْنَ، وَابْنَ الطَّاهِرِيْنَ، سلام بر تو ای پدر پاکان و پاکان و فرزند پاکیزگان وَرَحْمَمَهُ اللَّهُ وَبَرَكَاتُهُ». و رحمت و برکات خدا بر شما باد.»

فضیلت زیارت حمزه و سایر شهدای احمد

فضیلت زیارت حضرت حمزه و سایر شهدای احمد در سال سوم هجری در شمال مدینه، در دامنه کوه احمد جنگی میان مسلمانان و کفار اتفاق افتاد که ابتدا مسلمانان پیروز شدند، ولی در مرحله بعد در اثر تخلف، عده‌ای از ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۴۱ فرمان رهبری سریچی کردند، و در نتیجه بیش از هفتاد نفر از مسلمانان شهید شدند. فخر المحققین در رساله فخریه نوشته: مُسْتَحْبٌ است زیارت حضرت حمزه علیه السلام و دیگر شهدای احمد در قبرستان احمد. از حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله نقل است که هر کس مرا زیارت کند و عمومی حمزه را زیارت ننماید، به من جفا کرده است. شیخ مفید رحمه الله فرموده که پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله به زیارت قبر حمزه امر می‌فرمود و به زیارت ایشان و شهدا اهتمام می‌کرد. حضرت فاطمه علیها السلام پس از رحلت رسول اکرم صلی الله علیه و آله بر زیارت قبر آن بزرگوار مواظبت می‌نمود. و از زمان حضرت رسول صلی الله علیه و آله سنت شده است که مسلمانان به زیارت عمومی گرامی آن حضرت می‌روند، و در کنار قبرش درنگ می‌کنند. و در حدیث است که حضرت فاطمه علیها السلام پس از رحلت پدر روزهای دوشنبه و پنجشنبه هر هفته به زیارت قبور شهدا می‌رفت و با اشاره به مواضع مسلمانان در صحنه جنگ احمد، می‌فرمود: اینجا موضع رسول خدا صلی الله علیه و آله بود، و در این مکان مشرکین، و به نقلی دیگر در آنجا نمازی گرارد و دعا می‌کرد. شهدای احمد رضوان الله علیهم حدود هفتاد نفر می‌باشند. ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص:

چون به زیارت آن حضرت در احید رفتی نزد قبرش بایست و این زیارت را بخوان: «السلامُ عَلَيْكَ يَا عَمَّ رَسُولِ اللَّهِ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، سلام بر تو ای عمومی گرامی رسول خدا که درود خدا بر او و آلش باد السلامُ عَلَيْكَ يَا حَيْرَ الشُّهَدَاءِ، السلامُ عَلَيْكَ يَا أَسَدَ الدَّلَلِ وَأَسِيدَ - سلام بر تو ای بهترین شهیدان سلام بر تو ای شیر خدا و شیر رسوله، اشهدُ أَنَّكَ قَدْ جاهَدْتَ فِي اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَجَاهَدْتَ رَسُولَ خَدَا گواهی دهم که تو براستی جهاد کردی در راه خدای عزوجل و جان خود را بِنَفْسِكَ، وَنَصَبَحْتَ رَسُولَ اللَّهِ، وَكُنْتَ فِيمَا عِنْدَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ در این راه بذل کردی و برای رسول خدا خیرخواهی کردی و مشتاق بودی آنچه را نزد راغب، بایبی آنت وَأَمِي، أَتَيْتُكَ مُتَقَرِّباً إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ خدای سبحان بود، پدر و مادرم به فدایت من در اینجا به نزد شما آدم تا بِزیارتک، وَمُتَقَرِّباً إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِذَلِكَ، بدینوسیله به رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ تقرب جویم ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ۳۴۳ راغبًا بِإِلَيْكَ فِي الشَّفَاعَةِ، أَتَيْتُغَيِّرَ بِزِيارتکَ خلاصَ نَفْسِيَ مَتَعَوِّذًا وَاشتياقَ به تو در شفاعت دارم، جویندهام بهوسیله زیارت خلاص کردن جانم را، پناهندهام بِإِلَيْكَ مِنْ نَارٍ أَسْتَحْقَهَا مِثْلِي بِمَا جَنَيْتُ عَلَى نَفْسِيَ، هارِبًا مِنْ به تو از آتشی که امثال من بواسطه جنایتی که کرده‌ایم مستحق آن گشته‌ایم، گریزانم از ذُنوبی الَّتِي احْتَطَبْهَا عَلَى ظَهْرِي، فَرِعًا إِلَيْكَ رَجَاءَ رَحْمَةَ گناهانی که بر پشت خویش بار کرده‌ام به تو به امید رحمت رسی، اتَيْتُكَ مِنْ شُسَقَةَ بَعِيْدَةِ طالِبًا فَكَاكَ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، وَقَدْ پروردگارم به زیارت آمده‌ام از راهی پرنج و دور و خواهان آزادی خویش از دوزخم و براستی که أَوْقَرْتَ ظَهْرِي ذُنُوبِي، وَأَتَيْتُ مَا أَسْيَخَطَ رسی، ولَمْ أَجِدْ أَحَدًا خم کرده پشتمن را سنگینی بار گناهانم و به کاری که موجب خشم پروردگار من است دست زدهام و نیافتم کسی را آفرُع إِلَيْهِ خَيْرًا لِي مِنْكُمْ أَهْلِ بَيْتِ الرَّحْمَةِ، فَكُنْ لِي شَفِيعًا يَوْمَ که به او پناه برم بهتر از شما خاندان رحمت پس تو (ای سرور بزرگوار) شفیع باش در روز فَقْرِي وَحاجَتِي، فَقَدْ سَرَّتْ إِلَيْكَ مَحْزُونًا، وَأَتَيْتُكَ مَكْرُوبًا، نداری و نیازم که راه پیمودم به سویت غمناک و آمده‌ام به نزدت در حال محنت‌زدگی وَسَكَبْتُ عَبْرَتِي عِنْدَكَ باِكِيَا، وَصِرَتْ إِلَيْكَ مُفْرَدًا، وَأَنْتَ مِنْ وَرِيقَتِي اشکم را در پیشت گریان و به درگاهت آمده‌ام تک و تنها و تو از کسانی هستی أَمْرَنِي اللَّهُ بِصَلَاتِهِ، وَحَشْنِي عَلَى بِرْهَ، وَدَلْنِي عَلَى فَضْلِهِ، وَهَدَانِی که خداوند به من دستور پیوند او را داده و به نیکی به او وادارم کرده و بر فضل و برتریش راهنمائیم کرده و به محبتیش ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ۳۴۴ لِحِيَه، وَرَغَيْنِي فِي الْوِفَادِ إِلَيْهِ، وَالْهَمَنِي طَلَبَ الْحَوَائِجِ عِنْدَهُ، هدایت نموده و به رفتن سر خوان کرمش ترغیبیم کرده و به من الهام کرده که حاجاتم را در پیش او بخواهم آتَتْمُ أَهْلِ بَيْتِ لَا يَشْقَى مِنْ تَوْلِيَّا كُمْ، وَلَا يَخِيْبُ مِنْ أَتَاكُمْ، شما خاندانی هستید که بدبخت نشود هر که دوستان دارد و نومید نگردد هر که به درگاهتان آید و لا يَخِسِّرُ مِنْ يَهْوَا كُمْ، وَلَا يَسِّعَ دَمْ مِنْ عادِيْكُمْ». و زیانکار نشود هر که هوای شما در سر دارد و روی سعادت نبیند هر که شما را دشمن دارد. پس رو به قبله می‌کنی و می‌گویی: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ. اللَّهُمَّ إِنِّي تَعَرَّضْتُ «خدایا درود فرست بر محمد و آل محمد خدایا من خود را در گذرگاه لِرِحْمَتِكَ بِلِزُومِي لِقَبِيرِ عَمِّ نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، لِيَجِيرَنِي مهربت قرار دادم بدانکه ملازم قبر عمومی پیغمبرت صلی الله علیه و آله گشتم تا مرا در پناه خود گیرد مِنْ نِقْمَتِكَ وَسَخَطِكَ وَمَقْتَكَ فِي يَوْمٍ تَكُرُّ فِيهِ الْأَصْوَاتُ، از انتقام تو در روزی که صدایها در آن روز بسیار گردد وَتَشَعَّلُ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا قَدَّمْتُ، وَتُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا، فَإِنْ تَرْحَمْنِي وَهِرَكَس سرگم شود بدانچه از پیش فرستاده و از خویشتن دفاع کند پس اگر در آن روز الْيَوْمَ فَلَا خَوْفَ عَلَى وَلَا حُزْنَ، وَإِنْ تُعَاقِبْ فَمَوْلَى لَهُ الْقُدْرَةُ به من رحم کنی که ترس و اندوهی ندارم و اگر کیفرم کنی پس تو مولانی هستی که قدرت داری ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ۳۴۵ عَلَى عَبْدِهِ، وَلَا تُخْيِنِي بعدَ الْيَوْمِ، وَلَا تُصْرِفِنِي بِغَيْرِ حاجَتِي، فَقَدْ بِرَبِّنِهِ خَوْدَهِ خَوْدَهِ وَلِي نَامِيدَم مکن پس از این روز و بازم مگردان (از اینجا) بدون حاجتم چونکه لَصِقْتُ بِقَبِيرِ عَمِّ نَبِيِّكَ، وَتَرَبَّتْ بِهِ إِلَيْكَ اِتِّغَاءَ مَرْضَاتِكَ خود را به قبر عمومی پیغمبرت چسبانده و بوسیله او به درگاه تو تقرب جویم به آرزوی دسترسی به خوشنویت وَرَجَاءَ رَحْمَتِكَ، فَتَقَبَّلْ مِنِي، وَعُدْ بِحَلْمِكَ عَلَى جَهْلِي، و به امید دریافت رحمت پس بپذیر از من و بازگرد به بردباریت بر نادانی من و بِرِأْفَتِكَ عَلَى جِنَاحِهِ نَفْسِيَ، فَقَدْ عَظَمَ جُرْمِي، وَمَا أَخَافُ أَنْ و به مهربت بر جنایتی که بر خود کردم چونکه گناهمنم بزرگ است و ترس از آن ندارم که تَنظِيمِنِي، وَلِكِنْ أَخَافُ سُوءَ الْحِسَابِ، فَهَانُظِرِ الْيَوْمَ تَقْلِبِي عَلَى به من ستم

کنی ولی از بدی حساب ترس دارم پس بنگر امروز پناه آوردند را به قبرِ عَمِّ نَبِيِّک، فَبِهِمَا فُکَنَیِّ مِنَ النَّارِ، وَلَا تُخْبِتْ سَيِّعَیٰ، وَلَا قبر عمومی پیغمبرت پس به حق هر دو آنها که آزادم کن از آتش و نومید مکن کوششم را و یهونَ عَلَیْکَ ایتهالی، وَلَا تُحْجِنَّ عَنْکَ صَوْتِی، وَلَا تَقْلِنَی بِغَیرِ مبادا زاری من نزد تو ناچیز و خوار قرار گیرد و صدای من از تو محجوب گردد و بدون حاجاتم مرا حوائی، یا غیاث کُلِّ مَكْرُوبٍ وَمَحْرُونٍ، وَيَا مُفَرِّجًا عَنِ باز نگردان ای فریدرس هر محنت زده و غمناک و ای گشاینده (اندوه) از الْمَلْهُوف الْحَيْرَانِ الْعَرِيقِ الْمُسْهِرِ عَلَى الْهَلَكَةِ، فَصَلَّى عَلَى اندوهگین سرگردان و غریقی که مشرف بر هلاکت است پس درود فrust بر ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۴۶ مُحَمَّدٌ وَآلٍ مُحَمَّدٍ، وَأَنْظُرْ إِلَيَّ نَظَرَةً لَا أَشْقَى بَعْدَهَا أَبَدًا، وَأَرْحَمْ مُحَمَّدٌ وَآل١ مُحَمَّدٍ وَبنگر به من نگریستنی که هر گر پس از آن بدبخت نشوم و رحم کن تَضَرُّعِی وَعَبْرَتِی وَأَنْفَرَادِی، فَقَدْ رَجَوتُ رِضاکَ، وَتَحَرَّیتُ به زاری و اشک و تنهاییم چونکه من به خوشنودیت امیدوارم و جویایم آن الْحَيْرَ الَّذِي لَا يَعْطِيهِ أَحَدٌ سِواَکَ، فَلَا تَرَدَّ أَمْلَى، اللَّهُمَّ إِنْ تُعَاقِبْ خَيْرِ رَا که عطا نکند آن را احادی جز تو پس آرزویم را باز مگردان خدایا اگر کیفر کنی فَمَوْلَیَ لَهُ الْقُدْرَةُ عَلَى عَبْدِهِ وَجَزَاءِهِ سُوءِ فَعْلِهِ، فَلَا اخِيَّنَّ پس مولائی هستی که بر بندهات قدرت داری و پاداش عمل بدلش بوده پس نومیدم مسازِ الْيَوْمِ، وَلَا تَضَرِّفِی بِغَیرِ حاجتی، وَلَا تُخْبِنَّ شُخُوصَتِی امروز و بازم مگردان بدون رواشدن حاجتم و نامید مکن حرکت کردن وَوِفَادِتِی، فَقَدْ أَنْفَدْتُ نَفَقَتِی، وَأَتَعْبَتُ بَيْدَنِی، وَقَطَعْتُ وَآمدَنِم را چونکه پولم را خرج کردهام و بدنم را به تعب افکندم و بیابان‌های الْمَفَازَاتِ، وَخَلَقْتُ الْأَهْلَ وَالْمَالَ وَما حَوَّنْتِنی، وَآثَرْتُ ما بسیاری را پشت سر گذاردم و زن و فرزند و مال و منالم و آنچه را به من دادی همه را بجای گذاردم و آنچه را عِنْدَکَ عَلَى نَفْسِی، وَلَذْتُ بِقَبْرِ عَمِّ نَبِيِّکَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، پیش تو است برای خود اختیار کردم و به قبر عمومی پیغمبرت صلی الله علیه و آله پناه آوردم وَتَقَرَّبْتُ بِإِيمَاعِ مَرْضَاتِکَ، فَعَدْ بِحِلْمِکَ عَلَى جَهْلِی، وَبُوسِیلَه او برای جستن خوشنودیت تعریب جستم پس باز گرد با برداریت بر نادانیم ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۴۷ وَبِرَأْفَتِکَ عَلَى ذَنْبِی، فَقَدْ عَظُمَ جُزُمِی، بِرَحْمَتِکَ یا کَرِیمُ یا کَرِیمُ». و با مهرت بر گناهم که براستی گناهانم بزرگ کشته به مهرت، ای بزرگوار ای بزرگوار.»

زیارت دیگر شهدای احمد

اشاره

در زیارت شهدای جنگ احید که در دامنه کوه احید دفن هستند، چنین می‌گویی: «السَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى نَبِيِّ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى سَلَامِ رَسُولِ خَدَا سَلَامِ بِرِّ پِيَامِبرِ خَدَا سَلَامِ بِرِّ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَى أَهْلِ بَيْتِ الطَّاهِرِينَ، السَّلَامُ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ سَلَامِ بِرِّ خَانَدَانِ پَاكِشِ سَلَامِ عَلَيْكُمْ أَيُّهَا الشَّهَدَاءِ الْمُؤْمِنُونَ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ بَيْتِ بَرِّ شَمَا اَیِ شَهِيدَانِ بِاِيمَانِ سَلَامِ بِرِّ شَمَا اَیِ خَانَدَانِ الْإِيمَانِ وَالْتَّوْحِيدِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَنْصَارِ دِينِ اللَّهِ وَأَنْصَارِ اِيمَانِ وَتَوْحِيدِ سَلَامِ بِرِّ شَمَا اَیِ بَارَانِ دِينِ خَدَا وَبَارَانِ رَسُولِهِ، عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَامُ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنَعْمَ عَقْبَیِ رَسُولِ خَدَا - که بر او و آلسَّلَامِ بَادِ - سَلَامِ بِرِّ شَمَا بَدَانِ شَكِيَايِی که کردید پس چه خوب است ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۴۸ الدَّارِ، أَشْهَدُ أَنَّ اللَّهَ اخْتَارَكُمْ لِدِينِهِ، وَاصْطَفَاكُمْ لِرِسُولِهِ، وَأَشْهَدُ خانه آخرت شما گواهی دهم که براستی خداوند شما را برای دین خود انتخاب فرمود و برگزیدتان برای رسول خود و گواهی دهم آنکم قَدْ جَاهَدْتُمْ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ، وَذَبَيَّتُمْ عَنْ دِينِ اللَّهِ وَعَنْ که شما در راه خدا جهاد کردید آنطور که باید و دفاع کردید از دین خدا و از نَبِيِّ، وَجُدْتُمْ بِأَنْفُسِکُمْ دُونَهُ، وَأَشَهَدُ أَنَّکُمْ قُتِلْتُمْ عَلَى مِنْهَاجِ پیغمبر خدا و جانبازی کردید در رکاب رسول خدا و گواهی دهم که شما بر همان راه رَسُولِ اللَّهِ، فَجَزَاكُمُ اللَّهُ عَنْ نَبِيِّهِ وَعَنِ الإِسْلَامِ وَأَهْلِهِ أَفْضَلَ رسول خدا کشته شدید پس خدایتان پاداش دهد از جانب پیامبر و از دین اسلام و مسلمانان بهترین الْجَزَاءِ، وَعَرَفَنَا وُجُوهَکُمْ فِي مَحِيلِ رِضْوَانِهِ وَمَوْضِعِ إِكْرَامِهِ مَعَ پاداش و بشناسند به ما چهره‌های شما را در جایگاه رضوان و اکرامش همراه با الْبَيْسِنَ وَالصَّدِيقَيْنَ وَالشَّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ، وَحَسْنَ اُولَئِکَ

پیمبران و راستگویان و شهیدان و صالحان و چه نیکو رَفِيقاً، أَشْهُدُ أَنَّكُمْ حِزْبُ اللَّهِ، وَأَنَّ مَنْ حَارَبَكُمْ فَقَدْ حَارَبَ اللَّهَ، رفیقانی هستند آنها گواهی دهم که شمائید حزب خدا و هر که با شما بجنگد مسلمًا با خدا جنگ کرده و إِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ الفائزین، الَّذِينَ هُمْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ و براستی شما از مقربان و رستگارانید که در پیشگاه پروردگارشان زنده‌اند یُرَزَّقُونَ، فَعَلَى مَنْ قَتَلَكُمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ، و روزی می‌خورند پس لعنت خدا و فرشتگان و همه مردم بر آنکه شما را کُشت ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۴۹ آتیتُكُمْ يَا أَهْلَ التَّوْحِيدِ زَائِرًا وَبِحَقِّكُمْ عَارِفًا، وَبِزِيارتِكُمْ آمدهام به نزد شما برای زیارت ای اهل توحید و به حق شما عارف و بوسیله زیارت شما إِلَى اللَّهِ مُتَقَرِّبًا، وَبِمَا سَبَقَ مِنْ شَرِيفِ الْأَعْمَالِ وَمَرْضِيِ الْأَفْعَالِ بِهِسْوَى خَدَا تَقْرِبُ جَوِيمْ وَبِدَانِجَهْ گذشته از اعمال شریف و کارهای پسندیده عالمًا، فَعَلِيكُمْ سَلَامُ اللَّهِ وَرَحْمَتُهُ وَبَرَّكَاتُهُ، وَعَلَى مَنْ قَتَلَكُمْ دانایم پس بر شما باد سلام خدا و رحمت و برکاتش و لعنت خدا لعنةُ اللَّهِ وَعَصَبُهُ وَسَخَطُهُ، اللَّهُمَّ افْغِنِي بِزِيارتِهِمْ، وَأَتْبِعِنِي عَلَى وَخْشَمْ وَعَضْبِشْ بر آنکس که شما را کُشت خدایا بهره‌مندم ساز به زیارت‌شان و بر آن نیتی که آنها داشتند مرا هم قصی‌دِهِمْ، وَتَوَفَّنِي عَلَى مَا تَوَفَّيْتُهُمْ عَلَيْهِ، وَاجْمَعْ بَنِي وَبَنِئِهِمْ ثابت بدار و بمیرانم بر آنچه ایشان را بر آن میراندی و گرد آور میان من و ایشان فی مُشَتَّقِ دارِ رَحْمَتِکَ، أَشْهُدُ أَنَّكُمْ لَنَا فَرَطُ، وَنَحْنُ بِكُمْ در جایگاه خانه رحمت گواهی دهم که شما بر ما سبقت گرفتید و ما هم به شما لاحقوْنَ». ملحق خواهیم شد.» و سپس هر چه می‌توانی سوره انا آتُرْلَنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقُدْرِ بخوان و ثواب آن را به ارواح مطهره این شهدا هدیه کن.

بخش دوم از فصل دوم

مسجد و اماکن متبرکه در مدینه منوره

آثار و بناهای ارزشمند اسلامی در مدینه منوره بقدرتی زیاد است که توضیح و تشریح ویژگی‌های آن، نیاز به کتاب جداگانه‌ای دارد، و از آنجا که توسط معاونت آموزش و تحقیقات بعثه مقام معظم رهبری، کتاب‌هایی در این زمینه تهیه و منتشر شده است، لذا از معروفی اماکن، همراه کتاب ادعیه و زیارات، صرف نظر نموده، تنها به ذکر اسامی و مستحبات برخی از آنان اکتفا می‌شود: ۱- مسجد النبی صلی الله علیه و آله: این مسجد، توسط نبی اکرم صلی الله علیه و آله و با کمک و همراهی مسلمانان صدر اسلام بنا گردید. حدود آن در زمان آن حضرت از شمال به جنوب ۳۵ متر، و از مشرق به غرب ۳۰ متر بود که با ده ستون از درخت خرما ساخته شد، و در سال هفتم هجری پس از فتح خیر به واسطه رسول خدا صلی الله علیه و آله توسعه یافت. ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۵۲ جاهای مهم مسجد عبارتند از: الف: حجره مطهره: طول حجره مطهره رسول اکرم صلی الله علیه و آله ۱۶ متر و عرض آن ۱۵ متر می‌باشد، و گنبدی به نام قبیله الخضرا بر روی آن قرار دارد. ب: منبر رسول الله صلی الله علیه و آله: در سال ۵ هجرت برای پیامبر منبری با سه پله ساختند که آن حضرت بر پله سوم نشسته و برای مردم سخن می‌گفتند. ج: محراب: در زمان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و خلفا، مسجد النبی محراب نداشت، اما در دوران خلافت عمر بن عبدالعزیز محرابی در محل نماز رسول خدا صلی الله علیه و آله ساختند، که هم‌اینکه به نام محراب النبی صلی الله علیه و آله معروف است. د: روضه منوره: ستون‌های مسجد که به نام‌های توبه یا ابولبابه، حنانه، مهاجرین، سریر و مخلقه معروف است. و: مقام جبرئیل ز: محل اصحاب صفة ح: محراب تهجد ط: خانه حضرت فاطمه علیها السلام ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۲-۳۵۳- قبرستان بقیع: در این قبرستان چهار امام معصوم یعنی: امام حسن مجتبی امام زین العابدین، امام محمد باقر، امام جعفر صادق علیهم السلام، و بسیاری از صحابه، همسران و دختران، و ابراهیم فرزند رسول اکرم صلی الله علیه و آله، و تعداد زیادی از مردان و زنان صدر اسلام مدفونند. ۳- مسجد قبا: اوّلین مسجدی که بر اساس تقوی، توسط پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در مدینه ساخته شد، مسجد قبا بود. ۴- مسربه ام ابراهیم

ومسجد فضیخ یا رَدَ الشَّمْس، که در نزدیکی قُبَا بوده است. ۵- مسجد الجمعة: که در مسیر قُبَا به مدینه قرار دارد. ۶- قبرستان احمد: در این مکان حمزه سیدالشَّهدا و سایر شهدای جنگ احمد مدفون هستند ۷- مسجد العسكر: و مسجد ثبایای رسول الله که در احمد قرار داشته است. ۸- مساجد سبعه: این مساجد که شمارشان کمتر از هفت می‌باشد ولی به مساجد سبعه معروف است، و بعد از پیامبر صلی الله علیه و آله در محل وقوع جنگ احزاب بنا گردیده است، عبارتند از: الف: مسجد فتح ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۵۴ ب: مسجد علی علیه السلام ج: مسجد فاطمه علیها السلام د: مسجد سلمان رحمه الله ه: مسجد ابو بکر و: مسجد عمر برخی از این مساجد در سال‌های اخیر تخریب گردیده است. ۹- مسجد ذوالقبلتين: در این مسجد قبله تغیر یافت، و مسلمین که به طرف مسجد الأقصی نماز می‌خوانند، موظف شدن از آن پس به طرف کعبه نماز بگزارند. ۱۰- مسجد غمامه یا مصلی التَّبی صلی الله علیه و آله ۱۱- مسجد حضرت علی علیه السلام و مسجد حضرت زهرا علیها السلام: که در مناخه و نزدیک به یکدیگر قرار داشته‌اند. ۱۲- مسجد مباھله: در محل این مسجد پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله همراه با علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام برای مباھله با نصارای نجران آمدند. ۱۳- مسجد شجره: که همان میقات اهل مدینه و کسانی است که از مدینه عازم حجّ و زیارت بیت الله‌الحرام می‌باشند. ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۵۵ ۱۴- مسجد مُعَرَّس، که اینک از آن خبری نیست. ۱۵- محله بنی هاشم: خانه امام سجاد علیه السلام و امام صادق علیه السلام و ذریه رسول اکرم صلی الله علیه و آله در این محل بوده، و در توسعه حرم تخریب گشته و از بین رفته است. ۱۶- از مساجد دیگری نیز یاد شده است که عبارتند از: مسجد ابوذر، مسجد نفس زکیه، مسجد ظفر یا مسجد بنی ظفر، مسجد سُقیا، مسجد مُسَيِّدِ حَدَّ، مسجد غزاله یا مسجد منصرف، مسجد بنی سالم، مسجد بنی قریظه، مسجد الراية، و ... برخی از این اماکن اعمال و مستحبات خاصی دارند که به اختصار مذکور می‌شویم:

مستحبات مدینه منوره و مسجدالتبی صلی الله علیه و آله

۱- غسل و روبده مدینه و مسجدالتبی صلی الله علیه و آله و زیارت پیامبر صلی الله علیه و آله و ائمه بقیع علیهم السلام، که می‌توان با یک غسل همه را نیت کرد. ۲- اقامت در مدینه منوره: صاحب جواهر می‌فرماید که ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۵۶ اختلافی در استحباب سکونت و مجاورت مدینه منوره نیست، و مرحوم شهید در دروس بر این مطلب ادعای اجماع کرده است. سمهودی از مالک بن انس - امام مالکیه - نقل می‌کند که از او سؤال شد: سکونت در مدینه نزد تو بهتر است یا در مکه؟ گفت: مدینه، و چرا مدینه محبوب‌تر نباشد؟ و حال آنکه راهی در آن نیست مگر اینکه رسول خدا بر آن عبور فرموده، و جبرئیل از جانب پروردگار بر آن حضرت نازل شده است. ۳- مستحب است در مدت اقامت یک ختم قرآن یا بیشتر در مدینه و به خصوص در مسجدالتبی صلی الله علیه و آله بخواند. ۴- مستحب است هر مقدار می‌تواند در مدینه صدقه بدهد، و مرحوم مجلسی روایت کرده که یک درهم صدقه در مدینه معادل ده هزار درهم در جای دیگر است. بنابراین سعی کند در کمک کردن به برادران دینی - مخصوصاً سادات و ذریه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله - کوتاهی نشود. ۵- مواطیب اعمال و رفتار خود باشد، و فرصت را غنیمت شمرد، و هرچه می‌تواند نماز بخواند، به ویژه در ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۵۷ مسجدالتبی صلی الله علیه و آله که هر رکعت نماز در مسجدالتبی صلی الله علیه و آله مساوی هزار رکعت نماز در غیر آن است مگر مسجد الحرام، و برای نماز افضل اماکن، روضه رسول الله صلی الله علیه و آله می‌باشد. ۶- در وقت ورود و خروج از مسجد صلوات بفرستد. ۷- هنگام ورود در مسجد دو رکعت نماز تحيت مسجد بجا آورد. ۸- از طرف والدین و برادران دینی و آشتایان، به پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله سلام کند. ۹- پس از زیارت - چنانکه قبلًا گفته شد - دو رکعت نماز زیارت بخواند، و ثوابش را به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله هدیه کند. ۱۰- نزدیک مرقد مطهر رسول خدا بایستد، و حمد و ثنای الهی را به جای آورد، و دعا کند. ۱۱- در مقام جبرئیل نماز و دعا بخواند.

۱۲- در محراب رسول خدا- در صورت امکان- نماز بگارد. ۱۳- در مسجد صدا را بلند نکند. ۱۴- دو رکعت نماز نزد ستون ابوالبابه (ستون توبه) بجا ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۳۵۸ آورد، و دعا کند. ۱۵- نماز و دعا در روشه مبارکه حضرت رسول و هم چنین در خانه حضرت زهرا علیها السلام مستحب است، و در صورتی که امکان نداشته باشد، مناسب است این کار هر چه نزدیکتر به این دو مکان شریف انجام گیرد. قابل توجه اینکه، روشه مبارکه مسجدالتبی، ستون توبه و مقام جبرئیل هر کدام دعای مخصوصی دارند که در همین کتاب پس از زیارت حضرت رسول صلی الله علیه و آله زیر عنوان خاص خود ذکر شده است.

مسجد قبا

حضرت رسول صلی الله علیه و آله به هنگام هجرت از مکه به مدنیه، روز دوشنبه دوازدهم ربیع الاول، سال اول هجری، وارد قریه قبا (۵ کیلومتری جنوب مدنیه) شد، و تا روز جمعه (۴ روز) در این محل توقف کرد، تا حضرت علی علیه السلام در مکه امانات مردم را که نزد حضرت رسول بود به آنان برگرداند، و سایر ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۳۵۹ دستورهای حضرت را اجرا، و چند تن از زنان که حضرت فاطمه علیها السلام در میانشان بود، به حضرتش ملحق شود، و از طرفی دیگر مردم مدنیه خود را برای ورود حضرت آماده کنند. در این توقف چهار روزه، حضرت رسول صلی الله علیه و آله اوّلین مسجد را با کمک مسلمانان بنا نمود، که زمین آن را مردم قبا هدیه کردند، و حضرت با نوک سرنیزه خود حدود آن را روی زمین مشخص کرد. گفته‌اند که هر ضلع آن ۶۶ ذراع بوده است. در ساختن این مسجد پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله مانند دیگر مسلمانان شرکت داشت، و سنگ و گل حمل می‌نمود، و دوشادوش دیگران کار می‌کرد، و در جواب آنان که از حضرت می‌خواستند که گوشاهی بنشینند و فقط فرمان دهد می‌فرمود: قَدْ أَفْلَحَ مَنْ يَعْمَلُ الْمَساجِدَا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ قَائِمًا وَقَاعِدًا «هر که مسجد پیا کند و در همه حال قرآن بخواند، رستگار است». آیه شریفه لمسجِد اسیس علی التّقوی مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ، فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۳۶۰ الْمُطَهِّرِينَ «۱»، در مورد همین مسجد نازل شده است. مسجد قبا بارها تجدید بنا و توسعه یافته، زیرا نزد مسلمین اهمیت بسزایی داشته، و رسول اکرم صلی الله علیه و آله هر هفته روزهای دوشنبه به قبا تشریف می‌برده، و در آنجا نماز می‌گزارند. از آن حضرت روایت شده که: هر کس در خانه‌اش وضو بگیرد و به مسجد قبا رود و دو رکعت نماز بخواند، ثواب یک عمره را برای او می‌نویسن. و حضرت امام جعفر صادق علیه السلام نیز فرمود: هنگام زیارت مشاهد و مساجد اطراف مدنیه، ابتدا به مسجد قبا رفته و در آنجا بسیار نماز بخوان.

اعمال مسجد قبا

وقت تشرّف، دو رکعت نماز تحيّت مسجد بجا آور، بعد تسبیحات حضرت زهرا علیها السلام را بگو، و زیارت جامعه اول را بخوان آنگاه دعا کن، و بهتر است که به این جملات دعا کنی: ادعیه و زیارات مدنیه منوره، ص: ۳۶۱ اللَّهُمَّ إِنَّكَ قُلْتَ وَقُولُكَ الْحَقُّ فِي كِتَابِكَ الْمُتَنَزَّلِ عَلَى «خداؤندا! گفته تو درست است و تو در قرآنی که بر سینه پیامبر صدر نیک المُؤْسَلِ: لَمَسِيْجِدُ اسِسَ عَلَى التّقوی مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ مرسلت نازل کرده‌ای، فرموده‌ای: «موکداً مسجدی که از روز نخست بر پایه تقوا پی ریزی شده باشد، أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ، فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ سزاوارتر است که در آن (برای عبادت) بایستی، در آنجا مردانی هستند که پاکیزگی را دوست دارند و خداوند هم المطهّرین. اللَّهُمَّ طَهِّرْ قُلُوبَنَا مِنَ النِّفَاقِ، وَأَعْمَالَنَا مِنَ الرِّيَا، پاکیزگان را دوست می‌دارد، خداوند! دلهای ما را از نفاق، واعمال ما را از ریا، وفروجنا مِنَ الزِّنَا، وَأَعْنَتْنَا مِنَ الْكِذْبِ وَالْغَيْثِيَّةِ، وَأَعْنَتْنَا مِنْ واعضای تناسلی ما را از زنا، و زبان‌های

ما را از دروغ و غیبت، و دیدگانمان را از الْخِيَانَةِ، فَإِنَّكَ تَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْمَينَ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ، رَبَّنَا نَگاه خیانت آمیز (حرام) حفظ کن، که توبه خیانت دیدگان و انگیزه‌های پنهان در سینه‌ها آگاهی، پرورد گار! ظَلَمَنَا أَنْفُسِنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنْكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ». ما به خویش ستم کردیم و اگر ما را نیامرزیده و بر ما ترحم نورزی، مؤکداً از زیانکارانیم. پشت این مسجد متزلی بوده متعلق به امیرالمؤمنین علیه السلام، و جلوی مسجد چاه آب شیرینی که فعلًا اثری از آن نیست. گفته شده که انگشت پیغمبر صلی الله علیه و آله در آن چاه افتاده و بدین ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۶۲ جهت به «چاه انگشت» نامیده شده، و نیز به «چاه آب دهان» هم معروف است، زیرا نقل شده پیغمبر صلی الله علیه و آله آب دهان مبارک را در آن چاه افکندند و آتش پس از شوری، شیرین شد. نکته قابل توجه اینکه: در سال نُهم هجری گروهی از منافقین مسجدی ساختند تا از آن به عنوان پایگاهی بر ضد اسلام و مسلمانان بهره گیرند، و از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله درخواست کردند که آن را افتتاح نماید و برای تبرک در آن نماز بخواند، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله هم قول مساعد دادند که در فرصت مناسب چنین کند، ولی با نزول آیه شریفه ... وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا ... نقشه منافقین آشکار شد، و پیامبر صلی الله علیه و آله دستور تحریب آن را صادر فرمود.

مسجد ذو قبليین

بنابر مشهور در نیمه رجب یا شعبان سال دوم هجری، رسول گرامی صلی الله علیه و آله به دعوت «اُم بُشْر» به میان قبیله بنی سالم در شمال غربی مدینه رفتند، و هنگام نماز ظهر دو رکعت نماز را ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۶۳ طبق معمول به سوی بیت المقدس خوانند. فرمان الهی مبنی بر روگرداندن به سوی کعبه نازل شد، و بقیه نماز را به طرف کعبه گزارند، و از آن پس کعبه مکرمه قبله دائمی مسلمانان شد. بدین مناسبت این مسجد را مسجد ذو قبليین یا مسجد قبليین نامیده‌اند. این مسجد در جانب غربی مسجد فتح، با فاصله کمی واقع شده‌است. یکی از آیات کریمه‌ای که به این مناسبت نازل شد آیه کریمه: قَدْ نَرَى تَقْلُبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَوْلَيْكَ «ما تورا که صورت را به سوی آسمان می‌گردانی می‌بینیم، اکنون تو را به قِبْلَهِ تَرْضِيهَا فَوْلِ وَجْهِكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا سوی قبله‌ای که از آن خوشنود باشی می‌گردانیم، روی خود را به سوی مسجد الحرام بگردان، و هرجا کُنْتُمْ فَوْلُوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَه...»^{۱۱} می‌باشد. بودید رویتان را به سوی آن بگردانید...» سابقًا در این مسجد دو محراب، روپروری هم-شمالي و جنوبی- یکی به طرف کعبه و دیگری به طرف بيت المقدس قرار داشته، ولی متأسفانه در سال‌های اخیر که مسجد را ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۶۴ تجدید بنا کرده‌اند، تنها جای یک محراب در آن باقی مانده، و آثار قبلی این حادثه بزرگ، محرومده است. مستحب است در مسجد ذو قبليین دو رکعت نماز تحيیت مسجد خوانده شود، و مناسب است بعد از آن این دعا را بخوانی: «اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا مَسْجِدُ الْقِبْلَيْنِ، وَمُصَلَّى نَبِيِّنَا وَحَبِيبِنَا وَسَيِّدِنَا (خداؤندا!) این مسجد قبليین و نمازگاه پیامبرمان حبیب ما و سرور ما مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ. اللَّهُمَّ إِنَّكَ قُلْتَ وَقُولَيْكَ حَضُرَتِ مَحَمَّدٍ- درود خدا بر او آلسش باد- است خداوند! تو که گفتار الحق فی کتابِکَ المُتَرَبِّلِ عَلَى صَدِرِ نَبِيِّكَ الْمُرْسَلِ: قَدْ نَرَى رَاسَتِ اسْتَدَارَتِ کتابی که بر سینه پیامبرت نازل ساخته‌ای فرموده‌ای: «ما صورت تَقْلُبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَوْلَيْكَ قِبْلَهِ تَرْضِيهَا فَوْلِ را که به سوی آسمان می‌گردانی (و منظر تعیین قبله نهایی هستی) می‌بینیم، اکنون تو را به سوی قبله‌ای که از آن خوشنود باشی می‌گردانیم، وَبِهِكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ. اللَّهُمَّ كَمَا بَلَغْتَنَا فِي الدُّنْيَا روی خود را به سوی مسجد الحرام بگردان». خداوند! همانگونه که ما را در دنیا زیارت و مأثره الشریفه، فلا تُحْرِمنَا يا الله فِي الْآخِرَةِ مِنْ فَضْلِ به زیارت و دیدار آثار شریفش نائل ساختی، خداوند! در آخرت از فضیلت ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۶۵ شفاعة محمد صلی الله علیه و آله و سلم، واحشرُنَا فِي زُمْرَتِه شفاعت محمد صلی الله علیه و آله محروممان مساز، و در زمرة آنان وَتَحْتَ لِوَائِنَهِ، وَأَمِنْتَا عَلَى مَحَبَّتِهِ وَسُنْنَتِهِ، وَاسْقِنَا مِنْ حَوْضِهِ و زیر پرچمshan محشورمان گردان، و بر محبت و پیروی از سنتش بمیران و

از حوض کوثرش الْمُؤْرِدِ بِيَدِهِ الشَّرِيفَةِ، شَرِبَهُ هَنِيَّهُ مَرِيَّهُ لَا نَظَمًا بَعْدِهَا أَبَدًا، إِنَّكَ بِدَسْتِ شَرِيفِش سِيرَابِمَان سَازِ، آبِي گَوارَا كَهْ هر گر پس از آن تشه نگردیم و تو علی گل شئ قدیر». بر هر چیز توانایی».

مسجد فتح (مسجد احزاب)

در کنار رشته کوه سلع، چند مسجد کوچک است که موقعیت جنگ احزاب (خندق) را نشان می‌دهد، و گفته می‌شود لشکر اسلام در این قسمت اردو زده بود. در همین محل بر فراز کوه، مسجدی بنا شده که معروف به مسجد فتح است، در سبب نامگذاری آن گفته شده: پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در این مکان برای پیروزی مسلمانان دعا کرد، و خبر فتح و پیروزی لشکر اسلام در همین مکان به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله رسید. ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۶۶ در همین جنگ بود که به دست توانای علی بن ابی طالب علیهم السلام، عَمِّرُو بْنُ عَبْدُوْدَ عَامِرِی پَهْلَوَان نَامِي عَرَبَ كَشَتَه شَدَ، و نوشتہ‌اند: پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در این هنگام فرمود: «صَرِبْرَبَهُ عَلَيْ يَوْمَ الْخَنْدَقِ خَيْرٌ مِّنْ عِبَادَةِ النَّقَائِنِ»^{۱۱}: ضربت علی در روز خندق، بهتر از عبادت جن و انس است. مستحب است بعد از خواندن دو رکعت نماز تحيیت مسجد، این دعا را بخوانی: «يا صَدِيقَ الْمَكْرُوبِينَ، وَيَا مُجِيبَ دَعَوَةِ الْمُضطَرِّينَ، وَيَا «ای فریاد رس گرفتاران و ای اجابت کننده دعای درماندگان و ای مُغِيثَ الْمَهْمُومِينَ، إِكْشَفْ عَنِ صُرُّى وَهَمِّي وَكَرْبِي وَعَمِّي، دادرس غمزدگان بگشا از من سختی و اندوه و گرفتاری و غم را کما کشافت عَنْ نَسِيكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ هَمَّهُ، وَكَفَيْتَهُ هَوْلَ چنانچه گشودی از پیامبرت صلی الله علیه و آله اندوهش را و هراس دشمن را از او کفایت عَدُوَّهُ، وَأَكْفِنِي ما اهْمَنِي مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، يا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». کردی و از من هم کفایت کن آنچه فکر مرا به خود مشغول داشته از کار دنیا و آخرت ای مهربانترین مهربانان. ا

دعا در مسجد الاجابه

مسجد اجابة همان مسجد مباھله است که در روز بیست و چهارم ذی‌حجّه داستان مباھله رسول اکرم صلی الله علیه و آله با نصارای نجران در آن مکان واقع شد. در مسجد الإجابة پس از دو رکعت نماز تحيیت مسجد، این دعا را می‌خوانی: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ صَبَرَ الشَّاكِرِينَ لَكَ، وَعَمَلَ الْخَائِفِينَ «خداوند! از تو شکیایی شاکران، عمل خائفان، منک، ویقین العابدین لَكَ. اللَّهُمَّ أَنْتَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ، وَأَنَا يقین عابدان ترا خواستارم، خداوند! تویی والا و بزرگ و من عبُدَكَ الْبَائِسُ الْفَقِيرُ، وَأَنْتَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ، وَأَنَا الْعَبْدُ الذَّلِيلُ، بنده بیچاره و نیازمند تو می‌باشم، تو بی‌نیاز و ستودهای و من بنده خوار، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ، وَامْنُنْ بِغُناكَ عَلَى فَقْرِي، خداوند! درود فrst بر محمد و دودمانش، و به بی‌نیازیت بر نیازمندیم ادعیه و زیارات مدینه منوره، ص: ۳۶۸ و بِحِلْمِكَ عَلَى جَهَلِي، وَبِقُوَّتِكَ عَلَى ضَعْفِي، يا قَوْيٰ يا عَزِيزٰ، و به بردباریت بر نادانیم و به تواناییت بر ناتوانیم منت گذار، ای توانمند عزیز، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ الْأَوَّلِ صِيَامِ الْمَرْضَةِ يَاءِ الْمَرْضَةِ يَيْنَ، وَأَكْفِنِي خداوند! درود فrst بر محمد و آلس که او صیای شایسته‌اند، و آنچه را که امور ما اهْمَنِي مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ يا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ». دنیا و آخرت برایم مهم است، کفایت فرما ای مهربانترین مهربانان.»

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم جاھِتُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُتُّمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بندهای که

امر ما را زنده (و بربا) دارد ... علوم و دانشهاي ما را ياد گيرد و به مردم ياد دهد، زيرا مردم اگر سخنان نيكوي ما را (بـ آنکه چيزى از آن کاسته و يا بر آن بيافرايند) بدانند هر آينه از ما پيروي (و طبق آن عمل) مـي کـنـد بنـادر الـبحـار-ترـجمـه و شـرح خـلاـصـه دـو جـلـد بـحـار الـانـوار صـ159 بـنيـانـگـذـار مجـتمـع فـرهـنـگـي مـذـهـبـي قـائـمـيـه اـصـفـهـان شـهـيد آـيت الله شـمـسـآـبـادـي (رهـ) يـكـيـ اـز عـلـمـاـيـ بـرجـسـتـهـ شـهـرـ اـصـفـهـان بـودـنـ كـه در دـلـدـادـگـيـ بهـ اـهـليـيـتـ (عليـهمـ السـلامـ) بـخـصـوصـ حـضـرـتـ عـلـىـ بـنـ مـوـسىـ الرـضاـ (عليـهـ السـلامـ) وـ اـمـامـ عـصـرـ (عـجلـ اللهـ تـعـالـى فـرـجـهـ الشـرـيفـ) شـهـرـهـ بـودـهـ وـ لـذـاـ باـ نـظـرـ وـ درـايـتـ خـودـ درـ سـالـ 1340 هـجرـيـ شـمـسـيـ بـنيـانـگـذـارـ مرـكـزـ وـ رـاهـيـ شـدـ كـهـ هيـچـ وقتـ چـرـاغـ آـنـ خـامـوشـ نـشـدـ وـ هـرـ رـوزـ قـوـيـ تـرـ وـ بـهـتـرـ رـاهـشـ رـاـ اـدـامـهـ مـيـ دـهـنـدـ. مرـكـزـ تـحـقـيقـاتـ قـائـمـيـهـ اـصـفـهـانـ اـزـ سـالـ 1385 هـجرـيـ شـمـسـيـ تـحـتـ اـشـرافـ حـضـرـتـ آـيتـ اللهـ حـاجـ سـيـدـ حـسـنـ اـمامـيـ (قدسـ سـرـهـ الشـرـيفـ) وـ باـ فـعـالـيـتـ خـالـصـانـهـ وـ شـبـانـهـ رـوـزـيـ تـيمـيـ مـركـبـ اـزـ فـريـختـگـانـ حـوزـهـ وـ دـانـشـگـاهـ، فـعـالـيـتـ خـودـ رـاـ درـ زـمـينـهـ هـايـ مـخـتـلـفـ مـذـهـبـيـ، فـرهـنـگـيـ وـ عـلـمـيـ آـغاـزـ نـمـودـهـ استـ. اـهـدـافـ: دـفاعـ اـزـ حـرـيمـ شـيعـهـ وـ بـسـطـ فـرهـنـگـ وـ مـعـارـفـ نـابـ ثـقـلـينـ (كتـابـ اللهـ وـ اـهـلـ الـبيـتـ عـلـيـهمـ السـلامـ) تـقوـيـتـ انـگـيـزـهـ جـوانـانـ وـ عـامـهـ مـرـدـ نـسبـتـ بهـ بـرـرسـيـ دـقيقـ تـرـ مـسـائلـ دـينـيـ، جـايـگـزـينـ كـرـدنـ مـطـالـبـ سـودـمنـدـ بهـ جـايـ بـلوـتوـثـ هـايـ بـيـ مـحـتـواـ درـ تـلـفـنـ هـايـ هـمـراهـ وـ رـايـانـهـ هـاـ اـيـجادـ بـسـترـ جـامـعـ مـطـالـعـاتـيـ بـرـ اـسـاسـ مـعـارـفـ قـرـآنـ كـرـيمـ وـ اـهـلـ بـيـتـ عـلـيـهمـ السـلامـ تـقوـيـتـ انـگـيـزـهـ جـوانـانـ وـ عـامـهـ مـرـدـ نـسبـتـ بهـ گـستـرـشـ فـرهـنـگـ مـطـالـعـهـ وـ غـنـيـ كـرـدنـ اوـقـاتـ فـرـاغـتـ عـلـاقـمـنـدانـ بـهـ نـرمـ اـفـزـارـ هـايـ عـلـومـ اـسـلامـيـ، درـ دـسـترـسـ بـودـنـ مـنـابـ لـازـمـ جـهـتـ سـهـولـتـ رـفعـ اـبـهـامـ وـ شـبـهـاتـ مـنـتـشـرـهـ درـ جـامـعـهـ عـدـالـتـ اـجـتمـاعـيـ: باـ اـسـتـفـادـهـ اـزـ اـبـزارـ نـوـمـيـ تـوـانـ بـصـورـتـ تصـاصـاعـديـ درـ نـشـرـ وـ پـخـشـ آـنـ هـمـتـ گـمـارـدـ وـ اـزـ طـرفـيـ عـدـالـتـ اـجـتمـاعـيـ درـ تـزـرـيقـ اـمـكـانـاتـ رـاـ درـ سـطـحـ كـشـورـ وـ باـزـ اـزـ جـهـتـيـ نـشـرـ فـرهـنـگـ اـسـلامـيـ اـيـرانـيـ رـاـ درـ سـطـحـ جـهـانـ سـرـعـتـ بـخـشـيـدـ. اـزـ جـملـهـ فـعـالـيـهـاـيـ گـستـرـهـ مـرـكـزـ: الفـ) چـاـپـ وـ نـشـرـ دـهـ هـاـ عنـوانـ كـتـابـ، جـزوـهـ وـ مـاهـنـامـهـ هـمـراهـ باـ بـرـگـزارـيـ مـسـابـقـهـ كـتابـخـوانـيـ بـ) تـولـيدـ صـدـهاـ نـرمـ اـفـزـارـ تـحـقـيقـاتـيـ وـ كـتابـخـانـهـ اـيـ قـابـلـ اـجـراـ درـ رـايـانـهـ وـ گـوـشـيـ تـلـفـنـ سـهـمـراهـ جـ) تـولـيدـ نـمـايـشـگـاهـ هـايـ سـهـ بـعـدـيـ، پـانـورـاماـ، اـنـيمـيشـنـ، باـزـيهـايـ رـايـانـهـ اـيـ وـ ...ـ اـماـكـنـ مـذـهـبـيـ، گـرـدـشـگـرـيـ وـ ...ـ دـ) اـيـجادـ سـاـيـتـ اـيـنـتـرـنـتـيـ قـائـمـيـهـ نـمـايـشـ، سـخـنـرـانـيـ وـ ...ـ جـهـتـ نـمـايـشـ درـ شـبـكـهـ هـايـ مـاهـوارـهـ اـيـ وـ رـاهـ اـنـداـزـيـ وـ پـشتـيـانـيـ عـلـمـيـ سـامـانـهـ پـاسـخـ گـوـيـيـ بهـ سـوالـاتـ شـرـعـيـ، اـخـلـاقـيـ وـ اـعـتـقادـيـ (خطـ ۲۳۵۰۵۲۴ زـ) طـراـحـيـ سـيـسـتـمـ هـايـ حـسـابـدارـيـ، رـسانـهـ سـازـ، مـوبـاـيلـ سـازـ، سـامـانـهـ خـودـکـارـ وـ دـسـتـيـ بـلـوتـوـثـ، وـبـ كـيوـسـكـ، SMSـ وـ ...ـ حـ) هـمـكـارـيـ اـفـتـخـارـيـ باـ دـهـهاـ مـرـكـزـ حـقـيقـيـ وـ حـقـوقـيـ اـزـ جـملـهـ بـيـوتـ آـياتـ عـظـامـ، حـوزـهـ هـايـ عـلـمـيـ، دـانـشـگـاهـهاـ، اـماـكـنـ مـذـهـبـيـ مـانـندـ مـسـجـدـ جـمـکـرانـ وـ ...ـ طـ) بـرـگـزارـيـ هـمـايـشـهـاـ، وـ اـجـراـيـ طـرـحـ مـهـدـ، وـيـژـهـ كـوـدـکـانـ وـ نـوـجـوـانـانـ شـرـكـتـ كـنـنـدـهـ درـ جـلسـهـ (برـگـزارـيـ دورـهـ هـايـ آـمـوزـشـيـ وـيـژـهـ عـمـومـ وـ دورـهـ هـايـ تـرـيـتـ مـربـيـ (حـضـورـيـ وـ مـجاـزـيـ) درـ طـولـ سـالـ دـفـتـرـ مـرـكـزـ: اـصـفـهـانـ/خـ مـسـجـدـ سـيـدـ/ حـدـ فـاـصـلـ خـيـابـانـ پـنـجـ رـمـضـانـ وـ چـهـارـرـاهـ وـفـائـيـ / مجـتمـعـ فـرهـنـگـيـ مـذـهـبـيـ قـائـمـيـهـ اـصـفـهـانـ تـاريـخـ تـأـسـيـسـ: 1385 شـمـارـهـ ثـبـتـ: ۲۳۷۳ شـمـانـهـ مـلـيـ: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶ وـبـ سـاـيـتـ: www.ghaemiyeh.com اـيـمـيلـ: ۲۳۵۷۰۲۲-۲۳۵۷۰۲۳-۰۳۱۱ فـكـسـ

Info@ghaemiyeh.com فـروـشـگـاهـ اـيـنـتـرـنـتـيـ: www.eslamshop.com تـلـفـنـ ۰۳۱۱-۰۶۲۱-۰۶۰۹-۰۵۳۱-۱۹۷۳ وـ شـمـارـهـ حـسـابـ شـباـ: ۰۲۱-۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) باـزـگـانـيـ وـ فـروـشـ ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ اـمـورـ كـارـبـرـانـ ۰۴۵-۲۳۳۳۰۴۵ (۰۳۱۱) نـكـتهـ قـابـلـ تـوجـهـ اـيـنـكـهـ بـودـجهـ اـيـنـ مـرـكـزـ؛ مـرـدـمـيـ، غـيرـ دـولـتـيـ وـ غـيرـ اـنـتـفـاعـيـ باـ هـمـتـ عـدـهـ اـيـ خـيرـ اـنـدـيـشـ اـدارـهـ وـ تـامـينـ گـرـديـدـهـ وـ لـيـ جـوابـگـوـيـ حـجمـ روـ بهـ رـشـدـ وـ وـسـيـعـ فـعـالـيـتـ مـذـهـبـيـ وـ عـلـمـيـ حـاضـرـ وـ طـرـحـ هـايـ توـسـعـهـ اـيـ فـرهـنـگـيـ نـيـسـتـ، اـزـ اـيـنـروـ اـيـنـ مـرـكـزـ بهـ فـضـلـ وـ كـرمـ صـاحـبـ اـصـلـيـ اـيـنـ خـانـهـ (قـائـمـيـهـ) اـميـدـ دـاشـتـهـ وـ اـميـدـوارـيـمـ حـضـرـتـ بـقـيهـ اللهـ الـاعـظـمـ عـجلـ اللهـ تـعـالـى فـرـجـهـ الشـرـيفـ توـفـيقـ رـوـزـافـرـونـيـ رـاـ شـامـلـ هـمـكـانـ بـنـمـايـدـ تـاـ درـ صـورـتـ اـمـكـانـ درـ اـيـنـ اـمـرـ مـهـمـ ماـ رـاـ يـارـيـ نـمـايـنـدـ اـنـشـاـالـلهـ. شـمـارـهـ حـسـابـ ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شـمـارـهـ کـارـتـ ۵۳۳۱-۶۲۷۳-۰۳۰۴۵ وـ شـمـارـهـ حـسـابـ شـباـ: IR۹۰-۰۱۸۰-۰۰۰۰-۰۰۶۲۱-۰۶۰۹-۰۵۳۱-۱۹۷۳ بـهـ نـامـ مـرـكـزـ تـحـقـيقـاتـ رـايـانـهـ اـيـ قـائـمـيـهـ اـصـفـهـانـ نـزـدـ بـانـكـ تـجـارـتـ شـعـبـهـ اـصـفـهـانـ - خـيـابـانـ مـسـجـدـ سـيـدـ اـرـزـشـ كـارـ فـكـرـيـ وـ عـقـيدـتـيـ الـاحـتجـاجـ - بـهـ سـنـدـشـ، اـزـ اـمـامـ حـسـينـ عـلـيـهـ السـلامـ -

هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می‌فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در گرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت‌ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید». التفسیر المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام: امام حسین علیه السلام به مردم فرمود: «کدام یک را دوست‌تر می‌داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می‌رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه‌ای [از علم] را بر او می‌گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می‌دارد و با حجت‌های خدای متعال، خصم خویش را ساكت می‌سازد و او را می‌شکند؟». [سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی‌گمان، خدای متعال می‌فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد». مستند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

www

برای داشتن کتابخانه های خصوصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی
www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و بروای سفارش با ما تعامل بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹